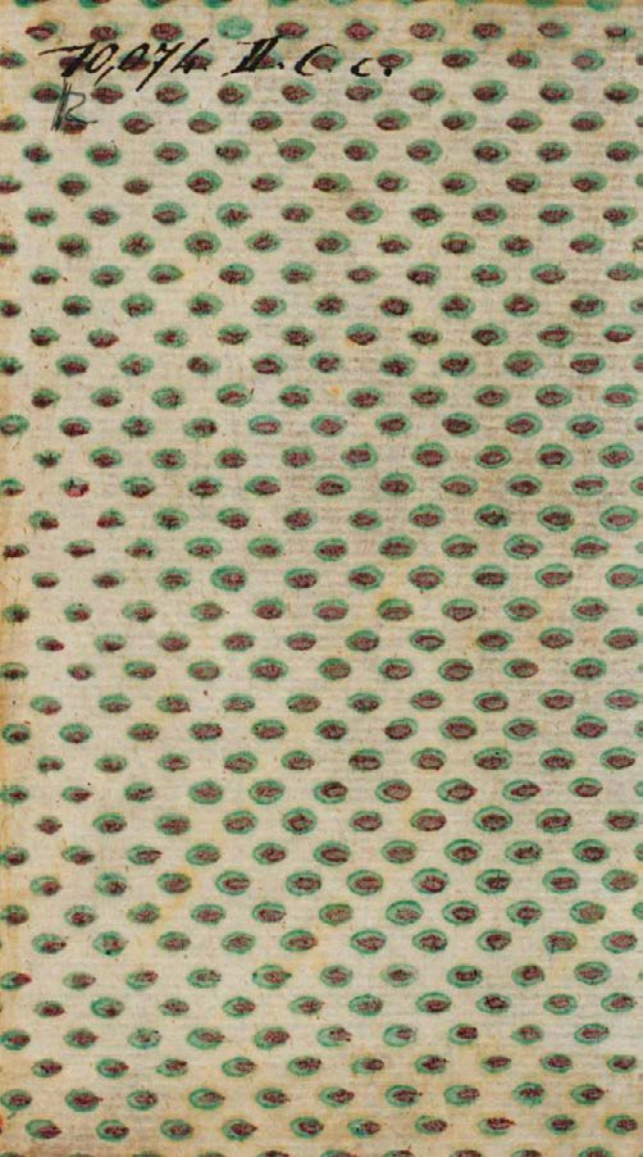
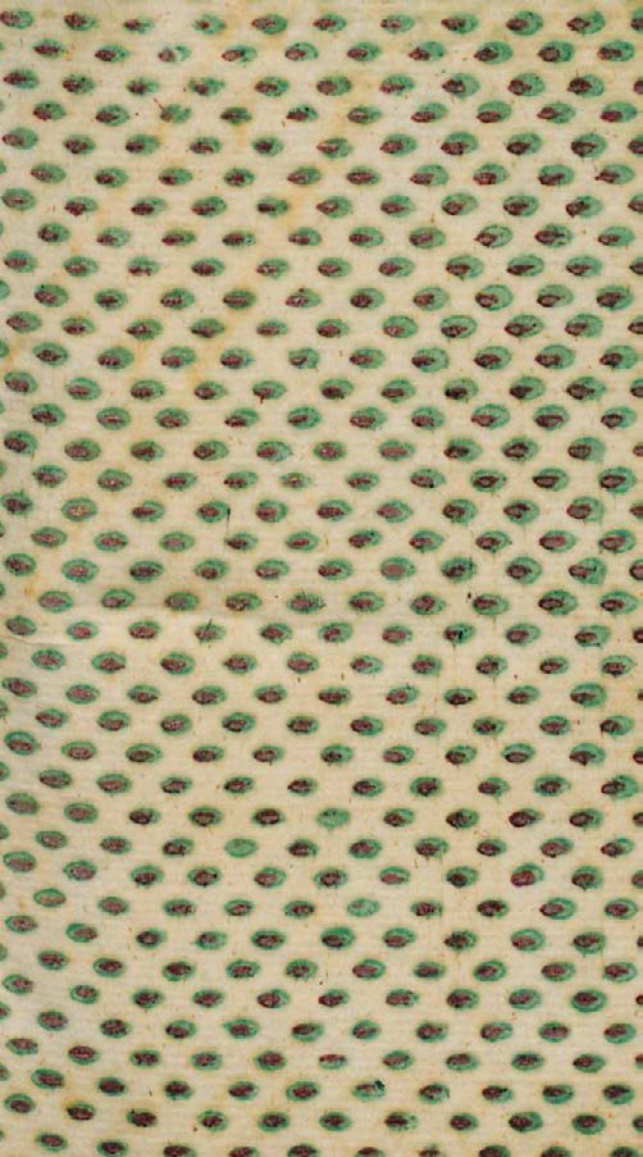

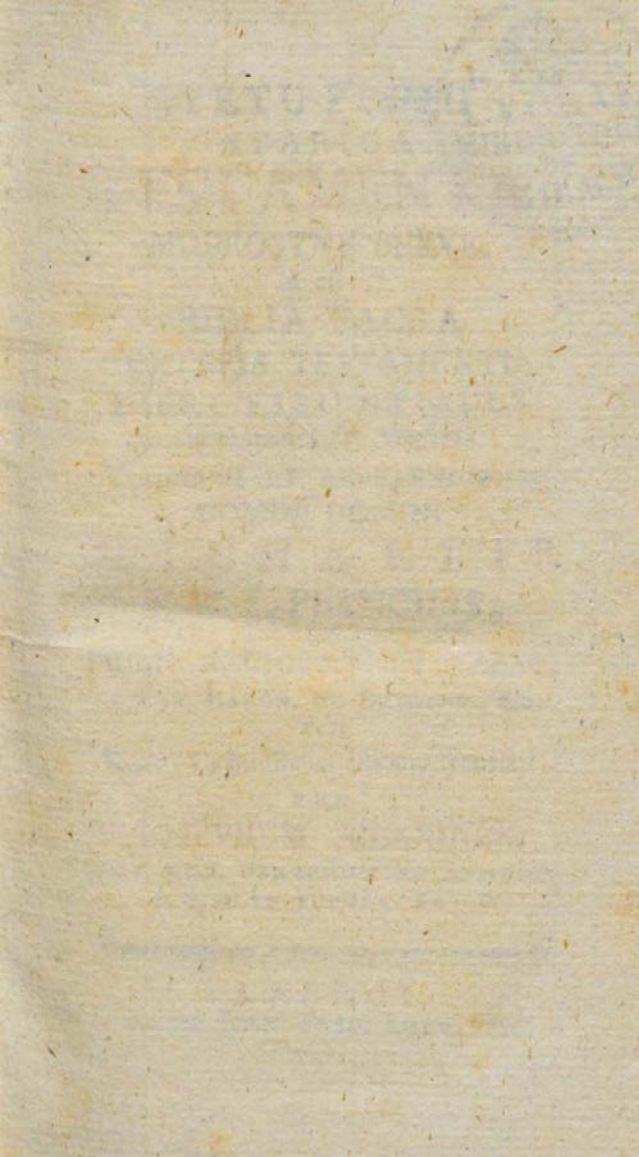
70,074 II. C. C.

R

SVETU PISMU
STARIGA
TESTAMENTA
MODROSTNE BUKVE.

Id est:

BIBLIA SACRA
VETERIS TESTAMENTI.
LIBRI SAPIENTIALES

Adprobatione, & Consensu

CELSISSIMI ET REVERENDISSIMI
DOMINI DOMINI

M I C H A E L I S
S. R. I. PRINCIPIS,

^{AC}
PRIMI ARCHIEPISCOPI LABAC.
E LIB. BARON. DE BRIGIDO, &c.
I N

Slavo - Carniolicum idioma translati

P E R

JOSEPHUM SCHKRINER,

CÆS. REG. PAROCHUM AD ANNUNC.
B. V. M. IN SUBURB. LABAC.

LABACI,
TYPIS JOAN. FRID. EGER. 1798.

SVETU RISMU
 ZTARIGA
TESTAMENTA
 MODOSTINE BUKVA
 IN OMNIBUS
 BIBLIA SACRA
 VETERIS TESTAMENTI
 LIBRI ESSENTIALES
 ABBOTISSIMA ET REVERENDISSIMA
 DOMINI DOMINI
MICHAELIS
 S. R. I. PRINCIPIS
 PRIMI ARCHIEPISCOPI TABAC
 S. R. I. BARON DE BRIGON, etc.
 S. R. I. - Catholice religionis translati
 LIBER
IOSEPHUS SCHRIENER
 REG. REG. PARACHUM AD ANNUM
 N. R. M. IN SEPTUAGINTA TABAC

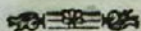
LABAC
 Tunc Joan. Frid. Forst. 1708.
 1275000571

AD

LECTOREM.

Opusculum, quo Libri Sapientiales Veteris Testamenti, Libri nimirum PROVERBIORUM, ECCLESIASTÆ, CANTICICANTICORUM, SAPIENTIÆ, & ECCLESIASTICI in Slavo-Carnio-licum idioma translati continentur, hisce Tibi, Benevole Lector, exhibeo, quod patriæ meæ vel ex ea ratione gratum fore existimo, cum in eo lectissima, captuque facillima morum occurrant præcepta, quæ sapientissimus Scriptor,

divino adflatus spiritu, hominibus
cujusvis status, fortunæ, & condi-
tionis tradidit, ostendens, quantum
nostra intersit, si spretis mundi ob-
lectamentis, vitiorumque illecebris
in sapientia, & virtute studia no-
stra collocemus.

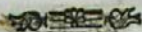
Versio Cantici Canticorum pri-
mo forte intuitu minus conveniens
cuipiam videbitur, tam ob vivas
amoris formas, & amantium collo-
quia, quibus abundat, cum pericu-
lum sit, ne corrupta per peccat-
um Adæ hominis natura alioquin
ad malum prona lectione hujus can-
ticij illecebrarum igniculos aut con-
cipiat, aut foveat: quam ob my-
steriorum altitudinem, quæ isthoc
in Cantico tanta est, ut, cum illa
poëticis, & impropriis formis ru-
dium captum superantibus tegatur,
versio Cantici hujus inutilis omni-
no censi possit.

Verum plurima sunt majoris momenti, quæ libri præsentis versionem suadent. Horum summa tantum capita paucis adtingam. Canticum hoc sacrum quoddam est epithalamium, prædicans ineffabilem Dei erga homines benevolentiam, illamque charitatis abyssum, qua is in plenitudine temporum per inscrutabile Incarnationis mysterium in castissimæ Virginis utero ceu thalamo Ecclesiam sibi sponsam nexu indissolubili junxit, propriamque dicavit: unde Apostolus divinas has nuptias in epistola ad Ephes. C. V. conjugatis uti exemplum mutui amoris, & subjectionis proponens v. 32. ait: *Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo, & in Ecclesia.*

Enim vero modus ipse loquendi, figuræ, & adjuncta, quibus Salomon utitur in Cantico, magni hujus mysterii quandam ingerunt notionem; à carne autem, & sanguine tantopere abhorrent, ut, si litte-

terre vim inferas, eamque ad foeminam detorqueas, verba, & sententiae non tantum sibi adversentur, sed etiam sacer Scriptor ineptissimus, stultissimusque adpareat, est necesse. Profecto, si eorum non pauca, quibus forma sponsae studiose pingitur, laudibusque extollitur, ad foeminam elegantem referantur, ad conciliandum foeminae potius derisum, quam ad celebrandam ejus pulchritudinem comparata esse videbuntur. Alia quoque multa dicuntur, quae filiae Regis minime omnium conveniunt. Haec ipsa enim, quae nunc ut *rustica* depingitur, paulo post ut *filia Regis* describitur, & quae prius a custodibus *percussa* & *vulnerata* refertur, mox postea *terribilis* dicitur ut *castrorum acies ordinata*. Quare cortex ipse litterae satis innuit, Vatem hunc altiora canere, spiritualemque Ecclesiae statum subsidio mysticarum imaginum adumbrare voluisse, occurrens quodammodo per hoc nostrae carnis infirmitati.

Ceterum si nulla gens est, quo
lucis Evangelicæ radii jamjam pe-
netrarunt, quæ in lingua vulgari
suos non habeat libros Veteris, &
Novi Testamenti, & hos inter
etiam Canticum Canticorum, ecur,
amabo, patria nostra his careat?
Si illis horum translatio profuit,
cur vobis noceat? Zelantissimum
Florentinorum Præsulem Illustrissi-
mum de Martini adpello, qui suæ,
quam edidit, Bibliorum in linguam
Italicam versioni non tantum Canti-
cum Canticorum inferere non dubi-
tavit, sed etiam in ipsa præfatione
in Canticum lectionem ejusdem libri
impense commendavit, assimilans
illum grano sinapis, quod *minimum*
est omnibus seminibus, cum autem ex-
plicatione, & meditatione creverit,
majus est omnibus oleribus, & fit arbor,
ita, ut volucres cæli veniant, & ha-
bitent in ramis ejus.

Quid? quod ipse summus Pon-
tifex Pius VI. injuria temporum
non tam feliciter, quam pie reg-
nans,

nans, litteris ad præfatum Archi-
episcopum datis, memoratæ versio-
nis laborem summopere probet, com-
mendetque; cum sacra scripturæ
libri, inquit ille „fontes sint uber-
„rimi, qui cuique patere debent
„ad hauriendam & morum, & doc-
„trinæ sanctitatem:“ quod pro-
fecto summus Pontifex de om-
nibus sacra scripturæ libris, non
excluso Cantico Canticorum, in-
tellexit, dum teste Apostolo II. ad
Tim. III. v. 16. *Omnis Scriptura di-
vinitus inspirata utilis est ad docendum,
ad arguendum, ad corripiendum, ad eru-
diendum in iustitia, ut perfectus sit ho-
mo Dei ad omne opus bonum instructus.*
Itaque si labor versionis hujus Can-
tici Florentino Præsuli laudi cessit,
non est sane, cur quispiam in du-
bium revocet ejusdem utilitatem.

Insuper lingua nostra non secus,
ac aliæ honestissimis gaudet signis,
& vocabulis, quæ, ut versio inof-
fenso pede decurri possit, magno
delectu conquisivi, tum vero in
cen-

cenfario operis iudicio collatis cen-
forum confiliis auxi. Unde etiam
illud manavit, quod in præfenti
verfione vocabula nonnulla magis
ad primigeniam Hebræam funt red-
dita fignificationem. Exemplo fit
illud C. IV. v. 10. *Quam pulchræ
funf mamme tuæ, — — pulchriora funt
ubera tua vino; quæ verba Hebræus
ita habet: Quam pulchri funt amores tui
— — amores tui pulchriores funt vino,
id eſt: amores tui me magis quam
vinum optimum accendunt. Por-
ro illud C. V. v. 4. *Dilectus meus
miſit manum ſuam per foramen, &
venter meus intremuit ad taclum ejus.
Quod juxta Hebraicum textum ſic
verti: Dilectus meus miſit manum ſu-
am per foramen, & viscera mea commo-
ta funt ſuper eo, vocabulo foramen,
addens inter parentheſin verbum,
forium.**

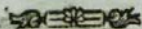
Equidem non inficior, fore, ut,
„ſi quiſquam multa, quemadmodum
ſcribit S. Aug. „quæ ſcripta funt
„in Cantico Canticorum, carnali-
„ter accipiat, hoc non ad luminofæ
„cha-

„charitatis fructum, sed ad libidinosa cupiditatis adfectum vergat.” Ast hoc non scripturae divinitus inspiratae, sed depravatae indoli hominum, qui illotis, ut ajunt, manibus sacrum Canticum legendum accedunt, est tribuendum. Quid enim vero in hoc terrarum orbe tam sanctum, tam necessarium, ut ab utentibus non cedat in detrimentum? Anne ideo quod infirmis nonnullis esus panis summopere noceat, panis omnibus etiam sanis erit negandus? Anne ideo, quod multi manducando corpus Christi in Eucharistia iudicium sibi manducant, & bibant, omnes Christi fideles a sacra synaxi erunt arcendi?

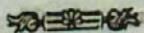
Scio S. Hieronimum Epist. XV. qua Latam mulierem instruit, quo ordine filiolarum suarum in lectione sacrarum litterarum instituat. Canticum Canticorum ultimo loco posuisse, „ne, si in exordio legitur, sub carnalibus verbis spiri-
tu-

„tualium nuptiarum epithalamium
 „non intelligens vulneretur.” Sed
 hoc ipsum id, quod dico, mi-
 rum in modum confirmat; nam S.
 Doctor lectionem Cantici Canti-
 corum haud prohibet, imo ve-
 ro suadet diœtæ filioli: „ad ul-
 „timum, inquit, sine periculo
 „disceat Canticum Canticorum,”
 sed *ad ultimum*, ait, ordinem
 demonstrans, quo legendi sunt li-
 bri sacri, ne filioli, „si in exor-
 „dio legerit,” ob teneram ætatem,
 & neglecto lectionis ordine impe-
 rita „sub carnalibus verbis spiri-
 „tualium nuptiarum epithalamium
 „non intelligens vulneretur.” Ego
 quoque ad mentem S. Doctoris
 ordine quodam S. Scripturæ lib-
 ros legendos censeo. Tenendus
 est ordo, utendum œconomia qua-
 dam, quam vel Deus ipse in re-
 velandis suis veritatibus adhi-
 buit. Habet jam patria nostra
 libros huiusmodi sacræ scripturæ
 majori ex parte Slavo-Carniolice
 redditos, quos S. Hieronimus ante
 li-

librum Cantici Canticorum legendos esse docuit: habebit etiam Divina ope brevi reliquos, quorum versioni viri periti strenue incumbunt.

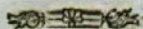
Demum me non latet, quod S. Hieronimus Epist. XXXII. ad Eustoch. scribit: „Nisi, inquit, qui „apud eos (Hebræos) ætatem sacerdotalis ministerii, id est, tricesimum annum impleverit, nec principia Geneseos, nec Canticum Canticorum — legere permittitur.” Ita sane est, eodem S. Doctore testante, non tantum Canticum Canticorum, sed etiam „principia Geneseos, „& exordium, ac finem Ezechielis” Hebræi ante dictam ætatem legere prohibebantur. Verum quod principia Geneseos, aut initium, & finem Ezechielis adinet, vetitum id non fuerat ob quoddam ingenuitatis, verecundiæ, aut honestatis periculum, nullum enim tale ibi reperiens, sed cautum id fuit propter recondita mysteria, quæ

quæ dictis in locis continentur, quibus vel mediocriter intelligentis provectior, maturiorque ætas requiritur, quemadmodum ipse laudatus Doctor ibidem docet dicens: „Ut ad perfectam scientiam, & „mysticos intellectus plenum humanæ naturæ tempus accedat.”

Quod vero obscuritatem Cantici Canticorum adtinet, hæc ex altitudine mysteriorum in eo contentorum, uti jam dixi, dimanat. Augetur etiam obscuritas à modo loquendi, quo sacer Vates usus est, & à prophetiarum involucris statum Ecclesiæ concernentibus. Sed firmato semel principio, librum hunc epithalamium sacrarum nuptiarum naturæ Divinæ cum humana, Christi cum Ecclesia esse, jam omnia clariora fiunt.

Porro in carniolica præfatione huic operi præmissa breve proposui argumentum cujuslibet capitulis, adjecta brevi quadam expositione

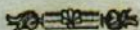

tione, quo claritatis lumen nonnullum huic Cantico adfundatur: tum vero textum, prout in aliis hujus operis libris, sic etiam in hoc, binis forte interclusis verbis, intellectu faciliorem reddere studui; personas demum ipsas in Cantici dialogo occurrentes suis nominibus expressi, quæ omnia, ut patebit, ad faciliorem intelligentiam mirum in modum conferunt.

Spe autem fretus vivo, fore, ut obscurior liber Cantici, quoad fas est, per uberiores usum, & explicationem à RR. DD. Curatis faciendam clarior fiat; illorum quippe tanquam patrum spiritualium officii est, ut petentibus panem frangant, & perfectis cibum solidum præbeant, tanquam pastorum vero, ut gregem sibi concreditum verbo vitæ pascant, & sitientibus fontem aquæ salientis in vitam æternam aperiant.

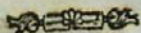
Illā vero sacra obscuritas, aut rectius imperscrutabilis illa *altitudo divitiarum sapientiæ, & scientiæ Dei* humano intellectui impervia, quæ etiam in aliis cum Antiqui, tum Novi Testamenti libris uspiam reperitur, nunquam non in hac vita mortali permanebit, quoad extorres à luce inaccessibili peregrinamur, neque aliter, quam per *speculum, & in ænigmate videmus*, — donec occurramus omnes in unitatem fidei, & agnitionis filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi; ubi vocati ad nuptias Agni videbimus facie ad faciem, exultantes, & gloriam dantes Deo, quia venerunt nuptiæ Agni.

Antequam vero præfationem hanc finiam, certum Tibi, Benevole Lector, testatumque esse velim, me in versione hujus operis ingenio meo nihil prorsus indulxisse, sed vestigiis duntaxat inhaesisse Clarissimorum Virorum, qui libros sapientiales ad litteram, & spi-

spiritus ædificationem interpretati sunt. Hi sunt: Ill. Bosuet, Gandavensis, Du Hamel, Sacy, Duguet, Cartier, Calmet, Corn. à Lap. Menochius &c. Sed & illius Te meminisse precor, quod Siracides librum Ecclesiastici hebraice conscriptum in græcum idioma transferens in suo prologo in Ecclesiasticum dixit: *Hortor, inquit, veniam habere in illis, in quibus videmur sequentes imaginem sapientiæ, deficere in verborum compositione. Nam deficiunt verba Hebraica, quando fuerint translata ad alteram linguam. Quod si vir tantæ exercitationis, tantique meriti eruditioni suæ subdiffidens à suæ translationis lectoribus veniam petere non dubitavit, quanto magis tenuitatis meæ probe memor verbis magni Doctoris S. Augustini concludere compellor: Legens hanc versionem, „si me „potest docere, non abnuat, si autem non potest, à quo ambo discamus, mecum requirat.” S. Aug. L. 7. de genes. ad litt. c. 28.*

Ope-

Operis hujus Censores à Reverendissimo Archiepiscopali Officio sequentes erant designati:

D. Georgius Suppan, Carniol. Radmannsdorfenfis, Ss. Theol. Doctor, Parochus ad S. Petri in suburb. Labac., ac Consiliarius Consistorialis.

D. Antonius Traun, Carn. Aychensis, Ss. Theol. Baccalaureus Formatus, Beneficiatus Schilling., ac Capellanus Localis ad S. Canciani in Jeshza prope Labacum.

P. Honoratus Vadlau, Carn. Lithopolitanus, Ord. S. Francisci Reformat. Lector emeritus, eiusdemque Ord. in Carniolia Minister Provincialis.

P. Antonius Jeunikor, Carn. Labacensis, Ord. S. Francisci Reformat. Lector & Minister Provincialis emeritus, jam conventus Labacensis Guardianus.

D. Georgius Miklautschitsch,
Carn. Salilogensis, Metropolitanæ
Ecclesiæ Labacensis Curatus, &
Concionator Germanicus.

-Dabam Labaci ad Annunc. B. M. V.
25. Junii 1798.

Translator.

PRED-

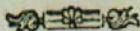
PREDGOVOR.

§. I.

Ny búku v' zelim svetim Pismi, katere bi ne bile pórne isvelizhanskikh réshiz, inu bi ne perpomogle ali k' oshivlénju nashe vere, ali k' poterjénju nashiga vúpanja, ali k' podshiganju nashe ljubeshni. Sakaj po besedah S. Pavla na Rim. XV. p. 4. v. Kar koli je pisano, je k' nashimu podvuzhenju pisano: de bi my skusi potèrpeshlívoſt, inu obveselenje tih Pisem vúpanje imeli. Inu v' II. List. na Tim. III. p. 16. v. Vſaku Pismu, katèru je od Bogá notri dánú, je dobro k' vuzhénju, k' posvarjénju, k' bólskanju, k' podvuzhénju v' pravizi. Al med drúgimi búkvami Stariga Testaménta so fúsebnu lépe, inu

b 2

ve-

velikiga prida Modróstne Bukve,
namrežh : Bukve PRIPOVIST
PRIDIGARJA, VISOKE PEJS-
MI, MODROSTI, inu SIRAHA,
katere vam Slovenzam k' dóbrimu
na vašh jésik prestávlene scáj vùu
pridejo.

§. II.

Búkve Pripóvíst so enu podvu-
zhénje od dobriga sadershánja pru-
ti Bógu, inu ludem. Salomon
náš v' pervih sedem postavah sploh
k' modrósti opomína, inu vuzhy:
de imamo modróst kakòr isvirèk
vsiga dobriga spofhtùvati; de ima-
mo njè besède kakòr drágo salógo
v' serzi ohrániti; de se imamo s'
njè bogastvam napólniti, prèdèn se
k' bránju drúgih búku podamo;
inu de imamo pred svejtá spázhen-
jam bejšhati, kateru nam Salomon
pod podóbo ene prèshufhnize v' VII.
postaví pokáshe. V' VIII. postaví
vezbna modróst sama sebe popisú-
je, inu govory na eno visho, na
katero sam Bóg govoriti samóre.
V' IX. postaví so fúsebne opomi-
nò-

nòvànja sapopádene. Od X. posta-
ve do konza so kratke isreke, v'
katerih je podvuzhenje od dobriga
sadershánja, od vse sòrte zhédnost,
inu pregréh, inu od vse sòrte stanóv.
Od tēh búku pravi S. Basilíus
, Shkof, de sē jih imajo tudi otrozi
navuzhíti.

§. III.

Bukve Pridigarja so takú imenò-
váne sa tó, ker v'tēhistih Salo-
mon kakòr en Pridigar vuzhy, de
so vse zhlověshke, inu posvejtne
rezhy prásne, inu nezhimerne, ker
so nestanovítne, inu prejideózhé,
de tedaj ne samórejo zhlověka
frězhniga sturiti; de previdnost
Boshja vse visha, inu de móremo
na njó samo vúpati, inu njej se
podvřezhi. Is tēga on sklěne, de
sa zhlověka ny nizh bólfhiga ka-
kòr Bogá se báti, njegóve sapóve-
di dērsháti, inu takú shivěti, de
bó on snal od vsiga svojiga djánja
per sodbi Boshji odgóvor dati.

Tu

Tù, inu tam se káshe, kakòr de bi Salomon s' posvejtnim duham napótnjen vúku dobrigasadershá-ja nasprúti govóril. Al my imamo vejđiti, de Salomon v' tēh bukvah ne govory vŕe, kar je sam mislil, ampak v' zhasi pove, kar posvejtni ludjē govore. On pak na drugih mēstih svoje misli rasodene, inu pokáshe, kakú svejt, inu kakú rešníza govory. Takú pravi on v' III p. 19. inu 21. v. *Sato umérje zhlověk kakòr shivína, inu obadveh stan je enák: — — Kdó vej, ali duh Adámovih otrók gori, inu shivinski duh doli grē?* On hózhe v' tēh besēdah povedati, de posvejtni ludjē takú govore, kēr hózhejo na tim svejti svojim spázhenim shelám vŕtrežhi. De je pak on drugázhi mislil, nam pokáshe skusi tó, kēr v' XII. p. 7. v. pravi, *de je prah v' svojo pàrŕŕ vērne, is katere je postal, inu se duh poverne k' Bógu, katéri je njega dāl: inu v' XI p. 9. v. Ti imash vejđiti, de bó Bóg tebe savolo vsiga tēga (djánja) pred ſodbo postavil.* Njegóve sadne be-

besede fhe nar ból njegóvo misel
rasodenejo, ker pravi: *Poslušajmo*
vsi vkúpej, zhimú je bilú (vse tó)
govorjenu. Bój je Bogá, inu njega
sapóvèdi dèrshi: sakaj to je vùss zhlo-
vek: Inu Bóg bó vjàk prestópik, inu
vse, kar se je sgódilu, naj bó dobro,
ali hudú, pred Jodbo vsgl.

§. IV.

Bukve Visoka Pejsèm imenòvá-
ne, kakòr njih ime káshe, so viso-
ke sastópnofti, ker so pózne fkriv-
nóft, katere visoke rélníze v' fèbi
imajo. Svet Duh je tē fkrivnófti
fkusi Salomona tìga nar modréj-
fhiga med ludmy popisal. Salo-
mon v'tej Pejsmi popishe fkriv-
nóft pólnu fklénjenje Syna Bosh-
jiga s' zhlovefhko natúro per nje-
ga vzhlovezhénju, inu duhovnu
fklénjenje Kristusa s' zerkújo, ali
tudi v' eni duhovni sastópnofti s'
eno pravizhno dúsho. Katólihka
zerku besede is Visoke Pejsmi tu-
di na Maríó Divízo, inu Boshjo
Mátér obérne. Tó fkrivnóft pólnu

nu sklęjenje on pod podobó eni-
ga sarozhénja, inu ene svátovshine
popíshe: sakaj my smó mesęni, inu
posemelski, my telęsne rezhy nar
ból sapopádemo, inu skusi nję
nar lóshej k'sastópnošti duhóvni
rezhy pridemo. Sa tó je on hotěl
neisrezhéno lubesen, Syna Boshjiga
prúti zhlovęshki natúri, inu lubę-
sën Kristusa prúti svoji zęrkvi v'
eni telęsni podobí sapopadlivo stu-
riti, namrezh skusi lubesën, s'ka-
tęro se shęnin, inu nevěsta med
sabo persęrzhnu lubita, inu hózhe-
ta terdnu sdrúshena, inu sklęnje-
na biti.

Tę bukve se męmu drugih enu-
kóliku tęshej sastópio. *Pervizh* sa
tó, kęr je v'tęhistih ena svęta svá-
tovshna popisana, per katęri vezh
ludy med sabo govory; sdaj govory
shęnin, sdaj nevěsta, sdaj shęninovi
továrski, sdaj nevěstne drushize;
inu Salomon ny raslózhtu postávil,
kádaj edën, ali drúgi govory, am-
pak on je po ředi zęlu govorjenje
popisal, inu ny vmęjs ne shenina,
ne

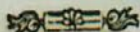
ne nevěsto, ne druge govorežhe imenòval. De bi nam tó tèdaj sa-
stópnoŝt ne kasílu, sim med dva
ŝerpa s' májnŝhimi zhèrkami postá-
vil, kádaj shènin, ali nevěsta, ali
kdó drúgi govory. Shènin je Syn
Boshji, ali Bóg-zhlovèk, tó je,
Kristufs. Nevěsta je zhloveŝh-
ka natúra, ali pak katólfhka Zèr-
ku, inu v' eni duhóvni sastópnoŝti
pravizhniga duŝha. Shèninovi to-
várŝhi ŝo Angeli, ali Apóstèlni.
Nevěstne drushíze ŝo brúmne du-
ŝhe, ali pak poŝèbne zerkvè, tó
je, Shkofie.

Drugizh: ŝo tè bukve nesaŝtópne
sa tó, kèr je v' njih ŝkrivnóŝti pól-
nu sarozhénje Boshje natúre s'zhlo-
věŝhko, inu sarozhénje Kristufa s'
zèrkujò, ali s' brúmno duŝho pod
podóbo poŝemèlfkiga sarozhénja
popiŝanu. Svèt Duh, katèri nam
je hotèl pod táko podóbo ene po-
ŝvejne svátovŝhine to vèliko ŝkriv-
nóŝt vzhlovezhénja Syna Boshjiga,
inu njega ŝklénjenja s' zèrkujò po-
kasati, nam je tó svèto svátovŝhino
s'ta-

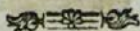
s'takimi fhégami, inu navádami popísal, katere so per Júdovskih svátovshnah bile. Lete shége nam niso dobru snáne, sravén tigá pak tudi my od njih mejnimo, de se na eno íkrivností póлно svátovshino ne spodobio, inu tó nam stury te bukve enukóliku nesaftópne.

Per Júdiu je bila naváda, svátovshino sedem dny obhájati. Skusi vse te dny je shénin svoje továrshe per sebi imel, inu nevésta svoje drushíze. Shénin je sjutraj shál ali na pólje, ali v' vért, ali na kako gorrô. Sa tó tudi v'tej Pejsmi S. Duh pravi, de je shénin od nevéste shál, inu je drushízam, inu svojim továrskam perporózhal, de nimajo nevésto sbuditi, dokler bó sama hotla. Tudi je bila naváda, de sta shénin, inu nevésta svoj shivot s' dobru dishézhimi masíli namásala, inu s' vse sórte dishézhinam obdála; sa tó se v'tej Pejsmi vezhkrat od myrre, kadíla, inu drúgih disháv govory. Supet je bila naváda, de so shénin, inu
svát-

svátje nevesto hvalili, inu njó nar
lepšim, inu nar imenitním re-
zhem enako dělali. Edén je hvá-
lil nje ozhy, drúgi nje vušta,
shnable i. t. n. Sa tó se v' tej Pej-
s-mi rézhe, *Tvoja gláva je kakor gor-
ra Karmél*, katera je bila ena flove-
zha gorra. *Tvoje ozhy so kakor
ribniki v' Heseboni*, kateri so savolo
svoje širokesti, inu savolo svojih
bistrih vodá imenitni ribniki bili.

My ne smemo misliti, de bi se
na zerku ne spodóbilu, kadar S.
Duh v' tej Pejsmi nje glavó eni
gorri enáko stury, i. t. n. Sakaj
Bóg je vse s' modróstjo stváril, on
tudi od vsiga s' modróstjo govory.
Kristufs od sebe v' S. Evangelji
pravi, de je on kakor kókla, ka-
tera písheta pod perúte správla,
de njegóvi prihod je kakor en tát,
kateri skrivaj pride, kadar si ljudje
nar majú domišlújejo; inu vendèr
nobéden táku govorjenje sa nespo-
dóbnu ne dèrshy. Kadar svet Duh
zerku takim rezhem enáko dela,
nam

nam on hózhe një lastnósti, lépoto, inu shlahtnost snáno sturíti. My se is tīga vřiga vuzhimo Krístusa spodóbnu zhařtiti, inu njega zerku prav spofhtàvati; my sposnamo is tega neisrezhéne dobróte, katere je Bóg zhloveřhki natúri, inu katóřhki zerkvi řkásal, inu kóřiku ři je tá Boshji řhenin sa řvojo zerku persadél, kóřiku je sa një pofvězhénje těrpeł.

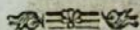
Trętzixh je Viřoka Peřřem nar bòł sa tó nesařtópna, řer velike řkrivnósti v' řebi imá. řakaj kaj samóre viřokéřřhiga biti kakòr sarozhénje řyna Boshjiga s' zhloveřhko natúro, inu Krístusa s' zerkujo. Le en v' řerzi ponířhèn, inu en táki, kateri je vsře bòł řvějtu odmerèł, samóre enukóřiku táke řkrivnósti v'teř Peřřmi okúřiti. Bóg dobru posná nařho prevřetnost. On řvoje řkrivnósti prevřetnim sakřiva, inu řih ponířhřnim rasoděva. On hózhe po beředah ř. Auguřhtína řkusi táku perkrivanje zhlo-
zhlo-

věka poníshati; de bi zhlověk, kateři rad sam sebe sa módriga dershý, svojo nevějdnost, inu tamoto sposnal. Bóg hózhe, de imá zhlověk njegóve fkrivnostíi v'zhashti dershati; kęr tedaj zhlověk tó málu zbifla, kar s'lohkoto sadoby, sa tó Bóg njemu svoje fkrivnostíi fakritu káshe; de je zhlovek perfilen k'Bógu pėrtézhi, inu sa rasfvitlénje poníshnu profiti; de je zhlověk permóran per vuzhénih, inu brúmnih moshęh se posvětívati, inu takú sam sebe bół satajíti.

Al de nam ta Pejśēm enukóliku saftópniśhi postáne, poglęjmo enu málu, káj flęhěrna postava v' sebi imá.

V'pěrví postavi nevěsta, kateřa je ali zhlověfhka natúra, ali zęřku, ali v'eni duhóvni saftópnośti pravizhniga duśha, možnú shely prihod svojiga shęnina, kateři je ali Boshja natúra, ali Bóg-zhlověk, tó je, Kristuls, inu se s'svojimi drushízami ód njega pogovárja.

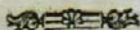
Shę-

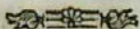
Shënin oblúbi pridti, inu tudi pride, tar se s' njó savëshe.

Od 1. do 7. v. govory nevështa. V' 1. inu 2. v. ona shely, de bi shënin fkoraj prishal, inu njó kúshnil, tó je, de bi se s' njó tèrdnu fklénil, de bi ona bila fкуси táku fklénjenje od njega famiga podvuzhéna, kër fam njegóvi vuk rasfvitly, inu s' lubësnió napólni. Med tēmi shelámi vidi fvojiga shë-nina pridti, inu vshe zhuti njega lubësē, katēra njó bōl rāsvesely kakōr vse posvejtne sládnosti, bōl kakōr stāra postāva. Ona vidi, de se shëninovu ime fкуси osnanōvānje fvetiga Evangēlja povfōd kakōr dishezhe ólje rāslyva, sa tó njega tudi dēklize, tó je, v' lubēsni she flabe dufhe lúbio. — V' 3. v. shely ona, de bi njó shëninova gna-da vlēkla, inu se vesely, de je nje shënin kakōr en krajl njó vshe v' sposnanje svojih nar vēkfhih fkrivnōst, svoje modrósti, inu svojih do-

dobrót pélal. — V' 4. inu 5.v. pravi ona, de, aku lih je od svúnaj ogoręla kakòr fhotorji v'deshéli Zedar, katëri so bily od dashja, prahú, inu sônzhniga perpekanja od svúnaj zhèrni, vènder je od snótraj lępa kakòr Salomónove sagrinála, katëre so bile po sprizhòvânju Mójsesa v' II. B. na XXVI. p. pípane, inu grosnu lępe. Ona hózhe rézhi: Od svúnaj fim ogoręla savolo moje zhlověfhke slabósti al snótraj lępa savolo gnade moji, ga shënina; svúnaj zhèrna, kër fim is frěde grěfhnikov vùn potěgneva bila, al snótraj lępa, kër fim fku-si kàrst ozhíftena; svúnaj ogoręla, kër je mene sônze pregánjania oshgá-lu, sakaj Júdji otrozi moje má-tere júdovske fhóle so se fku-si sfoje malikóvânje, inu fku-si per-vešanje na postávke fhége zhěs-me vsdignili, al ravnu fku-si tó so flùrili, de nisim vezh sámiga svo-jiga vinógrada, tó je, sámiga Jú-dovskiga kàrdéla várih, ampak vfih ludstuv, katëre so is zęliga svejtá v' mo-

v' moje narózhje pèrtékle, inu sa
 tó fim lèpa, inu imenítna. — V' 6. v.
 próti nevèsta shénina, de bi on
 njej všo svétlobo svoje résníze po-
 kásal, inu všo lubèsèn dál, takú,
 de bi ona fkusi résnízo prav ras-
 svétlena, inu s' lubèsnio popólnoma
 vshgána ne safhla; ali pak de
 bi shénin njej dál, v' njegóvi ne-
 beshki svétlobi s' njim biti, de bi
 takú popólnoma, inu nelozhlívu
 fkusi lubèsèn s' njim fklénjena bila.
 — V' 7. v. pravi shénin k' nevèsti,
 de je ona fkusi njegóvo gnado
 lèpa postála, de imá tó njej sa sdaj
 sadošti biti, njegóvo nebeshko
 svétlobo pak popólnoma viditi she
 ny zhafs, ampak de imá ona fkusi
 zhafs svojiga popótúvanja sa zhe-
 dami hoditi, inu glèdati, kakú se
 pásejo, inu de imá kosè, tó je,
 flabe, inu boježhe dúshe po vúku
 Prerókov, inu Apóstélnov voditi.
 — V' 8. v. sazhné shénin nevèsto
 hváliti; on njó enáko stury kojnam
 per voseh Pharaona. Kakòr so
 kojni, kadàr so bíly v' Pharaónovi
 vós

vós vprësheni, tigaiſtiga na ráv-
noſt, s' mozhjó, s' lépo, inu hitro
hójo vlékli, takú ſo tudi neverne
ludſtva po tem, keď ſo ſe jármu
ſvätiga Evangeľja podvérgle, ſe
vkúp ſklenile, v' eno zérku ſe
isedynile, inu ſo ena ſama nevěſta
Kriſtuſova poſtále, kaťera ſe bres
ſtrahú pred ſovráſhniki hitru, inu
s' zhaſtjó na rávnoſt k' ſvojimu ſhę-
ninu pęle. — V' 9. inu 10. v. pravi
ſhęnin, de nevěſtne líza ſo lépe
kakòr vrát ene garlize, tó je: ona
je zhiſta kakòr garliza, keď eniga
ſamiga ſhęnina jiſhe, kakòr ſe gar-
liza s' enim ſámim sdrúſhi. Nję
vrát, tó je, nję pokórſhina tudi
pod jármam ſtare poſtave je bila
lépa. Al ſa naprej hózhe ſhęnin
njęj sláte oburátne kętnize naprá-
viti, tó je, járm Evangeľſke poſta-
ve, ene poſtave, kaťera je pólna lu-
beſni, inu gnade. — V' 11. 12. 13. v.
nevěſta hvali ſhęnina, inu pravi:
Kadár je krajl, mój ſhęnin v' na-
rózhji ſvojiga nebeſhkiga ozhęta
bil, ſim molítve, tá dobru diſhęzhi

nard sa prihod mojiga shenina
 k' nebesam poshilala, inu kadar
 je po svoji smerti na krishi su-
 pet v' nebesa v' svoj pozhitik shal,
 fim duh lepih zhednost po zelim
 svejti ispustila; kakor nevesta od
 svojiga shenina sadoblen snopék
 myrre v' svojih nederjih ima, do-
 kler ne svene, takú ima moj shenin
 do svejta konzhanja tudi med vse-
 mi britkostmi moj lubi biti; on bó
 kakor zyprov grosd, is kateriga
 nazhetiga se dobru difhezhe káple
 vun zede. — V' 14. v. shenin hvali
 nevesto, inu pravi, de so nje ozhy
 enake ozhem od golóbov jutrajnih
 deshel, kateri prav zhitte, bistre,
 inu svitle ozhy imajo. — V' 15.
 inu 16. v. nevesta shenina hváli,
 inu ga vábi, de ima pridti, tar
 zhloveshko natúro ná-se vsėti, de
 ima zhloveshku telú njemu sa po-
 stelo flushiti, kateru je s' vse sór-
 te zhednostam napólnjenu, de ima
 on stanóvanje v' njej vsėti, de hó-
 zhe ona vezhnu njegóva biti, ka-
 kor je on vezhnu njeni.

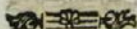
V' drugi postavi nevesta od velike lubesni pride v'samaknenje, perpoveduje prihod svojiga shenina na svet, njegovu shivljenje, njegove dela na sveti, inu njegovi odhod v'nebesa.

Po tem, ker je shenin v' 1. v. sam sebe, inu v' 2. v. nevesto pohvalil, nevesta v' 3. inu 4. v. shenina hvali, inu pravi, de on ny samu limbar, kateri dober duh daje, ampak tudi sadu polna jablana, pod katere senzo ona shely festi, inu dober sad jesti, to je, s' njim fklenjena, inu s' njegovo lubesnjo napolnjena biti, ja ona vshe vidi dopolnjene svoje shely; sakaj shenin je vshe sazhel njo s' vinam svoje lubesni napajati, taku, de od velike lubesni v'samaknenje pride. — V' 5. v. proti drushize, de bi njo okerpzhale, inu hladile, al v' 6. v. shely od samiga shenina pomozh, inu rasveselenje. — V' 7. v. shenen Jude, Pisarje, Phariserje fкуси vse to, kar je njim nar lubi-

fhiga, saroty, de nimajo nevěsto per një samaknenji s' pregánjanjam motiti. On pravi, per *lernah*, inu *jelenih*, katere shiváli so Judam grosnu lúbe bile. — V' 8. 9. 10. v. nevěsta v' svojim samaknenji vidi svojiga lúbiga takú hitru pridti, kakòr ferna, ali mlad jèlen tézhe. On pride is narózhja svojiga nebéshkiga ozheta skusi Abrahamovi, Isaakovi, Jákovovi, inu Davidovi rôd v'telú ene Divize, svojo Boshjo natúro sa sydam zhlověshke natúre perkriva, toisto kakòr skusi ene mrěshe, ali enu fitu káshe, kër med zhlověshko slabóstjo skusi zhudeshe Boshjo mózh rasodeva. Is teleša ene Divíze je rojen v' enim hlěvi, is rojstva grě k' pridigovanju, od tód na krish, is krisha v' grob, is groba vstane, inu grě v' nebéša; kakòr tedaj jèlen po gorrah skázhe takú on vse saděshike kakòr hribe preskakúje. Ona pove, de njó shěnin vábi, de se imá s' njim skleniti. — V' 11. 12. 13. v. popishe pomladanski zhafs Evan-
gël-

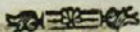
gëlfke postave, po tëm, kër je sy-
ma stare postave presëhla. — V' 14.
v. shënin k'nevësti pravi, de po
tëm, kër je med pezhovjam, tó je,
med judovskim ludstvam tizhala,
imá na svitlobo jiti, inu med vsimi
naródi svëti Èvangëli osnanòvati;
ona imá svój dóbër glafs od sebe
dati, inu svoje vesëlu oblizhje po-
kasati, de bódo vfi naródi shelëli
njó sa svojo máter imëti. — V' 15.
v. shënin svojim priátlam Apóstel-
nam pravi, de imajo mlade lifíze,
predën se saredë, polovíti, tó je:
de se imajo zhes krivavëni vuk
kmálu v' njegóvim përzhetki
vsdigniti, katëri zërkvi ravnu takú
shkóduje, kakòr lifíze vinógradam.
— V' 16. inu 17. v. nevësta pravi,
de se je ona shëninu popóluoma zhes
dala, kakòr se je tudi shënin njëj
zhes dál, de ona pase svoje ovzë,
tó je, svoje vërne, inu jih od vfi-
ga, kar je k'isvelizhanju potrebnu,
podvuzhy, dokler pride vëzher
njegóve smërti na krishi, med tëm,
kadar sënze stare postave bejshtë,
inu

inu dokler on kakòr mlad jèlen
hitru v'nebèsa k'svojimu ozhètù
gori grè.

V' tretji postavi shely nevésta
s'vojim shéninam sklénjena biti,
inu tó sklénjenje se sgody per vzhlo-
vezhénji Syna Boshjiga. Nevésta
nagánja drushízhe, de se imajo
zhuditi zhes neisrezhéno skrivnóšt
tèga sklénjenja.

V' pervih shtirih vérstizah po-
vè, de je ona shénina pod lénza-
mi, inu podobami stare postave
jiskala, de bi se bila, s'njim skle-
nila, inu ga ny nàshla, kèr se je
takú rézhi bòl, inu bòl od njè od-
mikùval. Ona je shla v' Jerúsa-
lem v' poglavítnu mèstu prave vè-
re; zhuváji tiga mèsta, tó je, Far-
ji, inu Pisarji, katerih dolshnóšt
je bila njó podvuzhiti, nišò nizh
vejdlili njèj od shénina povedati.
Zhes enu málu, kadàr je tè popu-
stila, je shénina nàshla njega priè-
la, inu v'judóvsko shólo pelála,
de

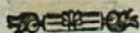

de bi njega Judji posnáli. — V' 6. v. sheninovi drugóvi, inu nevestne drushíze se sazhúdio nad zhlověshko natúro, kadar se s' Boshjo natúro sklěne, katěra se is pufhave, tó je, is slabósti, inu nezhiměrnosti, is-med těrnja těh pregrěh vsdigne, inu se s' svojim lubim sklěne. Myrra pomějni vmerjózhnost zhlověshke natúre; kadilu, katěru se Bogú shge, pomějni Boshjo natúro. — Od 7. v. do konza nevesta pod podóbo Salomóna, katěru imě *myrniga*, ali *pokójniga* pomějni, popishe velizhastvu zhlověshke natúre, v' katěri Boshja natúra kakòr v' eni póstěli leshe, katěri Angeli k' slushbi stoje; nóshni stól je njegóvu světu telú, katěru je kakòr lěs is Libana nestrohlívu; stěbri so frebėrni, tó je, njegóve besěde, inn oblube so terdne, kakòr frebrú; naflónba je is slatá, tó je, naflónba, na katěro se zhlověshstvu naflánja, je Boshja natúra; sědatu je is shkàrláta, sakaj skusi kervy prelivanje je zhlověshka natú-

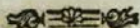
túra k' nar vëzhi oblásti na nebi,
inu na sémli prishla; frëda je s' nar
drashifhimi rezhmy nadëšana, tó je,
njegóvu serzë je od lubëzni pruti
ludëm popolnoma gorëlu. — V' II.
v. vabi nevësta drushize, de imajo
vun jiti glëdati tiga noviga Salo-
móna Kristusa s' króno pokritiga,
tó je: kakú je on fkusi svoje vzhlo-
vezhénje ludy is-med vliih naró-
dov svoji Evangëlski postavi pod-
vërgël, kateri okóli njega kakòr
ena króna stoje, inu njegovu *vesël-
je je s' zhlovëshkimi otrózi biti*, Pripov.
Vist. p. 31. v.

V' zhetërti postavi shënin Kri-
stus, po tëm, kadär je flishal,
kakú je zërku, tó je, njegova ta
druga nevësta njegovu zhlovë-
fhtvu, tó je, njegovo pervo nevësto
pohvalila, hvali svoje zhlovëfhtvu,
inu svojo zërku.

Od I. v. do 6. hvali shënin
svoje zhlovëfhtvu kakòr svojo
pervo nevësto, s' katero se je on
kakòr Boshji Syu sarózhil, inu
fkusi tó sarozhenje je bila pôc

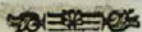
napravljena k' timu drugimu saro-
zhénju, tó je, k' sarozhénju s' zér-
kujo. On hvali pod podobami od
ozhy, láls, sôb, shnablov, opéršja
vše fôrte lepe lastností svojiga
zhloveshtva, namrezh modróst,
misli, besêde, lubesên. Vender
vše tē lastností njegóviga zhlo-
veshtva niso nizh pruti Boshji na-
túri, katéra je pod zhloveshko
natúro fkrita. — V' 6. v. pravi shē-
nin, de pójde na hrib myrre, tó je,
na hrib Kalvárja k' svojemu terplē-
ju, inu po tēm bó njegóva Boshja
natúra, fкуси kadílu pomenjena, nje-
góvu zhloveshtvu v' nebēsa pous-
dignila. — V' 7. inu 8. v. sazhne
shēnin zérku hvaliti, katéra fкуси
karstno vodó oprána je bres má-
desha. On njó vabi, de imá prid-
ti is nje fúshnosti tiga grēha, inu
hudízha. — V' 9. 10. 11. v. sposná
shēnin, de nje dobri namejni, mis-
li, besêde, inu lubesni njegóvemu
fērzu grosnu dopádejo. — Od 12.
do 16. v. njó enimu sapértimu vér-
tu, katéri je póln fádja, inu vše
sploh

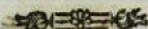
sploh difhezine, enimu sapezhátenimu studénzu, v' katerim so shive vode, enako stury. — V' 16. v. vkáshe shénin búrji bejshati, inu júgu skusi vért pahlati, tó je: de imá vsa mráslota odjiti, inu gorezha lubésén v' timu vérti biti.

V' pëti poslavi nevésta, tó je, Kristusovu zhlovështvu perpovédúje terplénje, inu smért svojiga shénina, inu potle hvali njegóvo lepoto.

V' 1. v. shénin vablen, de bi k' nevésti kakòr v' en lep vért pri-fhal, pride v' tá svój vért, inu myrro poshájne, tó je: terpy, vmerje, inu je pokopán. On vabi svoje priátle, svoje jógre, de se imajo s' kruham résníze nasítiti, inu s' vinam lubésni napojíti, de bódo serzhnu po zelim svéjti Evangéli osnanòváli. — Od 2. do 9. v. nevésta, tó je, zhlovështvu drushízam ene sájne, ali samáknenje perpóvédúje, v' katerih se je njëj sdëlu,
de

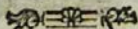
de je shenin k' njej takú govóril:
En dej! nozhy fim v' vèrti Gethse-
mani prestál, moja dusha je táko
britkóft zhutila, de so potne káple
po meni stále, odpri meni, ró je:
dovoli v' terplénje sa isvelizhanje
zhlověshkiga rodú. Jest fim se
branila kmalu dovoliti, inu fim
shelęla kęlih britkiga terplénja od
sebe odvernen viditi. On me je
opómnil, de se imam v' vólo Bosh-
jo vdati, kar fim sturiti vselej na-
vajena bila. Od shalofti, inu stra-
hú fim v' svojim sęrzi strepetala.
Od tęga zhafa, kadár fim dovolila, je
on od mene sbejshal, ró je: Bosh-
ja natúra je pustila zhlověshko
naturo fkuši zhafs terplénja vse
britkófti, bolezhine, smertne te-
shave sa rěfs, inu bres vřiga po-
lahkanja obzhutiti. Męstni várhi,
namrezhi Pifarji, Pharisęrji, Pila-
tush so mene tępli, inu ranili, inu
so meni mój plajsh vsęli, kadár so
moje telú vmóрили. Sádničh saro-
ty Jerusalemske hzhęre, de imajo
njenimu shęninu povędati, de lu-
be-

besèn je njó bòl v' serzi ranila, kakòr vsi shláki, katere je na telesi prejela. — V' 9. v. drushíze nevésto vprašhajo, kákúshni je tá një lubi? — Ona jim od 10. do 17. v. njegóvo lepoto popisúje, inu hvali njegóvo glavó, ozhy, liza, roke, noge, inu gárlu, skusi kateru vse hózhe Boshje lastnósti svojiga shénina snane sturiti, njegóvo narvis'hi oblást, modróst, lepoto, mogózhnost, nepremenlívost, sladkóst njegóve beséde. — V' 17. v. neverne ludstva skusi tako lepoto v' serzi vshgáne shele tega shénina najiti, inu se s' njim skleniti.

V' shésti Postavi je popisánu terplénje Jesusa Kristusa, njegóvi dolí-hod k' pèklam, njegovu gorí-vstajenje, inu po tem hvala njegóviga zbloveshtva po gorí-vstajenji.

V' 1. v. nevésta, tó je, zhloveshtvu pové, de një shénin je s' dishezzhimi masíli namasan v' grob poloshen bil, inu je k' pèklam doli fhál.

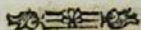

shâl, tamkaj jetníke obveselíti. — V' 3. v. hvali shënin lepoto svoje neveste, inu pove, de je ona strašna sovrašnikam. — V' 4. v. prósi shënin nevesto, de bi svoje ozhy od njega odvernila, kër so sa njega prefílne. On hózhe rézhí: Kólikùr bòl si persadevas'h polnost moje Boshje natúre, inu moje svitlobo viditi, katëro vmerjózhe okú dosëzhi nemóre, tóliku bòl bósh previshana, de vso sastópnoft presëshem. Jest se hózhem v'nebësa vsdigniti, de bósh samogla mene popólnoma v'zhas'ti viditi. V'tëh drugih besëdah ravnu të 4. v. inu do 7. v. shënin hvali svoje zhlovështvu, kakòr je hvalil v' IV. postavi od 1. do 6. v. — V' 7. 8. 9. v. shënin v' eni përglihi pove, de med v'sim zhlovështvam je tó, s' zhimër se je on obdál, to nar lepshi, sa tó se vse drugu zhlovështvu nad njegóvim zhlovështvam sazhúdi. — V' 10. v. pravi shënin, de je v' vërt Gethsemani shâl, de bi vidil bojóvanje zhlovështke natú-

ture, de bi ogleđal, ali Judovšhina káshe snamina prihódniga šadú. — V, 11. v. zhlověshka natúra pove, de, kadár je njó Boshjá natúra ob zhasi terplénja vse bolezhíne obzhutiti pustila, je ona vša preštráshena, inu smámlena bila, de kakòr je nekàdaj per hóji skusi rudězhe morjě Aminadab s' svojim vósam ta pèrvi pred ludstvam skusi morjě šhal, takú je tudi ona s' grěhmi zělīga svejtá obloshéna skusi terplénja morjě ta perva v' neběsa šhla. — V' 12. v. zhlověshstvu vábi zěrku, de se imá is svoje shálosti k' veselju verniti, inu se pokasati kakòr Sulamita, tó je, myrna; na njó se špodóbi tó ime, sakaj njě myr je popólnoma napravlen. Nevěrniki šo le is svojiga malikòvánja, Judje is svoje nevěre, Jógri is svojiga vběga vernili.

V' šedmi postavi je nevěsta v' pervih devět věřstizah hválena. Po tēm sazhne nevěsta govoríti, ona svojiga lúbīga vábi, inu nagovárja,
de

de bi s'njó vred v' vinógrad nove
postave fhál, inu ogledúval, ka-
kúshni sad bó ta nóvi vinógrad nosil.

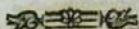
V' 1. v. hvali shénin një lépo
hójo v' zhevlih, tó je, një pridi-
gúvanje svétiga Evangélja po zelim
svejti, kakòr govory S. Pavl v'
lysti na Ephes. v. VI. p. 15. v.
Stojte obúti na nogah k' osnanúvânju
Evangélja tiga myrú. Skusi fklep
njénih ledji pokáshe, kakú imení-
tén je skusi osnanòvânje S. Evan-
gélja sturjen fklep dvèh ludstuv,
tó je, Judóvskiga, inu Neveryniga,
kér je taisti Kristusu k' vèkshi zha-
sti, kakòr nar snáshnishti oburátni-
ki premagávzam. — V' 2. inu 3. v.
pravi shénin, de nevésta tá dva
ludstva, katere je skusi vèro rodí-
la, tudi s' kruham, inu s' pijázho
Boshjih rèsníz obílno pase. — V'
4. v. një pokórfhina ne vezh pruti
stári postavi, ampak pruti Kristusu
je táka, kakòrfhni je slonokostèni
túr, kateri je terdén, bël, inu
ravén. Një ozhy so kakòr ríbní-
ki

ki v' Heseboni, kateri-šo veliki, inu prostórni bily, inu v' katerih je bila prav bístra voda; ker imá ena velika mnóshiza is vsêh ludstuv fkusi kárstno vodó oprána v' zerku pridti. Savôlo nję rásvúmnosti, s' katero vse salásùvanje svojih sov-rashnikov kmálu ofledy, njó enako stury túrnu na Libani. — V' 5. v. Nję glava Kristusa je v' njěj povikshan kakòr visoka gorra Karmél. Od Kristusa fkusi kervy pre-livánje šaflúshene gnade se v' kri-stiáne raslívajo, kakòr se káples po lasêh zedę. — V' 6. inu 7. v. njó enako stury pálmovimu drèvešu, inu grósdju. Kakòr pálmovu drévú vednu seleny tudi po sými, inu kólikùr bòl na kvíshku ráste, tóliku bòl se ras-fhirja; takú tudi zerku nepremáknena ostáne, inu kólikùr je v' sazhetki rastla, tóliku bòl se je po zelim svejti ras-fhirila, inu grósdje svête lubesni nosíla. Na tó drévú hózhe shénin slésiti, tó je, toistu v' last vsêti, inu is njega veliku sadú rêsnize, inu lu-

luběšni dobíti. — V' 9. v. pravi, de is njenih vuſt pójdejo beſěde, katere vėkſhi mózh, inu obveſelenje perneſějo, kakor nar bólfhi vinu. Neveſta potěrdi ſadne beſěde ſvojiga ſhėnina, inu pravi, de beſěde njenih vuſt ſo vředne od njega flifhane biti, inu njemu dopaſti. — V' 10. v. da neveſta na snánjeto těrdu ſklėnjenje, katėru je med njima poſtalu. — V' 11. 12. 13. v. vabi ſhėnina, de imá s' njó na pólje kriſtiánſtva jiti, támkaſ ſeme evangėlſkih reſníz s' njó vred ſėjati, inu sgódaj is-med nevernikov sbránu kriſtiánſtvu ogleđati, kákufhni ſad nóſi; ſa ſdaj bóta pogleđala, zhe Júdovſku kardėlu kaj ſadú nóſi, inu zhe med njim lubėſėn zveđe; ſkuſi persadevanje, s' katėrim bó ona tė vinógrade obdelovala, hózhe ſvojo lubėſėn pruti ſhėninu ſkaſati. Mandrágore enu divje ſádje, inu podóba od nevernikov ſo vſhė ſvój Duh dále, tó je: is-med nevernikov ſo ſe eni ſpreobernili, prėđėn ſe je zėrku
d od

od Judov med nevernike preselila. Nevesta je novu, inu staru sádje sa shenina perhranila; tó je, pravizhne, kateri so bily pred prihodam nje shenina na svejti, inu pravizhne, kateri so potle shiveli, oba-dvoje je svojimu sheninu perhranila, inu jih je njemu perdrúshila.

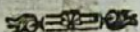
V' ósmi postavi shely nevesta supet svojiga Boshjiga shenina prihod na svejt. Isedynjenje se med Kristusam, inu zerkujo sgody. Nova postava se nareja. Kristus gre v' nebésa.

Od 1. do 4. v. nevesta, tó je, zerku shely prihod svojiga shenina, inu sklenjenje s' njim; ona hózhe od njega sámiga podvuzhena biti, inu v' svojim omagúvánji od njega pomózh dobiti. — V' 4. v. saroty shenin vse, de nobédén nima nevesto v' lubesni pruti njemu motiti. — V' 5. v. se drushíze sazhúdio nad zhafty polnim sklenjenjam s' nje sheninam. Shenin pak
ne-

nevěsto opómni na ponishòvǎnje,
kěr je ona rávnu takú na drěvěsi
odřěhena, kakòr je někàdaj nje
mati Eva od hudízha sapelána pod
drěvěsam nedólshnost sgubíla. —
V' 6. inu 7. v. hózhe shěnin, de
imá njegova podóba, katera je bila
fkusi grěh takú rézhi sbrisana, su-
pet ponovléna, v' seržę, inu na
roko vtisnena biti, tó je, de vše
besěde, njegóve nevěste, vše nje
děla imajo njegóvu shivlenje, inu
djanje kasati, de imá nje seržę k'
všim drugim luběsnam sapezhátenu
biti. Sakaj pravo luběsěn ne móre
nizh premagati, kěr tudi nizh
shlahtnifhiga ny, kakòr je ona. —
V' 8. v. nevěsta vsáme s' věšěljam
gori nóvo postavo, katera je luběs-
ni postava, al ona shěnina prašha,
kaj bi bilú s' mlajšbi sěstró šturiti,
tó je, s' dufhami, katere so is-med
nevernikov spreobernene, inu so se
s' Júdmi v' enu kardělu vkúp sbrá-
le, kěr letá sěstra je šhe majhina,
inu flaba, kěr šhe ny navajena
njegóvo Boshjo besědo s' tako sěržh-
d 2 nost-

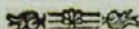

noſtjo kakòr Judji poſluſhati? — V' 9. v. odgovory ſhënin, inu pravi, de ſe imá njëj k' pomózhi pridti, de ſe móre një lubëſën od ſtvary odverniti, inu pruti Stvarniku oberniti, de móre ona v' tej lubëſni kakòr ſyd terdna, inu kakòr zédrovi ľeſs neſtrohliva, inu nepremákнена ſturjena biti. — V' 10. v. pravi nevěſta, de je ona od takrat v' lubëſni mozhna, kadàr je vſo ſvojo lubëſën od ſhënina dobila. — V' 11. inu 12. v. pravi ſhënin, de ob zhafi ſtare poſtave je nëkaj dobra ſadú bilú, kër tudi ob zhafi ſtare poſtave ſo enkatëri pravizhni ludjë bily, al veliku obilniſhi ſad hó vinógrad nove poſtave perneſël, ſakaj Bóg je nëkadaj ľe ſkusi preróke govóril, al *ſadnizh*, prav S. Pavl k' Heb. na I. p. 1. inu 2. v. *je v' letëh dnëh k' nam govóril ſkusi Synú*, katëri je ſam na ſvejť priſhal, je ſebi ſkusi ſvój vuk, inu ſvoje terplënje zërku napravil, v' katëri hózhe do ſvejťá konzhanja prizhéozh biti; ſa tó je ta novi vinógrad gó-

rišhi kakòr ta poprejshini. — V' 13. v. opomína shénin nevésto, de imá ona njega, prèdèn se od një lózhi, inu v' nebësa grë, profiti, inu prafhati, kar kóli hózhe, de bódò njegóvi priátli, tò je, Apóstèlni fli-fhali, inu se navúzhili, kakú se imajo per osnanòvánji svètiga Evan-gelja sadèrshati. — V' 14. v. nevésta k'shéninu pravi, de imá po tèm, kàdàr je v'se fkrivnósti na svèjti dopólnil, v' nebësa jiti.

Na tò visho, mislim, se sna tá viloka, inu fhrivnóst pólna Pejsem enukóliku lóshej sastópiti, inu tudi brës nevárnosti vliga pohújshanja brati. Sakaj is ene strany se vidi, de so pod enim svatóvskim govor-jénjam nar vishi, inu nar svètèjshi fkrivnósti sakrite, is druge strany pak tē neisrezhène fkrivnósti fkuši taku isláganje tēmu, katèri tò Pejsem bère, enukóliku svitle postánejo. Aku pak per všim tímú tá Pejsem vèndèr enim nesastópna ostàne, tá-kim s' ivètim Augústhtinam rézhem: „Naj poterpë krókarji med tēm, ka-
„dàr

„dár se golóbi pásejo,” tó je: v' svejt salúbleri ludje imajo v' tem zhási pozhivati, inu od branja Visoke Pejsmi se sdershati, dokler se duhovlki ludje v' fkrivnostih te Pejsmi rasgledújejo, inu se s' teiste refnizami pásejo.

Naj poslušhajo she taki v' svejt salúbleri ludje opominóvanje, kateru jim Origenes en nekádajni vuzhenik v' svojem predgóvori pred Visoko Pejsmio da: On pravi, de zhlovék, kateri v' duhovnim shivlenji she ny mósh, tó je, možhen postal, ampak je she na zhednostih slab, inu otrok, ny v' stáni besede te Boshje Pejsmi sastópiti; sakaj Visoka Pejsm je taista jed, od katere S. Pavl k' Hebr. V. p. 14. v. pravi: *Doráshenim slishi kerpka jed: namrekh tem, kateri skusi navado imajo skushene pozhútke k' raslozhénju dobriga, inu hudiga.* Aku ty, kateri so she na duhovno visho otrozi, besede Visoke Pejsmi beréjo, je mogózhe, de ony is tiga branja duhovniga prida ne dóbe, inu tudi se ne pohuj-

hujšhajo. Aku se pak v' svejt salublen zhlověk, kateri she svojimu mešu štrěshe, k' timú branju podá, sa takiga je nar vėkšhi nevárnost. Sakaj on ne sna v' tej Pejsmi sapopádenu govorjenje s' zhištimi, inu nedólshnimi vušhešami poslušhati, tedaj se bó sgódilu, de bó on od duhóvne k' mešni saštópnosti sašhál, inu mešne shele v' serzi pásel. Sa to opominam, pravi Origenes, inu flehėrnimu, kateri she ny svoje pozhútke sadošti saterel, ampak se she pušty od rihistih premágati, svět dam, de nima to Pejsēm brati, tudi se tešte nima dotákniti. Per Hebrėjzih, aku ravnu so njih vuzheniki svėtu Pismu otrokam v' róke dajáli, je vendar všim prepovėdanu bilu pred štároštjo od trideset lejt brati sazhetik búku od štvárjenja, sazhetik, inu konėz Ezehiela preróka, inu Visoko Pejsēm.

§. V.

Búkve Modrósti govore od štvárjene, inu vėzhne modrósti, inu S. Auguštin jih *Bukve kristianške modró-*

drošti imenúje. Tę bukve so v' try
dejle rasdejléne. Pervizh od I. do VII.
postave opomína Módér, de imajo
ludje modróst lubíti, inu ti gore-
zhe persadevati njó sadobiti. Sa-
kaj, kjer je veliku modrih, je dobru sa-
svęjt, inu módér krajl je ludstva podpo-
ra, Modr. VI. p. 26. v. Módér tu-
di vmejšs enu prerokúvânje od Kri-
stusoviga terplénja postavi, kakór
se v' II. p. bére. Drugizh od VII.
do X. postave govory od perzhę-
ka modrósti, od kóđ ona pride.
Trętzizh od X. p. do konza popishe
Modrósti sad, inu isdělke, nam-
rezh kakú je Modróst stare Pa-
triárhe fręzhnu vodila; sazhne per
Adamu pervimu ozhętu, inu grę
do Mojsefa, kateri je Israelsku
ludstvu is Egyptovske sushnosti
ispelal. Módér tukaj popishe bół
na tanku okólistáve pokorjénja, s'
katerim je Bóg Pharaona krajla inu
Egyptovze pokoríl, kádár je Is-
raelsku ludstvu stískal, inu toistu
ny hotél is sushnosti ispuštiti. S. Duh
je okólistáve tiga pokorjénja takú
na

na tánkú popísal, de is branja od
tigá, kar se je s' Israélzi, inu s'
Egyptovzi taistokrat godílu, naša
vera, inu brumnost velik dobizhik
imeti samóre.

§. VI.

Bukve Modrófti Siraha so písane
k' pridu tēh, kateri shele svoje
shivljenje po Boshji postavi ravnati.
Gerki imenújejo tē bukve sapopá-
dek vsēh zhēdnost, inu dolshnost,
ker je v' tēhstih vse popisano,
kakú se ljudje vsāke starosti, vsāki-
ga spóla, inu vsākiga stanú, sader-
shati imajo, ker so v' tēhstih opo-
minóvanja k' opushtanju vsih grē-
hov, inu k' dopernáshanju vsēh le-
pih zhēdnost. Zhlověk se tókaj
navuzhy, kakú sna dóber vernik,
inu pridén deshelák biti. Tē buk-
ve so perprávrne résnizo na prav
priásno visho v' zhloveshku serze
poloshiti; sakaj v' tēhstih se vkúp
sdrúshene najdejo módre isreke,
opominóvanja, molítve, hvále, inu
svētih ludy lépi isglēdi. Od I. do
XXIII.

XXIII. postavé Sirah vše sŏrte
dolshnŏst popishe. V' XXIII. po-
staví prósi, de bi Bŏg njega pred
grěham prevsětnŏsti, poshrěshnŏ-
sti, nezhistŏsti, inu jesíka obvárŭ-
val. V' XXIV. postaví popishe
imenytnŏst vėzhne Modrŏsti, nję
isvirek inu sad. Od XXIV. do
XXXVI. postavé vuzhy supet le-
pe zhědnŏsti, inu glěda v' serzih
gnusěnje nad grěhi obuditi. V'
XXXVI. postaví prósi sa spreoběrn-
něje nevěrníkov, inu prerokuje
spreoběrněje Jŭdovskiga lŭdstva
h' katŏlskí zěrkvi. Od 20. v. v'
XXXVI. postaví do 15. v. v' XLII.
postaví da vše sŏrte dobre navúke.
V' 15. v. XLII. postavé do XLIV.
postavé hvalí velíké děla Boshjih
rŏk, namřezh, nebŭ, sŏnze, svěs-
de i. t. d. V' XLIV. postaví sazhe
ne slovězhe moshe hvaliti. V'
poslední postaví Bŏgá v' molitvi
sahvalí, kěr je njega is mnŏgih,
inu velíkih nevárnŏst řěshil, inu
opomína vše lŭdy, de se imájo k'
modrŏsti podáti.

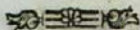

§. VII.

Vše te do tukaj imenované bukve so od svetihv Ozhákov, inu katólfhke zerkve *Modróstne bukve* imenované, ker Boshjo Modróst v' sebi imajo, inu njó vsmi timistim dodejle, kateri njó v' tehistih s' zhistim, inu vúka shélnim ferzam jifhejo. Te bukve so silnu potrebné k' sadoblénju, prave modrósti, katere svejt nima, inu tudi s' vsmi svojim modruvánjam nigdar ne doby, Sakaj posvejtua modrósti je mesa, ne pak duhá modróst; ona ne pele zhloveka k' frezhi, ker njega ne ras-svitly, inu ne pobólfha: ampak ona njega nesfrezhniga stury, ker njega slepy, inu pohújha. Ny zhloveka, v' kar kóli sa enim stani shivy, kateri bi v' teh bukvan Modrósti Boshje ne náhál vse, kar je sa prizheózhe, inu prihodnu shivlénje potrebniga, tedaj vse to, kar samóre njega pred Bógam, inu ludmy módriga sturiti. Vlak vídi tukaj svoje dolshnósti, zhlovesh-

veľhke ťlabóťti, smóte, inu nevár-
noťti, inu potreľbno pomózh super-
teľťte. Vťťak vídi túkaj, kakú ťe
imá zhlověk v' duhovťťkim, inu
deshěľťkim shivlenji sadershati.
Krajli, inu oblaťtníki nájdejo ťvoje
dolshnoťti pruti Bógu, inu ťvojim
podlóshnim. Podlóshni najdejo,
kar ťo Bogú, inu kar ťo oblaťtni-
kam dolshny. Staríťhi najdejo,
s' káko ťkerbjó imajo ťvoje otroke
brúmnu gori redíti, de bódo nad
njimi zhaťť, veťěľje, inu sa ťvoje
ťive ľěta podpóro iměli. Otrozi
ťe vuzhě v'teh bukvah ťpoťťhě-
vájje ťvojih ťtaríťhov, inu brúm-
nu shivlenje. Kateri mĩťľio v'sa-
kon ťtópiti, najdejo tukaj, s' káko
várnoťtjo imajo v'tá ťtan jiti, inu
kateri ťo vshe v'tim ťtáni, nájdejo,
kakú ťe myr, inu ťvětóťt ohráni.
Priátel nájde, kakú ťe imá pruti
priátľu obnáťhati. Vbóg, inu ťhá-
ľoťtěn najde návúk od poterpeťhľi-
voťti, inu obveťelěnje ťvojiga ťer-
zá. Bogat, inu veťěľ najde poťta-
ve trěťniga shivlenja. *Majhnim bó*

*ràsuvim, mladenzhu snánje, inu sa-
stópnošt dāna. Modèr kër bō slishal,
bō modrejshi postal, inu katèri bō saštō-
pil, bō v' slani (sebe, inu drúge) vi-
shati. Pripov. I. p. 4. inu 5. v.*

§. VIII.

V' vseh tejh búkvah svúnaj Vi-
foke Pejsmi so fizer résnize vèzhi
dejl ozhitne, inu lohku saštópiti,
fusebnu v' Pripovistih, inu v' Si-
rahi, vèndèr se tē bukve v' enih
mèstih enukóliku tēshej saštópio.
Jest sim si fizer v' prestavlánji vse
persadel, de bi zèlu govorjénje,
kólikùr je mogózhe, saštópnu stu-
ril, sa tó sim tudi v' enih mèstih
enkatère besède med dva serpá
vmejs postalil, de bi se govor-
jénje bōl vkùp vesálu, inu bōl sa-
štópnu postalu. Al prestavlávza
persadevánje málu pomága, aku se
zhlovèk, katèri bére, bres dobre
perpráve k' branju tēh buku podá.
Dobra perpráva je : Ponishnošt,
molítu, serzá zhístošt, prave shele
résnizo sposnati, inu sposnano v'
djan-

djanji ispolniti. Blògèr tẽmu, pravi Sirah v' L. p. 30. v. katèri se v' tẽh dobrih rezhẽh vadi: inu katèri jih v' svoje serzẽ vsame, tà bõ vselej mòdèr. Sakaj aku tò stury, bo k' vjẽm rezhẽm perpravèn, kër Boshja luzh njegovo hojo visha.

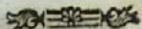
Sravèn tẽh perpráv je she ena, na katèro my ne smẽmo posábiti, namrezh: de se tẽ bukve ne smẽjo s' eno nezhimerno radovejdnostjo brati; tẽdaj se ne smẽ s' bránjam sëm tàr kjé skakati, ampak se mórejo ene zẽle búkve po rẽdi brati, inu kadar so ene prebráne, potle she lẽ bránje tẽh drugih perzhẽti. Tudi se mórejo búkve, katere se lóshej saftópio, pred drúgimi májn saftoplivimi brati. Sakaj bukve, katere se lóshej saftópio, zhlovẽku luzh pernesẽjo, de on potle májn saftópne bukve lóshej saftópi, inu tudi bres nevárnosti kakiga pohújshanja bére. Tò vuzhy S. Hieronim. v' 2. B. v. 15. písmu na vdóvo s' imẽnam Léta.

ta. On njó podvuzhy, de imá svoji majhni hzhəri búkve fvetiga Pisma sapóred v'roke dajáti, nar pervizh Psalme, potle Pripovist, inu Pridigarja, sa tēmi novi Testament, potle stari Testament. „K' poslednimu, pravi S. Hier. naj se ona „(tvoja hzhhy) bres nevárnosti viso- „ko Pejsem navuzhy: de bi se ki „ona, aku bi bránje (s' to Pejsmio) „perzhela, ne pohújs'hala, kadár bi „ne sastopíla, de svatovska pejsem „duhóvniga sarozhénja pod me- „sēnim besēdami sakrita leschy.” S. Hieronim ne prepove hzhəri Visoko Pejsem brati, ampak samú hózhe, de imá ona drúge búkve S. Pisma poprej brati, de bó takú skusi bránje drúgih búku perprávlēna neisrezhéne skrivnostíi Visoke Pejsmi sastópiti, inu de bó bres nevárnosti eniga pohújs'hanja.

Istēga vúka S. Hieronima se doli vsáme, de se imamo nar pervizh is bránja Pripovist, inu Siraha dolshnostíi brumniga shivlenja vuzhi-

zhiti; po tem se móremo is bu-
ku Fridigarja, inu Modrósti vu-
zhiti, de na svejti je vse nezhi-
mernu, nestanovitnu, inu hudob-
nu, inu tedaj, de móremo svejt
sanizhùvati. Kadàr smo se tó na-
vuzhili, tedaj snamo s' pridam Vi-
foko Pejsem brati. Dokler se pak
is sdaj imenòvànih buku strah
Boshji, inu svejtá sanizhùvanje ne
navuzhimo, se móremo od bránja
Visoke Pejsmi popólnoma sder-
shati.

Tó so perpráve, s' katerimi se
imamo k' branju podati, aku hó-
zhemo tó, kar bómo bráli, sástó-
piti, inu is branja dobízhih imeti.
Aku pak vendèr kdó per vsej tej
perprávi fhe kaj nesaftópniga v'
tejh bukvali nájde, ta naj tamkaj
ponishnu memu gre, dokler eniga
saftópniga moshá, ali vuzheníka
doby, kateri bó njemu to nesa-
ftóplenu po vúki svetih ozhákov,
inu katólfhke zerkve islóshil.

Po tem tedaj, ker smo vidili, kakúshnu podvuzhénje vse do tukaj imenòvané búkve v' sebi imajo, na kako visho imamo teiste brati, inu kóliku prida my is tehistih sadobiti samóremo, bómo li opustili teiste svestú brati, ali bránje is njih poslushati, inu is njih právo modróst se vuzhiti? Ne bómo li tá dan sa sgublen dersháli, na kateri dan bi si eno, ali drugo verstizo is teh buku k'serzi ne vsegli? Nafs ne bódo li strashile besede nekádaj k' Judam rezhéne? *Kraj-liza od Júga bo vstála v' sodbi s' tem rodám, inu ga bo obsodila sa to, ker je prishla od kraja svestá poslushat Salomonovo modroost, inu poleg vezh kakor Salomon je tukaj. Matth. XII. p. 42. v.*

Ferblishajte se tedaj k'meni vy ne-vuzheni, klizhe k'vam Sirah v' LI. p. 31. v. inu sberite se vkup v' podvuzhenja hisho. *Kaj se mudite? inu kaj k' timu pravite? vy ste ja silnu shejni. — Vkrénite vash vrat pod njé (modrósti) járm, naj vasha dusha podvuzhen.*

zhénje gori vsáme: sakaj onu se blisu
naide. — — Vsàmite gori návùk kakòr
veliko tēsho srebrá, inu imējte njega
kakòr velik kùp slatá. Naj se vefely
vasha dusha savolo njegòviga (Roshji-
ga) vsmilenja, inu ne framiyte se njega
hváliti. Délajte vashe dēlu, prēden
zhafs prejide, inu on vam bō vashe pla-
zhilu ob svojim zhafi dāl.

BUKVE
PRIPOVIST,
po Hebrejskim imenòváne
MISLE.

I. Postava.

1. Pregóvori Salomóna Davidoviga
syna, Israélskiga krajla.
2. De bi se sposnala modróst, inu
svarjénje :
3. De bi se rásvúimne beséde sasto-
píle, inu de bi se gori vsel vuk tiga
podvuzhénja, pravíza, rás-fojénje, inu
tó, kar je prav :
4. De bi bil majhinim rásvúm, mla-
dénzhu snánje, inu sastópnoost dána.
5. Módér, kër bó flishal, bó mo-
A dréj-

dréjshi postal: inu kateri bó sastópil, bó v' stáni (sebe, inu druge) vishati.

6. On bó sapopádèl pregóvor, inu rásláganje, módréh beséde, inu njih fkrivnu govorjénje.

7. Góspódovi strah je modrósti sazhetik. Nevúmni modróst, inu vuk sanizhújejo.

8. Mój syn! poslúshaj podvuzhénje tvojiga ózheta, inu ne pústi v' nēmar postávo tvoje mátere:

9. De bó djána na tvojo glavó króna, inu okóli tvojiga vratú drag oburátnik.

10. Mój syn! aku te bódo grēshniki perlísnnenu vabili, ne vdaj se njim.

11. Aku porezhéjo: Pójdi s' nami, salasújmo (zblóveshko) kry, fkriváj nastavlájmo sadērgē nēdólshnimu bres (njegoviga) sadólshénja:

12. Poshrímo ga kakór pèkèl shiviga, inu zēliga kakór eniga, kateri v' jámo lēse.

13. My bómo vse shlahtne rezhy náshli, inu bómo náshe hifhe s' rópan napolnili.

14. Skúsi frēzho s' nami, naj bó sa náš vse lē ena móshna.

15. Mój syn! ne hodi s' njimi, dërshi nasáj tvojo nogó od njih stësá.

16. Sakaj njih nogę tekô k' hudimu, inu hitę k' prelívánju krivy.

17. Al sapstójn se mřęsha pred ptizh-jim ozhmy rásgerne.

18. Tudi ony samy svojo kry salásù-jejo, inu svojim dušham sadęrge na-stávlajo.

19. Tákùshne so stësę vsákiga óhër-nika, one premóshnih dušhe pogubę.

20. Modróst osnanúje svúnaj, na tęgih glafs od sebe daje:

21. Ona úpíje na pèrvim kráji s-ho-dísh, nósi per męstnih vrátih svoje besęde napréj, tär pravi:

22. Otrozi! kakú dólgu bóte otro-zhío lubili, inu (kakú dólgu) bódo nespámetni, kar jim je shkodlivu, she-lęli, inu nevumni snánje sovrashili?

23. Spreobèrnite se na moje svar-jénje: polej jest vam hózhem mojga duhá dodejliti, inu moje besęde rás-odęti.

24. (Al) Kęr sim vafs klizala, inu ste se superstávoli: kęr sim mojo rokó istegnila, inu nikógär ny bilú, katęri bi se bil na njó osęrl:

25. Ker ste vùfs mój svèt savèrgli,
inu moje svarjéne v' nēmar pustili:

26. Se bóm tudi jest k' váfhimu pogublénju smejala, inu vafs bóm oframotila, kadàr bó tó, kógàr ste se báli, zhes vafs prifhlú.

27. Kadàr vafs bó nadlóga na náglim obfhlá, inu bó pogublenje kakòr vihàr perdèrlu: kadàr bó britkost, inu tesháva zhes vafs prifhla:

28. Tàdaj bódo ony ná-me klízali, inu jih ne bóm vflifhala: ony bódo sgódaj vftáli, inu me ne bódo náfhli:

29. Sató, ker so svarjénje sovrašili, inu Gospódovi strah niso gori vseli,

30. Tudi niso mój svèt vbógali, inu so vse moje svarjénje sanizhúváli.

31. Ony bódo tàdaj sad svoje pòti jedli, inu bódo od svojih svètov nafiteni.

32. Nevúmne bó njih nevbóglivost konzhála, inu nespametne njih frèzha pogubiia.

33. Kdór pak mene poslúsha, bó bres straha pozhival, inu bó obilne dobróte vshíval, bres tìga, de bi se kaj húdiga báti imel.

II. Postava.

1. **M**ój syn! aku hózhesť moje be-
seďe gori vsęti, inu moje sa-
póvedí per sebi ohraniti,

2. Nakloni tvoje serze k' sposnánju
rásvúmnosti, de bó tvoje vuhú mod-
róst slisťhalu.

3. Sakaj aku bóšť na modróst kli-
zal, inu tvoje serze k' rásvúmnosti
naklónil:

4. Aku jo bóšť kakór dénár jiskal,
inu kakór skritu bogástvu kopal:

5. Tádaj bóšť sastópil Gospódovi
strah, inu bóšť sposnánje Boshje nášťhal:

6. Sakaj Gospód dá modróst: inu is
njegóvih vusť pride rásvúmnost, inu
sastópnost.

7. On bó pravízhnim * isvelizhanje
perhránil, inu bó obvárúval te, ka-
teri v' prepróšťhni hódio,

8. Ker (jim) on pravize štěse per-
hrani, inu pót svętih várúje.

9. Takrát bóšť pravízo, inu sodbo,
inu tó, kar je prav, inu vsako dobro
šťěsó sposnal.

10.

Hebr. Vers. 7. Modrósl.

10. Aku pójde modróst nótri v' tvoje ferze, inu bó sposnanje tvoji dushi dopádlu:

11. Bó svèt tebe várúval, inu rás-vúmnošt te bó ohranila,

12. De bóšh rešhen od hudobne pô-ti, inu od zhlověka, kateri hudobne rezhy govory:

13. (Od tēb) kateri rávno pót popu-šte, inu po támnih pôti hódio:

14. Kateri se vesele, kadár hudú sture, inu per nar hújshih rezheh od veselja poskakújejo:

15. Katerih pôti so hudobne, inu hója nepošhténa.

16. De bóšh od ptúje shene rešhen, od ptúje, katera perlísnnenu govory,

17. Inu sapušte tēga, kateri je od mladosti njē mósh,

18. Inu je na savešo svojiga Bogá posabíla: sakaj njē híšha se je k' smèrti nakloníla, inu njē stèsē k' pèklam.

19. Vši, kateri se s' njó spèzhájo, se ne bódo vernili: tudi ne bódo na shivlenja stèsē štopili.

20. (Modróst te bó od vřiga tīga várúva-la) de bóšh po dobri pôti hodil, inu de ne bóšh od stèsâ pravizhnih odstópil.

21. Sakaj pravizhni bódo na sémli prebivali, inu preprótti na njej ostali.

22. Hudobni pak bódo od sémle pogínili: inu kateri krivizhnu delajo, bódo is nje vèrsheni.

III. Postava.

1. **M**ój syn! ne posábi na mojo postavo, inu tvoje serzé ima moje sapóvèdi ohrániti.

2. Sakaj ti bósh v'tému velíku dny, inu shivlenja lejt, inu myr náshal.

3. Vsmilenje, inu resníza nimajo tebe sapustiti: obvéshi jih okóli tvoji-ga vratú, inu sapíshi jih na table tvojiga serzá:

4. Ti bósh prietèn, inu dobriga sàdèrshánja pred Bógam, inu ludmy snáiden.

5. Savúpaj na Gospóda is zéliga tvo-jiga serzá, inu ne sanášhaj se na tvo-jo ràsvúmnošt.

6. Na všèh tvojih pôtih misli na njéga, inu on bó tvoje stopne vishal.

7. Ne bódi sam per sebi módèr: bój se Bogá, inu odstópi od hudiga:

8. Tvoj shivot bó sdrav, inu tvoje košty pólne músga.

9. Zhašti s' tvojim premoshénjam Gospóda, inu daj njemu od pervín vřiga tvojiga sadú :

10. Inu tvoje shítnize bódo obílnu napólnjene, inu tvoje přeshe bódo prepólne vına.

11. Mój syn ! ne saversi Gospódovu svarjénje : inu ne sgubi seržę, kadár bófh od njega svarjén :

12. Sakaj kateriga Gospód lúbi, tęga on tépe : inu kakór en ozhe v' synu dobru dopadajénje imá.

13. Blóger zhlověku, kateri modróst najde, inu kateri je bogat na rásvumnosti :

14. Nję perdoblenje je bólfhi kakór kupzhíá s' řřębram, inu nję sad je bólfhi kakór nar shláhtnířhi, inu nar zhištejřhi slatú :

15. Ona je shláhtnířhi kakór vse bogářtvu : inu nizh tęga, kar se sasheľeti sna, se ne móre njęj perglihati.

16. V' nję desnízi je dólgu shivlénje, inu v' nję levízi bogářtvu, inu zhařt.

17. Nję pōti so ľepe pōti, inu vse nję řtēsę so myrne.

18. Ona je tēm, kateri njó gori vsámejo, shivlénja drevú: inu kateri se njé dershy, je frèzhèn.

19. Gospód je skusi modróst semló vtèrdil, inu skusi rásvúmnošt nebèša narèdil.

20. Skusi njegovo modróst is bresnov vode hahlájo, inu napojéni obláki doli roše.

21. Mój syn! ne pústi tē rezhy ispred tvojih ozhy: ohráni postavo, inu svèt:

22. Inu tó bó tvoji dúshí shivlénje, inu tvojimu gárlu priètnošt pernèflu.

23. Tádaj bósh savúplivu svojo pôt hodil, inu tvoja noga se ne bó sadèla.

24. Kádár bósh spál, se ne bósh bál: ti bósh pozhíval, inu tvoje spánje bó fladkú.

25. Ne bój se, de te bó kaj náglu vstráshilu, tudi ne, de bó hudobnih síla ná-te planila.

26. Sakaj Gospód bó na tvoji stráni, inu bó tvojo nogó várúval, de se ne vjámesh.

27. Nikár ne brani tēmu, kateri samóre, dobru sturíti: aku premórešh, tudi sam dobru stúri.

28. Ne rezi tvojimu priátlu: Pójdí, inu supet pridi: jutri ti hózhem dati: kadár sdájzi dati samóresh.

29. Ne jíšhi tvojimu priátlu hudú šturiti, kadár on na tebe savúpanje imá.

30. Ne pravdaj se s' nobenim zhlověkam bres potrebe, kadár on tebi ný níz hudiga šturil.

31. Ne bódi krivizhnimu zhlověku nevofhliv, inu ne pošněmaj njegove póti:

32. Sakaj vsáki sasmechúvávěz je pred Gospódam gnušoba, s' prepróštim pak se on pogovárja.

33. V' hudobniga hišho Gospód řevšhino póšhle: al pravizhnih prebiválísha bódo pošěgnane.

34. On bó sasmechúvávze sasmechúval, inu pohlevnim bó gnado dál.

35. Módri bódo zhašť pošědli: nešpametnih povikšhúvánje je šramóta.

IV. Poštava.

1. Pošlufhájte otrozi podvuzhénje (vašbígá) ozhěta, inu glejte, de rásvúmnošť svéjšťe.

2. * Jest vam bóm dober dár dodej-
lil, ne sapustite mojo postavo.

3. Sakaj tudi jest sim bil syn mojiga
ozheta, en pèrferzhni otrok, inu ka-
kòr edinurojen moji máteri:

4. Inu on (ozhe) me je vuzhl, tár
je rekál: Naj tvoje serzè moje besede
gori vsáme: ohráni moje sapóvèdi, inu
bósh shivel.

5. Perdobi si v'last modróst, perdobi
si ràsvúmnošt: ne posábi, tudi ne od-
vèrni se od besedy mojih vust.

6. Ne sapusti jo, inu ona te bó vá-
rúvala: lubi jo, inu te bó pèrhranila.

7. Modrósti sazhetik je (tó): jishí
dobíti modróst, inu sa vse tvoje pre-
moshénje perdóbi si ràsvúmnošt:

8. Primi se nje, inu ona te bó po-
vikfhala: ona te bó s' zhahtjó obdala,
kadár jo bósh objel.

9. Ona bó prietnošt na tvoji glávi
gmerala, inu te bó s' eno svitlo króno
pokrila.

10. Poslúfhaj mój syn, inu vsámi
gori moje besede, de bó lejt tvojiga
shivlénja velikú.

II.

* Vers. 2. Hebr. Jest sim vam dober ná-
vuk dál.

11. Jest hózhem tebi modrósti pôt pokásati, inu tebe po stèsah pravize voditi:

12. Kadár bósh na letě stópil, ne bó tvoja hója v' tesnobi, bres spodtik-leja bósh po tēhistih tēkēl.

13. Dērshi se podvuzhénja, ne sapústi toistu: obrani letó, sakaj onu je tvoje shivlénje.

14. Ne obveséli se nad stesámi hudobnih, tudi nima tebi hudobnih pôt dopásti.

15. Bejšhi od nje inu ne hódí po njej: odvērni se, inu sapústi njó.

16. Sakaj ony (budobni) ne saspe, dokler hudú ne sture: inu nimajo spanja, dokler kogá v' saderge ne správio.

17. Ony jedó kruh malopridnosti, inu pijéjo vīnu hudobie.

18. Al pravizhnih pôt je kakór svit la luzh, grē naprej, inu ráste do pól niga dne.

19. Hudobnih pôt je támna: ony ne vejđó, kjē pádejo.

20. Mój syn! poslušhaj móje govorjénje, inu nakloni tvoje vuhú k' mojim besēdam.

21. Onę nimajo nigdár is - pred tvojih ozhy priditi, hrani jih v' frědi tvojiga serzá:

22. Sakaj onę so shivlénje tēm, kateri jih nájdejo, inu sdrávje všimu męsu.

23. S' vso varnostjo várúj tvoje serzę, sakaj is njega isvira shivlenje.

24. Odvèrni od sebe prozh hudobne vústa, inu opravliví shnábli naj bódo délezh od tebe.

25. Tvoje ozhy imajo na ravnost ględati, inu trepávnize tvojih ozhy imajo tvoji hóji naprej jiti.

26. Poravnaj zęsto pred tvojimi nogámí, inu vse tvoje póti bódo stanoovitne.

27. Ne sajidi ne na dęsno, ne tudi na lęvo: odvèrni tvojo nogó od hudięa: sakaj dęsna pót Gospódu dopade; lęva pak je hudobna. On sam pak bóde tvój tęg poravnal, inu tvoje póti myrne stúril.

V. Postava.

1. **M**ój syn! ględaj na mojo modróst; inu k' moji rásvumnósti nakloni tvoje vuhú,

2. De bósh v' svojih mislih varn,
inu de svoje shnáble v' bērsdah obder-
shísh. Ne glej na golúfio ene shenę.

3. Sakaj kúrbe shnabli so kakór fa-
tovjé, is káteriga se męd zędy, inu
nję garlu je glajshi kakór ólje :

4. Nję poslednu pak je kakór pélin
grenkú, inu kakór na obá kraja
nabrúshen mezh ojstrú.

5. Nję nogę gredó v' smert, inu nję
stopne pęlejo v' pěkél.

6. Ona ne hódí po shívlénja póti,
nję hója je nestanovítna, inu nesapo-
padliva.

7. Sdaj tedaj mój syn! poslúshaj me,
inu ne odstópi od besedy mojih vust.

8. Odverni tvojo pót délezh od nję
prozh, inu ne perblíshaj se k' durám
njene híshe.

9. Ne daj ptujim tvojo zhasť, inu
tvoje lejta enimu nevsmilenimu.

10. De ne bódo ki ptuji s' tvojo
mozhjó napólnjeni, inu de ne bó tvo-
je dělu v' ptuji híshi,

11. De ne bósh k' poslednimu jęzhal,
kadár bósh svoje mesú, inu svoje trúp-
lu oflábil, tār rękál:

12. Sa káj sim nad podvuzhénjam
supèrnost imel, inu se ny moje serze
svarjénju vdálu,

13. Sa káj tudi nisim poslúshal glás
téh, kateri so me vuzhili, inu vuzhe-
níkam nisim moje vuhú naklónil?

14. V' frédi drúshine, inu sbirálisha
sim skoraj per vsáki hudobí bil.

15. Pij vodó is tvoje kapníze, inu
istóke tvoje shtirne:

16. Naj tvoji istóki kjé vùn tekô,
inu dějli tvoje vodę na tèrgih.

17. Ima j jih ti sam, inu ptújzi se
nimajo s' tebój dějliti.

18. Naj bó tvój studénèz shégna,
inu veséli se s' shenó, katero si v'
svoji mladosti vsel:

19. Naj bó ona tebi kakòr ena nar
lúbishti koshúta: inu kakòr nar priètnishti
jelénzhik, nję lubēsën naj te vsáki zhafs
napojy, inu nję lubēsën imá vędnu
tvoje vesélje biti.

20. Mój syn! sa káj se dásh eni ptú-
ji sapelúvati, inu v' narózhji ene dru-
ge pozhívaš?

21. Gospód ględa na zhlovęka pòti,
inu on vse njegove stopne ogledúje.

22. Hudobèn se sam v' svoje hudo-
bie vjame, inu bó s' vesmy svojih
grèhov svesan.

23. On bó vmèrèl, ker ny svarjenje
gori vsel, inu bó v' obilnosti svoje
nèspàmeti golufàn.

VI. Postava.

1. **M**ój syn! aku si sa tvojiga priát-
la porok postal, inu si s' tvojo
rokó na rokó eniga ptujiga vdáril:

2. Si se ti s' besèdami svojih vust
saplèdèl, inu si se v' svojim lastnim
govorjenji vjèl.

3. Stúri tedaj, kar právim, mój
syn, inu rešhi sam sebe: sakaj ti si v'
rokó tvojiga blishniga pádèl. Tèkaj
fèm tàr kjé, híti, sbúdi tvojiga pri-
átla:

4. Ne perpústi tvojim ozhem spánja,
tudi nimajo trepávnize tvojih ozhy
drèmati.

5. Istèrgaj se is ròk kakòr mlada
fèrna, inu kakòr ptiza is ptízharjove
roke.

6. Pójdi k' mravli ti ô leni, inu po-
misli njene pôti, tàr vúzhi se modróst:

7. Katera, aku ravnu vájvoda nima,
ne vuzheníka, ne oblastníka,

8. Si po lejtí jéd perpráva, inu
správa vkúp ob shétvi, kar bó vshi-
vala.

9. Kakú dólgu bósh ó leni spál?
Kadáj bósh is tvojiga spánja vstal?

10. Enu málu bósh spál, enu málu
dremal, enu málu roké k' spánju kri-
sham djál:

11. Tèdaj bó pománkanje zhes - te
kakór popótnik pertéklú, inu revshí-
na kakór oroshník. Aku pak ne bósh
len, bó tvoja shétu kakór studénèz
prishla, inu revshína bó délezh prozh
od tebe bejshala.

12. Zhlovèk, katèri je Bogá sapústil,
je en zhlovèk k' nobenimu pridu, on
hódi s' sapelívimi vústmi,

13. On míga s' ozhmy, tólzhe s' no-
gó, s' pèrítam govory,

14. On v'hudobnimu serzu to húdu
pléde, inu vsaki zhafs prepír seje.

15. Zhes takiga bó náglu njegovu
pogublénje prishlú, inu bó hitru po-
tèrt, tudi ne bó njemu vezh pomáhati.

16. Shést rezhy je, katere Gospód
sovrahi, inu nad sedmo se njemu gnúti:

B

17.

17. Prevsětne ozhy, lashnivi jěsik, roke, katere nedólshno kry prelivajo,

18. Serze, katěru to nar hújshi smifhlúje, noge, katere hitru v' húdu tezhéjo,

19. Golúfno prizho, katěra láshe, inu tēga, katěri med brátmi raspertjě trófi.

20. Mój syn! ohrani sápóvedi tvoji-ga ozheta, inu ne sapústi postávo tvo-je mátere.

21. Navesúj jih vědnu na tvoje serze, inu oběfhaj jih na tvój vrat.

22. Kadār bófh hodil, naj te sprem-lajo: kadār bófh spál, naj te várújějo, inu kadār se sbudífh, imaj s' njimi pogóvor.

23. Sakaj sápóvéd je enu světílu, inu postáva je luzh, inu enu podvuzhě-zhe svarjénje je shivlénja pót:

24. De te bódo pred hudobno shenó, inu pred perlísnenim jěsikam ene ptu-ej várúvale.

25. Tvoje serze nima njě lepoto po-shelěti, tudi ne pušti se s' njěnim mǎ-ganjam vjěti:

26. Sakaj kúrba je kómaj tóliku, kólikúr en gríšlej krúha vředna: shě-na pak drágo dušho eniga moshá vjáme"

27. Samóre li zhlověk ogin v' svo-
jim narózhji fkríti, de bi se njegovu
oblazhílu ne vnelu?

28. Ali po sherjávzi hodíti. de bi se
njegóvi podplati ne oshgáli?

29. Takú tá, kateri k' shéni svojiga
blishniga nótri grę, ne bó zhist, aku
se nję dotákne.

30. Ny (takú) veliku sadolshénje,
aku kdó (k' perbranjenju svojiga shiv-
lénja) vkráde: sakaj on vkráde, de se-
be lazhniga nasíti:

31. Tudi na tatvíni vjet bó sedem-
krat tóliku povérnil, inu bó vse pre-
moshénje svoje híšhe kje dál.

32. Prešhúshnik pak bó savolo rev-
shine svojiga fěrzá svojo dúsho sgúbil:

33. On si ostudnost, inu framoto
vkúp správla, inu njegóva nezhást ne
bó sbrísana:

34. Sakaj súmèn, inu fěrdit mósh
ne bó sanęšel na moshtúvánja dan,

35. On se tudi ne bó na nikógar
proshnjo vdál, tudi ne bó k' sadostistur-
jénju obilne daróve gori vsel.

VII. Postava.

1. **M**ój syn! dèrshi moje besede,
inu s-hráni moje sapóvèdi v'
tvoje serze.

2. Syn! dèrshi moje sapóvèdi, inu
bófh shivél: inu mojo postavo kakòr
sèrklu tvojiga ozhefa:

3. Navèshi njo na svoje pèrste, sa-
pisfhi jo na táble tvojiga serzá.

4. Rézi k' modrósti, ti si moja sèstra:
inu ràsvúmnošt imenúj tvojo priátelzo,

5. De te bó obvárùvala pred eno
vunájno shenó, inu pred eno ptújo,
katèra sladke besède imá.

6. Sakaj jest sim is okna moje hifhe
fkusi mrèshe poglèdal,

7. Inu sim vidil nespámetne, (*med
njimi*) sim eniga nespámetniga mladèn-
zha ogledùval,

8. Katèri je po ùlizah mèmú fhál
polèg vóglá, inu je hodil po pòti, ka-
tèra k' njè (*tè ptúje*) hifhi dershý

9. V' mraki, kàdàr je dan h' konzi
fhál, v' tàmoti tè nozhy, inu v' tàmi.

10. Inu polej prifhla je njemu na-
pruti ena shéna kakòr kúrba nalifhpa-
na, vájena dushe sapelùvátì: jesízha,
inu potcpenka,

11. Katëra je nepokójna, tudi nemóre domá smiraj biti,

12. Katëra sdaj od svúnaj, sdaj na oznitnih krajih, sdaj sa vógli ſalásuje.

13. Ona popáde mladenzha, ga kúſhne, inu ſe ſ'neſrámnim obrásam perlisúje, tãr pravi:

14. Sa frëzho ſim * ſakláne óffre obľubila, danàs ſim mojo oblúbo iſpolníla.

15. Sató ſim tebi na prúti vùn ſhla, ker ſim te viditi ſhelëla, inu ſim te náſhla.

16. Na vërvy ſim mojo póſtëlo obëfila, inu njó ſ'opíſanim Egyptovſkim odëjami ſagërníla.

17. Svój hram ſim ſ'myrro, inu ſ' Aloe, inu ſ'ſladko ſkórjo poſhkrofila.

18. Pridi, napojíva ſe ſ'ľubësnio, inu objëmajva ſe po ſhelah, dokler ſe dan ſasná.

19. Sakaj móſh ny domá, on ſe je na prav dólgo póť podál.

20. On je móſhno ſ'dënárimi ſ'ſebój vſël: na dan pólníga meſëza ſe bó naſaj vernil na ſvój dóm.

21. Ona je njega (mladenzha) ſ'mnó-

* Hebr. Vers. 14. myrne.

mnóгим govorjenjam v'sadèrge sprá-
vila, inu s' perlisnenim shnábli ga je
s' sebjó slékla.

22. Bèrsh je on sa njó fhál kakòr
en vol, kateri bó v' mefnízo pelán,
inu kakòr enu jagne, kateru skázhe,
inu nevúmèn ny vejdel, de bó k' ve-
sánju vlezhén,

23. Dokler bó pùshíza njegóve jètra
presúnila: ravnu kakòr de bi ena ptiza
k' sadèrgi hitèla, inu ne vej, de njemu
sa shivlenje grè.

24. Sdaj tedaj mój syn poslúshaj me,
inu glèdaj na besède mojih vùst.

25. Tvoje serze se nima pustiti na
njène pòti potègniti: tudi ne pùsti se
na njènih stèsah sapeláti.

26. Sakaj dosti jih je, katere je ona
ránila, inu poderla, inu tudi nar
mozhnéjshí so bily od njè vmorjèni.

27. Njè hífha je pòt h' pèklu, kate-
ra péle nótri v' smèrtno globozhíno.

VIII. Postava.

1. **A**li ne vpíje modróst, inu ali ne
dá rásvúmnost svój glás od sebe?

2. Ona poleg zèste na nar vèkshih,
inu nar vísokejših vèrhíh, v' frèdi
stèsâ stojy,

3. Per meštnih vrátah, ravnu med dúrmi govory, tãr prãvi:

4. O ljudje! k' vam vpíjem, inu mój glaš grê k' zhlověshkim otrókam.

5. Vuzhíte se vy nevúmni brihtnost, inu sbrihtajte se vy nespámetni.

6. Poslúshajte, sakaj od velikih rezhy hózhem govóriti: inu moji shnabli se bódo odperli k' osnanúvanju tega, kar je prav.

7. Moje gãrlu bó resnízo govórilu, inu moji shnábli bódo hudobío klêli.

8. Vse moje govorjénje je pravizhnu, nizh hudiga, nizh spázheniga v' njemu ny.

9. Onu je sastópnim pravízhnu, inu tem, kateri so snánje náshli, prav.

10. Vsámite moje podvuzhénje rájshi kakór frebrú gori: sberite si vuk rajshi, kakór slatú.

11. Sakaj modróst je bólshi, kakór vse nar shlahtníshi rezhy: inu vse she-lénja vrédnu se ne móre njej perglihati.

12. Jest modróst prebivam v' svetvalishi, inu sm per rãsvúmnih mislih prizhiózha.

13. Gospódovi strah sovráshi to húdu :
prevšetnost, inu napuh, inu hudobno
pót, inu na dvoje govorežhe vústa
jest zhèrtim.

14. Per meni je svèt, inu pravíza,
per meni je rásvúmnost, per meni je
mózh.

15. Skusi mene krajli krajlújejo, inu
postavodajávzi sapovèdújejo tó, kar je
pravízhu :

16. Skusi mene oblaštńki vkasújejo,
inu mógózhi pravízo sturè.

17. Jest lúbim tè, kateri mene lú-
bio, inu kateri sjutraj per meni zhújejo,
me bódo náshli.

18. S' menój je bogáštvu, inu zhašt,
shlahtnu premoshénje, inu pravíza.

19. Sakaj mój sad je bólfhi kakòr
slatú, inu shlahtni kámèni, inu tó,
kar naprej pernèlsem, je bólfhi kakòr
nar zhištejshi frebrú.

20. Jest hódim po pótih pravize, v'
frèdi štesà tè fodbe,

21. De obogatim tè, kateri me lú-
bio, inu njih salóge napólnim.

22. Gospód je mene v' lasti imel, v'
sazhetki svojih pótov, prèden je on
kaj šturil od sazhetika.

23. Od vëkoma sim postávljena, inu od nekada, prëden je bila semla stur-jëna.

24. She ny bilú brësnov, inu sim bila vshe spozheta: vodëni stúdénzi she niso isvirali:

25. Gorë she niso bile s' njih silno tësho vstávljene: prëden so grizhi bily, sim bila rojëna:

26. On she ny bil semlo sturil, ne rëke, ne tezháje të semle.

27. Kadár je nebësa narejal, sim sra-vën bila: kadár je bresnam stanovitne postave, inu pokrajne okóli postavlal:

28. Kadár je obláke sgoraj perpen-jal, inu vodëne stúdénze vagúval:

29. Kadár je okóli morjá njega meje postavlal, inu vodám postavo dajál, de nimajo svoje bregóve prestopiti: kadár je semle fundament postavil.

30. Sim per njemu bila, inu sim vse s' njim ravnála: inu sim se vsák dan veselila, tar sim pred njim vëdnu jigrála;

31. Na svejti sim si jigrála: inu mo-je veselje je s' zhlovëshkimi otrózi biti.

32. Sdaj tedaj otrozi poslušájte me: frëzhni so, katëri moje pôti ohránio.

33. Poslušajte podvuzhénje, inu bódite módri, inu nikár ga ne savérsite.

34. Blógèr zhlověku, kateri mene poslušha, inu kateri vsak dan per mojich vrátih zhúje, inu per podbójih mojich dúr zháka.

35. Kdór mene nájde, shivlénje nájde, inu bó od Gospóda isvelizhanje prejel:

36. Kdór pak super mene gresfhy, svojo dušho ráni. Vši, kateri mene sovráshio, smért lubio.

IX. Postava.

1. **M**odróst si je eno hišho sydála, je sědèm stábróv is-sěkala.

2. Ona je svoje óffre sáklála, je vinu smejšhála, inu svojo míso napravíla.

3. Ona je svoje děkle vún poslála na tábor, inu na městne sydóve, de bi vabile:

4. Kdór je nevúmèn, naj pride k' meni. Inu k' nespámetnim je rékla:

5. Pridite, jejte mój kruh, inu pyte vinu, kateru sim vam namejšhála.

6. Sapustíte otróshino, inu shivíte, tár hodíte po póti tě rásvúmnošti.

7. Kdór sasmechùvávza vuzhy, sam sebi krivízo stury: inu kdór hudobniga svary, sam sebe omádeshùje.

8. Nikár ne svári sasmechùvávza, de te ne bó sovráshil. Svari módriga, inu on te bó lubil,

9. Daj módrimu perlóshnost (se vu-
zbiti) inu bó modréjshi postal. Vúzhi pravizhniga, inu bó hitel gori vsėti.

10. Strah Boshji je modrósti sazhe-
tik: inu světih snánje je rásvúmnost.

11. Sakaj skusi mene bódo tvoji dnevi nagmērani, inu tebi bódo lejta shivlénja perdáne.

12. Aku bósh módēr, bósh sam se-
bi: aku pak bósh sasmechùvávěz, bósh sam shkódo tērpel.

13. Nevúmna, inu klepetavna shé-
na, inu katēra je pólna sapelivosti,
tār zélú nizh ne sná,

14. Je sedela med durami svoje hi-
she na stóli v' enim visokim kraji mēsta,

15. De bi klizala tē, katēri po pōti
mēmū gredó, inu svojo pōt hódio:

16. Katēri je nevúmēn, naj k' meni
Pride. Inu nespametnīmu je rékla:

17. Vkrádena voda je slájshi, inu
skrivaj vsēt kruh se ból perleshe.

18. Al on (*ta nevúmni*) ne vej, de tamkaj so velikani, inu kateri per nje- ni mísi jedó, so v' pèkla globozhíni.

SALOMONOVÍ PREGO- VORI.

X. Postava.

1. **M**ódèr syn rasvesely ozheta: nespa- metèn syn pak je shálost svoje mátere.

2. Krivizhnu bogástvu ne bó nizh pomagálu: praviza pak bóde od smer- ti refhíla.

3. Gospód ne bó pravizhniga dúsho s' lákoto štískal, inu on bó hudobnih salásúvanje okóli vérgel.

4. Lèna roka rêvshino pernèse: dè- lovnih roka pak bogástvu perdoby.

Kateri se na lashe sanášha, vètre páse: ravnu tá tudi letèzhe ptize lovy.

5. Kdór ob zhasi shètve vkúp sprav- la, je módèr syn: kateri pak po lejti fimerzhy, je saframoténja otrok.

6. Gospódovi shègèn je nad pravizh- niga glavó: hudobnih vušta pak bó hudobíá pokríla.

7. Pravizhniga spomín bó zhaštítliv :
inu hudobnih ině bó gnilu.

8. V'ferzi módèr vsáme gori sapó-
vèdi : nespametèn bó s' shnábli tépen.

9. Kdor na rávnost hódì, hódì bres
fkèrbi : kdór pak s'voje pòti savíja, bó
ozhitèn postál.

10. Kdór s' ozheřam pertèrdúje, bó
shalost perprávil : inu nespametèn bó
s' shnábli tépen.

11. Pravizhniga vuřta řo shivlenja
řtudénèz : inu hudobnih vuřta hudobíó
sákrivájo.

12. Serd boje obudy : lubèřèn pak
vře grèhe pokrije.

13. Na shnáblìh módrìga ře modróřt
nájde : sa hárbet tèga pak, katèri je
nspámetnìga řèrzá, je řhìba.

14. Módri řkrìvájó vuzhenóřt : al
nspametnìga vuřta řo prav blìsu sa-
řramotenja.

15. Bogatína premoshénje je sa nje-
ga terdnu mèřtu : vbógìh řèvřhìna nřìh
bojèzhe řtury.

16. Pravizhnìga dèlu pèle k' řhìv-
lenju : al hudobnìga řad h' grèhu.

17. Kdór podvuzhenje ohráni, je na
řhìvlenja pòti : katèri pak řvarjénje v'
nèmar puřty, řajide.

18. Lashníve vušta sakrivajo sov-ráshtvu : kdór pak ozhitnu opravla, je nevúmèn.

19. Veliku govorjénja ne bó bres grèha : kdór pak je gospodár svojih shnáblov, je nar ból pámetèn.

20. Pravizhniga jésik je kakór ozhistenu frebú : al hudobnih ferzè je sa nizh.

21. Pravizhniga shnábli njih prav veliku podvuzhè : kateri so pak nevejdni, bódo v' pománkanji svojiga ferzá vmerli.

22. Gospódovi shègèn (*ludy*) bogáte stury, tudi se jim ne bó brickóst perdrúshila.

23. Nespámetèn kakór v' smèhi hudobio dopernáfha : modróst pak je zhlovèka rásvúmnoft.

24. Kógár se hudobèn boji, tó bó zhes njega prifhlú : pravizhnim pak po njih shelah pójde.

25. Hudobèn bó kakór nagla ploha preshál : pravizhèn pak bó kakór vèzhna terdnjáva.

26. Kar je sobèm jèfih, inu ozhèm dim, tó je en lèn tèm, kateri njega pófhlejo.

27. Gospódovi strah dny perdáľha: hudobnih lejta pak bódo perkráľshane.

28. Zhákanje pravizhnih jim bó vefélje: hudobnih vúpanje pak bó konéz vselu.

29. Gospódova pôť je brumnimu mózh: kateri pak hudú delajo, se bódo nje báli.

30. Pravizhèn ne bó nigdár premáknèn: hudobni pak ne bódo na sémli ofšali.

31. Pravizhniga vušta bódo modróšť naprej perněfle: hudobnih jěsik pak bó konéz vsel.

32. Pravizhniga shnábli govore dopadľive, hudobnih vušta pak hudobne rezhy.

XI. Postava.

1. Golúfna vága je gnusoba pred Gospódam: inu pravizhna vága je po njegóvi vóli.

2. Kjer koli bó napùh, tam bó tudi saframúvanje: kjer je pak poněshnost, tam je tudi modróšť.

3. Preprófhina pravizhnih bó njih vishala: inu hudobnih podľasúvanje bó njih konzhálu.

4. Na moshtùvánja dan ne bó bogastvu nizh pomagálu: praviza pak bó od smèrti rešhíla.

5. Prepróštiga pravíza bó njegóvo pót ravnala: inu hudobèn bó v' svoji hudobii pogínìl.

6. Dobrih pravíza bó njih rešhíla: inu hudobni se bódo v' svoje nastáve vjeli.

7. Kadár hudobèn vmèrjé, níma nobeniga vúpanja vezh: inu breskèrbnih zhákanje bó k' nizh postálu.

8. Pravizhèn bó is tefnobe rešhen: inu na mèsti njega bó hudobèn tejisti isdán.

9. Hinávèz svojiga priátla s' vústmi golúfá: pravizhni pak bódo fkusi vuzhenóšt rešheni.

10. Savólo pravizhnih frèzhe se bó mèstu možnú veselilu: inu savólo hudobnih pogúbe bó hvala.

11. Skusi pravizhnih shègèn bó mèstu povikšhanu: fkusi hudobnih vušta pak bó ràsdjánu.

12. Kdór svojiga priátla sanizhúje, je nespametniga serzá: ràsvúmèn zhlovèk pak bó mólzhal.

13. Kdór nesvèštu ravná, ràsodènc fkriv-

skrivnosti: kdor je pak svetiga serza,
na tihim dershy, kar je njemu priatelj
isrozhil.

14. Kjer ny visharja, bó ludstvu
padlu: kjer je pak dosti svetov, tam
bó frezha.

15. Kateri je sa ptujiga porok, bó
v'nesfrezho padel: kateri se pak saderg
ogible, bó obvaruvan.

16. Prietna shena bó zhasht dobila:
inu delovni bódo bogastvu imeli.

17. Vsmilen zhlovèk svoji dushi do-
bru stury: kateri je pak nevsmilen,
tudi * svojo shlahto savershe.

18. Kar hudobèn stury, nima obstán-
ka: kdor pak pravizo seje, imá gotó-
vu plazhilo.

19. Vsmilenje pèrneshe shivlenje: inu
hudiga jiskánje smèrt.

20. Spázheni serze je pred Gospó-
dam gnusoba: nad temi pak, kateri v'
prepróshini hódio, imá on svoje do-
padajenje.

21. Hudobèn tudi, kadár bó roke
krishám dèrshal, ne bó nedólshèn:
pravizhnih rôd pak bó isvelizhan.

22.

* Hebr. Vers. 17. *svoje mesu.*

22. Lěpa ampak trápasta shěna je kakór slat terněk v'rivzi ene prašize.

23. Pravizhni sheľę vse to dóbru: hudobne zháka ferd.

24. Eni to svoje dejľę, inu bódo bogátishi: drúgi, kar njih ny, grábio, inu so vědnu v'potřebi.

25. Zhlověk, kateři shegnúje, se bó debelil: inu kateři napája, bó tudi sam napojěn.

26. Kateři shítu perkriva, bó od ludstva klet: zhes tę pak, kateři prodájajo, pride shegěn.

27. Kateři to dóbru jifhe, vstáne sgódaj k' dóbrimu: kateři pak to húdu jifhe, bó pod timistim oblěshal.

28. Kateři se na svoje bogástvu snášha, bó páděl: pravizhni pak bódo seleníli kakór selěn lyst.

29. kateři od svoje hifhe rásnašha, ne bó nizh imel: inu kateři je nevúmèn, bó módrimu súshèn.

30. Pravizhniga sad je shivlenja dřevú: inu kateři dušhe pěrdoby, je móděr.

31. Aku pravizhèn na svéjti těrpeti móre, sa kóliku vezh hudobèn, inu grěshnik?

XII. Postava.

1. **K**ateri svarjenje lúbi, lúbi snánje:
kateri pak svarjenje sovráshi,
je nespámetén.

2. En dóbér bó od Gospóda všmilenje
sadóbil: kateri se pak na svoje misli
sanášha, hudobnu dèla.

3. Skusi hudobíto zhlovèk ne bó
terdén: pravizhnih korenína pak ne
bó premáknena.

4. Pridna shéna je króna svojiga mo-
shá: katera pak framote vředne rezhy
pozhenja, je kakór gniloba v'njegóvih
kostéh.

5. Pravizhnih misli so pravize: inu
hudobnih svęti so golúfne rezhy.

6. Hudobnih besęde stávio sadęrge
krivi: pravizhnih vústa pak jih bódo
reshile.

7. Premakni hudobne, inu jih ne bó
vezh: pravizhnih hísha pak bó terd-
na ostála.

8. Zhlovèk bó is svoje vuzhenósti
snan: kdór je pak nezhímèrn, inu ne-
vúmèn, bó v'sanizhúvanji.

9. Górsfi je vbóshiz, kateri imá s'
tim svojim sadošti, kakór baházh,
katerimu krúha mánka.

10. Pravizhèn imá skèrb sa shivlenje svoje shivíne: hùdobnih ofèrzhje pak je nevsmilenu.

11. Kateri svojo semló obdelúje, bó s' kruham nasíten: kateri je pak lèn, je nar bòl nespametèn.

Kateri rad per vinski pijázhi poseđa, bó v' svoji terdni híshi nezhašt sapústil.

12. Hudobèn shely podpóro nar bòl hudobnih: korenína pravizhnih pak bó gori jemála.

13. Hudobnimu se savólo vustnih grèhov pogublenje perblishúje: pravizhèn pak bó stiski vbejshal.

14. Is sadú svojih vust bó flehèrni s' dobrim napólnjen, inu po dèli njegóvih rók bó njemu povèrnenu.

15. Norzu se njegova pót ta prava sdy: kdór je pak móder, svète poslušha.

16. Norèz sdajzi svojo jèso na snánje dá: kateri pak krivizo spreglèda, je pamétèn.

17. Kdór govory, kar vej, káshe pravizo: kdór pak láshe, je golúfna prizha.

18. Kateri (*prenáglu*) oblubi, tèga, vèšt kakór mezh sbáda: al módrìh jèsik je k' sdrávju.

19.

19. Refnizhni shnábli vselej stano-
vitni ostánejo: kateri se pak v' pri-
zhúvánju prehity, pléde lashe s' jesi-
kam.

20. V' serzi tēh, kateri hudú mislio,
je golúfia: sa tēmi pak, kateri myr
svētújejo, grę veselje.

21. Pravizhniga ne bó nizh tigá,
kar se njemu sgody, shalilu: hudobni
pak bódo s' nadlógó napólnjeni.

22. Lashnivi shnábli so Gospódu
gnusoba: kateri pak svēstú ravnájo,
njemu dopádejo.

23. Pámetēn zhlověk fkriva vuzhe-
nóft: inu serzę nespametnih nevúmnoft
rásodeva.

24. Pridnih roka bó gospodúvála:
lena pak bó dázii podvērshena.

25. Sháloft v' serzi eniga zhlověka
bó njega ponishala: al s' eno dobro
besędo bó rasveselén.

26. Kateri savolo priátla fhkódo ne
zhisla, je pravizhēn, pót hudobnih
pak njih golúfá.

27. Golúf ne bó náshál dobízhika:
al (pravizhniga) zhlověka premoshen-
je bó slátno zēno imēlu.

28. Shivlenje je na pōti pravíce:
kriva pót pak pēle k' finerti.

XIII. Postava.

1. Syna modróst iskáshe ozhetovi vuk :
 safmehùvávèz pak ne poslúsha,
 kádár je svarjén.

2. Is sadú svojih vust bó zhlovèk s'
 dobrim nasíten : dufha tèt pak, katè-
 ri postavo prelómio, je pólna hudobíe.

3. Katèri svoje vusta várùje, várùje
 svojo dásho : katèri pak nepremishle-
 nu govory, tètmu hudú pójde.

4. Len hózhe, inu nózhe : al dèlov-
 nih dufha bó v' obilnosti.

5. Pravizhèn zhérti lashnívo besèdo :
 hudobèn pak saframúje, inu bó sa-
 framùván.

6. Praviza várùje nedólishniga pót :
 hudobía pak spodlèse grèshnika.

7. Enkatèri je kakòr bogat, kir nizh
 níma : inu enkatèri je kakòr vbógkir,
 se v' velikim bogástvi snajde.

8. (Bógat) zhlovèk odkúpi shivlénje
 s' svojim bogástvam : vbóg pak ne bó
 svarjenje preltál.

9. Pravizhnih luzh rasvesely : hudob-
 nih svetílu pak bó vgáshnilu.

10. Med prevšetnim je vselej prepýr: kateri pak vse s' svetam sturę, bódo od modrósti vishani.

11. Naglu vkúp správlenú premo-shénje se bó majns'halu: kateru se pak po zhási s'rokámi vkúp sbęra, bó rástlu.

12. Dólgu vupanje dúfho teshy: is-pólnjene shele so shivlenja drévú.

13. Kdór od ene rezhy sanizhlívu govory, sam sebe sa naprej savęshe: kateri se pak sapóvędi bojj, bó v' myri.

Golúfne dúfhe v'gręhih smótene hó-dio: pravízni pak so všmíleni, inu všmílenje skáshejo.

14. Módriga postava je shivlenja stu-dénęz, de se on smértnimu pogublénju ógne.

15. Dóbęr vuk stury (zhlovęka) pri-ętniga: na póti shanizhúvávzov je brésęn.

16. En brihtęn vse s' svetam de-la: kateri je pak noręz, svojo nevum-nost rásodeva.

17. Hudobęn osnanúvávęz bó v' to húdu pádęl: svést poslánik pak je k' fręzhi.

18. Kateri se svarjenju odtegne, pá-de

de v' revfhino, inu v' framóto: kateri
fe pak svarjénju vdá, bó k' zhašti
povsdígnen.

19. Ispólnjene shele dufho rasvesele:
nevumni imajo supérnost nad tēmi,
kateri pred hudim bejshe.

20. Kdòr s' módrimi v' zákèr hódì,
bó módèr: kateri je pak nespámatnih
priátel, bó njim enák postal.

21. Sa grēshniki grē to húdu: pra-
vizhnim pak bo to dóbru vèrnenu.

22. En dóbèr sapufty sa erbe otroke,
inu núke: inu grēshnika premoshenje
bó pravizhnimu perhránjenu.

23. Veliku sadú je v' ozhetovih lá-
sìh: od drúgih pak bó (sad) krivizhnu
vkùp spravlán.

24. Kómèr fe fhibe fhkóda sdy,
fovráshi svojiga syna: kateri pak njega
lúbi, tá ga vèdnu strahúje.

25. Pravizhèn je, inu napólni svojo
dufho: trèbuh hudobnih pak ny nig-
dar sit.

XIV. Postava.

1. **M**ódra shéna syda góri svojo hífho:
nespametna vshe sydano s' ro-
kami podèra.

2. Katëri po pravi pôti hódi, inu se Bogá bójy, bó od tēga sanizhúvān, katëri po nesrámni pôti hódi.

3. V'nevúmniġa vuſtih je prevſetnoſti ſhíba: módre pak njih ſhnábli várújejo.

4. Kjer ny volov, tam jáſli prasne ſtoje: kjer je pak veliku ſhíta, tam se ozhítu vola mózh pokáſhe.

5. Svęſta prizha nè láſhe: golúfna prizha pak laſhe naprej nóſi.

6. Saſmehúvávěz jiſhe modróſt, inu jo ne nájde: ráſvúmni se lohku navuzhe.

7. Vſtávi se nevúmnimu zhlověku, on ne ſaſtópi ráſvúmne beſěde.

8. Svojo pôť ſpoſnáti je vmeťniga modróſt: inu norih nevúmnoſt je pólna smót.

9. Noréz s'gręham norzhúje, inu med pravizhnim bó dobrovólnoſt.

10. Vefelje eniga ſerzá, katëru ſamú ſa britkoſt ſvoje duſhe vej, ne bó en ptuji ſapopádel.

11. Hudobnih hiſha bó konzhána: pravizhnih ſhotorji pak bódo ſelenſli.

12. Ena pôť je, katëra se zhlověku ta prava sdy: nje poſlednu pak k' ſmertí peľe.

13. Med smęhi bó shálost namejšhana,
inu kmálu po vesělji shalúvanje pride.

14. Noréz bó od svojih děl, she
ból pak dóbër zhlověk od svojih nasíten.

15. Trap vsáki besědi věrjáme: pa-
metèn pak prevdári svoje stopine.

Golúfnimu synu nizh po fręzhi ne
grę: módër hlápěz pak je fręzhèn v'
svojih děl, inu bó vse ispélal.

16. Módër se bójj, inu se hudiga
ógne: noréz pak bres stráha preskózhi.

17. En nepotěrpeshliv bó nevúmnošt
dopěrnáshal: en savyt pak bó sovrá-
shen.

18. Nespámetni bódo nevúmnošt po-
sedli, inu pámetni bódo na vuzhenóšt
zhákali.

19. Húdi bódo pred dobrimi lesháli:
inu hudobni pred dúrmi pravizhni.

20. Vbóshèn bó zělú od svoje shlah-
te sovráshen: bogáti pak imajo veliku
priátlov.

21. Katěri svojiga blishniga sanizhú-
je, tá greshy: fręzhèn bó pak, katěri
se zhes vbógiga všmili.

Katěri na Gospóda věrúje, bó všmi-
lenje lubil.

22. Kateri to húdu dopèrnáfhajo, sajidejo: vsmilenje, inu resniza to dóbru perprávið.

23. Kjer je veliku dèla, tam je obilnost: kjer je pak prav veliku besedy, tam je vèzhi dejl rëvfhina.

24. Módrih bogástvu je njih króna: norih nevúmnošt pak je nespámet.

25. Svešta prizha dúshe rëfhi: dvajesízhnik lashe naprej pernëc.

26. Kateri se Gospóda boji, bó možhán v' savupanju, tudi njegóvim otrokam bó vúpanje.

27. Gospódovi strah je shivlenja stúdénëz, de se smertnim sadërgam odjide.

28. Velíku ludstva je krajlova zhašt: inu málu ludstva je oblastníkova nezhašt.

29. Potèrpeshlíviga velika modróšt visha: nepotèrpeshliv pak svojo noróšt rasglafúje.

30. Serzá sdrávje je telësnu shivlenje: nevofhlívošt pak je kósty gnilóba.

31. Kateri potrebnimu ozhíta, tá njegovimu stvarniku nezhašt stury: tá pak njega zhašty, kateri se zhes vbógiga vsmili.

32. Hudobèn bó savolo svoje hudobíc

bíe vun istepén : pravizhèn pak per svoji smerti vûpa.

33. V' rásvúmniga ferzi modróst stánuje, inu ona bó vse nevédne podvuzhíla.

34. Pravíza ludstvu povsdígne : grêh pak ludstva rêvne stury.

35. Sastópèn flushábnik je kraílu prietèn : nepridèn pak bó njegóvo jêso obzhútil.

XV. Postava.

1. Méhki odgóvor vtóláshi jêso : têrdú govorjenje togoto naprávi.

2. Módrih jêsik vuzhenóšt lépo stury : is vust nespámetnih noróšt vun vré.

3. Gospódove ozhy po vših krájih dobre, inu hude ogledújejo.

4. Myrèn jêsik je shivlenja drévú : en húd pak ferê sháli.

5. Nespametèn se posmèhúje svarjénju svojiga ozheta : katêri pak svarjenje gori vsame, bó pámetníshi postal.

V' obilni pravizi je prav velika mózh : hudobnih misli pak bódo s' koreníno vun isruváne.

6. V' pravizhniga hifhi je prav veliku mozhy : per dobizhkih hudobniga pak je veliku prekúza.

7. Módrih shnábli bódo vuzhenóft fějáli : nespámetnih ferzě pak ny takú.

8. Hudóbnih sakláni óffri so Gospódu gnufoba : oblube pravizhnih pak so dopadlive.

9. Hudobniga pót je pred Gospódam gnufoba : kdór pak po pravizi děla, bó od njega lúblen.

10. Těmu, katěri shivlenja pót sapufty, podvuzhenje hudú štury : katěri svarjénje sovrašhi, bó vmerěl.

11. Pěkěl, inu pogublénje je pred Gospódam (*odkritu*) sa kóliku vezh fěrza zhlověfłhkih otrók?

12. Sasmehúvávěz ne lúbi těza, katěri njega svary : tudi ne grě k' módrim.

13. Vesělu fěrzě rasvesěly obras : duřhna šaloft poděre fěrzě.

14. Módriga fěrzě jifhe podvuzhénje : nespámetnih vuřta se pásejo v' nevědnosti.

15. Vři dněvi vbógiga só britki : pokójna věřt je kakór vědna gořtaría.

16. Bólfhi je enu malu s' Gospódovim štráham, kakór velike salóge, katěre ne nařitio.

17. Bólshi je s' lubesnio k'selenjávi poklizan biti, kakòr pak s' sovrash-tvam k' pitanimu telëtu.

18. Togotèn zhlovèk boje naprávi: poterpeshliv naprávlene potoláshi.

19. Lënih pôt je kakòr tèrnovi plôt: pravizhnih pôt je bres spodtškleja.

20. Módèr syn rásvesely ozhëta: inu nevúmèn zhlovèk svojo máter sanizhúje.

21. Noróšt je norzu vesëlje: inu rás-vúmèn zhlovèk svojo hójo prav visha.

22. Misli bres svëta se rasgubë: kjer je pak vezh svetúvávzov, tam bódo potërjene.

23. Zhlovëka vesely, kadàr katëro s' svojim vustmi povë: al ena prav po-vëdana besëda je ta nar bólshi.

24. Podvuzhén vidi shivlenja pôt nad sebój, de se ógne nar globokéj-shimu pëklú.

25. Gospód bó prevšetnih hifho po-dërël: inu bó tèrdne šturil mejnike ene vdóve.

26. Hudobne misli so pred Gospó-dam gnusoba: zhistu govorjénje pak bó od njega kakòr to nar lépshi po-tërjenu.

27. Kateri ohérnié lúbi, smejšhnáve v' svoji hišhi dēla: kateri pak daróve zhèrti, bó shivél.

Skusi všmilenje, inu véro bódo grēhi sbrisani: skusi Gospódovi strah pak se slēhèrni od húdiga odvérne.

28. Pravizhniga dúsha misli na pokórhino: hudobnih vušta pak so pólné húdiga.

29. Gospód je od hudobnih délezh prozh: inu bó molítve pravizhnih všlíschal.

30. Ozhy svitloba dúsho rasvesely: dobra slova kósty omašty.

31. Vuhú, kateru shivlenja svarjenje poslúsha, se bó v' frēdi módríh snáshlu.

32. Kateri svarjénje savèrshe, svojo dúsho sanizhúje: kateri se pak svarjénju vdá, je Gospód svojiga ferzá.

33. Gospódovi strah vuzhy modróst: inu sa ponishnostjo pride zhašt.

XVI. Postava.

1. **Z**hlověka oprávek je dúsho perpravlati: Gospód pak jésik vísha.

2. Vše zhlověkove póti so pred njégóvim ozhmy odkríte: Gospód duhóve prevagúje.

3. Isrozhi Gospódu tvoje děla, inu on bó tvoje misli dobru ispélal.

4. Vše je Gospód savolo sam sebe šturil: tudi hudobniga k'húdimu dnevu.

5. Slěhěrn prevšětěn je pred Gospódam gnusoba: tudi kadár je roka s' rokó fklěnjena, ne bó nedólshěn.

Sazhětik dobriga shivlěnja je pravízo šturiti: inu ona je Bogú priětni-
fhi, kakór óffrov klánje.

6. S' všmilenjam, inu s'rešnizo bó krivíza řěshena: inu v' Gospódovinu štráhu se (zhlověk) od hudiga odverne.

7. Kadár bódo Gospódu zhlověkově pótí dopádle, bó on tudi njegove sov-
ráshnike k' myru oběrnil.

8. Bólšhi je enu málu s' pravízo, kakór pak veliku blagá s' krivízo.

9. Zhlověkovu seržę si svojo pót na-
prej vsáme: al Gospódu flíšhi njegove štopíne ravnáti.

10. Na krajla shnáblíh šo Boshji od-
góvori, njegóve vušta se ne bódo v'
šodbi sagovóřile.

11. Gospódovi šklep šo vágna řěsha,
inu vága, inu njegovu dělu vši vágni
káměni.

12. Krajlu se gnúši nad řěmi, katěři
hu-

hudobnu delajo: sakaj skusi pravizo
bó krajlevi sedesh vterjen.

13. Krajlam pravizhni shnábli dopá-
dejo: katëri prav govory, bó lúblen.

14. Krajlovu rás-sárdenje je smerti
osnánúvávèz: inu módèr zhlovèk bó
toistu potoláshil.

15. Kraja priásnu oblizhje da shiv-
lenje: inu njegóva milost je kakòr pos-
ni dàsh.

16. Posèdi modróst, sakaj ona je
bólshi, kakòr slatú: inu perdèbi si
rásvúmnost, sakaj ona je shlahtnishi
kakòr frebrú.

17. Pravizhnih pôti od hudiga odpe-
lúje: várih svoje dushe se dershy svo-
je pôti.

18. Pred potrénjam je prevsètност:
inu pred padzam duhá povikshúvánje.

19. Bólshi je s' pohlevnim poníshan
biti, kakòr rópe s' prevsètnimi dejliti.

20. V' besèdi isvuzhenimu dobru
pójde: inu frézhèn je, katëri na Go-
spóda vúpa.

21. Katëri je v'ferzi módèr, bó rás-
vúmén iménován: inu katëri je priè-
tèn v'govorjénji, bó she kaj vezh
sadóbil.

22. Vuzhenóšt je temu, kateri je njó v'last dobil, shivlenja študénèz: ne-spámetnih vuk pak je noróšt.

23. Módriga fèrže isvuzhy njegóve vúšta: inu dá njegóvim shnáblam pri-ètnóšt.

24. Lèpe besède so medèni fat: (onè so) dúfhe fladkóšt inu telèša sdravje.

25. Ena pót je, katera se zhlovèku ta práva sdy, inu një poslèdnu k' smerti pèle.

26. Zhlovèk, kateri dèla, sebi dèla, sakaj njegóve vúšta njega k' temu shenèjo.

27. Hudóbèn zhlovèk to húdu kóple, inu na njega shnáblh je gorèzh ogin.

28. Málopridèn zhlovèk prepír na-pravi: inu en jesízhen rasdvojy pogla-várje.

29. Krivízhèn zhlovèk fladkú vábi svojiga priátla inu ga pèle po eni pô-ti, katera ny dobra.

30. Kdór s' upèrtmi ozhmy hudobne rezhy misli, ta bó med grisenjam svo-jih shnáblöv hudobío dopólnil.

31. Stárost, katera se na pôti pra-víze snajde, je ena zašty pólna króna.

32. Górfhi je poterpeshliv, kakòr
mo-

mozhán zhlovék: inu tá, kateri sam
zhes - se gospodúje, kakór tá, kateri
męsta premagúje.

33. Lófsi bódo v' narózhje vērsheni,
al Gospód s' timistim obrázha.

XVII. Postava.

1. **B**ólshi je en suh grishlej s' vesel-
jam, kakór hisha pólna saklá-
nih óštrov s' kręgam.

2. Módér hlapéz bó zhes nevúmne
otroke gospódúval, inu bó med brá-
timi ęrbshino dejlil.

3. Kakór bó frebrú v' ogní, inu sla-
tú v' pézhi skúshanu: takú skúsha
Gospód serza.

4. Hudobèn vbóga krivizhèn jésik, inu
goluf je pokórèn lashnivim shnáblam.

5. Kdór vbógiga sanizhúje, ozhíta
njégóvimu stvarniku: inu kdór se nad
padzam eniga drúgiga obvesely, ne
bó bres pokorjénja óstal.

6. Núki so starih króna: inu ozhetji
so zhašt svojih otrók.

7. Moshke besede se na norza ne
spodóbio; tudi ne na poglavárja lash-
nivi shnabli.

8. Tó, kar kdó shélnu zháka, je kakór shláhtèn kámèn prietnu : kámérkol se en táki obèrne , rásvúmnu dèla.

9. Kdór (*drugib*) prestópíke sakríva, priásnošt jíshe : kdór drùgázhi govory, kakór je bilú govorjénu, rásdvojy priátle.

10. Vezh sdá posvarjénje per enímu rásvúmnnímu, kakór stu vdárzov per nórzu.

11. Hudóbèn vselej krège jíshe : zhes njega bó en nevsmílen ángel poslán.

12. Bólfhi je medvèdko, katèri so mládizhi odvseti, frèzhati, kakór norza, katèri v' svojo noróšt savúpa.

13. Od híšhe tèga, katèri dobru s' húdim vrazhúje, ne bó nefrèzha odshlá.

14. Krègov sazhetník je kakór tá, katèri vodi odpre : ínu prèdèn on v' saframoténje páde, pravízo sapústy.

15. Katèri hudobniga opravizhúje, ínu katèri pravizhniga obfódi, obádvá sta pred Bógam gnušoba.

16. Kaj pomága nevumnímu bogástvu ímèti, kèr ne móre modrósti kupíti?

Kdór svojo híšho prevířoku fyda, podertío jíshe, ínu katèri se podvuzhénja ogíble, tá bó v' nadlóge pádèl.

17. Kdór je priateľ, vŕselej lúbi: inu brat se v' nadjlôgi spošná.

18. Nevúmèn zhlovèk s'rokami ploŕká, kádár sa svojiga priátla porok poŕtáne.

19. Kateri ráspeřtje snúje, boje lúbi: inu kateri vráta povikŕha, jŕŕhe podèřtío.

20. Kdór je spázheniga ŕerzá, ne bó to dóbru náŕhal: inu kdór beŕedo ŕpreminá, bó v' to húdu pádèl.

21. Nevúmèn je k' svoji nezŕáŕti rojen: al tudi ozhe nŕma nad nevúm-nŕm veŕèlja.

22. Veŕelu ŕerze lejta pomlady: ŕhaloŕtni duh koŕty poŕuŕhy.

23. Hudobèn ŕkrivaj daróve jemle, de bi okóli vèřgel pravize řed.

24. Modróŕt ŕe ŕvèti na rásvúmŕniga obráŕi: nevúmèn ozhy řem tár kjè mežhe.

25. Nevúmèn řyn je ozŕetu k' jeŕi: inu máteri k' řhaloŕti, katera ga je řodila.

26. Ny dobru řhkódo pravizhnŕmu řturiti, tudi ne poglavárja vdářiti, kateri je prav řódil.

27. Kateri ŕvoje govorjénje nótri dèř-

dershy, je vuzhén, inu rásvúmén :
inu kateri imá malú bešedy, je saštó-
pén mósh.

28. Tudi nevúmén bó sa módriga
dershán, kadár mólzhy : inu sa saštóp-
niga, kadár shnáble vkup dershy.

XVIII. Postava.

1. **K**ateri se hózhe od priátla lozhiti,
perlóshnosť k' temu jishé : on ne
bó nikóli bres ozhitanja.

2. Nevúmén ne vsáme góri rásvúm-
ne bešede : svúnaj aku njemu tó po-
vejsh, kar on v' svojim serzi rad imá.

3. Hudóben, kadár v' globozhíno
tih gréhov príde, sanizhúje : al on
páde v' framoto, inu saframúvanje.

4. Bešede is vúst eniga (módriga)
moshá so kakór globoka vóda : inu
studenéz njegové modrósti je kakór
potok, kateri vun stópi.

5. Ny dobru pruti hudobnimu lud-
sku sposhtúvanje imeti, de bi per sod-
bi od resnize odstópil.

6. Shnábli nevúmniga se med boje
vtikújejo : inu njegové vústa kreg na-
právlajo.

7. Nevumniga vušta so njegóvu pokonzhanje: inu njegóvi shnábli so pogublenje njegove dúšhe.

8. Besede dvajesízhnika so kakór nedólshné: al one seshejo nóter do osérzhja.

9. Lenu od stráha vse vpáde: méhki ljudje pak bódo stradáli.

10. Tá, kateri je mehák, inu len v' svojim deli, je tega brat, kateri to svoje rásnásha.

11. Gospódovu ime je nar mozhnéjshi turn: pravizhén gori v' njega bejshy, inu bó tam obvárúvan.

12. Bogatína premoshenje je méstu njegove mozhy, inu njega kakór mozhan syd okóli obdá.

13. Zhlovèkovu serze, predén je podèrtu, se povsdigne: inu je ponishanu, predén je k'zhasti povsdígnenu.

14. Kateri poprej odgovory, kakór je flishal, pokashé, de je noréz, inu saframúvanja vrèdén.

15. Zhloveka duh podpíra njegove slabósti: duhá pak, kateri je nagle jese, kdó bó sámogel, prenèsti?

16. Rásvúmnu serze bó shánje sadó-

dóbilu, inu módríh vuhú vuzhenóšt jífhe.

16. Zhlověkovu darúvânje njemu pôt ras-shirja, inu njemu pred poglavárji prostor naréja.

17. Pravizhén je ta pèrvi svoj tosh-ník: pride potle njegovi blishni, inu bó njega spreglěduval.

18. Lófs vmiry pravde, inu tudi med mogózhnim ras-sódi.

19. Brat, katěrimu brat pomága, je kakòr těrdnu městu: inu (njib) pravde so kakòr městne sáfunje.

20. Zhlověk bó s' fádám svojih vušt napólnjen: inu kar is njegovih shnáb-lóv pride, bó njega nasítilu.

21. Směrt, inu shivlenje je v' jesi-kovi oblásti: katěri njega lúbio, bódo njegovi fad jědli.

22. Katěri je dobro shenó náshál, je kaj dobriga náshál, inu je od Góspó-da rásveselénje prejěl.

Kdór dobro shenó savershe, saver-she kaj dobriga: kdór pak per sebi obdershy presufhnizo, je nevúmèn, inu hudobèn.

23. Vbóshiz s' profhnó govory, inu bogatín njemu těrdú odgovárja.

24. V' družhni prietèn zhlovèk bó
vèzhi priàtèl, kakòr en brat.

XIX. Postava.

1. **B**óls'hi je vbóg, kateri v' svoji
prepróshini hódì kakòr bogat,
kateri shnáble spazhene imá, inu je
nèspámetèn.

2. Kjer dúsha snánje nína, ny do-
bru: inu kateri prehitru hódì, se spod-
táknè.

3. Zhlovèka nevúmnošt njègovo hójo
fkasy: inu on se ó svojim serzi zhes
Bogá vnáme.

4. Bogástvu pèdrúshi prav dósti
priátlov: od vbógiga se pak tudi ty,
katèrè je imel, odlózhio.

5. Kriva prizna ne bó bres pokor-
jénja: inu kdór lashe govory, ne bó
odshál.

6. Dósti jih je, kateri zhasé mo-
gózhniga obras, inu so priátli tèga,
katèri daróve dèjly.

7. Vbógiga zhlovèka brátje njega
sovráshio: ja she tudi niegóvi priátli
so délezh prozh od njega se odtegnili.

Kdór se samú na besède sanásha,
ne bó nìzh imel:

8. Kateri je pak sastópèn, lúbi svojo dúsho, inu kateri rásvúmnost ohráni, bó to dóbru náshál.

9. Kriva prizha ne bó bres pokorjénja, inu kdór lashe govory, bó poginil.

10. Ne spodóbi se na nevúmniga rasveselénje, tudi ne na súshniga gospodúvánje zhes poglavárje.

11. Zhlovéka sastópnošt se is njegóve poterpeshlivošti spósná: inu njegóva zhašt je, krivize spregledati.

12. Kakór léva riovéenje, taku je tudi krajla jesa: inu kar je rosa na trávi, tó je tudi njegóvi jasni obras.

13. Nevúmnèn syn je ozhetova shálost: inu prepiravna shéna je kakór streha, skusi katero vednu nótri káple.

14. Dóm, inu bogastvu se od stárichov doby, rásvúmná shéna pak sámú od Gospóda.

15. Lenoba pernése spánje, inu toshliv zhlovék bó strádal.

16. Kdór sapóved dershý, bó svojo dúsho ohránil: kdór pak svojo pôt v' nemár pústy, bó v' smért pádel.

17. Kateri se zhes vbógiga všmili, Gospódu na zhimshe posódi: inu tá

(Gospód) bó njemu to posójenú po-
verníł.

18. Svári tvojiga syna, ne sgúbi
vupánje: * le glej, de ga ne vmoríšh.

19. Kateri je nepotèrpeshliv bó
shkódo terpél: inu aku tó odverne,
bó v' drugo pádél.

20. Poslúshaj svèt, inu vsàmi gori
podvuzhénje, de bósh k' poslednimu
móder.

21. V' ferzi eniga zhlovèka je dosti
mísel: Gospódova vóla pak stanóvitna
ostáne.

22. Vbóshèn zhlovèk je všmilen: inu
bólshi je vbóg, kakór lashniv zhlovèk.

23. Gospódovi strah pelec k' shivlén-
ju, inu (zhlovèk) se bó v' obilnosti
snáshál bres velike nesrèzhe.

24. En len vtákne pod pájitého svo-
jo rokó, inu jo k' svojim vustam ne
pernése.

25. Kadar bó safinéhu vavèz tépen,
bó ta ne vumni modrejshi postal: aku
pak módriga posvaríšh, bó svarjenje
sastópil.

26.

* Hebr. V. 18. ne zbišlaj njegovu kri-
žánje.

26. Kdór ozheta sháli, inu máter pody, je bres poshtenja, inu frêzhe.

27. Syn! ne jênjaj vuk poslušhati, tudi nîma vuzhênu govorjênje tebi nesnânu biti.

28. Kriva prizha sanizhúje pravízo: inu hudobnih vûsta hudobío poshêrajo.

29. Sasimehúvâvze sôdba zhâka: inu nevûmnih telêsa bôdo klâdva tólkle.

XX. Postava.

1. Is vina pride nezhistost, inu is pijánosti hrup: kdór kóli nad tem vesélje imá, ne bó módêr.

2. Kakór je léva riovéenje, taku je tudi krajla grósenje: katêri njega podrâshi, sam v' se grefhy.

3. Zhlovêku je zhasť, se prepíranju ôdtegnúti: vsi nevûmni pak se k' (svoji) nezhasťi vmejs vtikújejo.

4. Lén ny hótél savoló mrasa orâti: on bó tedaj po lejtí vbogajmê prošil, inu njemu se ne bó dalu.

5. Kakór globoka voda, takú je svêt v' sêrzi eniga moshá: al módêr zhlovêk bó is tîgaistîga vun sajemal.

6. Veliku ludy je, kateri bódo vſmi-
leni iménovani: al ſveſtiga moſhá kdó
bó náſhál?

7. Pravizhèn, kateri v' ſvoji prepró-
ſhini hodi, bó frezhne otroke ſa ſé-
boj ſapultil.

8. Krajl, kateri na ſódnim ſedeshi
ſedy, ráſkropy s' ſvojim poglédam vſe
to húdu.

9. Kdó ſamóre rézhi: Moje ſerže
je zhíſtu, jeſt ſim bres mádeſha.

10. Dvójna vága, inu dvójna mēra:
obóje je pred Bógam gnuſoba.

11. Is persadevanja ſe otrok ſpoſná,
ali bódo njegóve dēla zhíſte, inu pra-
vizhne.

12. Vuhú kateru flíſhi, inu okú,
kateru vidi, obóje je Goſpód ſtváril.

13. Nikár ſpánje ne lúbi, de vbóſh-
tvu zhēs-te ne pride: odpri tvoje ozhy,
inu bóſh s' kruham náſiten.

14. Slēhēni kupúvávēz pravi, tó
nizh ne veljá, tó nizh ne veljá: inu
kadar odjide, ſe hváli (de je dobru kú-
pil.)

15. Slatú, inu doſti ſhlahtnih ká-
ménov je (per ludēb v' zbiſtu) vuzhēni
ſhnábli pak ſo nar ſhláhtniſhi blagú.

16. Vsami temu oblazhílu, kateri je sa ptujiga pórok postal, inu sa vunáj-ne vsami od njega sastávo.

17. Sladák je zhloveku s'lashmy perdoblén kruh: al potle bódo njegó-ve vušta s' pefkam napólnjene.

18. Mifli bódo fkusi svete vtérjene: inu vojské se mórejo s' premiflikam peláti.

19. Nikár fe k' temu ne perdrúshi, kateri fkrivne rezhy rasodeva, inu golúfnu ravná, inu je en shvekázh.

20. Kateri svojiga ozheta, inu máter kólne, tega svetílu bó v'frédi táme vgáfnílu.

21. Dejlesh, h' katerimu kdó od sa-zhétika hity, bó k'sádnimu bres shégna.

22. Ne rézi: Hózhem to húdu vér-niti: zhákaj na Gospóda, inu on te bó reshil.

23. Gnusóba je pred Gospódam dvój-na vagna téshta: inu golúfna vága ny dobra.

24. Gospód vísha zhlovekovo hójo: kdó pak is med ludy samóre svojo pót sposnati?

25. To svetu poshreti, inu sturjene oblube nasaj vsėti, je pogublenje sa zhloveka.

26. Módér krajl raspody hudobne,
inu jih s' kolešam táre.

27. Zhlověkova duha je Gospóda
světlu, katěru vse snótranje prejishe.

28. Vsmilenje, inu resniza krajla
várúje, inu milost njegóvi krajlěvi
sědesh potěrdi.

29. Mladěnzhov mózh je njih vesel-
je: inu starih zhašt je siva glava.

30. Svunajne proge, inu snótrajne
bóležhine sbrishejo to húdu.

XXI. Postava.

1. **K**rajlovu serze je v' Gospódovi
róki, kakór voda napélúvanje:
on ga bó, kaměrkóli bó hótél, oběrníl.

2. Zhlověku se všáka pót prav sdy:
al Gospód vagúje serza.

3. Vsmilenje, inu pravizo sturíti,
Gospódu ból dopáde, kakór sakláni
óffri.

4. Prevšetne ozhy, inu napihnenu
serze, inu hudobnih světlu so grěh.

5. Misli eniga pridniga vselej obil-
nost pernesějo: všáki len pak je vědnu
v' potrebi.

6. Katëri s' lashnivim jësikam bogástvu vkup správla, je nezhimern, inu nevúmèn, inu on bó v' smèrtne sadèrge nalètèl.

7. Hudobnih rópi bódo njih doli vèrgli, kër niso hótli sturíti, kar je prav.

8. Hudobna pòt eniga zhlovèka je ptúja: kdór je pak zhíst, tìga dèlu je prav.

9. Bólshi je sèdèti v' enim kóti vèrh hìshe, kakór pak s' eno prepìravno shenó ravnu v' tēj hìshi.

10. Hudobniga dúsha to húdu shely: ona se ne bó zhes svojìga blìshnìga vsmìlìla.

11. Kadàr bó sasmehùvávèz tépen, bó nevúmèn modréjshi postal: inu aku bó sa módrim hodìl, bó snánje sadobil.

12. Pravìzhèn fkerby sa hudobnìga hìsho, kakú bi hudobne od hudobìe odvèrnil.

13. Katëri svoje vuhú pred vbógìga vpitjam satìsne; bó tudì sam vpìl, inu ne bó vflìshan.

14. Skritu darùvánje jèso, inu fkrivní dár nar hujshi ferd vtoláshi.

15. Pravìzhnimu je vesélje, sturìt tó,

tó, kar je prav: strah pak tēm, kateri hudobio dopernášhajo.

16. Zhlověk, kateri je od vuka pôti safhál, bó v' sbirálishti velikánov prebival.

17. Kdór pojedne lúbi, bó v' pománkanji: kdór nad vinam, inu maštnimi jedmy veselje imá, ne bó obogátíl.

18. Hudobèn bó sa brúmniša, inu krivízhèn sa pravízhne isdán.

19. Bólshi je v' eni pústi deshéli stanúvati, kakór s' eno shenó, katera se ráda kréga inu jesy.

20. Sashelenja vředna salóga, inu ólje je v' pravízhniga hishti: al nespámetèn zhlověk bó toistu rasnéšél.

21. Kateri pravizo, inu milost dopernášha, bó shívlénje, pravizo, inu zhašt náshál.

22. Módér je možnih méstu nótri vsél, inu je rásdjál mózh, na katero se je toistu sanéshu.

23. Kateri svoje vusta, inu svoj jésik várúje, várúje svojo dúsho pred teshávami.

24. Napihnen, inu prevšetèn bó nevédèn iménován, sakaj on v' jesi prevšetnost dopernášha.

25. Shelę leniga vmorę: sakaj nje-
góve rokę nózhejo nizh dęlati:

26. Zęl dan shely, inu shely: katę-
ri je pak pravizhęn, daję, inu ne bó
jęnjal.

27. Hudobnih óffri so gnuśóba, kęr
se is pregręh óffrújejo.

28. Lashniva prizha bó pęginila:
vbógliv zhlovęk bó od premáganja
govóril.

29. Hudobni zhlovęk s' nefrámnim
obrásam to svoje tęrdi, kateri je pak
dobriga ferzá, pobólfha svojo pót.

30. Ny zhes Gospóda ne modrósti,
ne rásvúmnoſti, ne svęta.

31. Kojne sa dan boja perprávlajo:
al Gospód dodęjly premáganje.

XXII. Postava.

1. **D**obru ime je bólfhi, kakór veli-
ku bogáſtva: priętnoſt je bólfhi
kakór frebrú, inu slatú.

2. Bogatín, inu vbóshizh ſta se fre-
zhala: Gospód je obádvá ſtvaril.

3. En brihtęn vidi hudobio, inu se
sakrije: nevúmęn ſkuſi grę, inu ſhkó-
do terpy.

4. Pohľevnosti plazhilu je Gospódo-
vi strah, bogástvu, zhašt, inu shiv-
lenie.

5. Na pôti tiga spazhéniga je orosh-
je, inu mézhi: kateri pak svojo dušho
várúje, gré délezh prozh od njih.

6. Pregóvor je: Kar se mladenzh
navádi, od tega tudi star ne odstópi.

7. Bogatin gospóduje zhes vbóge:
inu kateri na pódodo vsáme, je fashén
tega, kateri je njemu na zhimshe po-
lódil.

8. Kateri krivízo seje, bó to húdu
shél, inu fkusi shibo svoje jese po-
konzhán.

9. Kateri je k'vsmilenju nágnen,
bó shegnan: sakaj on je od svojiga
kruha vbógimu dál.

Kateri daróve dáje, doby premágan-
je, inu zhašt: dušho tēh pak, kateri
jih vsámejo, sa sebój potégne.

10. Versi vùn sasmehuvávza, inu s
njim pójde krēg vùn, tudi právd, inu
zhernenja bó konéz.

11. Kateri ferzá zhístoť lúbi, bó
savolo svojih priētnih shnablov kraja
sa priátla imel.

12. Gospódove ozhy snanje várùjejo :
hudobniga besede pak bódo overshene.

13. Len pravi: Lev je svúnaj, jest
bi snal v' sredi terga vmorjen biti.

14. Vusta ene ptúje so globoka jáma:
ta, zhes kateriga je Gospód sèrdít, bó
v' toisto pádel.

15. Nevúmnošt se serzá eniga otro-
ka dershy, svarjenja shiba bó toisto
pregnála.

16. Kateri vbógiga táre, de bi svoje
bogastvu pogmèral, bó sam ból bogá-
timu dál, inu bó v' potrebi.

17. Nagni tvoje vuhú, inu poslú-
shaj módrih besede: vsami si pak do-
bru k' serzu mój návùk,

18. Ta bó tebi lep napréj prishal,
kadár ga bósh v' svojim serzi ohranil,
inu se bó po tvojih shnábljih obilnu
raslil.

19. De bó v' Gospódu tvoje savú-
panje: sató sim tudi tebi tigaistiga da-
nás pokásal.

20. Polej jest sim ga tebi na mno-
gotero visho prevdarjenu, inu s' pre-
mislikam popisal:

21. De bi tebi pokásal, kakú terdne
so resnize besede, inu kakú imásh od-
govoríti tem, kateri so tebe poslali.

22. Ne ūturi ūle vbógimu ūa tó, ker je vbóg: tudi ne ūatari med vrátmi (ūódne būūoe) potrebniga:

23. Sakaj Gospód bó njegóvo rezh ūódil, inu bó teiūte ūtiūkal, kateri ūo njegóvo duūho ūtiūkáli.

24. Ne delaj priáūnoūt ū'enim jeūi podverūhenim zhlovekam, tudi ūe ne pēzhaj ū' togotnim móūham:

25. De ūe ki njegoviga ūadershanja ne navužhiūh, inu perlóūnoūt ne dobiūh tvojo duūho pohuiūhati.

26. Ne pēzhaj ūe ū' tēmi, kateri ūi v' róko ūegajo, inu ūe per dolgeh ūa poróke ponūjajo:

27. Sakaj aku nimaūh ū' zhim verniti, po káj ūe v'nevárnoūt poūtáviūh, de bi tebi iū tvojiga hrama odeja vūeta bila?

28. Ne preūtópi ūtáre mejniūe, katere ūo tvoji ozhētji poūtáviūli.

29. Si li vidii eniga v' ūvojim deli hitriga moūhá? on bó pred krajli ūtal, inu ne bó med tēmi, kateri ūo niūki-ga ūtanú.

XXIII. Postava.

1. **K**adar se bósh vsedél, de bi s' poglavárjam jedél, skerbnu ogledaj, kaj bó pred-te postávlenu:

2. Inu nastávi si nosh na svoje garlu, aku vender svojo dúsho v' svoji oblasti imásh.

3. Ne shéli od jedy tigaištiga, per katerimu je lashnivi kruh.

4. Nikár ne delaj, de bi obogátíl: ampak svoji rasvúmnosti mero postavi.

5. Ne vsdigúj tvoje ozhy k' bogastvu, kateru dobiti ne móresh: sakaj onu si bó perúte kakór postójne na-právilu, inu bó na kvishku sletělu.

6. Ne jej s' nevoshlivim zhlověkam, inu ne shéli njegove jedy:

7. Sakaj on sódi od nesnanih rezhy ravnu kakór en vganúvávěz, inu is-lagar tih fájn.

On bó tebi rekál: Jej, inu py: al njegovu ferzě ny s' tebój.

8. Jedy, katere si jedél, bósh vùn vergèl: inu bósh svoje lepe besěde sgubil.

9. Ne govori k'vushěsam nespamet-nih: sakaj ony bódo sanizhúváli, kar bósh s' tvojimi besědami vuzhíl.

10. Ne dotakni se mejnikov tih malih: inu ne stópi na nivo tih sirót:

11. Sakaj njih pomozhnik je mozhàn: inu on sam bó njih rezh zhes te räs-fódil.

12. Naj tvoje serze vuk gori vsáme, inu tvoje vufhesa snanja besede.

13. Nikár otroku tepénja ne odtegni: sakaj aku ga bósh s' shibo vdáril, ne bó vmèrèl.

14. Ti bósh njega s' shibo vdáril: inu njegovo dúsho od péklá rêshil.

15. Mój syn! aku bó tvoja dúsha sastópna, se bó moje serze s' tebój veselilu:

16. Inu moje ofèrzhje bóde od vesélja poskakúválu, kadár bódo tvoji shnábli, kar je prav, govóril.

17. Tvoje serze nima grêshnikam nevoshlívu biti: ampak bódi zel dan v' Gospódóvim strahi:

18. Sakaj ti bósh k' poslednimu vípanje imel, inu tvoje zhákanje tebi ne bó odvsetu.

19. Poslufhaj mój syn, inu bódi móder: inu hodi prav po póti.

20. Nikár se per gostaríah tih pijánzov ne snajdi, tudi ne v' pojednah tih,

těh, kateri mešú vkúp nóšio, de bi šěrli :

21. Sakaj ty, kateri pijánzhújejo, inu si med sabo pojedne napravljajo, se bódo sprásnili, inu saspaněz se bó s' zúnjami oblázhl.

22. Poslúfhaj tvojiga ozheta, kateri te je rodíl: inu ne sanizhúj tvojo máter, kadár bó štára.

23. Kúpi rešnízo, inu ne prodaj modróst, vuzhenóst, inu sastópnošt.

24. Pravizhniga ozhe od vesélja poskakúje: inu kateri je módriga rodíl, se bó nad njim veselil.

25. Naj se vesely tvój ozhe, inu tvoja máti, inu naj od vesélja poskakúje tá, katěra je tebe rodila.

26. Mój syn! daj meni tvoje ferzě: inu glěj na moje póti.

27. Sakaj kurba je kakór globoka jáma: inu ptuja je kakór vóska šhtirna.

28. Ona na póti kakór rasbójnik sálásuje, inu bó vmorila tě, katěre nekěrbne najde.

29. Komú gorjě? zhiga ozhetu gorjě? komú bójvanje? komú jáma? komú ráne bres sadolshenja? komú kólne ozhy?

30. Kaj ne tem, kateri se vednu per vini snajdejo, inu si persadevajo bokále prasniti?

31. Ne glej na vinu, kadar je rumenu, kadar se njegova farba v'kosarzi lafkata, onu gladku nótri tézhe,

32. Al k'poslednim bó kakor kázha grislu, inu kakor basilíshk štrup rás-lilu.

33. Tvoje ozhy bódo na ptuje (she-ne) glédale, inu tvoje ferze bó hudobne rezhy govórilu.

34. Tedaj bósh kakor edén, kateri v'frédi morjá spy, inu kakor zholná vishar, kadar terdú saspy, inu kermilu sguby:

35. Inu porézhesf: Ony so me tépli, al mene ny bolelu: ony so me vla-zhili, inu nisim zhútil: kádaj se bóm sbúdil, inu supet vinu náshal?

XXIV. Postava.

1. Ne bódi hudobnim ludem nevosf-liv, tudi ne shéli s'njími biti:

2. Sakaj njih ferze misli na róp, inu njih shnábli golúffe govore.

3. Hísha se fkusi modróst is-syda, inu fkusi rásvúmnošt vterdi.

4. Hrami bódo skusi vmetnosť s' vse fôrte dragim, inu prav lepim blágam napólnjeni.

5. Módèr mósh je terdèn : inu vuzhén zhlovèk je mozhán, inu veliku samóre.

6. Sakaj vojska se s' prevdárkam pè-
je: inu kjer je veliku svètov, tam bó
frèzha.

7. Modróst je norzu prevísoka, on
ne bó med vrátmi (sódniga mešta) svo-
je vusta odperèl.

8. Kateri misli hudú sturiti, bó ne-
spámetèn iménován.

9. Grèh je norzova misel : inu *
opravlívèz je pred ludmy gnusoba.

10. Aku tebi na britkósti dan od
truda serzè vpáde, bó tvoja mózh
majnfhi.

11. Istèrgaj is ròk letè, kateri bódo
k' smerti peláni : inu ne jènjaj tè reshi-
ti, kateri bódo k' pogublénju vlè-
zheni.

12. Zhe pravíš : Nimam mozhy :
tó bó sposnal serzá spregledúvávèz,
inu ohránika tvoje dushe nizh ne go-
lúfá, on bó zhlovèku po njega dèlih
povèrnil.

13.

* Hebr. V. 9. *Safnebhúvávèz*

13. Mój syn! jej męd, kateri je dóber, inu tvojimu garlu nar slajshi fatovjé.

14. Takú je tudi modrósti vuk tvoji dúshi: aku tega najdesh, bósh k' poslédnimu vúpanje imel, inu tvoje vúpanje ne bó koněz vsęlu.

15. Nikár ne salásuj, inu ne jishi hudobíe v' pravizhniga hishi, tudi ne rásęevaj njegóvi pokoj.

16. Sakaj pravizhén bó sędemkrat pádel, inu supet vstal: hudobni se bódo pak v'to húdu pogřesnili.

17. Nikár se ne veséli nad pádzam tvojiga sovrašnika, inu tvoje sęrzę se níma nad njegóvim pogublénjam rás-veseliti:

18. De ki ne bó Gospód vidil, inu bi njemu ne dopádlu, tar bi svojo jęso od njega odtegnil.

19. Nikár se ne prepíraj s' hudobnimi, tudi ne bódi gręšnikam nevoshliv:

20. Sakaj hudobni nimajo vúpanja prihodnih rezhy: inu gręšnikov svętilu bó vgánilu.

21. Mój syn! bój se Gospóda, inu krajla, inu ne perdrushi se k' (njib) sanizhúvázam:

22. Sakaj njih pogublénje pride náglu: inu kdó vej obadvójih pokorjénje?

23. Tudi tó naj bó módrim rezhénu: Ny dobru per fodbi na zhlověka glědati.

24. Kateri k' hudobniku právio: Ti si pravizhén, táke bódo ľudstva klěle, inu rodóvi jih bódo rotli.

25. Kateri pak njega sware, bódo hváleni: inu zhes njih bó shěgěn prifhal.

26. Pravi odgóvor je kakòr lubesni-vu kufhúvánje.

27. Perprávi poprej svúnaj svoje dělu, inu obdělaj tvojo nivo svestú: de bósh potle tvojo hišho sydal.

28. Ne prizhúj bres potrebe super tvojiga blíšhniga: tudi ne sapelúj nobeniga s' tvojimi shnabli.

29. Ne rézi: Hózhem zhlověku sturiti, kakòr je on meni sturil: vsákimu hózhem po njegovimu dělu poverniti.

30. Jest sim zhes nivo leniga zhlověka, inu skusi vinograd nevumniga moshá shál:

31. Inu polej, vse je bilú pólnu koprív, inu těrnje je semlo pokríválu, inu kamnata ográja se je poděrila.

32. Kadar sim tó vidil, sim si k' serzi vsel, inu is tiga isglëda en návuk potëgnil.

33. Enu mala, sim djál, bósh spál, enu kóliku bósh drëmal, eno mervo rokë krisham polóshil, de bi pozhíval.

34. Per tej prizhi bó pománkanje kakor en tekár zhes tebe prishlu, inu vbóshtvu kakor oroshnik.

XXV. Postava.

1. **T**udi lety so Salomónovi pregóvori, katëre so flushábniki Ezechia Judovskiga krajla vkùp snefli.

2. Boshja zhaft je besëdo sakrivati, inu krajleva zhaft besëdo prejiskati.

3. Nebù v' visokósti, inu semla v' globokósti, inu serzë eniga krajla so nesapopadlive rezhy.

4. Vsami prozh od srebrá peno, inu bó prav zhišta posóda vùn prishla.

5. Vsami hudobío is - pred krajla, inu njegóvi krajlevi sedesh bó skusi pravizo vterjen.

6. Ne povikshúj se pred krajlam, inu ne vstavlaj se med velíke.

7. Sakaj bólfhi je, de se tebi rézhe:

Pomakni se sëm gori; kakor de bi pred poglavarjam ponišan bil.

8. Nikar v' kregi hitru ne pravi, kar so tvoje ozhy vidile: de bi potle pobólshati ne mógel, ker si tvojimu priátlu zhašt odvšel.

9. Pogovarjaj se od svoje rezhy s' tvojim priátlam, inu ne rasodevaj to skrivnu enimu ptujzu:

10. De ki ne ne bó tebe, kadar bó flishál, sasmehúval, inu de ne bó bres neha tebi ozhital.

Prietnost, inu priasnost refhio: perhrani si jih, de sanizhliv ne postanesht.

11. Ob svojim zhasi rezhena beseda je kakor slate jabélka per frebèrni pósheli.

12. Módriga, inu vbógliviga vuhá svarjenje je kakor slate navusheshnize, inu kakor svital shlahten kámen.

13. Kar je hlad od snega ob zhasi shetve, tó je svest poslanik temu, kateri je njega poslal, on bó njegovo dusbo ohladil.

14. Baházh, kateri oblube ne dershy, je kakor oblaki, inu vèter bres dashja.

15. Poterplénje poglavarja vtolashi, inu mèlika beseda terdobo (ferza) omezhy.

16. Aku ſi meď naſhál, jej ga, kólikúr je tebi trěba, de ki ne bóſh preſit tigaſtiga zheſ dál.

17. Odtegni tvojo nogó od hiſhe tvojiga bliſhniga, de ſe ki tebe ne navelízha, inu de te ne ſovraſhi.

18. Zhlověk, kateri zheſ ſvojiga bliſhniga krivú prizhúje, je kakór ſtrěla, inu mezh, inu ojſtra puſhíza.

19. Kdór ob zhaſi britkóſti na eniga neſveſtiga vúpa, je kakór gnil sób, inu trudna noga,

20. On sguby plajſh ob zhaſi mrása.

Pejſmi ſpazhenimu ſerzu pejte ſo kakór jeſih na ſolítarji.

Kakór mól oblazhílu, inu zhěrv leſu: takú zhlověka ſhaloſt ſerzu ſhkódnje.

21. Aku bó tvój ſovraſhnik lázhèn, naſiti ga: aku bó ſhejn, daj njemu vode pyti:

22. Sakaj ti bóſh ſherjávzo na njegóvo glavó vkúp ſpravlal, inu Gospód bó tebi povernil.

23. Sever daſh odshéne, inu ſhaloſten obras opravliví jeſik.

24. Bólſhi je v' enim kóti verh hiſhe ſedeti, kakór s' prepiravno ſhené ravnu v' tej hiſhi.

25. Kar je mrásla voda shejnimu, tó je dobra novíza is dálne deshele.

26. Kadar pravizhèn prizho hudobniga páde, je kakòr s' nogó skalén studénèz, inu kakòr skashén isvirek.

27. Kakòr tēmu, kateri prevezh medú je, ny dobru: takú bó tá, kateri (Bosbje) velizhastvu sapopasti hózhe, od zhafty potlázhen.

28. Zhlovèk, kateri ne móre svojiga duhá v'govorjénji perdershati, je kakòr odpertu mēstu bres osydja.

29. Zashy mēst do dīala yduga nō.

XXVI. Postava.

1. **K**akòr sneg po lejti, inu dàsh v' shetvi: takú málu se na norza zhaft spodóbi.

2. Kakòr ptiza drūgam prelety, inu grabèz, kāmèr bódi, grē, takú bó ena bres potrebe zhes kogá rezhéna klētva zhes shla.

3. Sa kojna je gajshla, sa ofla vujsda, inu sa nespametne fhiba po harbēti.

4. Nikār ne odgovori norzu po njegóvi norósti, de njemu enák ne postānefh.

5. Odgovori norzu po njegóvi norósti, de se ne bó sa módrīga dershah.

6.

6. Kateri skusi nevumniga osnanuvavza besedo pofhle, je kakor na nogah krulov, inu * krivizo pijé.

7. Kakor krulov sapstójn lepe pifhali imá: takú se ne spodóbi pregovor na vústa tih norzov.

8. Kateri nevúmnimu zhaft dá, je kakor tá, kateri kamén vèrše na gróblo (malika) Merkúrjusa.

9. Kakor je ternova mladíka v' roki eniga pijániga, takú je pregóvor v' vultih tih norzov.

10. Sodba pravde dokonzhá: inu kateri norza k' molzhánju perprávi, jeso vtoláshi.

11. Nevúmèn, kateri svojo nevúmnost ponovy, je kakor pás, kateri se k' temu vèrne, kar je iskoslal.

12. Si li vidil zhloveka, kateri se sam sebi móder sdy? vezh je vúpanja od norza kakor od njega.

13. Len pravi: Lev je na póti, inu Lévína na zeshlah:

14. Kakor se vráta na svojih tezhá-jih verté, takú len v' svoji pósteli.

15.

* Hebr. V. 6. *fbkódo*

15. Len svojo rokó pod pájstiho vtákne, inu ga teshkú stane, de bi jo k' svojim vustam pernešl.

16. Len se sam sebi modrejshi sdy kakòr sèdèm mòsh, katèri mòdre govorjénja pravio.

17. Ta, katèri nevólèn mèmú grę, inu se v' krę eniga drúgiga vtikúje, je kakòr tá, katèri psá sa vushęsa sgrábi.

18. Kakòr je tá fhkodliv, katèri smertne púshize, inu súlze vùn męzhe:

19. Takú je zhlověk, katèri golšivu svojmu priátlu fhkódúje, inu kadár bó narájman, pravi: Is jigrázhe šim štúril.

20. Kadár drév vezh ny, ogin pogáfne: inu kadár bó podpihúvavéz prozh, kręg nehá.

21. Kakòr sherjávza óglje, inu ogin drévá (vsbgé) takú jęsi podvershen zhlověk kręg naprávi.

22. Podpihúvavzove besęde so kakòr nedólshne, vëndèr onę sęshejo v' frędo fęrzá.

23. Prevšetni shnábli, inu prav hudú ferzę vkúpej so kakòr parštęna pofóda s' pęno od srebrá prevlęzhena.

24. Sovráshnik se na svojih shnábljih spósná, kádár on v' serzi golúfio pléde.

25. Aku ravnu priásnu govory, ne verjami njemu: sakaj sędem hudobij je v' njegóvim serzi.

26. Kateri sovráshtvu golúfnu perkriva, tēga hudobía bó v' sbiralishhi rasodēta.

27. Kateri jámo kóple, bó v' njó pádél: inu kateri je kámèn valíl, na tēga se bó nasaj sválil.

28. Golúfni jésik ne lúbi refnizo: inu fladkę vústa pogublénje napravio.

XXVII. Poštava.

1. Ne hváli se savolo jutrisfniga dneva, kēr ne vejsh, kaj bó prihódni dan s' sebjó pernešel.

2. Naj tebe en ptúj hváli, inu níkar tvoje vústa; en vunajni, inu níkar tvoji shnábli.

3. Teshák je kámèn, inu teshák je pēšik: al norza jēsa je tēshishhi kakōr obadvóje.

4. Jēsa, inu divja sērditošt je bres vsmilenja, inu sdrásheniga silo kdó bó prenešel?

5. Bólfhi je ozhitnu svarjénje kakòr fkríta lubèšèn.

6. Bólfhi šo ráne od tígá, katèri lúbi, kakòr sapelivu kufhúvájne tégá, katèri sovráshi.

7. Šit zhlovèk šatovjé pod nogámi vála: inu lázhnimu je tudi to grénku fladkú.

8. Kakòr ptiza, katèra is svojiga gnèšda sbèjšhy, takú je tá, katèri is svojiga mèšta pobèjgne.

9. Kakòr se nad maslí, inu dobru dišhèzhimi rezhmy ferzè rasvesely, takú šo dobri švéti eniga priátla dúshi priètni.

10. Ne sapúšti tvojiga priátla, inu priátla tvojiga ozhèta: inu na dan tvoje nadlòge ne hodi v' hifho tvojiga brata.

Bólfhi je šófèd blisu, kakòr brat délezh.

11. Mój syn! jifhi modróšt, inu obveséli moje ferzè, de bófh snal odgovoriti tèmú, katèri tebi ozhíta.

12. En pámetèn nefrèzho vidi, inu se fkríje: nevúmni pak gredó mèmú, inu fhkódo terpè.

13. Vsámi tèmú oblazhílu, katèri je
sa

sa vunájniga porok poštal: inu vsami od njega saštavo sa ptúje.

14. Kateri po nozhi vštane, inu svojiga priátla s' velikim glásam shegnúje, je enák temu, kateri njega kólne.

15. Streha, skusi katero po symi vednu nótri káple, inu prepírávna shena so si med sabo enáke:

16. Kateri njó nasaj dershy, je kakór de bi večer nasaj dershal, inu kakór de bi ólje v' svoji dešnizi obder-shati hotel.

17. Shešesu brúsi shešesu, inu zhlověk svojiga priátla.

18. Kdór figovu drevú obvárúje, bó sádje od njega jedel: inu kdór svojiga Gospóda várúje, bó zhaštén.

19. Kakór se vidio v' vodi obrasi teh, kateri nótri glédajo, takú so zhlověshke serza rásvúnnim ozhitne.

20. Pěkel, inu brésén ne bó nikoli póln, takú tudi zhlověshke ozhy ne bódo nigdár síte.

21. Kakór bó frebrú v' rastopnizi, inu slatú v' pézhi poskúshenu: takú bó zhlověk skusi vusta tega, kateri njega hváli, poskúshen.

Hudobnu serze hudobío jíshe, dobru serze pak jíshe saštópnošt.

22. Aku bósh nevúmniĝa v' štópah rastólkèl, kakòr se jèshpren v' štópi dèla, ne bósh njemu njegovo nevúmnošt odvseĝl.

23. Škerbnu sposnaj štan tvoje shivíne, inu ogledúj tvoje zhède :

24. Sakaj ti ne bósh vèdnu oblást imel: al króna bó dana od róda do róda.

25. Šènosheŭi so odperte, trava se je pokasála, inu šènú se is planín spravla.

26. Jágneta so tebi k' oblazhílu, inu kosli k' plazhílu sa nivo.

27. Kósje mlèku imá tebi sadošti bi-ti sa tvojo jèd, sa potrebe tvoje hišhe, inu sa shpendjo tvojim dèklam.

XXVIII. Poštava.

1. **H**udobèn bejšhy, aku ravnu ĝa nobedèn ne pody: pravizhèn pak kakòr Lev šèrzhan bó bres strahú.

2. Savolo grèhov ene deshèle je veliku poglavárjov sapóred: savolo modrósti cniga zhlovèka pak, katèri sa štópi, kar se govory, bó vajvoda shivlenje dálŭhi.

3. Vbóg zhlovék, kateri vbóge stí-
fka, je enák plohi, katera lákoto na-
pravi.

4. Kateri postávo sapustę, hvalio
hudobniga, kateri pak njó dershe,
se zhes njega jese.

5. Hudobni ludje ne mislio na tó,
kar je prav: kateri pak Gospóda jíshe-
jo, na vse gledajo.

6. Bólshi je vbóg, kateri v' svoji
prepróshini hódi, kakór bogat na hu-
dobnih póti.

7. Kateri postávo dershy, je móder
syn: kateri pak pojedeshe páse, fra-
moty svojiga ozhęta.

8. Kateri is obręsti, inu zhimshov
bogástvu vkúp správla, toistu enimu,
kateri bó pruti vbógim daroviten,
vkúp správla.

9. Kateri svoje vushefa odvérne, de
bi postávo ne slishal, tęga molitu bó
gnusoba.

10. Kateri pravizhne na hudobno
pót sapele, bó sam v' svoje pogublén-
je pádel: inu preprósti bódo njegovu
premoshénje posędli.

11. Bogat zhlovék se sam sebi mó-
der sdy: al en rásvúmen vbóg bó nje-
mu v' serze vidil.

12. Pravizhnih veselje je s' veliko zhaštjó: hudobnih krajlivánje je ludy pogublénje.

13. Kateri svoje pregrehe sakriva, ne bó srezhen: kateri bó pak teiste sposnal, inu sapustil, bó vsmilenje doségel.

14. Srezhen je zhlovék, kateri je vselej bojezh: kateri je pak tédiga serzá, bó v' to húdu padel.

15. Hudoben poglavár je revnimu luditvu ríovezh Lev, inu lazhen médved.

16. Vajvoda, katerimu na rásvútnosti manka, bó njih dosti krivizhnú saterel: kateri pak ohernó sovráshi, tega dny bó veliku.

17. Zhloveka, kateri krivizhnú zhloveshko kry prelijé, akú lih bó do brésna perbejshal, ne bó nobédén vdershal.

18. Kateri nedólshnu hódí, bó srezhen: kateri pak po hudobnih pótih hódí, bó na énkraft padel.

19. Kateri svojo semlo obdeluje, bó s' kruham nasiten: kateri je pak len, bó veliku pomankanja imel.

20. Svešt zhlovék bó veliku hívalen: kateri pak hity bogat postati, ne bó nedólshén.

21. Kateri per sodbi na obras glêda,
ne stury prav: en taki bó tudi sa en
grishlej krúha resnízo sapústil.

22. Zhlovêk kateri hity bogat postá-
ti, inu je drugim nevošhliv, ne vej,
de bó potrebfhina zhes njega prishlá.

23. Kateri zhlovêka posvary, bó
potle vezh per njemu veljal, kakôr
tá, kateri njega s' perlísnenim jesíkam
sapele.

24. Kateri kaj svojímu ozhêtu, inu
máteri odvísame, inu pravi, de tó ny
grêh, je vbijávzov tovársh.

25. Kateri se hváli, inu kosháti,
krêg napravi: kateri pak na Gospóda
vúpa, bó osdrávlén.

26. Kateri se na svoje serze sanése,
je noréz, kateri pak módrú hódí, bó
ohranjen.

27. Kateri vbógímu dá, têmu ne bó
nizh permánkalu: kdór pak têga sa-
vêrshe, kateri prósi, bó pománkanje
terpêh.

28. Kadár hudobni na nóge stópio,
se (dobri) ljudjê skrijejo: kadár pak
ony pogínejo, se pravizhnih shtévilu
nagmêra.

XXIX. Postava.

1. **Z**hes zhlověka, kateri svarjenje terdovratnu sanizhúje, bó naglu pogublénje prishlu: inu njemu ne bó pomagati.

2. Kadár se pravizhni nagmerajo, se ljudje vesele: kadár hudobni poglavárstvu sadobe, ludstvu jezhy.

3. Zhlověk, kateri modróst lúbi, rasvesely svojiga ozheta: kateri pak kúrbe redy, bó premošhenje sgubil.

4. Pravizhén krajl povsdigne deshelo: óherni mósh pak njó rasdene.

5. Zhlověk, kateri s' perlisnenim, inu golúfivim besédami k' svojimu priátlu govory, njegovi hóji mřeshe rasgrina.

6. Hudobén zhlověk, kadár grěshy; se bó v' saděrgo saplěděl: pravizhén pak bo (Bogá) hvalil, inu se veselil.

7. Pravizhén sposná, kakú se s' vbógimi gody: hudobén pak nizh ne vej sa tó.

8. Hudobni ljudje rasdenejo městu: módri pak ferd odvērnejo.

9. Módér zhlověk, aku se s' norzam prepira, naj se jesy, ali smeja, ne bó pokója náshál.

10. Krivyshélni ludje sovráshio nedólshniga: pravizhni pak jishejo njegovu shivlenje (*obraniti*.)

11. Nevúmèn svojiga duhá na enkrat islije: módèr pak odlásha, inu sa prihódnu kaj perhrani.

12. Poglavár, kateri lashnéve beséde rad poslúsha, bó lé hudobne sa svoje flushabnike imel.

13. Vbóg, inu vupúvávèz sta se srežhala: obadvèh ras-svétlívèz je Gospód.

14. Krajla sedesh, kateri po resnizi vbóge sódi, bó sa vselej vtérjen.

15. Shiba, inu svarjénje modróst dodejlè: otrok pak, kateri je svoji vóli zhes pushén, svojo máter framoty.

16. Kjer je veliku hudobnih, tam je veliku pregrèhe: innu pravizhni bódo njih pogublenje doshivèli.

17. Podvúzhi tvojiga syna, inu on bó tebe ohládil, inu tvojo dúsho rás-vesèlil.

18. Kadar bó prerokúvánje jénjalu, bó ludstvu raskroplénu: kateri pak postávo dershy, je srežhèn.

19. Hlápèz ne móre s'besédo svuzhén biti: sakaj aku ravnu on, kar právísh, sástópi, vèndèr odgovoriti nózhe.

20. Si li vidil h' govorjenju nágliga zhlověka? ból je vúpati, de bó norež kakor pak on pobólfhan.

21. Kateri svojiga hlápza od mladosti mehkú gori redy, bó njega potle svojoglávniža zhútil.

22. Jěsi podvěrsheň zhlověk boje napravla: inu kateri se lohku sdráshiti pusty, bó fhe ból h' grěhu nágnen.

23. Sa napúhnenim grě ponishanje: kateri je pak ponishniža duhá, bó zhašt sadóbil.

24. Kateri s' tatmy dejly, foveráshi svojo dušo: on poslušha tēja, kateri njega roty, inu ne rasoděne (*latvine.*)

25. Kdór se zhlověka boji, bó hitru páděl: kateri v' Gospóda vúpa, bó povsdignen.

26. Dosti jih je, kateri jifhejo pred poglavárjam kaj veljati: al od Gospóda grě vun sodba zhěs flěhěrniga.

27. Pravizhni imajo gnušobo nad hudobnim zhlověkam: inu hudobni imajo gnušobo nad těmi, kateri so na právi póti.

Syn, kateri besědo dershy, ne bó pogublén.

XXX. Postava.

1. * **T**ó so besēde tēga, kateri vkùp správla, inu je syn tēga, kateri vùn mezhe.

Prerokùvanje, kateru je en zhlovèk govóril, s' katerim je Bóg, inu kateri od Bogá s' njim prebivajózhiga potèrjen, je rēkál :

2. Jèst sim nar nevúmnišhi med ludmy, inu zhlovèshka modróst ný per meni.

3. Nisim se modrósti vuzhil, inu ne posnám svetníkòv vuzhenóšt.

4. Kdó je v' nebèsa gori shál, inu súpet doli prishál? kdó je vètèr v' svojih rokáh obdershal? kdó je vode kakòr v' enu oblazhílu vkùp savíl? kdó je vse pokrájne semli postávil? kakú je njemu imè, inu kakú je njegoviga syna imè, ali vejšh sa tó?

5. V fáka besēda is Bogá je kakòr skusi ogin ozhištena, on je en shkit tēm, kateri v' njega vúpajo :

6. Nizh njegovim besēdam ne perstavi, de ne bósh svarjén, inu de ne bósh lashniv snájden.

7.

* Hebr. V. 1. Tó so besēde Agura synú Jakehoviga.

7. Sa dve rezhy sim te profil (o Gospod,) ne odrezi jih meni, pręden vmerjém.

8. Nezhimernost, inu lashnive besede dęlezh od mene odverni.

Ne daj meni vbóshtva, tudi ne bogástva: podejli meni le samu to k'mojim shiveshu potrebnu:

9. De ki presit ne bóm napelán, de bi tebe satájil, inu rekál: Kdó je Gospód? Ali de bi ki skusi potrebshino persilen ne krádél, inu v'imeni mojiga Bogá krivú ne persęgal.

10. Ne tóshi (bres potrebe) hlápza per njegovim Gospódi, dę ki ne bó tebe klęl, inu de ne pádesfh.

11. En ród je, katęri svojiga ozhęta kólne, inu svojo máter ne shęgnuje.

12. En ród je, katęri se sam sebi zhist sdy, inu vendęr ny od svojih mádeshov omyt.

13. En ród je, katęri ozhy visóku nósi, inu katęri ozhęfne trepávnize kvishku dershy.

14. En ród je, katęri na męsti sób mézhe imá, inu s'svojimi kótzhnike hrústa, de bi revne v'deshéli, inu vbóshne ludy poshęrel.

15. Piávka imá dve hzhëre, katëre pravio: Pernési, pernési.

Try rezhy nišo nigdár síte, inu zhetërta nigdár ne pravi: Sadošti je.

16. Pèkël, inu saperta máterniza, inu semla, katëra ne bó vode síta: ogin pak nigdar ne právi: Sadošti je.

17. Okú tega, katëri ozhëta saframúje, inu porod svoje mátere sanizhúje, imajo od potókov krókarji iskluvati, inu mláde postójne snësti.

18. Try rezhy so meni teshké (sashlopiti) inu to zhetërto zélú ne vejím:

19. Postójne pôť na nëbi, kazhe pôť na skáli, zholna pôť v' frëdi morjá, inu * zhlovëka pôť v' mladosti.

20. Táka je tudi pôť ene prešbushnize, katëra je, inu po tem, kir si je vušta obrisála, pravi: Nisim hudiga štúřila.

21. Skusi try rezhy se semli nepokoj gody, inu zhetërto (semľa) prenësti ne móre.

22. Skusi hlapza, kadár kralúje: skusi nórza, kadár od jedy sit postáne:

23. Skusi súperno shenó, kadár bó v'

* Hebr. V. 19. moshá pôť k' divizi.

v' sákon všeta: inu skusi děklo, kadár po svoji gošpodíni ěrba.

24. Shtiri rezhy so zělú majhine na semli, inu onę so modrejshi kakor módri:

25. Mravle tá flaba trúma, katęra si jęd ob zhaši shętve perpravla:

26. Sajzhik en ród bres mozhy, katęri si svojo lęgo na skáli napravi:

27. Kobilze krajla nimajo, inu vendar vse kmalu v' tropah vun gredó:

28. Sakrishan pajk s' rokámi přede, inu prebiva v' krajlęvih hišhah.

29. Try stvary imajo dobro hójo, inu ta zhetęrta sęrzhnu grę:

30. Lev med všemi sverínami nar možhnějshi se nikógar, katęri njega fręzha, ne vstráshi:

31. Petélin s' koshátim nogámi: inu inu ovęn: inu krajl, katęrimu se nobeden superstaviti ne smę.

32. Eden se je sa norza pokasal, po tęm, kadár je viřoku povikřhan bil: sakaj aku bi bil sařtópil, bi bil rokó na svoje vústa polóshil.

33. Katęri pak sęsze možhnú stiška, de bi mlęku ismólsil, istišne tudi frovu máflu vun: katęri se možhnú vřekúje, ta kry vun istlázhi: inu katęri k' jest drashi, prepír napravi,

XXXI. Postava.

1. Besede krajla Lamuela. Boshji odgovor, katèriga je njega vuzhila njegova mati.

2. Kaj ti mój lúbi, kaj ti lúbi moji-ga teléfa, kaj ti lúbi mojih shelá?

3. Nikár ne daj shenám tvoje pre-moshenje, inu tvoje bogástvu ne ober-ni k' temu, de bi krajle satèrel.

4. Ne daj krajlam, o Lamuel, ne daj krajlam vina: sakaj kjer pijánost kraj-lúje, ny nizh samolzhaniga.

5. De ki tudi (prevezh)ne pijéjo, inu na pravizo né posábio, tar ne pre-vernejo rêzh vbógiga otrók.

6. Dajte shálostnim mozhniga pitjá, inu vina tem, katèri so bríckiga ferzá:

7. Naj ony pijéjo, inu na svojo rêv-shino posábio, inu naj se nizh vezh na svojo shálost ne spómnio.

8. Odpri tvoje vusta sa mútaftiga, inu savolo stísk vših tēh, katèri so sapushéni:

9. Odpri tvoje vústa, ras-fódi, kar je prav, inu sturi pravizo rêvnimu, inu vbógimu.

10. Kdó bó náshál eno ferzhno she-
G no?

nó? zhes tó, kar je od dęlezh, inu od sadnih pokrájn, je nję zęna.

11. Nję moshá serzę se na njó sanęse, inu ne bó nobeniga rópa potrebuval.

12. Ona bó njemu vse svoje shive dny dobru, inu ne hudú sturila.

13. Ona je vólno, inu predívu jifkála, inu je s' svętam svojih rók sdęlala.

14. Ona je postála kakór bárka eniga kúpzá, katęra njegovi kruh od dálnih krajov pernęse.

15. Inu she po nozhi vstáne, tár dá to perdoblęnu svojim domázhim, inu jedy svojim dęklam.

16. Ona je pregledúvála eno nivo, inu jo je kupila: od perdęlka svojih rók je en vinógrad sadadila.

17. S' mozhjó je ona svoje lędja prepáfala, inu svojo rokó vterdila.

18. Ona je poskúfala, inu vidila, de nję kupzhá je dobra: nję svęzháva ne bó po nozhi vgáfnila.

19. Ona je svojo rokó k' mozhnim rezhem istegnila, inu nję perstji so vretęnu prięli.

20. Nje róka je potrebnimu odper-
ta, inu pruti vbógimu svoje odper-
te roke istegúje.

21. Ona se sa svojo hífho ne bó
pred sneshenim mrásam bála: sakaj vsi
njeni domázhi imajo dvójnu oblazhilu.

22. Ona si je shláhtnu ogrínálu na-
právilá: tanzhíza, inu fhkarlát je nje
nófha.

23. Nje mósh je shlahten med vrat-
mi, kadár s' deshelnim sodníki fedy.

24. Ona je tankú plátnu sturíla, inu
prodála, inu Kananéjzu en páfs dála.

25. Mózh, inu lepóta je nje obla-
zhilu, inu se bó na posledni dan sme-
jála.

26. Svoje vústa je modrósti odperla,
inu na nje jesíki je milosti postava.

27. Ona je pregledúvála, kakú se v'
nje hífhi gody, inu ny bres dęla kruh
jędla.

28. Nje otrozi so vstáli, inu so
jo zhes vse fręzhno imenóváli; tudi
nje mósh je njó hvalil.

29. Veliku hzhery je bogastvu vkúp
spravlálu: ti si vse premágala.

30. Perlúdnost je golúfíva, inu
G 2 le-

lepota je prásna : shéna, katéra se Go-
spóda boji, tá bó pohválena.

31. Dajte njej od perdelka njenih
rôk : inu nje dela imajo njó ozhítnu
hvaliti.

Konèz buku Pripovišt.

PRI-

PRIDIGAR,

kateri je od Hebrejzov imenovan

COHELET.

I. Postava.

1. **T**ó so besede Pridigarja, Davido-
viga syna, Jerusalemskiga
krajla.

2. Nezhímèrnost zhes nezhímèrnóst,
právi Pridigar: Nezhímèrnost zhes ne-
zhímèrnost, inu vse je nezhímèrnost.

3. Kaj imá zhlovèk vezh od vsiga
svojiga dela, v' katerim se pod sónzam
trúdi?

4. Ród odjide, inu ród pride: sem-
la pak vezhnu oštáne.

5. Sónze grę gori, inn doli, inu se
v' svój kraj vèrne, inu od tamkaj su-
pet gori grę,

6. Se vèrty pruti poldnèvi, inu se pruti polnozhi naklànja : vèter grè okóli, tàr vse prepíša, inu supet v' svój króg nasaj pride.

7. Vse vodè tezhéjo v' morjè, inu morjè prepólnu ne postáne : vodè supet na tó mèstu nasaj pridejo, is katèriga so vùn fhle, de supet vùn tezhéjo.

8. Vse rezhy so teshké (de bi se povèdale) : zhlovèk jih ne móre s'besèdo rasloshiti. Okú ne bó od glèdanja sítu, tudi vuhú se poslušhati ne nave-lízha.

9. Kaj je, kar je bilú? ravnu tó, kar she bó. Kaj je tó, kar se je sgó-dilu? ravnu tó, kar se imá sgódi.

10. Nizh ny noviga pod fónzam: tudi ne móre nobèden rézhi: Polej tó je novú: sakaj je vshe bilú v' zhá-sih, katèri so pred námi bily.

11. Ny spomína na poprèjshe re-zhy: takú tudi ne bódo na prihódne rezhy se spomnili ty, katèri bódo sa námi.

12. Jest Pridigar sim bil Israélski krajl v' Jerusalémi,

13. Inu sim si v' svojim sèrzi naprej vsel vse, kar se pod fónzam gody, mó-

módrú jískati, inu pregledúvati. Bóg je zhloveshkim otrokam tá prav nadlóshen oprávik dál, de bi se v' timu-istimu trudili.

14. Vse sim vidil, kar se pod sónzam gody, inu polej vse je nezhmèrnost, inu duhá téshta.

15. Hudobni se teshkú pobóls'hajo, inu nespámetnih shtèvilu je neskonzhnu.

16. Jest sim v' svojim serzi govóril rekózh: Polej velik sim postal, inu imam vezh modrósti kakòr vsi, katèri so pred mano v' Jerusalemi bily: v' svojim serzi sim veliku rezhy módrú prevdárjal, inu sim skušil.

17. Tudi sim moje serze na tó podál, de bi posnal rásvúmnost, inu vuzhenóst, smóte, inu nespamet: inu sim sposnal, de tudi v' temu je trud, inu duhá téshta:

18. Sakaj s' veliko modróstjo je velika nevóla sdrúshena: inu kdór vezh sná, tudi vezh tesháv imá,

II. Postava.

1. Jest sim v' svojim serzi rekál: Pójdem, inu se bóm obilnu rásveselil, inu dobróte vshíval. Inu sim sposnal de tudi tó je nezhímèrnost.

2. Smèh sim sa smóto dershal: inu k' vesélju sim rekál: Káj se sapstójn golúfáh?

3. V' svojim serzi sim mislil moje telú od vina sdershati, de bi mojo dúsho k' modrósti obernil, inu de bi se nespameti odtegnil, dokler bi sposnal, kaj je zhlovefhkim otrokam k' pridu: kaj imajo pod sónzam svoje shive dny opraviti.

4. Jest sim velike rezhy sturil, sim si híshe sydal, inu vinógrade safájal,

5. Sim vèrte sa krátik zhafs, inu vèrte sa fádje naprávil, inu v' tèiste vsáke sórte dréveša safádil,

6. Sim vodene ríbnike narèdil, de bi mozhil lóg, v' katèrim drévje seleny.

7. Sim hlapze, inu dèkle, inu veliko drushíno imel: tudi veliku govèd, inu velike trope ováz, vezh kakòr vsi, katèri so pred mano v' Jerusalemi bily:

8. Jest sim vkùp spravil srebrù, inu slatù, inu premoshenje krajlov, inu deshel: sim si pevze, inu pevke napravil, tudi kar samóre zhlovëshke otroke rasveseliti, kùpe, inu vérzhe, kateri flúshio k' vina nalivánju:

9. V' bogástvu sim vse, kateri so pred mano, v' Jerusalémi bily, premágal: tudi modróst je vselej s'mano bilá.

10. Inu vse, kar so mojo ozhy sashelële, jim nisim odrekal: tudi nisim svojimu ferzu bránil, de bi ne bilú vse fládnosti vshiválu, inu se v' tem rasveselilu, kar sim njemu perprávil: inu sim tó sa mój dejl dershal, aku svoje delu vshivam.

11. Kadar sim pak poglëdal na vse dela, katere so moje roke sturile, inu na dela, v' katerih sim se sapstójn potil, sim nad všemi vidil nezhímèrnost, inu duhá tesho, inu de pod sónzam nobéna rezh stanovitna ny.

12. Od tód sim dálej shál k' spregledúvánju modrósti, tësh smót, inu nespámeti (tëdaj sim rekal, kaj je zhlovèk, de bi on sa krajlam svojim stvarnikam jiti samógel?)

13. Jest sim sposnal, de modróst je sa tóliku imenitnishi mëmu norósti, sa kólikur je bólschi luzh mëmu támé.

14. Módriga ozhy so v' njegóvi glávi: noréz v' támi hódí: inu sim sposnal, de edèn, kakòr ta drugi vmèrjé.

15. Inu sim v' svojim serzi rěkal: Zhe mórem tudi jest kakòr norzi vmrěti, kaj meni pomága, de sim si sa modróst vezh persaděval? Inu kadár sim takú sam sebój govóril, sim sposnal, de je tudi tó nezhímèrnost.

16. Sakaj módèr bó takú malu kakòr nevúmèn v' vėzhnimu spominu oštal, inu prihódni zhasi bódo s' posablivoštjo vře vkúp pokrili: ravnu takú vmèrjé vuzhèn kakòr nevuzhèn.

17. Sa tó sim svojiga shivlénja šit postal, kěr sim vidil, de pod sónzam je vse hudú, inu vse je nezhímèrnost inu duhá těsha.

18. Tudi sim vse svoje persaděvanje zhětil, v' katerim sim se pod sónzam nar bol škerbnu trudil, kěr imam ěrba sa sebój puřtiti,

19. Od kateriga ne vejim, ali bó módèr, ali noréz, inu ta bó gořpodár zhes moje děla, per katerih sim se potil, inu sim bil škerběn: ali je kaj bol nezhimèrniga kakòr tó?

20. Sató sim jěnjál, inu moje serzě je odrěklu, pod sónzam dálej se trúdit.

21. Sakaj kadar se je kdó s' modróstjo, s' vukam, inu s' skèrbnostjo trudil, to perdooblènu potle enimu lenimu sapusty: tudi tó je nezhímèrnost, inu veliku húdu.

22. Namrezh kaj bó zhloveku pomagálu vse njegovu dèlu, inu duhá tèssha, v' katerim je pod fónzam terpèl?

23. Vsi njegoví dnevi so pólni bolezhín, inu nadlóg, tudi po nozhi ny v' dušhi pokójèn: ni li tudi tó nezhímèrnost?

24. Kaj ne bólfhi je jèsti, inu pyti (sa potrebo) tar svoji dušhi is svojiga dèla dobru sturiti? tudi tó pride od Boshje rokè.

25. Kdó bó takú jèdèl, inu v' rasveselénji obilnost imel kakòr jèst?

26. Bóg je zhloveku, kateri je njegovim ozhem prijetèn, modróst inu snanje, inu veselje dodejlil: grèshniku pak je dál nadlógó, inu obilno skèrb, de bi perkládal, inu vkúp spravlal, inu tèmú, kateri Bogú dopáde, zhes dál: al tudi tó je nezhímèrnost, inu prásna skèrb tiga duhá.

III. Postava.

1. Vsaaka rezh imá svój zhafs, inu vse pod nębam v' svojim zhafi prejide.

2. Rodíti se imá svój zhafs, inu vmreći svój zhafs.

3. Sadíti svój zhafs, inu sasajenu vùn ruvátı svój zhafs.

4. Moríti imá svój zhafs, inu osdravlatı svój zhafs.

Podęratı svój zhafs, inu sydatı svój zhafs.

5. Jókati se imá svój zhafs, inu smejatı se svój zhafs.

Shalúvati svój zhafs, inu od vesélja poskakúvati svój zhafs.

6. Kámene nárasen mętati imá svój zhafs, teiste vkúp spravlatı svój zhafs.

Objęmati svój zhafs, inu od objęmanja se odtegniti svój zhafs.

7. Káj perdobíti imá svój zhafs, inu káj sgubíti svój zhafs.

Ohraniti svój zhafs, inu prozh vręzhi svój zhafs.

8. Raspárati imá svój zhafs, inu vkúp sashíti svój zhafs.

Mól-

Mólzháti svój zhafs, inu govoriti svój zhafs.

8. Lubeshèn ima svój zhafs, inu sovrashtvu svój zhafs.

Vojška svój zhafs, inu myr svój zhafs.

9. Kaj imá vezh zhlovèk is svojiga dèla?

10. Jest sim vidil terpljenje, kateru je Bóg zhlovèshkim otrokam nalóshil, de bi se v' timistim upèrali.

11. Vse je v' svojim zhasi dobru sturil, inu je svejt k' njih prevdárjanju dál, vèndèr takú, de zhlovèk ne sapopáde dèlu, kateru je Bóg od sazhetka do konza dèlal.

12. Inu sim sposnal, de nizh ny bólshiga, kakòr se veseliti, inu v' svojim shivljenje dobru sturiti.

13. Sakaj flehernimu zhlovèku, kateri jè, inu pijé, inu katerimu njegovu dèlu tèkne, je tó dár Boshji.

14. Jest sim svejdèl, de vse dèla, katere je Bóg sturil, vselej ostánejo: my jim ne móremo nizh perdáti, tudi ne odvseti, kar je Bóg narèdil, de bi se njega báli.

15. Kar se je sgódilu, tó ostane: kar se bó sgódilu, je vshe bilú: inu Bóg ponovy tó, kar je preshlú,

16. Pod sónzam sim vidil, de na mešti sodbe je hudobía, inu na mešti pravize krivíza.

17. Inu sim v' svojim ferzi djál: Bóg bó pravizhniga, inu krivizhniga sódil, inu tedaj bó zhafs sa v'fáko režh.

18. Rekal sim v' svojim ferzi od zhlověshkih otrók, de bi jih Bóg pokušil, inu jim pokásal, de so kakòr shivína.

19. Sató vmèrjé (po telefi) zhlověk kakòr shivína, inu obádveh stan je enák: kakòr vmèrjé zhlověk, takú tudi ona vmèrjé: tudi vse enáku sope, inu (v' temu) nima zhlověk nizh vezh kakòr shivína: vse je nezhímèrnosti podvèrshenu.

20. Inu vse rezhy gredò v' eni kraj: is praha so šturjene, inu v' prah se supet vèrnejo.

21. Kdó (po vunajnim) vej, ali duh Adamovih otrók gori, inu shivínski duh doli gre?

22. Inu sim náshál, de sa zhlověka ny bólfhiga, kakòr de se on v' svojim děli (kólikur je prav) vesely, inu tó sa svój dějl dershy. Sakaj kdó ga bó kjé perpélal, de bi sposnal, kaj se bó sa njim (s' tim njegóvim) godílu?

IV. Postava.

1. Jest sim se k' drúgim rezhem ober-
nil, inu stiskanja vidil, katere
se pod sónzam gode, inu nedólshnih
folse, inu nobeniga, kateri bi jih ob-
veselil: de tudi se ne mórejo njih sili
vbrániti, ker so bres vse pomózhi.

2. Inu sim mèrtve sa frézhnifhi der-
shal kakor shive:

3. Sa frézhnifhiga pak kakor oba-
dva sim tega dershal, kateri she ny
rojen, tudi ny vidil húde rezhy, ka-
tere se pod sónzam gode.

4. Tudi sim přegledúval vse zhlo-
veshke dela, inu sim vidil, de jim je
savolo njih pridnosti njih blishni ne-
voshliv: tedaj tudi tó je nezhimèrnost,
inu ena skerb odvèzh.

5. Noréz svoje roké pod pajstího
vtákne, inu svój shivot stráda, rekózh:

6. Bólshi je ena pèst s' pozhítkam
kakor obé roké s' trudem, inu s' du-
há tesho.

7. Premishlajózh sim tudi eno drugo
nezhimèrnost pod sónzam náshal.

8. Sgol sam je, inu nima drugiga
sравen sebe, ne syna, ne bráta, inu
vender ne jénja delati, inu njegóve
ozhy

ozhy se s' bogáštvm ne nasítio: túdi fi ne domífli, de bi rekal: Sa kogá li dëlam, inu sam sebi to dóbru pertergújem? túdi v' timú je nezhimernost, inu nar hujshi tësha.

9. Bólfhi je tedaj, de šta dva vkúp, kakòr edèn sgol sam: sakaj ona dva imáta dobízhih is drúfhine.

10. Aku bó edèn pádël, bo njemu ta drugi pomágal. Gorjë sámimu, sakaj, kadár bó pádël, ne bó nobéniga imel, katëri bi njemu gori pomágal.

11. Inu aku bóta dva vkúp spála, bóta edèn drugiga grëla: en sam kakú se bó sègrël?

12. Inu kadár se kaki mozhnéjshi zhes eniga vsdighe, dva njemu (*labku*) super stojítá: trigúbna vërv se teshkú preterga.

13. Vbóshën, pak módër hlápzhizh je bólfhi kakòr štar, pak nevúmën krajl, katëri ne sná sa prihódnu previditi;

14. Sakaj v'zhasi kdó is jezhe, inu is shešesja h' krajštvu pride: en drugi pak v' krajšëvim štani rojen v' pománkanji konëz jemle.

15. Vidil šim pod fónzam vse ludy tiga drugiga mladënzha se dershati, katëri bó sa njim krajlúval.

16. Vsi ty, kateri so pred njim bili, so enu ljudstvu neskonzniga shtèvila: inu ty, kateri potle bódo, se ne bódo nad njim veselili: al tudi tó je nezhmèrnost, inu duhá tèssha.

17. Kadár v' Boshjo bišho grèsh, várùj tvojo nogó, inu perblishaj se, de bósh flishal. Sakaj veliku bólshti je pokórshtina, kakór tih norzov sakláni offri, kateri ne védó, kaj hudi-ga sturè.

V. Postava.

1. Nizh kjé v' en dan ne govóri, tudi naj se tvoje serzé ne prena-gly pred Bógam besèdo postaviti. Sakaj Bóg je v' nebesih, inu ti na semli: sató naj bó tvojih besedy málu.

2. Na veliku skerby pridejo fájne, inu is veliku besedy se noróšt pokáshe.

3. Aku si kaj Bogú oblubil, ne odláshaj dátì: sakaj njemu je súperna nesvésta, inu nespámetna oblúba: ampak daj, kar kóli si oblúbil:

4. Veliku bólshti je ne oblúbiti, kakór po sturjèni oblubi oblúblenu ne dátì.

5. Ne daj tvojimu mèsu perlóshnost
H s' tvo-

s' tvojim vustmi, de bi se toistu pre-
grešilu: tudi ne rezi pred angelam:
* Ny previdnosti: de ki Bóg zhes tvo-
je besede ras-serden ne bó vse dela
tvojih rók rasdjál.

6. Kjer je veliku fajn, je prav dosti
nezhimernost, inu govorjenja bres fite-
vila: ti pak se Boga boj.

7. Aku bósh vidil vbóghih stískanje,
krivizhne sodbe, inu pravizo saterto
v' eni deshéli, ne zhúdi se nad to rezh-
jó: sakaj zhes visokiga je she en vi-
shi, inu tudi zhes obadvá so she dru-
gi višhi,

8. Inu sraven tigá krajl zhes sebi
podvershen svéjt krajlúje.

9. Ohernik ne bó s' denárjam nassi-
ten: inu tá, kateri bogástvu lúbi, ne
bó prida is tigáistiga imel: tedaj je tu-
di to nezhimernost.

10. Kjer je veliku blagá, tamkaj je
tudi dosti jedzov. Inu kaj imá tá,
kateri bogástvu posede, sa dobízhik,
kakór de v' timistim svoje ozhy páse?

11. Temu, kateri dela, je spánje
slad.

* Hebr. V. 5. Nevednost je bila. Saka-
Vezhen se bó možhnu ras-serdil savo
lo tvoje besede, inu bó tvojih rók de-
lu rasmétal.

sladkú, naj vshe malu, ali veliko je :
bogatina sitost pak ne pusti njega spati.

12. She je ena druga prav huda bolezen, katero sim pod sonzam vidil : bogastvu perhranjenu k' shkodi svojiga gospodarja.

13. Sakaj onu s' nar vezhi shalostjo (tiga gospodarja) prejde : syn, kateriga ima, se bó v' nar vezhi revshini snahal.

14. Kakor je nag is svoje matere telefa prishal, takú spet kjé gre, inu ne bó nizh od svojiga dela s' sabo vsel.

15. Prav shalostna nadloga je : de kakor je prishal, takú se bó nasaj vermil. Kaj tedaj njemu pomaga, de se je sapstojn trudil?

16. On je vse svoje shive dny v' tami, inu v' velikih fkerbesh, v' nadlogi, inu v' shalosti jedel.

17. Tó sim tedaj sa dobru dershal, de zhlovèk je, inu pije, (sa potrebo) inu svoje delu, s' katerim se je pod sonzam vpiral, svoje shive dny, katere je Bóg njemu dal, s' veseljam vshiva, inu tó je njegovi dejl.

18. Inu de vsakimu zhlovèku, katerimu je Bóg bogastvu, inu premoshenje dal, inu oblast dodejlil od tigaisti-

ga shiveti, inu svój dejl vshivati, tar se nad svojim delam veseliti: tó je en dar Boshji.

19. Sakaj en táki se ne bó veliku na dny svojiga shivlénja spomnil, ker Bóg njegovu serze s' veseljam napólni.

VI. Postava.

1. She enu drugu hudu je, kateru sim pod sónzam vidil, inu fizer pogóstnu med ludmy:

2. En zhlovék, katerimu je Bóg bogastvu, premoshénje, inu zhašt dál, inu njemu nizh od vsiga tega, kar shelly, ne mánka: vender Bóg ne dodejly njemu oblást, toistu vshivati, ampak en ptuji bó toistu posherel: tó je ja nezhimernost, inu velika nadlóga.

3. Aku bi kdó stu otrók imel, inu dosti lejt shivel, tudi bi veliko stárost dosegel, njegóva dusha bi pak ne vshivala dobróte njegoviga premoshénja, inu bi pokopalísha ne imel: od tega rézhem, de je negodán rojen bólfhi kakór on.

4. Sakaj tá (negódni) je sapstójn (na svet) prishál, inu gré v'támó, tudi njegovu imé bó posáblenu.

5. On ny sónza vidil, tudi ny sposnal raslózhih med dobrim, inu hudim:

6. Aku bi (óberník) tudi dva távshént lejt shivel, inu bi ne bil dobróte. vshival: (kaj bi njemu pomagálu?) kaj ne vse rezhy hité na en kraj?

7. Vse zhlovéka delu je sa nje góve vušta: al njegová duhá ne bó nasítjena.

8. Kaj imá módér vezh kakór nórez? inu kaj vbóg, kakór samú tó, de gré kjé, kjér je shivlenje?

9. Bólfhi je viditi, kar se shely, kakór sheleti, kar se ne vej: al tudi tó je nezhimérnost, inu duhá prevsétnost.

10. Imé tigá, kateri imá biti, je vshe imenóvanu: inu se vej, de bó on en zhlovék, inu de se ne bó mógel s'tim, kateri je možnéjšhi kakór on, per sodbi pravdati.

11. * Prav dosti besedy med prepíranjam imá tudi véliko nezhimérnost.

VII.

* Hebr. V. 11. Veliku rezby je, katere nezhimernost nagmérajo, inu kaj imá dobizbika zhlovék is téga.

VII. Postava.

1. **K**aj je treba zhloveku jiskati rezhly, katere so sa njega previoke, ker ne vej, kaj je njemu v' njegovim shivlenji k' pridu v' dnevih njegoviga popotuvanja, inu v' zhasi, kateri kakor senza prejde? Ali kdo samore njemu povedati, kaj se bó sa njim pod sonzam godilu?

2. Bólshi je dobru ime kakor drage masla, inu dan te inerti kakor dan rojstva.

3. Bólshi je jiti v' hisho shaluvanja kakor v' hisho ene pojedine: sakaj v' uni bómo opómineni na konéz vsih ludy, shiv. pak misli na to, kaj bó prishlu.

4. Bólshi je jesá kakor smeh: sakaj skusi shálostni obras bó grešnika serze pobólsšanu.

5. Módrih serze je tam, kjer je shálost, nespametnih serze je tam, kjer je veselje.

6. Bólshi je od módriga posvarjén, kakor skusi nespametnih perlisuvanje sapelán biti.

7. Sakaj nespámetniga smeh je kakor gorézhiga tERNJA pókanje pod lonzam: al tudi to je nezhimernost.

8. Kriviza omámi módriga, inu podere mózh njegoviga ferzá.

9. Bólfhi je goverjénja konéz kakór sazhetik. Bólfhi je poterpeshliv kakór prevseten.

10. Ne bódi náglu jesén: sakaj v' norzovim narózhji jesa pozhíva.

11. Nikár ne rézi: Od kóid pride, de so poprejchni zhasi bólfhi bily kakór sedajni? sakaj taku prashanje je nófsku.

12. Bólfhi je modróst s' bogástvam, inu tem, kateri sónze glédajo, vezh pomága.

13. Sakaj kakór modróst várúje, takú várúje tudi dénár: tó pak imá vuzhenóst, inu modróst vezh, de ona temu, kateri njó imá, shivlénje dodejly.

14. Premisli Boshje dèla, de nobédén ne móre pobólfhati tega, kateriga je on (Bóg) savèrgel.

15. Vshivaj v' dobrim zhasi dobróte, inu preskerbi se sa hudi zhas: sakaj takú tega kakór uniga je Bóg narèdil, de bi zhlovék nobene pravizhne preteshenge zhes njega ne náshál.

16. Tudi tó sim ob zhasi moje nezhimernosti vidil: Pravizhen per svoji pra-

pravizi vmerjé, inu hudobén veliku zhasa v' svoji hudobii shivy.

17. Ne bódi (v' svojib mistib) prevezh pravizhén: tudi ne bódi ból sastópén, kakór je tréba, de nevúmén ne postánesh.

18. Ne bódi v' hudobii terdovrátén: inu ne bódi nevúmén, de ne vmerjes h pred svojim zhasam.

19. Dobru je, de pravizhniga podperash, al tudi od uniga (nepravizhniga) tvojo rokó ne odtegni: sakaj, kateri se Bogá boji, nizh ne opusty.

20. Modróst módriga stury mozhnejshiga kakór deset poglavárjov eniga mésta.

21. Sakaj ny nobeniga pravizhniga zhlovéka na svejti, kateri bi dobru delal, inu (nizh) ne gréshil.

22. Al tudi ne poslúshaj rad vse beséde, katere se govore: de ki svojiga hlapza zhes-te hudú govoriti ne flishish.

23. Sakaj tvoja vest tebi nótri daje, de si tudi tí dostikrat zhes druge hudú govóril.

24. Vse sim v' modrósti poskúsil. Rekal sim: Jest hózhem móder postati: al ona je she dálej od mene bejshála.

25. Veliku bôl, kakôr je bilá: inu ona je ena grosna globozhína, kdó jo bó náshál?

26. Vse sim v' svojim duhi pregledúval, de bi vejdel, premishlúval, inu jiskal modróst, inu sa kaj, inu kakú je vse: de bi sposnal norza hudo-bío, inu nespámetnih smóte:

27. Inu sim náshál, de smért ny takú grenka, kakôr shéna, ona je lov-zov saderga, nję serzę je ena mřesha, nję rokę so vesy: katęri Bogú dopá-de, bó njęj odsáhál: gręřhnik pak bó od nję vjet.

28. Polej tó sim náshál, je Pridigar rękál, enu, inu drugu (*spregleđajózb*) de bi svejdel, sa kaj, inu kakú je tó,

29. (Kar she moja dúsha jíshe, inu she nisim náshál.) Med tav-shent moshmy sim eniga náshál, med všemi shenami nisim ene náshál.

30. Samú tó sim náshál, de je Bóg zhlovęka pravizhniga štvaril, inu on se je v' neskonzhne prařhánja sapleđel. Kdó je sa tó dosti sařtópén? inu kdó sapopáde rasláganje tęh rezhy?

VIII. Postava.

1. **Z**hloveka modrólt se na njegóvim obrasi sveti, inu nar mogózhnishi bó njegovu oblizhje spremenil.

2. * Jest krajlovo besedo dershim, inu sapóvèdi Boshje persege.

3. Nikár náglu is - pred njegoviga oblizhja ne bejsi, tudi ne ostáni v' hudim deli: sakaj vse, karkóli bó on hotel, tó bó sturil:

4. Inu njegóva beseda je pólna mogózhnosti: tudi ne samóre kdó njemu rézhi: Sa kaj takú delash?

5. Kdór sapóvèd dershy, ne bó nizh hudiga skúsil. Módniga serze vej, kaj, inu kadaj ima odgovoriti.

6. Sléherná rezh ima svóy zhafs, inu svojo perlóshnost, inu sa zhloveka je velika tesha:

7. De ne vej to pretezhénu, inu od prihódniga nobeniga sporozhila imèti ne móre.

8. Ny v' zhlovekóvi mozhi, duhá perdershati (de bi is telesa vun ne shál) tudi nima oblásti zhes dan te smerti, tudi ne bó njemu per naprejstojezhi vojski perpushénu pozhivati, inu hudobía ne bó hudobniga odtela.

* Hebr. V. 2. Jest te opominam, dersbi krajlovo besedo, inu Bogu sturjeno per sego.

9. Vse tó sim premišljal, inu sim moje serze na vse dela, katere se pod sônzam gode, obérnil. V' zhasi gospoduje zhlovek zhes zhloveka k' svoji shkódi.

10. Vidil sim hudobne pokopane: kateri so tudi, dokler so shivali, na svetim kraji bili, inu so bili v' mešči hváleni, kakor de bi njih dela pravizhne bile: al tudi tó je nezhimernost.

11. Sakaj ker hudobnih obloženje ny kmálu osnánjenu, zhloveški otrozi bres straha to húdu dopernashajo.

12. Aku ravnu je grešnik, kadar stokrat húdu stury, skuši persanashanje perhtranjen, sim (vender) sposnal, de bó tem dobru, kateri se Boga boje, inu njega zhasťe.

13. Hudobnimu ne bó dobru, tudi ne bó njegovih dny velíku, ampak bódo kakor senza preshli ty, kateri se Gospódoviga oblizhja ne boje.

14. She je ena druga nezhimernost, katera se na svejti gody. So pravizhni, katerim húdu gre, kakor de bi bili hudobnih dela dopernashali: inu so hudobni, kateri so taku bres fkerbi, kakor de bi pravizhnih dela imeli. Al tudi tó sa prav nezhimernu dershyu.

15. Jest sim tedaj veselje sa dobru dershal, (takú) de pod sónzam ny bólshiga sa zhlověka, kakor de je, inu pijé, tar se veselý, (kólikur je prav:) inu de tó samú bó is svojiga dela svoje shive dny, katere je njemu Bóg pod sónzam dodejlil, perdóbil.

16. Inu sim si k' serzi vsel, de se hózhem modróst navuzhíti, inu sapopasti vperanje, kateru je na svéjti: so taki ljudje, kateri nózh, inu dan ozhy vkúp ne stisnejo.

17. Inu sim sposnal, de zhlověk ne móre nájiti, sa kaj se vse Boshje dela pod sónzami gode: inu kólikur ból se bó v' prejškánji trudil, tóliku májn bó náshal: aku bi tudi en módér rekál, de sna, ne bó mógel nájiti.

IX. Postava.

1. Vse tó (kar se bó sdaj povedalu) sim si k' serzu vsel, de bi skerbnu svéjdel: So pravizhni, inu módri, inu njih dela so v' Boshji roki: inu vendér ne vej zhlověk, ali je luběsni, ali ferda vrěden:

2. Ampak vse sa prihódnú nesnánu ostáne, ker se vse na enáko visho pergody pravizhnimu inu hudobnimu, do-

dobrimu inu hudimu, zhistimu inu nezhistimu, temu kateri saklane óffre óffrúje, inu temu, kateri óffre sanizhúje: kakor brúnnimu, takú tudi grešniku: kakor krivizhnimu perse-gávzu, takú tudi temu, kateri pravizhnu persega.

3. Tó je med všim, kar se pod sónzam sgody, nar hújshi, ker se všim enakú pergody: sató so tudi ferza zhloveshkih otrók v' njih shivlénji pólné hudobie, inu sanizhúvánja, inu potimu bódo k' grobu peláni.

4. Nobeniga ny, kateri bi vselej shivél, inu kateri bi táku vúpanje imél: bólshe je shiv pás, kakor zerknen lev.

5. Sakaj shivi vedó, de bódo vmérli, mertvi pak nizh vezh ne vedó, tudi nimajo sa napréj vezh saflushénja, sakaj njih spómín je posáblen.

6. Tudi lubesén, inu sovrashtvu, inu nevoshlivost, so s' njim preshlé, inu nimajo dejla na timú svéjti, tudi ne v' všimu temu, kar se pod sónzam gody.

7. Pójdi tedaj, inu jej s' veseljam tvój kruh, inu pij vesel tvoje vinu: sakaj tvoje dejla Bogú dopádejo.

8. Tvoje oblazhila naj bôdo vselej bele, inu ôlja nima nidgar tvoji glavi permankati.

9. Vshivaj shivljenje s' (tvojo) shenô, katero ljubish, vse dny tvojiga nestanovitniga shivljenja, kateri so tebi zeli zhasi tvoje nezhimernosti pod sônzam dani; sakaj tó je dejl v' shivlénji, inu v' tvojim děli, v' katerim se pod sônzam trûdish.

10. Delaj po mozhi, kar koli tvoja roka sturiti samôre: sakaj v' grôbi, kamér hitish, ny děla, ne rasvúma, ne modrósti, ne snanja.

11. Jest sim se drûgam obérnil, inu sim pod sônzam vidil, de k' reku ny sadošti urén biti, tudi ne k' vojski mozhén biti, tudi ne, de se kruh doby, módér biti, tudi ne k' sadoblénju bogástva vuzhén biti, ne k' veljánju vmetén biti; ampak de zhasi, inu frézha per vsêh rezhêh velja.

12. Zhlovêk ne vej sa svôj konêz: ampak kakôr se ribe na têrnik love, inu kakôr se ptize v' saderge vjámejo, takú se ljudje sapledêjo ob zhasi frézhe, kadâr ona náglu zhes njê pride.

13. Tudi sim pod sônzam tó modróst vidil, inu sim sposnal, de je nar vezhi:

14. Je bilú enu majhinu męstú, inu v' timuistimu malú ludy: en velik krajl je zhes toistu prishál, inu ga je s' sasipam obdál, je terdnjave okóli, inu okóli nastávil, inu toistu popólnoma oblegél.

15. Se je pak v' njemu en vbóg, inu móder zhlovek snashal, inu je s' svojo modróstjo męstú ręshil, inu nobeden se ny potle vezh na tega vbógiga zhloveka spomnil.

16. Inu sim rękal, bólfhi je modróst kakór mózh: kakú je tedaj tó, de je vbógiga modróst sanizhúvana, inu de njegóve besęde niso bile slifhane?

17. Módrih besęde se ból slifhio, kadar je tíhu, kakór poglavárja vpitje med norzi.

18. Bólfhi je modróst kakór vojsknu oroshje: inu kateri se je v' eni ręzhi pregręshil, bó veliku dobriga sgubil.

X. Postava.

1. **Z**érknene múhe dobru dishezhe masila skase. Majhina, inu maluzhasna nevúmnošt (v' zbasi) premaga modróst, inu zhasť.

2. Módriga serzę je v' njegóvi desní.

nízi, inu norza serze je v' njegóvi le-
vízi.

3. Al noréz, kadár po póti grę, kę
je on noréz, tudi vse druge sa norze
dęshy.

4. Aku duh tęga, kateri oblást imá,
zhes tebe pláne, ne sapústi tvoje mę-
stu: sakaj krotkósti nar vęzhim gręham
konęz stury.

5. Enu húdu je, kar sim pod són-
zam vidil, kateru kakór is poglavár-
jove smóte pride:

6. De je noréz k' visokim flushbam
povsdignen, inu bogáti (na modrósti)
sdolej sedę.

7. Jest sim vidil hlápze na kójnih,
inu poglavárje kakór hlápze pejšh hoditi.

8. Kdór jamo kóple, bó v' njó pá-
děl: inu kdór plót podęra, tęga bó
kázha pízhila.

9. Kateri kámène prenáshta, bó od
njih poshkódúvan: inu kdór drévá
zępi, bó od njih ránjen.

10. Kadár se shelesu skárha, inu tó
ny kakór poprej, ampak she ból tum-
pastu postáne, se bres velikiga truda
ne nabrúsi, tudi modróst lę sa velikim
persadęvanjam pride.

11. Kateri fkrivaj obrézhe, nizh majn ne štury kakor kázha, katera na tihim pizhi.

12. Besede is módriga vušt so prietne: nevúmniga pak bódo njegovi shnábli pobíli:

13. Njegóva pèrva beséda je noróst, inu ta sádna njegovih vušt je nar hújshi smóta.

14. Norez imá veliku besedy. Zhlovék ne vej, kaj je pred njim bilú: inu kdó samóre njemu povédati, kaj bó sa njim prishlu?

15. Norzoy persadevanje bó njih teshálu, kateri ne védó, kód v'městu jiti.

16. Gorjé tebi deshéla, v' kateri je en otrok sa krajla, inu katere poglavárji sgodaj jedó.

17. Blógèr deshéli, katere krajl je shláhtèn, inu katere poglavárji ob svojim zhasi jedó, de bi se poshivili, inu ne de bi le trebúhu strégli.

18. Savolo lenobe štrop na kúp lěse, inu savolo sanikèrnih rók v'hišho kápke.

19. Kruh, inu vinu jim je sa smeh, de bi v' pojedinah shiveli: inu dènarjam je vse pokórnu.

20. Ne govori hudú zhes krajla v' tvojih mislih, inu v' tvojim snótrajnim hrámi bogatína ne kólni: sakaj neba ptize bódo tvój glafs okóli nosile, inu kar perúte ima, bó tvoje govorjénje osnanúválu.

XI. Postava.

1. **V**ersi tvój kruh v' memu tekózhovodó: ti ga bósh zhes veliku zháfa supet náshál.

2. Rasdejlí ga med sedém, ali tudi med ósem: sakaj ti ne vejsh, kaj hüdiga se bó na svéjti godílu.

3. Kadár bódo obláki napólnjeni, bódo dáh na semlo rásli. Kadár bó drevú pruti poldnevi, ali pruti polnozhi padlu, kamér kóli bó padlu, tam bó obleshálu.

4. Katéri na vetèr glèda, ne seje: inu katéri oblake ogledúje, ne bó nigdár shél.

5. Kakór ne vejsh, katèra pót je tē dufhe, inu kakú se kóšty v' nólezhe teleší vkùp fklèpajo: takú ne posnásh dèla Bogá stvarnika všèh rezhy.

6. Sej tvoje seme sjútraj: inu naj na vèzher tvoja roka ne nehá: sakaj ti
ne

ne vejšh, kateru bó bôl pognálu, tó,
ali unu, inu zhe bó obóje vkupej, bó
šhe bólsih.

7. Luzh je prietna, tudi se ozhy
obvesele, kadar sônze vglédajo.

8. Aku je zhlovêk veliku lejt shivêl,
inu se je v' vsêh têh veselil, se imá
spomniti na tamni zhas, inu na dny,
katerih je veliku: v' têh, kadar pride-
jo, se bó skasálu, de to pretezhênu
je nizh bilú.

9. Veseli se tedaj mladenzh v' tvoji
mladosti, inu pústi v' tvojih mládih
lejtih tvoje serze veselú biti, delaj po
sheláh tvojiga serzá, inu po poglêdih
tvojih ozhy: al ti imášh vejdití, de bó
Bóg tebe savolo vsiga têga pred sodbo
postavil.

10. Is-shéni jeso is tvojiga serzá,
inu odvèrni hudobín od tvojiga mesá.
Sakaj mladóst, inu sladnost je prásna
rezh.

XII. Postava.

1. Spomni se v' tvojih mládih lejtih
na tvojiga Stvárnika, prêden pri-
de britkostí zhas, inu se perblishajo
lejta, od katerih porézhesh: Onê me-
ni ne dopadejo:

2. Prëdën otamny sónze, svitloba, męsez, inu svesde, inu prëden se po dăshju oblăki vërnejo:

3. Kadăr se bôdo hifhni vârhi tręfli, inu bôdo nar mozhnejshi moshję omahuvăli, inu kadăr bôdo tę, katere męlejo, bres dęla, inu jih bô malu na fhtęvili, inu bôdo ty, katęri fksu line ględajo, s' tamo obdăni:

4. Kadăr bôdo vrăta od svunaj saperte, kadăr bô męlina glăfs slab postal, inu se bôdo od pejtja ene ptize sbūdili, tar bôdo vse hzhęre tiga pejtja oglušhile.

5. Kadăr jih bô fkerbęlu na kvishku jiti, inu se bôdo na pōti tręfli, kadăr bô mândelnovu drevú zvedlú, kobiliza se odebelila, inu selishe tih kăpar svenilu: (sakaj zhlovęk grę v' hifho svoje vezhnosti,) inu kadăr bôdo po ozhitnih krajih okōli hodili, tar se bôdo plakăli.

6. Prëdën se pretęrga frebërna vęruza, inu slăta glavna obvesivniza nasaj păde, prëdën se pēr fhtirni vędër ras-fúje, inu se kolú per kapnizi potăre,

7. Prëdën se prah v' svojo părist vërne, is katere je postal, inu se duh poverne k' Bōgu, katęri je njega dăl.

8. Nezhiměrnost zhes nezhiměrnost,
je

je rekal Pridigar, inu vse je nezhimernost.

9. Ker je tudi Pridigar nar mójrejshi bil, je ludstvu vuzhisl, inu právil, kar je sturil: on je prejisikal, inu dosti pregóvorov slóshil.

10. On je gledal snajti dobre besede, inu je vkúp spisal nar bólschi, inu resnize pózne govorjenja.

11. Mójrih besede, katere so od eniga pastirja skuši vuzhenikov svét dáne, so kakòr selu, inu kakòr globoku nótri vbiti shébli.

12. Kar je vezh kakòr tó mój syn, nikár ne jishi. Ny konza v' pisanji veliku búku: inu vednu premishlúvánje mesú doli tare,

13. Poslufhajmo vsi vkúpej, zhimú je bilú (*vse tó*) govorjenu. **BOJ SE BOGA, INU NJEGA SAPOVEDI DERSHI: SAKAJ TO JE VUSS ZHLOVEK:**

14. Inu Bóg bó vláki préstópik, inu vse, kar se je sgódilu, naj bó dobru ali hudú, pred sodbo vsel.

Konèz buku Pridigarja.

VISOKA PEJSEM

SALOMONA,

katëra je po Hebréjskim imenòvána

SIR HASIRIM.

Ta Pejsem je savolo skrivnóst, od katerih govory, veliko nesaslópna, de jo bólsb tedaj enu kóliku ból sastópil, béri enu kratku rasláganje od teiste v predgovori §. IV., kateru se predej v' sazhetki tēb Búku snajde.

I. Postava.

1. (Nevesta.) Naj me kúshne s' kúsham svojih vust: sakaj tvoje lubēsni so bólsbi kakòr vinu,

2. Ból dishe kakòr nar shláhtnishi masla. Tvoje ime je kakòr islytu ólje: sa tó tebe dēklize lúbio.

3. Vlejši me: my bómo po dúhu tvojih masíl sa tebój tékli. Krajl me je pelal v' svoje fkrivne s-hranbe; (tamkaj) bómo prav veselí, inu se bómo v' tebi veselíli, keď bómo vezh na tvoje luběšni, kakór na vinu mislíli: dobri tebe lúbio.

4. Ogorěla sim, vènděr sim lěpa, o Jerusalémske hzhěre, kakór fhotorji Zedar, kakór Salomónove sagrinála.

5. Ne glědajte na tó, de sim ogorěla, sakaj sónze me je oshgálu: otrozi moje mátere * so se zhěs-me vsdignili: so mene sa várha v' vinógradih postávili: (al) mój vinógrad nísim várúvala.

6. Ti, kateriga moja dúsha lúbí, povej meni, kjě pášesh, kjě ob poldně pozhívašh, de ki ne bóm sahajála sa zhědami tvojih továrshov.

7. (Shěnin.) Aku se ne svejšh ti o nar lěpši med shenami, pójdi vúnkaj, inu hodi po stopínjah těh zhěd, inu pasi tvoje kosle per paltírskih kózhah.

8. Moja priátělza, tebe sim enako sturil ** mojim kojnam per Pharaónovih vosěh.

9. Tvoje liza so lěpe kakór (vrát)
ene

* Hebr. V. 5. so se zhěs - me ras-sěrdili:

** V. 8. mojim kobítam.

ene gärlize, inu tvój vrät kakör dragi oburätniki.

10. Slate obvrätne ketnize bómo tebi napravili s' frębram řem tär kje nalořene.

11. (Neveřta.) Kadär je bil krajl v' svojim pozhítki, je mój nard řvój duh dál.

12. Mój lúbi, je meni (kakör) řnopěk myrre, on bó med mojimi nęderjami tízhal.

13. Mój lúbi je meni (kakör) zyprovi grořd v' vinógradih Engaddi.

14. (řbenin.) Polej ti ři řepa, moja priätelza, polej ti ři řepa, tvoje ozhy řo golóbjje.

15. (Neveřta.) Polej mój lúbi, ti ři řep, inu zřęden. Nařha póřtela * je póřna zvętja:

16. Tramóvi nařhih hiřh řo ři zędra, inu nařhe řtrópnize ři zypręřa.

II. Pořtava.

1. (řbenin.) Jeř řim ** pořřki zvęd, inu dolínřki řimbar.

2.

* Hebr. V. 15. *seleny*.

** V. 1. *řořba v' řaroni*,

2. Kakòr límbar med tèrnjam, táka je moja priátelza med (*drugimi*) hzhèrami.

3. (*Nevešta.*) Kakòr jáblana med divjim drèvjam, táki je mój lúbi med (*drugimi*) synovi. Sedla sim v' senzo tega, kateriga sim sheléla: inu njega sad je mojmu gárlu fladák.

4. On me je pélal v' vinfki hram, * on je v' meni lubèsen poravnal.

5. Okèrpzhajte me s' zvetjam, inu hladíte me s' jabèlkami, sakaj od lubèsní medlym.

6. Naj bó njegóva levíza pod mojo glavó, inu njegóva desníza naj me objéma.

7. (*Sbènin.*) Sarotym vafs vè Jerusalemske hzhère per fèrnah, inu jèlènih na póljí, de ne sbuditè, inu ne predramíte lúbo, dokler bó sama hotla.

8. (*Nevešta.*) Glafs mojiga lúbiga (*slišim*): polej on pride, inu skázhe po gorrah, inu hribe preskakúje.

9. Mój lúbi je enák ferni, inu mládimu jèlènu: polej on stóji sa nafho stèno, on glèda skusi ókna, inu kúka skusi mrèshe.

* Hebr. V. 4. *lubèsen* je njègovu banderu zhes mene.

10. Polej mój lúbi govory k' meni :
Vſtani, inu híti moja priátelza, moja
golobíza, lepa moja, inu pridi.

11. Sakaj syma je minúla, dàsh je
nehál, inu preſhál.

12. Zvètje ſe je v'naſhi deſhéli per-
kaſálu, zhaſs obreſùvánja je priſhál:
gárliza ſe je v'naſhi deſhéli ſliſhala:

13. Figovu drévú je ſvoje pèrvu
ſádje pognálu: zvedejôzhi vinógradi da-
jo ſvój duh. Vſtani moja priátelza, moja
lepa, inu pridi:

14. Moja golobíza (*katëra tizbiſh*)
v'raſpókah med ſkálami, v' lúknjah
med kámnato ográjo, pokáshi meni
tvoje oblízhje, puſti ſliſhati tvój glaſs:
sakaj tvój glaſs je ſladák, inu tvoje
oblízhje lepú.

15. (*Sbënin k' drugóvam.*) Polovíte
nam mlade liſíze, katëre vinógrade
ràſdelújejo: sakaj naſh vinógrad je
zvètje pognal.

16. (*Neveſta.*) Mój lúbi je mój, inu
jeſt njegova, katëri med limbarji páſe,

17. Dokler dan hladèn poſtáne, inu
ſe ſenze nágnejo. Vèrni ſe mój lúbi:
bódi enák terni, inu mladimu jelënu
na gorrah Bether.

III. Postava.

1. (Nevešta.) **P**o nozhi sim v' moji pó-
stèli jiskála tēja, ka-
teriga moja dusha lúbi: jiskála sim ga,
al nisim nashla.
2. Vstála bóm, inu męstu obhodíla:
po úlizah, inu tęgih bóm jiskála tēja,
kateriga moja dusha lúbi: jiskála sim
njega, inu nisim nashla.
3. Zhuváji, kateri męstu várújejo, so
mene nashli: (rekla sim k' njim:) Ste li
vidili tēja, kateriga moja dusha lúbi?
4. Kadár sim enu málu memu njih
odshla, sim nashla tēja, kateriga mo-
ja dusha lúbi: prięla sim ga, inu ne
bóm ispuštíla, dokler njega v' hisho
moje mátere perpelem, inu v' hram
moje porodníze.
5. (Shęnin.) Sarotym vafs vę Jeru-
salémske hzhęre per sęrnah, inu jele-
nih na pólji, de ne sbuditę, inu ne
predrámite lúbo, dokler bó fama hotla.
6. (Drushlze, inu Drugóvi.) Kdó je
tá, katera sęm gori gre is pushtáve
kakór stębēr dima is dsháve od myrre,
kadíla, inu vsiga sploh prahú eniga di-
shávarja.
7. (Nevešta.) Polej okóli Salomónove
pó-

póstile stojí shëstdeset mozhnih is-med nar mozhnéjshih v' Israéli,

8. Vsi dershe mézhe, inu so na boj nar ból isvuzhëni: shëhëni imá mezh per svojim stëgni savolo nozhniga strahú.

9. Krají Salomón si je is lesá od Libana en nóshni stol napravil:

10. Tigaistiga stëbre je is shëbra narëdil, naflónbo is slatá, shëdalu is shkàrlata: inu njega shëda je bila s' nar drashishimi rezhmy vloshëna savolo Jerusalemfkih hzhër.

11. Pójdite vùn vë Sionfke hzhërë, inu poglëdajte krajla Salomóna s' króno, s' katëro je njega njegóva máti krónala na dan njegoviga sarozhënja, inu na dan vesëlja njegóviga serzá.

IV. Postava.

1. (Shënin Boshji Syn k' svojemu zblon vëshivu.) **K**akú lëpa si ti, moja priátelza, kakú lëpa si! Tvoje ozhy so golóbje, bres tigá, kar je od snótraj skritiga. Tvoji lasjë so kakòr kósje zhëde, katëre so gori shle od gorrë Galaad.

2. Tvoji sobjë so kakòr zhëda ostríshe.

shenih ováz, katere is kóple pridejo,
vse s' dvójzhizhi, inu med njimi ny
jálave.

3. Tvoji shnábli so kakor shkárlát-
na vesívniža, inu tvoje govorjénje je
lubesnivu. Tvoje liza so kakor ráspek
per margarani bres tige, kar je od
snótraj skritiga.

4. Tvój vrát je kakor Davidov s'
branišhi sydan turn: na katerimu visy
tavshent shkítov, inu vse oroshje
mozhnih.

5. Tvoje dvójnu opèrsje je kakor dve
mláde serne, katere so dvójzhizhi, inu
se med límbarji pásejo,

6. Dokler dan hladén postáne, inu
se serze nágnejo, hózhem jiti k' gorri
myrre, inu k' hribzu kadíla.

7. (Sbénin Kristus k' svoji xerkvi.)
Vsa lépa si, moja priátelza, inu má-
desha ny v' tebi.

8. Pridi is Libana, moja nevésta,
pridi is Libana, pridi: bósh krónana
(pridi) is vérha Amana, od vérha Sa-
nir, inu Hermon, is levskih berló-
gov, is gorra leopárdov.

9. Ti si moje serze * ránila, sestra
mo-

* Hebr. V. 9. vséla,

moja nevesta: ti si moje serze rânila s' enim tvojih ozhejs, inu s' enim lasam tvojiga vratu.

10. Kakú lepe so tvoje lubesni, sestra moja nevesta! tvoje lubesni so lepshi kakor vinu, inu duh tvojih masil je zhes vse dishave.

11. Tvoji shnabli, ô nevesta, so kakor zedezhe satovje, med, inu mleku je pod tvojim jesikam: inu duh tvojih oblazhlil je kakor duh od kadila.

12. (Ti si) en sapert vert, sestra moja nevesta, sapert vert, sapezhaten studenez.

13. Tvój sad je en paradish poln margarân, dobriga sadja. Zyproviga grosdja, inu narda,

14. (Tamkaj so) nard, inu shefran, dishzh terst, inu sladka skorja s' vse forte drevesami od Libana, myrra, inu aloe, s' vsimi nar bol imenitnimi masli.

15. (Tamkaj je) vertni studenez: isvirék shivih voda, katere is Libana derô.

16. Beishi burja, inu pridi jug, pahlaj skusi mój vert, de se bôdo njegove dishzhine zedle.

V. Postava.

1. (*Nevešta.*) Naj pride mój lúbi v' svój vèrt, inu naj je sad svojih jábèlk. (*Sbénin.*) Prishál sim v' svój vèrt, sèstra moja nevešta: mojo myrro sim s' mojo dishezghino vred poshèl: satovje sim s' mojim negdam vred jèdèl: moje vinu sim s' mojim mlèkam vred pyl: jejte priátli, pyte, inu napójte se vy nar lúbilhi.

2. (*Nevešta*) Jest spym, al moje serze zhúje: (*slisbim*) glás mojiga lúbiga, katèri tèrka (*inu pravi*): Odpri meni moja sèstra, moja priátelza, moja golobíza, moja neomádeshùvana, sakaj moja gláva je pólna rose, inu moji lasje nozhnih kápèl.

3. (*Odgovorila sim* :) Mojo súknjo sim slèkla, kakú jo hózhèm supet oblèzhi? moje nogè sim omyla, kakú jih bóm supet oblátila?

4. Mój lúbi je s' svojo rokò skusi lúknjo (*per vrátih*) sègèl, tó sim zhutíla, inu moje ofèrzhje se je sganilo.

5. Vstála sim, de bi mojimu lúbimu odpèrta: od mojih ròk je myrra kápala, inu moji pèrstji so bily pólni nar bólschi myrre.

6. Sarinjëk mojih dar sëm mojimü lûbimü odpahnîla: al on se je bil odtegnil, inu je odschal. Moja dufha se je tãjala, kadar je govóril: jiskála sëm ga, inu nisëm nãfhla: sëm klizala, inu meni ny odgovóril.

7. Varhi so me nãfhli, katëri po mëliti okóli hódio: ony so me tépli, inu rãnili: varhi na osydji so meni mój plajfh vsëli.

8. Sarotym vafs vë Jerusalemske hzhëre, aku mojiga lûbiga najdete, povejte njemu, de od lubësnî medlym.

9. (Drushize) Kaj imá tvój lûbi pred drugim lûbim, ó nar lepshi med she-nãmi? kaj imá tvój lûbi pred drugim lûbim, de si nãfs takú sarotîla?

10. (Nevešta.) Mój lûbi je bël, inu rudezh * med tavshenti snan.

11. Njegova gláva je nar bólfhi slatû: njegovi lasjë so kakôr pálmoviga drèveša isráfski, zhërnî kakôr vran.

12. Njegóve ozhy so kakôr golóbi per vodënih potókih, katëri so s'mlekam vmyti, inu ** se poleg velikih vodã dershe.

13.

* Hebr. V. 10. On nófi bandëru med ãeset tavshenti.

** V. 12. so poleg polnósti.

13. Njegóve liza so kakòr vèrtne
gredize od rósharjov s' difhávo obsejá-
ne. Njegovi shnábli so límbar, is ka-
teriga se nar bólfhi myrra zèdy.

14. Njegóve okrógle, inu slate roke
so pólné hyazíntov. Njegóv trèbuh
je flonokostèni s' saphiram vloshén.

15. Njegóve nogè so mármèlnovi
stèbri postávlèni na sláte stála. Nje-
góvu oblizhje je kakòr Liban, on je
raslózhen kakòr zédrovu drèvú (od
drugih drèvèfs.)

16. Njegóvu gàrlu * je nar slájfhi,
inu on je zelú lubesniv: táki je mój
lúbi, inu on je mój priátel, vè Jeru-
salémske hzhère.

17. (Drúsbize.) Kámu je shál tvój
lúbi ó nar lepšhi med shenámi? kámu
se je obèrnìl tvój lúbi? mè ga hózhè-
mo s' tebój jískáti.

VI. Postava.

1. (Nevešta.) Mój lúbi je doli shál
v' svój vèrt k' difhá-
nim gredizam, de bi v' vèrti pásel,
inu límbarjov natèrgal.

2.

* Hebr. V. 16. je sama sladkósl, inu
n ny drugiga kakòr sashelénje.

K

2. Jest sim mojiga lúbiga, inu mój lúbi je mój, katëri med límbarji páse.

3. (Shënin.) Lepa si moja priátelza* lúbesniva, inu zhëdna kakòr Jerúsalem: strashna kakòr ena na boj v' rëd postavlena mnóshiza vojshákov.

4. Odvèrni tvoje ozhy od mene, sakaj savolo njih je meni sa isletëti. Tvoji lasjë so kakòr zhëda kós, katëre so se is Galaada pokasále.

5. Tvoji sobjë so kakòr zhëda ováz, katëre so is kóple prishle, vë s' dvój-zhizhi, inu ny jálove med njimi.

6. Kakòr lup per margaránah, takú so tvoje liza bres tìga, kar je skritìga v' tebi.

7. Shëstdesët je krajlíz, inu ósem-desët ravën-shën, inu dëkliz ny shëvila:

8. Ena je moja golobíza, moja neomádeshùvana, svoji máteri nar bòl lúba, svoji porodnízi pred všimi dopadejózha. Hzhëre so njó vidile, inu so njó nar srëzhnìshi imenóvale: krajlíze, inu ravën-shenë so njó hvalile.

9. Kdó je tá, (so djále) katëra vùn is-hája, kakòr gori gredózha daníza, lë-

* Hebr. V. 3. kakòr mështu Tbera,

lepa kakòr mejsez, zhišta kakòr sònze,
 strašna kakòr na boj v' red postav-
 lena mnóshiza vojshákov?

10. (Shál sim doli v' orehovi vèrt,
 de bi vidil jabélka v' dolínah, inu
 ogledúval, ali je vinógrad zvedèl, inu
 ali so margaráne pognale.

11. (Nevesla.) Se nisim savejdila:^{*}
 moja dušha je v' meni smámlepa savolo
 vosov Aminadaba.

12. (Drúsbize.) Vèrni se, vèrni se
 Sulamita: vèrni se, vèrni se, de te
 poglédamo.

VII. Postava.

1. (Sbénin.) **K**aj bóte vidile na Su-
 lamiti drúgiga kakòr
 veseló mnóshizo vojshákov? Kakú lepa
 je tvoja hója v' zhevlih, ti oblastníkova
 hzhy! Sklepi tvojih ledji so kakòr
 s' mojstróvsko rokó isdelani oburátniki.

2. Tvój pópek je okrógel kosárz,
 katerimu nigdár pytja ne mánka. Tvój
 trébúh je kakòr kúp shíta s' limbarji
 obtáknen.

K 2

3.

^{*} Hebr V. 11. moja dušha me je vosó-
 vam Aminadaba enako sturila.

3. Tvoje dvójnu opèrsje je kakòr
dvè mlade fèrne, katère so dvójzhizhi.

4. Tvój vrát je kakòr flonokostèni
tùrn. Tvoje ozhy so kakòr ríbniki
v' Heseboni, katèri so per vrátih lud-
stvoviga sbóra. Tvój nòs je kakòr
tùrn na Libani, katèri pruti Damafhki
glèda.

5. Tvoja gláva je kakòr gorra Kar-
mél: inu lašje na tvoji glávi kakòr
krajlevi fhkàrlát svèsan v' (fàrbarfkih)
kotlih.

6. Kakú si lepa, inu kakú snáshna,
tí nar lúbifhi v' rasveselénji!

7. Tvoja dolgòst je enáka pálmovi-
mu drévefu, inu tvoje opèrsje grósdju.

8. Rèkál sim: Na pálmovu drévú
bóm slèsil, inu bóm njega sad tèrgal:
inu tvoje opèrsje bóde kakòr grósdje
vinógrada, inu duh tvojih vušt kakòr
duh od jábèlk.

9. Tvoje gàrlu je kakòr nar bólfhi
vinu, (Nevešta) vrèdnu, de bi ga mój
lúbi pyl, de bi ga s' svojimi shnabli,
inu sobmy fèrkál.

10. Jèst sim k' mojimu lúbimu, inu
on je k' meni nágnen.

11. Pridi mój lúbi, pójdíva vùn na
pólje, pomudíva se v' vašeh.

12. Sjútraj vſtaniva, de v' vinógrade greva: pogledájva, ali je vinógrad zvédel, ali bó zvéťje ſad pernέſlu, ali ſo margaráne zvédle: tamkaj hózhēm tebi moje luběſni dati.

13. Mandrágore ſo dale ſvój dñh: Pred naſhim dúrmi je vſe ſploh ſádje: ſá-te, mój lúbi, ſim novu, inu ſtaru perhhraníla.

VIII. Poſtava.

1. (Neveſta.) **K**dó bó meni dál, de bi tebe imela ſa mójiga brata, ſeſájózhiga perſi moje mátere, de bi tebe tam vùnì naſhla, inu te kúſhnila, de bi mene ſa naprej nēhzhe ne ſanizhúval?

2. Sgrábiti bi te hotla, inu v' hiſho moje mátere pelátì: ondi bi mene vu-zhíl, inu jeſt bi tebe s'vinam s'diſhavo namejſhanim napájala, inu s' mófhtam mojih margarán.

3. Naj bó njegóva levíza pod mojo glavó, inu njegóva deſníza naj mene objema.

4. (Sbēnin.) Sarotým vaſs vę Jerusa-lémske lzhēre, ne sbudíte, inu ne predrámite lúbo, dokler bó ſama hotla.

5. (Drusbize.) Kdó je letá, katera ſem gori grę is puſháve pólna veſelja, na ſvojiga lubiga naſlónjena? (Shenin.) Pod jáblano ſim tebe sbúdil: ondi je tvoja máti divíſhtvu sgubila, ondi je bila tvoji porodnízi ſila ſturjéna.

6. Poſtávi me kakór pézhat na tvoje ſerze, kakór snamine na tvojo rokó: ſakaj lubęſen je možna kakór ſmért, ſhele ſam lublen biti ſo tǣrdne kakór pékél: njih shárki ſo ognja, inu plameňa shárki.

7. Veliku vodá ny moglu lubęſen pogasiti, inu ręke jo ne bódo vtópile: aku bó zhlovék vſe premoſhenje ſvoje hiſhe ſa lubęſen dál, bó on toíſtu kakór nizh zhíſlal.

8. (Neveſta.) Naſha ſeſtra je majhna, inu nima pǣrſs: kaj imamo naſhi ſeſtri ſturiti na dan, kadár bó tręba njo nagovoríti?

9. (Shenin.) Aku je ona ſyd, hózhemo na njó ſreberne braníſha ſydati: aku je ene vrata, hózhemo njó s' zédrovimi děſkámi ſadęlati.

10. (Neveſta.) Jeſt ſim ſyd, inu moje pǣrſi ſo kakór túrn, od takrat, kadár ſim pred njim poſtala kakór ena, katera je myr náſhla.

11. (Shenin.) Ta myrni je imél en vinógrad * v' timistim (mesti), v' katerim je veliku ludstva: on ga je vářham isrózhil: flēhēni pērnēse távshent fřebērníkov sa řad, kateriga is njega doby.

12. Mój vinógrad je pred menój. Tebi ô myrni flířhi távshent (řřebērníkov) inu dvēřtu tēm, kateri njegóvi řad vářújejo.

13. Tebe, katera v'vėřtih prebíváš, priátli poslúřhajo: puřti me tvój glás flířhati.

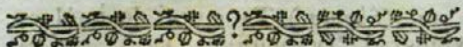
14. (Nevēřřta.) Bejši mój lúbi, inu postani *kakór řěřna, inu mlad jėlen na dířhávniř gorrah.

Koněz Viřoke Pejšmi.

BUK-

* Hebr. V. 11. Baal-bamon.

BUKVE MODROSTI.

I. Postava.

1. **L**ubíte pravízo vy, kateri ste sodníki na semli. Misľiti dobru od Gospóda, inu jishíte ga s' prepróštim sěrzam:
2. Sakaj njega ty najdejo, kateri njega ne skushajo: inu on se tem rasođene, kateri na njega savúpajo.
3. Sakaj hudobne misľi lózhio od Bogá: inu (*njegova*) mogózhnošt te, kateri jo skushajo, preprizha, de io nespámetni.
4. Modróšt ne grě nótri v' hudovólno dušho, tudi ne prebívá v' teleší, kateru je grěham podvershenu.
5. Sakaj světi duh (*vuzbeník*) te modróšti bejšy od hinávza, inu se odtěgne od nespámetnih misľi, inu kámer hudobía pride, njega odshéne.

6. Ker je duh te modrósti póln do-
bróte, sató ne bó preklinvávza savolo
njegóvih shnáblov prostiga pústil: sa-
kaj Bóg njegovu nótrajnu posná, nje-
govu serze v' resnizi pregledúje, inu
njegóvi jésik slifhi.

7. Sakaj Góspóda duh je vùfs vólèn
svejt napólnil: inu tá, kateri vse v'
sebi sapopade, sa vsako besédo vej.

8. Satórej tá, kateri krivízo govory,
ne móre sakrit biti, tudi ne bó svarę-
zhi sodbi odshál.

9. Sakaj hudobnik bó zhes svoje mis-
li ispráshán: inu glafs njegovih besedy
bó pred Bogá prišhal, kateri bó njega
savolo hudobće pokoril.

10. Sakaj vuhú sa svojo zhaft gorę-
zhe skerbniga (Bogá) vse slifhi, inu
shúnder goděrnávzov ne bó sakrit ostal.

11. Várújte se tedaj goděrnánja, ka-
teru nizh ne pomága, inu dershtë jé-
sik nasaj od obrezhénja, sakaj na
skrivnim rezhéne beséde ne bódo bres
povrazhíla: inu vùsta, katere láshejo,
dushe vmore.

12. Ne hitíte v' smért s' vashim smó-
te pólnim shivlenjam, inu ne versite
se skusi děla vashih rók v' pogublenje.

13. Sakaj Bóg ny smerti stvaril, tu-
di ga ne vesely shívih pogublénje.

14. Ker Bóg je vse takú stváril, de bi obstálu: inu vse v' s'vejtá sazhetki stvarjene rezhy je on osdraviozhe sturil: inu v' njih ny smertn ga strúpa, tudi ny pèklá krajlestvu na semli bilu.

15. Pravíza namrezh je vèzhna, inu nevmerjozha.

16. Al hudobni so njó (*smert*) s' delami, inu s' besedami k' sebi pervabili, inu ker so njó sa priátelzo shteli, so bily konzháni, ony so s' njó savešo napravili: sakaj ony so vrèdni, de so v' nje drushbi.

II. Postava.

1. Sakaj (*budobni*) so v' mislih samy per sebi rékli, kar ny prav: Zhafs nashiga shivlénja je krátik, inu póln sitnosti, * tudi ny po zhlovèkovi smerti ohladénja, inu sa nobeniga se ne vej, katèri bi bil is pèklá nasaj prishal:

2. Namrezh: my smo is nizh prishli, inu potle bómo, kakòr de bi nikoli ne bily: ker sapa v' nashim nosi je kakòr dim: inu govorénje je kakòr iskra, katèra nashe ferze majé.

3.

* Gèr. tudi ny zbes *smert* pomózhi,

3. Kadâr tá vgáfne, bó nafhe telú pepel, inu dufha se rasguby kakôr tâ-nâk srak, inu nafhe shivlenje prejide kakôr memu gredózh oblák, inu sgíne kakôr mēgla, katēro sōnzhni sharki preshenējo, inu katēra savolo njega vrozhíne pade:

4. Nafhe ime bó po zhasi posáblennu, inu nobédēn se ne bó na nafhe dēla spómnil.

5. Sakai nafh zhas je kakôr memu gredózha sēnza, inu po nafhi smerti ny povernenja: kēr pézhat je natisnen, inu nóbedēn nasaj ne pride.

6. Pridite tedaj, inu vshivajmo pri-zhéozhe dobróte, poslushimo se hitru stvary she v' mladosti.

7. Napolnimo se s' nar bólfhim vi-nam, inu (sblabtnimi) masli: ne samudímo nafhiga zhasa zvēd.

8. Naprávimo si vijenize is rôsh, dokler ne svenējo; nobena sēnoshet nima biti, na katēri bi se nafhe rās-vusdanje ne sledílu.

9. Nobeden med námi nima od nafhiga rās-vusdanja odložhen biti: de se bó povsôd snálu, kakú smo bili vese-li: sakaj tó je nafh dejlesh, inu od-lózhēk.

10. Tárímo doli vbógiga pravizhniga, ne persanésimo vdóvi, tudi ne spo-
fhtújmo stariga sive laše, kateri je
dólgu shivel.

11. Nafha mózh imá nam sa pravi-
ze postavo biti: sakaj kar je slábiga,
tó je sa nizh.

12. Správimo tedaj pravizhniga v'
saderge, sakaj on nam je na póti, inu
nafhim delam naspruti, on nam naprej-
mezh gréhe zhes postavo, inu nafhe
pregreshnu sadershanje rásglafúje.

13. On pravi, de Bogá posná, inu
se Boshjiga syna imenúje.

14. On nafs sa tó fvary, kar v' fer-
zi mislimo.

15. On nam je teshák, my ga ne
móremo le pogledati, sakaj njegovu
shivlenje ny takú, kakór drugih, inu
njegovu sadershanje je vse drugázhi.

16. On nafs sa otrózhje ludy dershy,
se nafhih del kakór nezhistih rezhy
ogible, konéz pravizhnih sa frezhén
dershy, inu se hvali, de Bogá sa ozhe-
ta imá.

17. Poglejmo tedaj, zhe so njegove
besede resnizhne, skúsimo, kaj bó
zhes njega prishlu, inu my bómo vej-
dili, kakúshni konéz bó imél.

18. Sakaj zhe je * pravi Boshji Syn, bó on (Bóg) njemu pomagál, inu ga bó is rók súpernikov rěšil.

19. Poškúfimo ga s' saframúvánjam, inu s' pěso, de vidimo njegóvo pohľevnost, inu njegóvo poterpeshlivost sposnámo.

20. Obsódimo ga k' nar ból framotni smerti: sakaj po njegóvih besědah bó njemu (od Boga) pomózh prishlá.

21. Takú so mislili, inu so se mótili: sakaj njih hudobía jih je oslepíla.

22. Inu niso posnali skrivne sodbę Boshje, inu niso verjeli, de na pravízo plazhílu zháka, túdi jim ny bilú mar sa zhašt svętih dúsh.

23. Sakaj Bóg je zhlověka nevmerjózha stvaril, inu ga je k' svoji ravěnpodóbi stúril.

24. Skusi hudízha nevofhlívost pak je směrt na svéjt prishla:

25. Inu katěri so na njega stráni, ** po njemu posněmajó.

III.

* Ger. pravizhèn.

** V. 25. si njó (směrt) skusio.

III. Postava.

1. Pravizhnih dushe pak so v' Boshji roki, inu terplenje (vęzbnę) smerti jih ne bó dosęglu,

2. Nespametnih ozhem se je sdelu, de merjýo: inu njih lozhénje je bílu sa nadlógo dershánu,

3. Inu njih odhod od nafs sa pogublenje: al ony so v' myri.

4. Zhe so tudi ony pred ludmy bolezhíne terpęli, vendar imajo popólno ma vupánje na nevmerjózhnost.

5. Málu hudiga so prenęfli, al veliku dobriga bódo prejęli: sakaj Bóg jih je skufhal, inu jih je sebe vrędne náshál.

6. Kakór slatú v' pézhi jih je skúfil, inu kakór shgan óffer jih je gori vsęl, inu ob svojim zháfi se bóde na nję oserěl.

7. Pravizhni se bódo svetili, inu bódo kakór iskre med sterníšham sęm tår kjé skakáli.

8. Ony bódo naróde sodili, inu zhes ludstva gospodúváli, inu Gospód bó na vękoma zhes nję krajluval.

9. Kateri na njega savúpajo, bódo réfnizo sposnali: inu v' lubęsni svésti bó-

bódo s' njim ſklenjeni oſtali: ſakaj dar, inu myr je ſa njegóve iſvólene.

10. Hudobni pak bódo po ſaſluſhenji ſvojih miſel ſvarjenje prejšli: ker ſo pravizo v' njemar puſtili, inu ſo od Goſpóda odſtopili.

11. Sakaj kateri modróſt, inu podvuzhénje ſavershe, je neſrežhen: inu takih vúpanje je prasnu, njih dela ſo bres ſadú, inu njih djánje ny nizh vrédnu.

12. Njih shene ſo neſpametne, inu njih otrozi nar hudobniſhi.

13. Njih ſarod je preklet: ſakaj ſrežhna je neporódna: katera ny omadeſhúvana, inu katere póſtela ſa greh ne vej, ona bó plazhila imela, kádar bó objiſkánje ſvętih duſh.

14. Inu ſkóplen, (je ſrežhen) kateri s' ſvojimi rokámi ny hudobie ſturil, tudi ny nizh hudiga ſuper Bogá miſlil: ker ſe bó njemu ſavolo ſveſtobe iſbran dar podejlil, inu bó nar bólfhi odlózhik v' Boſhjim templi imel.

15. Sakaj dobru delu pernėſe zhaſtitliv ſad, inu modróſti koręn ſe ne vſuſhy.

16. Otrozi preſhuſhnikov pak ne bódo k' ſrežhnimu konzu priſhli, inu ród iſ neſakónſke póſtele bó iſverſhen.

17. Inu de bi lih dólgu shiveli, vendér bódo sa nizh dershani, inu njih velika stárost bó bres zhashty.

18. Aku pak hitru vmerjéjo, bódo bres vúpanja, inu bres obveselénja na dan sodbe.

19. Sakaj krivizhni rôd hud konèz vsáme.

IV. Postava.

1. * **O** kakú lep je en zhist rôd, kateri se (od zheđnosti) sveti! sakaj njegóvi spomín je vezhni: ker per Bógu, inu ludèh hvalo imá.

2. Kadár je taisti prizheózh, ludje po njemu posnemajo: inu kadár is-pred ozhy pride, njega shele, on nósi kakór premagávèz vezhno króno, ker je plazhilu v bóji sa zhistost sadóbil.

3. Hudobnih rodovitna mnóshiza pak ne bó sa nizh, inu preshefnu safajénje ne poshéne globokih korení, tudi nima terdniga débla.

4.

* Gèr. V. 1. Bólsbi je ne otrók imèti, inu imèti zheđnosti:

4. Aku ravnu s' zhasam seléne veje poshéne, vendér, kër terdnu ne stojy, ga vetér majé, inu mozhàn pifh s'korenám isdére.

5. Sakaj njega veje bódo odlómlene, prèdèn terdne postánejo, njega sádje je nepridnu, pustú sa jèsti, inu sa nizh ny.

6. Sakaj nesakónski otrozi, kadár fo vprashani, prizhújejo od starishov hudobíe.

7. Pravizhèn pak, aku ravnu presgóday vmerje, bó v' pokóji.

8. Sakaj stárost ne stury zhashtitlivo ne dólgu shivlenje, ne veliku fhtèvilu lejst, ampak sastópnošt je zhlovèku na mèsti livih láfs.

9. Inu shivlenje bres mádesha je velika stárost.

10. Kër je (pravizhèn) Bogú dopádél, je bil njemu lub, inu kër je med grèshniki shivél, je bil prozh vsèt.

11. On je bil prozh vsèt, de bi hudobía ne bila njegovi vúm spazhila, ali de bi hinávshina njegovu ferzè ne sapelála.

12. Sakaj omámlenje, kateru is nezhimernih rezhy pride, sakrije to dó-
L bru,

bru, inu neštanovítne sheľe spázchio nedólshnu ferzë.

13. Malu je shivël, vendër veliku zháfa ispólnil:

14. Sakaj njegóva dufha je Bogú dopádlá: sató je hitël njega is frëde hudobíe ispelati. Ludjë pak, kádar tó vidio, ne sastópio, tudi si k' ferzi nevsámejo:

15. De gnada, inu vsmilenje Boshje je zhes njegóve svetníke, inu de on na svoje isvólene glëda.

16. Al pravizhën inërtu obfódi hudobne, katëri shivë, inu hítru dokonzhána mladóšt krivizhniga dólgu shivënjë.

17. Ony (budobni) bódo vidili módriga konëz, inu ne bódo sapopádlí, kaj je Bóg s' njim namënil, inu sakaj ga je Gospód várúval.

18. Ony bódo vidili, inu njega sanizhúváli: al Gospód se jim bó smejal.

19. Potle bódo ony bres zhafty vmerli, inu bódo med mertvimi na vëkoma v' nezhafty: sakaj* on jih bó napih.

* Gër. V. 19. On jih bó rasdróbil, de bódo obmóknili, inu v' tlá glëdali:

pihnene rasdróbil, inu mútaſte ſturil,
inu jih bó do tál rasdjál, tár popólno-
ma konzhal: ony bódo sdihúváli, inu
njih ſpomín bó preſhál.

20. Ony bódo vſi preſtráſheni pri-
ſhli, kër ſe bódo na ſvoje grêhe ſpom-
nili, inu njih laſtne hudobíe bódo su-
per njih toſhbo pelale.

V. Poſtava.

1. **T**edaj bódo * pravizhni s' veliko
ſerzhnoſtjo super tẽ ſtali, katẽ-
ri ſo njih ſtiſkali, inu njih dẽla odvſeli.

2. Kadar bódo ty (*budobni*) tó vidi-
li, bódo od groſniga ſtráha vſi prepá-
deni, inu ſe bódo sazhúdili, kakú ſo
uni takú náglu, inu zhes vſe vápanje
iſvelizhanje doſegli,

3. Tukaj bódo ſami per ſebi rékli,
kër ſe bódo kaſáli, inu od duhá brit-
kóſti sdihúváli: Ty ſo tiíſti, katerim
ſmo ſe my nekádaj poſimehúváli, inu
njih ſa en ſaſramliv pregóvor imeli.

4. My nevúmni ſmo njih ſhivlenje
ſa neſpamet derſháli, inu njih konẽz
ſa nezháſt:

5.

* Gèr. V. 1. Tedaj bó pravizhèn

5. Polej kakú so sdaj peršteteti med Boshje otroke, inu njih odlózhék je med svetníki.

6. My smo tedaj rešnize pôt sgręfhili, pravize luzh nam ny svétíla, inu sónze sastópnošti nam ny gori shlu.

7. My smo se na pôti krivize, inu pogublénja vtrúdili, inu smo po téshkih pôtih hodili, sa Gospódovo pôt pak nismo vejðili.

8. Kaj nam je prevšetnost pomagála? inu bahánje s' blágam kaj nam je pernėflu?

9. Vse tó je kakór senza preshlú, inu kakór męmu tekózh tekár,

10. Inu kakór ládja, katęra po valóvih kjé spláva: od katęre, kadár je męmu odshla, se ne najde ne sled, ne tudi snamine grędėlna med valóvimi:

11. Ali kakór ptiza, katęra po nebí męmu slety, katęre leténja ny mogózhe oflediti, ampak sgol samu perút shumenje se flishti, kadar na lahak vetér tépe, inu s' svojim filnim leténjam srak na dvoje reše: ona se je s' svojimi perútami gibála, inu je męmu letėla, inu potle ny nobeniga snámína nję pôti snáti:

12. Ali kakòr na odkásan kraj is-
šteléna pùshíza, ker rasdejlén srak
kmálu vkùp shíne, se ne sná, kòd je
letéla.

13. Ravnu takú smo tudi my jénjali
biti, kmálu po timu, kir smo bily ro-
jéni: my sizer ne móreimo nobénu sna-
mine tih zhédnost pokásati: ampak v'
nafhi hudobii smo konèz vséli.

14. Takú govore ty v' pèklú, Kate-
ri so grèshíli:

15. Sakaj hudobniga vùpanje je ka-
kòr pleve, katere vetèr rasnásha, inu
kakòr tànka pèna, katero vihar ras-
kropy: inu kakòr dim, kateriga vetèr
ras-shene: inu kakòr spomín na èni-
ga popótniga, kateri se je en sam dan
mudíl.

16. Pravizhni pak bódo na vèkoma
shivèli, inu per Gospódu je njih pla-
zhílu, inu Narvishi sa njih fkerby.

17. Sató bódo ony prejeli zhaštít-
livu krajlèstvu, inu lépo króno is Go-
spódove roke: sakaj on jih bó s' svojo
desnízo pokríl, inu s' svojo svèto rokó
bránil.

18. Njegóvi ferd bó oroshje popádél,
inu bó stvary s' oroshjam obdál k' mosh-
túvanju zhes sovráshnike.

19. On se bó s' pravizo kakòr s'
okle-

oklëpam obdál, inu bó pravizhno sod-
bo namësti shelesne kape vsël.

20. On bó perjël * sa lëtó, kar je
prav, kakór sa nëpremagliv fhkit:

21. Svojo netoláshlivo jëso bó kakór
fulzo sbrusil, inu zël svelt se bó s'
njim zhes nevúmne bojúval.

22. Bliska strele bódo na ravnost
vùn letële, inu kakór (púsbiza) is
prav napëtiga lóka is oblakov derle,
inu v' namënjeni kraj sadevale.

23. Inu od njegóve kakór kámën
terde jëse bó prav tërda tózha doli
pádala, morjá voda bó zhes njih div-
jála, inu rëke bódo vkúp sbráne silnu
na njih dërle.

24. Mozhën vëtër se bó zhes një vs-
dignil, inu jih bó kakór velik písh
rasgnál: njih kriviza bó vso deshelo
v' pustoto prebernila, inu hudobía bó
mogózhnih sêdeshe okóli vergla.

VI. Postava.

1. **M**ódróst je bólschi kakór mózh:
inu rásvúmén mósh bólschi ka-
kór mozhën.

2.

* Gër, V. 20. sa svëtóst

2. Poslušajte tedaj krajli, inu sa-
stópíte, vuzhíte se vy sodniki na semli.

3. Nastavite vufhęsa vy, kateri zhes
mnóshize gospodújete, inu si sa zhasť
dershite veliku ludstva pod sabo imęti:

4. Sakaj oblást vam je od Gospóda
dána, inu mózh od Narvishiga, Kate-
ri bó zhes vashe dela isprashúval,
inu vashe misli pregledúval:

5. Kęř, doklęř ste ofkerbníki nje-
goviga krajęstva bily, níste prav io-
dili, tudi níste pravíze postavo der-
sháli, inu po Boshji vóli ravnáli.

6. On se bó vam grosoviten, inu
naglu perkásal: sakaj zhes tę, kateri
podlóshtne imajo, bó nar ojstręjšhi sodba.

7. Namrezh: niskimu se všmilenje
fkáshe: al mogózhni bódo mogózhnu
bolezhíne terpęli.

8. Kęř Bóg ne bó na nikógār obras
ględal, tudi se ne bó nikógār vífokó-
sti bál: kęř je on maihniga, inu veli-
kiga stvaril, inu sa vse enaku fkerby.

9. Al na ból mozhne mozhnéjšhi ter-
plęnje zháka:

10. K'vam tedaj krajli tę moje besę-
de gredó, de se modróst vuzhíte, inu
od nję ne odstópíte.

11. Sakaj katëri pravízo prav dershe, bódo opravízheni, inu katëri se tó navuzhe (kar vuzhim,) bódo snáli odgóvor dátí.

12. Sashelíte tedaj moje besëde, lubíte jih, inu vy bóte v' njih podvuzhenje imëli.

13. Modróst je svitla, inu nigdár ne svëne, katëri njó lúbio, njó lohkú vidio, inu katëri njó jíshejo, njó najdejo.

14. Ona tem fama napruti pride, katëri njó shelé, kër se jim narpoprej pokáshe.

15. Kdór sgódaj na njó zhúje, jo bó bres truda imel: sakaj on jo bó pred s'vojim vratmi sedëzho náshál.

16. Na njó tedaj misliti je popolnoma modróst: inu kdór sa një vólo zhúje, bó hitru bres fkerbi.

17. Sakaj ona fama okóli hódi, inu jíshe të, katëri so një vrëdni, ona se jim na pótih vesëlu pokáshe, inu jim s' vso previdnostjo na pruti perézhe.

18. Nie (modrósti) sazhetik so resnízhne shelé po navúku.

19. Shelé po navuku pak so lubësen, inu lubësen je dershanje njenih sapovëd:

vèd : sapovèd dershanje pak je dopól-
njena zhístoſt (tè duſbe :)

20. Zhístoſt pak (duſbo) Bogú nar-
blíſhej ſtury.

21. Shele tedaj po modróſti perpe-
lejo k' vèzhnimu krajlèſtvu.

22. Aku tedaj vaſs o krajli zhes lud-
ſtva krajlèvi ſèdeſhi, inu palize ve-
ſele, lubíte, modróſt, de bóte vèzhnu
krajlùváli.

23. Lubíte modróſti luzh vy vſi,
katèri ludſtva ſebi podlòſhne imáte.

24. Kaj je pak modróſt, inu od kód
je poſtala, vam bóm povèdal: inu ne
bóm Boſhje ſkrivnóſti pred vámi per-
krival, ampak bóm njè rojſtva ſazhe-
tik prejiſkal, inu na ſvitlobo poſtavił,
de ſe bó ſpoſnala, inu ne bóm reſni-
zo ſamólzhal :

25. Tudi ne bóm po tèmú, katèri
ſe od nevoſhlivoſti vjèda, poſnèmal :
ſakaj taki zhlovèk ne bó modróſti dej-
leſhèn.

26. Kjer je pak veliku módríh, je
dobru ſa ſvejt: inu móder krajl je
ludſtva podpóra.

27. Vſamite tedaj gori modróſt ſku-
ſi moje beſède, inu vam bó pomagálu.

VII. Postava.

1. Jest sim sizer tudi vmerjózh zhlo-
vèk, všim drugim enák, inu od
rodú perviga is parsty štvárjeniga zhlo-
vèka, inu moje telú je v' máternim
teléši svojo podóbo dobilu,

2. V' zhasi defet mešzov: jest sim
bil isdelan is krivy, zhloveshke ro-
dovitnosti, inu sraven sdrusheniga ve-
félja tiga spanja.

3. Inu kadár sim bil rojen, sim od
všim dániga sráka fopel, sim na to sa
vše enáku šturjeno semló padel, ina
sim mój prvi glas kakór vši drugi
s' jókam od sebe dál.

4. V' plénizah sim bil s' veliko fkerb-
jó isrejen.

5. Sakaj nobeden med krajli ny dru-
gi rojstva sazhetik imel.

6. Vši enáku v' shivlenje pridejo,
inu is tigaištiga enaku gredó.

7. Sató sim shelil sastópnošt, inu tu-
di doségel: sim klizal, inu modróšti
duh je v' mene prishal:

8. Inu meni je bilá lúbishhi kakór
krajšestva, inu krajševi sedeshi: inu
od bogastva sim sódil, de je nizh pru-
ti njej.

9. Drage kámene nisim njej enáke dershál: sakaj vie slatú je pruti njej kakòr drobèn pèšik, inu frebrú je kakòr blatu pruti njej.

10. Njó sim vezh kakòr sdrávje, inu lepoto lubil, inu sim si naprej vsel, njó sa luzh imèti: sakaj nje svitloba nigdár ne vgáfne.

11. S' njó vred sim pak vse to dóbru sadóbil, inu nesmerjenu bogástvu is njenih rók,

12. Inu sim v'vseh rezheh vesel bil: sakaj tá modróst je pred menój shla, inu nisim (poprej) vejdel, de je ona vseh teh rezhy máti.

13. Bres hlenenja sim se njó navuzhil, inu bres nevoshlivosti njó vùn dèjlm, inu nje bogástvu ne sakrivam.

14. Sakaj ona je ludem neskonzhnu bogástvu: kateri is njega jemlejo, so Boshje priásnosti dejleshni, inu so savolo daróv tiga snánja dopadlívi.

15. Bóg je pak meni dodejlil govóriti po temu, kakòr (v'ferzi) zhutim, inu po vrednosti misliti od tega, kar je meni dánú: sakaj on sam k' modrósti pèle, inu módre bólfha:

16. Sakaj v' njegóvih rokah simo my, inu nashe govorjenje, vfa modróst, inu

inu snanje, kakú se imá dĕlati, inu shivĕti.

17. Ravnu on je meni dál vŝeh rezhy, katere so, pravu sposnánje: de bi vej-dil, kakú je vŭŝs ſvejť napravlen, inu kákúŝhna je elementov mózh,

18. Zháŝov sazhetĕk, konĕz, inu ſre-do, dneva gori, ali doli jemanje, zha-ŝov ſpremenanje,

19. Lejta tĕk, inu ſvĕsd rasverŝtĕnje,

20. Shtato domázhih shivál, inu sverín divjánje, vetróv ſilo, inu miſli tih ludy, raslózhik med ſĕliſhi, inu korenín mózh,

21. Ja vŝe, kar je ſkritiga, inu ne-snániga, ſim ſe navúzhil: sakaj modróŝť ſtvárniza vŝeh rezhy me je vuzhíla.

22. Sakaj v'njej je duh te ſaſtópnoſti, kateri je ſvĕť, edyn, mnóg, biſťer, ſgovóren, gibĕzhen, bres mádesha, ozhítĕn, ſladák, dobriga priátel, ój-ſťer, kateriga nizh ne móre viſťaviti, dobrodĕlen,

23. Perlúden, dobrótliv, ſtanovitĕn, nepremódliv, váren, kateri vŝe pre-móre, vŝe previdi, inu vŝe duhóve ſapopáde: ſaſtópliv, zhiſť, tánĕk.

24. Sakaj modróŝť je mĕmu vŝeh gi-bĕzhnih rezhy nar ból gibĕzhna: ſa-volo ſvoje zhiſťoſti povſód ſkusi ſmukne.

25. Ona je is-hajánje is Boshje mozhý, inu zhístu isviranje is svitlosti Boga vsigamogózhniga: inu sató nizh omádeshúvaniga k'nej ne pride.

26. Sakaj ona je svitloba vézhne lízhi, shpegel bres mádesha Boshjiga velizhastva, inu podóba njegóve dobróte.

27. Inu ker je edyna, vse samóre: aku ravnu je fama v' sebi nespremenliva, vse vender ponovy, od róda do róda hódí v' svete dushe, inu jih postavlja sa Boshje priátle, inu preróke.

28. Sakaj Bóg nobeniga ne líbi svúnaj téga, kateri s' modróstjo ostane.

29. Ker ona je lepshi kakór súnze, inu vishi kakór vse svesde, aku bó svitlobi na spruti dershana, gre nej naprej.

30. Sakaj sa uno (svitlobo) nózh nastópi, al hudobia modróst ne premaga.

VIII. Postava.

1. **O**na tedaj s' mozhjó feshe od krája do krája, inu vse volnú poravná.

2. Letó sim lubil, inu od moje mladosti jiskal, sim gledal njó sebi sa nevesto vséti, inu sim priátel nje lepote postal.

3. Nje shlahtnost je od tód zhaštitli-
va, ker je s' Bógam na tánku svesana:
al tudi Gospód vseh rezhy njó líbi.

4. Sakaj ona vuzhy Boshje sposnanje,
inu isvóli njegove dëla.

5. Aku se v' shivlenji bogastvu shely,
kaj je bogatishiga kakór modróst, ka-
tera vse dëla?

6. Aku pak (zblóveshka) saštópnošt
kaj isdëla, kdó je v' tēh rezhēh, ka-
tere šo, ból vmetáln dëlavēz kakór
ona?

7. Aku kdó pravízo líbi: nje dëla
šo nar vëzhi zhëdnosti: sakaj ona vu-
zhy trësnošt, inu rásvúmnost, pravízo,
inu terdnost, katere rezhy šo ludēm
v' shivlenji k' nar vëzhimu pridu.

8. Aku shely kdó veliku rezhy sná-
ti, ona vej to pretezhēnu, inu od pri-
hódniga fódí: ona saštópi svíte govor-
jenja, inu sna tēshke vprašhánja isla-
gati: ona snamina, inu zhúdeshe vej,
prëdēn se sgode, inu kar se imá v'
zhaših, inu v' lëjtih sgodíti.

9. Sató sim si naprej vsel, njó febi
sa tovarshizo perdrushiti: ker dobru
vejim, * de bó mene svojih dobrót dej-
lesh-

* Ger. v. 9. de bó meni to dóbru svetu-
vala.

leshniga sturila, inu mene v' mojih shaloſtnih miſlih obveſelila.

10. Savolo nje bóm pred ljudſtvam imenſtén, inu per ſtárih zhaſt imél, aku lih ſim ſhe mladénzh:

11. Inu bóm v' ſodbi prebríſan snájden, inu kadár me bódo mogózhni vidili, ſe bódo nad mano ſavſeli, inu poglavárji bódo ſvoje ſazhudénje zhes-me na oblizhji pokasáli:

12. Kadár bom mólzhal, bódo ná-me zhákali, inu kadár bom govóril, bódo ná-me ravnu glédali, inu kadár bóm dólgu govóril, bódo s' rokámi ſvoje vuſta ſatiſnili.

13. Zhes vſe tó bóm ſkusi njó ne-vmérjózhnóſt ſadóbil: inu tém, kateri ſa mano pridejo, vezhni ſpomín od ſebe ſapuſtil.

14. Zhes ljudſtva bóm goſpodúval: inu naródi bódo meni podlóshni.

15. Nar ſtraſhniſhi krajli ſe bódo báli, kadár bódo od mene (govoriti) ſliſhali: med mnóshizo bóm ſa dobri-ga ſpoſnán, inu na vojski ſa vojskháka.

16. Kadár v' ſvojo hiſho pójdem, bóm s' njó pozhival: ſakaj s' njó ſe pézháti nima grenkóſti, inu s' njó ſhiveti nima ſupernóſti, ampak veſélje inu dopadajenje.

17. Kadar sim tó sam per sebi mislil, inu v' svojim serzi preudárjal: de (*nam-rezb*) drúshba s' modróstjo nevmerjózhnost pernése,

18. De v' nje priasnosti je dobru rasveselenje, inu v' njenih delih bogástvu, kateriga nigdar ne permánka, de v' temu, kadar se kdó vuri v' njenim pogóvori, je sastópnost, inu velika zhašt is tega, kadar kdó nje govorjenja drugim snáne stury: sim okóli hodil, inu njó jískal, de bi jo sebi perdrúshil.

19. Jest sim pak brihten mladenzh bil, inu sim k' dobrim perpravno dúsho dobil.

20. Inu ker sim zhes dálej ból dóber postájal, sim tudi zhistu telú sadóbil.

21. Inu ker sim vejdel, de ne mórem drugázhi sdershliv (*inu módér*) biti, svúnaj aku Bóg da, inu de ravnu tó je vshe modróst, aku se vej, zhigá dar je tó: sim pred Gospóda stópil, inu njega prošil, tar is zéliga mójiga serzá (*takú*) govóril:

IX. Postava.

1. **B**óg mojih ozhetov, inu vsmilénja Gospód, kateri si vse rezhy s' tvojo besédo sivaril,

2. Kateri si s' tvojo modróstjo zhlo-
vêka postavil, de bi gospodúval zhes
štvár, katero si štváril,

3. De bi on zhes svejt pravizhnu,
inu kakor je prav, gospodáril, inu s'
dobrim serzam sodbo pélal:

4. Daj meni modróst, katera sráven
tvojiga sedesha stóy, inu ne isversi
me is-med tvojih hlápzov:

5. Sakaj jest sim tvój hlápéz, inu syn
tvoje dekle, slab zhlovêk, inu krat-
kiga shívlénja, inu prešlab sodbo, inu
postave sastópiti.

6. Sakaj aku bi tudi kdo med zhlo-
veshkími otrózi popolnoma sastópén
bil, bi on yender bres tvoje modrósti
nizh ne veljal.

7. Ti si me sa krajla zhes tvoje lud-
stvu isvolil, inu sa sodníka zhes tvoje
synove, inu hzhêre:

8. Inu si meni vkásal témpel na tvo-
ji svêti gorri sydati, inu v' mêsti tvo-
liga prebivalísha altár po podóbi tvo-
liga svêtiga shotorja, kateriga si bil
nekádaj napraviti pustil:

9. Tvoja modróst, katera je s'tebój,
posná tvoje dëla, katera je taistikrat
prizho bila, kádár si vùs svejt dëlal,
inu je vejda, kaj tvojim ozhem do-

páde, inu kaj je po tvojih sapóvèdih prav.

10. Pófhli njó is tvojih svètih nebšs, inu is sèdesha tvoje višoke zhašty, de bó ona s' menój, inu de s' menój dèla, de bóm vejdel, kaj je tebi dopadlivu:

11. Sakaj ona vse vej, inu saštópi, ona me bó v' mojih dèlih previdnu vodila, inu s' svojo mozhjó várúvala.

12. Inu moje dèla bódo priètnè, inu bóm zhes tvoje lúdstvu pravizhnu gospodúval, inu vrèden sèdesha mojiga ozhèta.

13. Sakaj kdó is-med zhlovèkov samóre Boshji svèt vejdi? ali kdó samóre misliti, kaj Bóg hózhe?

14. zhlovèshke misli so bojezhe, inu našhe previdnosti nestanovitne.

15. Kër strohlivu telú dušho teshy, inu párštènu prebivališhe doli tishy pamet, katèra veliku misli.

16. My teshkú sapopádemo, kar je na semli: inu s' trudem saštópimo, kar je pred ozhmy. Kdó bó pak prejiskal, kar je v' nebših?

17. Inu kdó bó tvojo misel vejdel, svúnaj de ti modróšt dašh, inu tvojiga svètiga duhá is višokiga pófhlesh:

18. Inu de bódo pobólsfhané stesé tēh, kateri so na semli, inu de se ljudjé navuzhē tó, kar tebi dopáde?

19. Sakaj všim, kateri so tebi o Gospód od sazhetka dopádli, je bilú skusi modróst pomagánu.

X. Poštava.

1. **L**etá (modróst) je tígáistiga obvárúvala, kateri je bil nar pervi od Boga sa ozheta zéliga svejtá sturjen, kadár je bil sam stvarjen,

2. Inu ga je is njegóviga gréha ispe-
lála, tar je njemu mózh dála zhes
všc gospódúvati.

3. Kadár je od letē ta krivizhni
(Kájñ) v' svojm serdi odstópil, je on
skusi serd k' vbijánju svojiga bráta na-
pelán konēz vsel.

4. Kadár je savolo njega svejt s' po-
tópam konzhan bil, je supet modróst
njemu pomagála, kēr je skusi en sa-
nizhliv lēšs tiga pravizhniga (Noeta)
vodíla.

5. Letá je tudi tiga pravizhniga
(Abrahama) posnála (inu odlozbila) ka-
dár so se v' hudobii sastóplene ludstva
vkúp sbrále, inu ga je nedólsšniga

pred Bógam ohranila, inu ga je super vsmilenje pruti synu terdniga šturila.

6. Letá je tiga pravizhniga (Lóta) reshíla, kadár je bejšhal pred hudobnimi, kateri so bily pogubléní, kadár je zhes pět mēst ogin padél:

7. Katerih hudobii k' prizhúvanju stojy pusta deshéla v' dimi, inu drevje, kateru nikóli srélu sádje ne nósi, inu k' spominu stojy solni šteber tē neverjētne dufhe (Lótove shene).

8. Sakaj kateri so od modrósti odstópili, niso samú v' tēmu padli, de niso to dobru sposnáli, ampak so spomin svoje nespámeti ludēm sapustili, takú, de letó, v' zhimer so grēshili, ny móglu sakritu oštati.

9. Modróst je pak letē, kateri njó zhastē, od vsíga hudiga reshíla.

10. Ta je tiga pravizhniga, (Yakoba) kadár je pred serdam svojiga brata bejšhal, po ravni pōti pelála, inu je njemu Boshje krajlěstvu pokasála, tār svētih snanje dála: ona je njega per njegóvim trudenju bogátiga šturila, inu njegovimu dēlu obílni šad perdála.

11. Ona je njemu na strani štála per golúfii, kadár so njega golúfáli (Laban, inu tēga synóvi), inu ga je bogátiga šturila.

12. Ona ga je pred sovražniki brani-
nila, inu pred sapelivzi varovala,
inu je njemu en terd boj napravila,
de bi premagal, inu vejdel, de mo-
drost je mozhnejši kakor vse rezhy.

13. Tá ny tiga pravizhniga (Yashe-
pha) sapustila, kadar je prodan bil,
ampak ga je od grešnikov rešila:
inu je s' njim v' jezho šla,

14. Tudi ny sapustila njega svesani-
ga, dokler je njemu perněla krajlevo
pálizo, inu oblást zhes te, kateri so
njega škifkali: inu je na lasho postavi-
la te, kateri so njega ob zhašt perpra-
vili, inu mu je vezhno zhašt perdala.

15. Tá je pravizhnu ludstvu, inu
nedolshen sarod od nevernikov, kate-
ri so ga doli terli, rešila.

16. Ona je šla v' dušho hlápza Bosh-
jiga, (Móiseša) inu se je strašnim
krajlam s' zhúdeshi, inu snamini super
postavila.

17. Inu je pravizhnim plazhílu sa
njih dela verníla, inu njih po zhudnih
pótih pelala: ona jim je bilá po dněvi
sa sěenzo, inu po nozhi na městi svitlo-
be tēh svěsd.

18. Ona je njih fkuši ruderzhe mor-
je pelála, inu fkuši velike vode vodíla.

19. Njih sovrashnike pak je ona v' mórji potopila, inu letę je ona is glo-bozhine dna islekla. Sató so pravizh-ni rôp hudobnih odnesli,

20. Inu ony so tvojimu svętimu ime-nu o Gospód hvalo pęli, inu tvojo pre-magóvsko rokó vsi vkúp zhaštili:

21. Sakaj modróst je vušta mútaštih odperla, inu jesike negovoręzhnih sgo-vórne šturila.

XI. Postava.

1. **O**na (*modróst*) je vse njih dęla fkusi rokę svętiga preróka vi-shala.

2. Ony so hodíli fkusi púshávo, v' kateri nobedén ne prebiva: inu v' pú-štih krajih so šhotorje štávilí.

3. Ony so sovráshnikam super štali, inu so se nad superniki moshtúváli.

4. Kadár so býly shejni, so na tebe klizali, inu njim je bílá voda dána is ene silnu visoke fkále, inu so shejo ogásili is terdiga káměna:

5. Sakaj fkusi kar so njih sovráshni-ki per pománkanju na pijázhi pokor-jéni býly, kadár so se Israélfki otrozi nad svojo obilnostjo veselili;

6. Skusi tó se je tem (*Israélzám*) per njih pománkanju dobru godílu.

7. Sakaj ravnu na mesti studénza vednu tekózhe vodę si tí krivizhnim zhloveshko kry pyti dál:

8. Inu kadár je k' posvarjenju savofo vmorjénih otrók letęh na fhtěvflu májn postalu, si unim zhes njih vúpánje obilnu vodę dál,

9. Inu skusi shejo, katera je taisti-krat bilá, si skásal, kakú si te tvoje Povikshúval, inu njih supernike moril.

10. Sakaj kadár so bily (*ti tvoji*) skúshani, inu sizer v' všmilenji pokorjéni, so sposnali, kákúshne bolezhine mórejo terpeti hudobni, kateri so v' jęsi sójeni.

11. Lete (*Israélze*) si sizer kakór ozhe opominal, inu skushal: une pak kakór ójster krajl pęsal, inu pogubil.

12. Sakaj ty so bily enáku v' terplęji, kadár so uni prizho, inu kadár niso prizho bily.

13. Sakaj kadár so se na pretezhénu spómnil, je dvójna shálost njih obshla, inu jezhanje.

14. Inu kadár so slisnali, de skusi njih terplęje se unim dobru gody, so
Go-

Gospóda sposnáli, inu se zhudíli zhes konèz tèh rezhy.

15. Sakaj kateriga so bily (*nekàdaj*) hudobnu vùn vergíli, inu so saver-sheniga sasmehùváli, zhes tèga so se per konzu tèh rezhy sazhudíli, de pravizhni niso kakòr ony shejo terpeli.

16. Savolo njih nespametnih, inu hudobnih misel pak, ker so enkateri smóteni mutaste kázhe, inu nizh vrèd-ne shiváli molíli, si tí k' moshtùvanju veliku mutastih shival zhes nje poslali:

17. De bi bíly vejdlí, de, skusi kar kdó greshy, s'tèm bó tudi pokorjén.

18. Sakaj tvoji vfigamogózhni roki, katera je vùfs ívejti is ene brespodób-ne stvary isdelala, ny bílú nemogó-zhe veliku medvedov, ali dèrsnih levov zhes nje poslali,

19. Ali kake nove fórté, inu nesnáne kèrvamózhne sveríne, katere bi is nosníz ognen plámen ispušhale, ali smerdliv dim vùn puhale, ali strašh-ne iskre is ozhy metále:

20. Skusi katerih ne samu ránjenje bi ony snali konzhani bití, ampak zélú pred njih poglèdam od straha vmrèti.

21. Al tudi bres tèga bi bily snali
s'eno

s' eno samo sápo konzháni biti, ker so jih pregánjale njih lastne dela, inu so bily skusi tvojo možno sápo raskrop-
leni: al po tvoji naprávi vse imá svo-
jo mero, shtévilu, inu vago.

22. Ker per tebi samimu je vselej velika mózh: inu kdó bó tvoji možh-
ni roki super stál?

23. Sakaj kakór jesízhik per vági, inu kakór kapla jutrajne rose, katera na semlo páda, takú je pred tebój vús vólén svejt.

24. Al ti se zhes vse všmilish, ker vse samóresh, inu ludem gréhe pre-
glédash, de bi pokóro sturili.

25. Sakaj ti lubish vse, kar je, inu ne sovráshish nizh od tega, kar si stu-
ril: ker bi tudi nizh ne bil naprávil, ali stvaril, aku bi bil sovráshil.

26. Kakú bi pak samoglu káj bres tvoje vóle ostati? ali se bres tvoje vkáse ohraniti?

27. Ti pak všim sanéscsh: sakaj vse rezhy so tvoje o Gospód, kateri dúshé lubish.

XII. Postava.

1. Gospód! kakú dóbër, inu sladák je tvój duh v' vsěh rezhěh!

2. Sató tě, kateři sajidejo, po málim svarisěh: inu jih opómniěh na njih grěhe, tār pregovārjaěh, de bi hudo-bío sapustili, inu na tebe o Gospód věřivali.

3. Sakaj nad starim prebivavzi tvoje světe deshele se tebi gnuši,

4. Kěr so ony skusi vráshe, inu krivizhne óffre sovráshtva vrědne děla pred tebój dopernášhali.

5. Ti si is tvoje světe deshele tě, kateři so svoje otroke morili, inu so jedli zhlověšhku oserzhje, tār kry pyli,

6. Inu starishe vbijávze sapuěhěnih otrók pogubiti hotěl skusi rokě našhieh ozhákov,

7. De bi pred všemi drugimi tebi nar luběhi deshela vrědnu prebivalishešosh-jih otrók postala.

8. Al tudi těm kakór luděm si (ne-kaj) saněšel, inu si seršhěne pred tvo-jo vojskó naprej poslál, de bi jih po zhasi konzhalí.

9. Ne kakór de bi tí v' stani ne bil,
v'bo-

v'boji hudobne pravizhniim podvręzhi, ali nje skusi grosovitne sverine, ali s'eno tērdo besędo na enkrat pokonzhati:

10. Ampak si po málím zhes nje tvojo sodbo ispelúval, de bi jim odlog dál k'pokóri, aku ravnu si vejděl, de njih rodovina je hudobna, inu njih hudobía njim zélú vrojena, inu de ne bódo nigdár vezh svoje misli premejnili.

11. Sakaj ony so bily od sazhetka en preklet ród: inu tí si jim per njih gręhik persanęsel, bres tiga, de bi se bilú tebi tręba kogá báti.

12. Sakaj kdó hózhe tebi rézhi: Kaj si šturil? ali kdó se hózhe tvoji sodbi super postaviti? ali kdó bó pred tebe prishal, inu sa krivizhne ludy štal? ali kdó bó tebe kriviga dělal, kadár ludštva, katęre si štvaril, konęz vsamejo?

13. Sakaj ny drugiga Bogá kakór tí, kateri sa vse škerb imash, de pokáshefh, de krivizhnu ne sódish.

14. Ny krajla, ne oblastníka, kateri bi se vúpál pred tebój sa letę štati, katęre si tí pogubil.

15. Kęr si tedaj pravizhën, vse pravizhnu ravnášh: ja tudi sa káj na tvojo mózh

mózh nespodóbniga dershísh, obfoditi tega, kateri ny pokorjénja vrèden.

16. Sakaj tvoja mózh je pravize sazhetik: inu sató, ker si vsèh rezhy Gospód, vñm persanésh.

17. Inu iskáshefh tvojo mózh nad tèmei, kateri ne verújejo, de vso mózh inásh, inu sturísh k'framoti predèrnost tèh, kateri tebe ne posnájo.

18. Ti pak mozhèn Gospodúvávèz s'pokójnostjo sódish, inu s' velikim sanáshhanjam zhes nafs gospodújesh: sakaj ti vse samóresh, kadár kóli hózhesh.

19. Tvoje ludstvu pak si s' takimi delami vuzhál, de je trèba pravizhèn, inu dobrótliv biti, inu si tvojim otrokam dobru vúpanje dál: ker zelú, kadár sódish, hózhesh pokóro sa grèhe gori vsèti.

20. Sakaj aku si sovráshnike tvojih hlápzov, kateri so smerti vrèdni bily, s' takim sanáshhanjam pokoríl, ker si jim zhafs, inu odlog dál, de bi bily od hudobíe odstopili;

21. S' kólkajn vèzhim premislikam sódish tvoje otroke, katerih ozhetam si persegèl, inu s' njimi savešo dobrih oblub sturil?

22. Kadàr tedaj nafs svarísh, tépešh she veliku vezh nafhe foverashnike, de bi my na tvojo dobróto fkerbnu mislili: inu de bi na tvojo milost vúpali, kadàr tvojo pravizo obzhútimo.

23. Sató si tudi tem, kateri so v svojim shivlénji nespametnu, inu krivizhnu shivéli, ravnu fkusi te rezhy, katere so zhaštili, nar vezhi bolezhine nakladal.

24. Sakaj ony so na pótí te smóte predélezh safhli: de so tó sa bogóve derskali, kar je nar bôl sanizhliviga med shiválmi bilú, inu so kakòr nevúmni otrozi shivéli.

25. Sató si jih kakòr nevúmne otroke sméshnu pokoril.

26. Kateri pak na táku saframuvanje, inu svarjenje niso bily pobólfhani, so sodbo Boshjo po vřednim obzhutíli.

27. Sakaj kër so se zhes rezhy, katere so jih nadlëshvale, jesili, inu so vidili, de ravnu fkusi tó, kar so sa bogóve derskáli, njih konzhanje pride, so ony tega sa praviga Bogá sposnali, kateriga so nekàdaj kakòr nesnániga tajšli: savolo tiga je zhes njih popolnoma pogublenje prishlu.

XIII. Postava.

1. Vsi ljudje pak so nezhimerni, kateri nimajo snanja Boshjiga: inu is videózhih dobrót niso mogli sposnati tega, kateri je, tudi na dela glédajóžhi niso sastopili, kdo je njih stvarnik:

2. Ampak so ali ogin, ali vèter, ali tãnek srak, ali enu osvesdje, ali veliko vodó, ali fónze, ali mejsèz sa bogóve, svéjta vishárje dershali.

3. Aku so tẽ stvary sa bogóve dershali, ker je njih lepota jim dopádlá: imajo vejđiti, kóliku lepšhi je tá, kateri zhes letẽ gospodúje: sakaj tá, kateri je vse lepote stvaril, je vse tẽ rezhy stvaril.

4. Zhe so se pak zhes mózh, inu dela tẽh rezhy zhudili, imajo is njih sastópiti, de tá, kateri je tẽ rezhy stvaril, je veliku mozhnéjšhi, kakór onẽ:

5. Sakaj is stvary velikósti, inu lepote se sna njih stvarnik prezej sposnati.

6. Vender pak se je zhes tẽ majn pertóshiti. Sakaj se sna réžhi, de lety so se smotili, kadár so Bogá jiskáli, inu njega nájiti hotli:

7. Sakaj kadár so v' njegóvih delih,
s' ka-

s' katerimi so v' zákér hodili, njega jiskali, so našli, de letę rezhy, katere so vidili, so dobre.

8. Vender pak sa tó tudi ty niso isgóvora vrędni.

9. Sakaj zhe so tóliku vejđiti samogli, de so posvejtne rezhy sastopili: kakú lóshej bi bily njih Gospóda našli?

10. Al nesrežhni so, inu * bres vsi-ga vúpanja ty, kateri so děla zhlo-vešhkih rók bogóve imenóvali, slatú, inu frebrú, inu tó, kar je vmetálnost snášhla, inu shiválske podóbe, ali nizh vrędne nekádaj s' rokámi isđelane kámene.

11. Kakór kadár ľesni đelavéz enu rávnu dřevú v' lógi poseka, inu toistú dobru omaji, inu po svoji vmetálnosti is njega eno sa shivlenje pridno posódo svestú isđela,

12. Trěske pak od svojiga děla sa tó imá, de si jed skuha:

13. Kar pak ľesá zheš ostáne, inu ny veliku vręden, ker je kriv, inu póln garzh, svestú isřesúje, kadár zhas imá, inu ga skusi svojo vmetálnost

* Gër. V. 10. inu njih vupanje je na mertve rezhy.

nost podobuje, tar podóbi eniga zhlo-
vëka enakiga stury,

14. Ali is njega podóbo ene shiváli
napravi, potle s' rudezhíslam premá-
she, inu s' rudezhkastim lepotizhenjam
prevlëzhe, inu vse madeshe na tejisti
salíshe:

15. Inu njej eno perpravno híshizo
naredy, jo k' stëni perstávi, inu s'she-
lësam perterdi,

16. De bi se ki okóli ne svèrníla,
takú dobru jo pak ofkerby, ker vej,
de fama sebi ne móre pomágati: sakaj
ona je sgol podóba, inu pomózhí po-
trebúje.

17. Inu pred tëm (lësam) prósi, tar
ga sa svèt prásha sa svoje blagú, sa
svoje otroke, inu sa shenitvo. Se ne
framúje govoriti s' tëm, kateri dúshe
nima:

18. Inu upije k' flabímu sa sdrávje,
prósi mertviga sa shivlënje, inu klizhe
nepremóshniga na pomózh:

19. On prósi tega, kateri hoditi ne
móre, sa (frëzho) pót, inu sa dobí-
zhik, sa dober oprávek, inu sa frë-
zho per vseh rezheh prósi tega, katë-
ri popolnoma sa nizh ny.

XIV. Postava.

1. Supet en drugi misli v' ladji se vo-
siti, inu kadär se sazhe zhes
divje valöve pelati, klizhe na en lefs,
kateri je släbishi kakör tä, v' katerim
se peče.
2. Sakaj shelnost kaj perdobiti je ti-
ga snäshla, inu möjster ga je skusi
lvojo modróst istéfal.
3. Ozhe! tvoja previdnost pak (ta
lefs) visha: sakaj ti na mörji pöt da-
jesh, inu med valövimi nar värnishi
stesó,
4. S' tem skäshefh, de samóresh
pövsöd pomagati, aku lih bi se kdó
bres vmetälnosti na mörje spustil.
5. Al de bi dela tvoje modrósti ne
bile sapstöjn: sátó ludje tudi malu
vrëdnimu lefsu svoje shivlenje savúpajo,
inu so skusi eno lädjo ohranjeni,
kadär se zhes mörje pečejo:
6. Tudi nekädaj, kadär so prevsetni
velikáni bily konzháni, so ty, na ka-
terih je vüpanje ostalu, de bódó svejt
sarodili, v' eno barko bejshali, katero
je tvoja roka vishala, inu so svejtu sa-
rod perhranili.
7. Sakaj shegna vrëden je lefs, sku-
si kateriga se sgody, kar je prav.

8. S' rokámi sturjén malík pak je pre-klet, ne samú on, ampak tudi tá, kateri je njega sturil: letá sizer sató ker ga je napravil: uni pak, ker se bóg imenúje, kadár je le strohliva stvar.

9. Sakaj Bóg enáku sovráshi, hudobniga, inu njega hudobío.

10. Sató bó dèlu s' mojstram vred terpelu.

11. Sató se tudi ne bó malíkam ne-verníkov persanéflu: sakaj ony so is Boshje stvary (Bogú) h'gnusobi postali, zhlověshkim dufham k'pohujshanju, inu nespametnih nogam k'pasti.

12. Malíkov isjiskanje je bilú kurbarie sazhetik: inu njih snajdenje je shivlenja spazhenje.

13. Sakaj malíki niso bily od sazhetka, inu tudi ne bódo vselej ostali.

14. Zhlověshka nezhimernost pak jih je na svejt perpelala, inu sató jih je hitru koněz bilú.

15. Kadár je ozhe presgódno smért svojiga syna britkú objókal, inu obshálival, je eno podóbo od njega narėdil: inu je sazhel tega, kateri je poprej kakór zhlověk vměrèl, potle kakór bogá zhastiti, je tudi njemu med svojimi posli boshjo flushbo, inu ófre napravil.

16. Potle s' zhasam, ker se je hudobna navada vkoreninila, je ta smóta kakòr postáva dershána bilá, inu na povélje Tyranov so mogle tē podóbe zhaséne biti.

17. Tudi ker ljudje niso tē mogli prizhéozhe zhasiti, kateri so predélezh od njih bily, so pustili njih podóbe od dálnih krájov pernesti, inu so krajla podóbo, kateriga so zhasiti hotli, ozhítu vùn postavili: de bi tēga, kateri ny v'prizho bil, kakòr prizhéozhiga fkerbnu zhasili.

18. Tudi je posébná mojstróva vmětnost zhasenje tēh (*malikov*) per nesastópnih veliku pověkfhala.

19. Sakaj ker je hótél tēmu, kateri je njega najél, dopásti, si je vse skusi svojo vmětnost persadel, de bi podobo nar bøl popólnoma isdělal.

20. Mnóshiza ludy pak skusi prelépu dēlu smótena je sazheła tigá sa bogá dershati, kateri je bil málu poprej lē kakòr zhlověk zhasén.

21. Inu is tēga je prishla sapelivost med zhlověfhku shivljenje: de so ljudje, ker so hotli ali svojimu nagnenju, ali krajlam vstrězhi, káměnam, inu lēsu imě dali, kateru se jim dati ne móre.

22. Inu njim ny bilú sadosti, de so se v' snánji Boshjim smotili, ampak, ker savolo neveddnosti kakòr v' eni veliki vojski shive, tólikaj, inu takú velik slég myr imenujejo.

23. Sakaj ony ali svoje otroke sa óffer kólejo, ali druge daróve, od katerih se ne sme praviti, offrujejo, ali norósti pólné ponozhne pojedine naprávlajo.

24. Inu med njimi ny vezh poshténja, ne v' shivlenji, ne v' sakóni, ampak edén drugiga is nevozhliivosti mory, ali s' preshustvam sháli:

25. Inu vse grę krishám, kry, vbiánje, tatvína, golufia, spazhénje, nesvestoba, nepokoj, krivú perséganje, inu dobrih nadlëshvanje,

26. Posablivoft na Bogá, dúsh omadeshúvanje, mútafti gręh, nestanovitnost v' sakóni, rásvúsdanje preshustva, inu nesframnosti.

27. Sakaj zhaftenje gnúsenja vrédnih malíkov je vsíga hudiga isvirk, sazhetik, inu konéz.

28. V' resnizi, ali se vesele takú, kakòr de bi bily nory: ali slágáne rezhy prerokújejo, ali shive v' krivízi, ali s' lahkoto krivú perségajo.

29. Sakaj kër se na malíke sanáfha-
jo, kateri nimajo dufhe, vúpajo, de
se jim ne bóde níz húdiga sgódilu,
kadar krivú peršeshejo.

30. Al sa obóje bódo po saflushénju
prejeli, sa tó, kër so od Bógá hudú mif-
lili, inu na malíke deršhali, inu sa tó,
kër so krivú peršegali, inu fkusi go-
lúšio pravizo sanizhúváli.

31. Sakaj ne savolo mozhy tēh, per
katerih se peršega, ampak savolo
grēhov grē vselej pokorjenje sa pre-
grēshénjam krivizhnih.

XV. Postava.

1. **T**i pak nash Bóg si dobēr, inu
resnizhēn, poterpeshliv, inu
vse s' milostjo vishash.

2. Aku lih greshimo, smo vendēr
tvoji, inu tvojo mózh posnamo: inu *
aku ne greshimo, vejmo, de nafs med
tē svoje šteješh.

3. Tebe pak posnati je popolnoma
pra-

* Gēr. V. 2. inu my ne bómo greshili,
kër vejmo i. t. d.

praviza: inu tvojo pravizo, inu mózh posnati je nevmerjózhnosti korën.

4. Tudi nafs ny v' smóto sapelálu to, kar so ludjê hudiga skusi vmetalnost snáfli, ne enu prasnu obrásvanje, kateru je enu nepridnu dëlu, ne tudi isřesana, inu s' vse fórté fárbami píšana podóba,

5. Katera aku se poglëda, per ne-spámetnimu poshelénje obudy, de on mertve podóbe posnëtik lúbi, v' katerimu ny dufhe.

6. Ty, kateri to húdu lubio, so vredni, de na take rezhy vupanje postávio, ne samu ty, kateri jih narede, ampak tudi ty, kateri jih radi imajo, inu zhashtë.

7. Supet lonzhár mehko glíno tlázhi, inu is njê vsako posódo sa nashe potrebe s' trudam isdelúje, on is ravnu teiste gline dëla posóde sa zhëdno potrebo, inu sa nefnashno: h' zhimú se pak vsáka posóda shpógati imá, je lonzhár sodník.

8. Potle pak is ravnu të gline eníga bogá s' nezhimernim dëlam stury, ker je vsaj on sam bil malu poprej is ravnu të paršty sturjén, inu zhes malu supet kjekaj pójde, od kóder je vsët, kadár bó dufha, katera je bila njemu isrozhéna, odvšëta.

9. On ne fkerby, kaj bó terpél, tudi ne, de je njegovu shivlenje krát-ku, ampak na vadle dèla s' tēmi, ka-teri slatú, inu srebrú kújejo: tudi se shéne, de bi bronárjam enaku sturil, inu si sa zhašt dershy, de nepridne rezhy dèla.

10. Njegovu seržę je pepél, inu nje-govu vúpanje ból prásnu kakòr paršt, inu njegovu shivlenje májn vrėdnu kakòr glina.

11. Sakaj on ne posná svojiga stvár-nika, kateri je njemu eno dèlovno du-sho dál, inu shiviga duhá njemu nótri dàhníl.

12. Eni so tudi mislili, de nashe shivlenje ny drugiga kakòr jigrázha, inu * de shivlenja tēk je sa dobizhke naprávlen, inu de je trēba is vsíga, tudi is hudiga dobizhke imēti.

13. Kateri is paršty flabe pošóde, inu malíke dèla, vej, de on ból ka-kòr drugi grėshy.

14. Vsi pak, kateri tvoje ludstvu sovráshio, inu zhes toistu krajlújejo, so prevšetni, nespametni, inu nesrėzh-ni ból kakòr se povėdati samóre :

15. Kęr so vse nevěrníkov malíke

* Gėr. V. 12. de shivlenje je dobizhkov pólń semajń

sa bogóve dersháli, kateri nimajo ozhy, de bi glédali, ne nosá, de bi dihali, ne vufhëš, de bi flifhali, ne peritov na rokah, de bi priëmalı, inu tudi njih nogë so k' hóji nevkřetne.

16. Namrezh zhlovëk jih je napravil, inu kateri je duhá od eniga drugiga dobil, jih je izdelal. Sakaj noben zhlovëk ne móre eniga sebi enákiga bogá napraviti.

17. Sakaj kër je vmerjózh, štury s' svojimi hudobnimi rokámi tudi eniga mertviga. On je tudi bólfhi kakòr lety, katëre zhašty, sakaj on vsaj shivy, aku ravnu je vmerjózh, uni pak nigdár (*niso shivëli.*)

18. Al tudi ony zhašty nar řevnišhi shiváli : katëre aku bódo pruti drugimi nevúmnnimi dersháne, so she ból nevúmne kakòr une.

19. Ja vshe sam pogled na të shivali móre gledavzu groso šturiti. Onë niso is-med tëh, katëre je Bóg hválil, inu poshëgnal.

XVI. Postava.

1. Sató so ony (*Egyptovzi*) kakòr so saflushili, škusi ravnu táke (*shiváli*) nadlógó terpëli, inu so bily škusi veliku shivál konzháni.

2. Namesti tega terpenja pak si tvojemu ljudstvu dobro sturil, ker si njemu dal dobro jed, kakor je shelil, inu si njemu perpravil prepelize kakor prijetnu difhezhe jedilu:

3. De bi se sizer unim (*Egyptovzam*) jedy shelnim tudi nad potrebno jedjo gnusilu savolo nadlog, katere so vidili, inu so bile zhes nje poslane. Ty pak naspruti, po timu, ker so majhin zhafs pomankanje terpeli, so eno novo jed vshivali.

4. Sakaj zhes unc je moglu bres isgovora pogubljenje pridti, ker so nevsmilenu ravnali: letem pak se je moglu skasati, kakú bodo njih sovrashniki pokonzhani.

5. Zhes letę je sizer enu grosovitnu divjanje teh sverin prishlu, inu so od shkodlivih kazh vjedeni vmreti mogli.

6. Al tvoja jesa ny vselej ostala, ampak so na en majhni zhafs k'posvarjenju bily nadleshuvani, inu so imeli sdravja snamine, de bi se spomnili na sapovedi tvoje postave.

7. Sakaj kateri se je k'timuistimu (*snaminu*) obernil, je sdrav postal, ne skusi to, v'kar je pogledal, temuzh skusi tebe vsih osdravnika:

8. Skusi tó si pak našim foverášnikam pokásal, de tí sam od vsíga húdiga rešhish.

9 Sakaj njih (*foverášnike*) so kobílze, inu múhe do smerti vjedale, inu se ny sdrávja sa njih shivlenje snáshlu: ker so bily vrédni, de so bily s'těmi pokonzháni

10. Al tvojim otrokam niso mogli strupěni kazhji sobje shkódúvati: ker tvoje vsnilenje je prishlu, inu je njih osdravilu.

11. Sakaj ony so bily sa tó pokorjěni, de bi se na tvoje sapóvědi spómnilí, al njim je bilú sdajzi pomáganu, de bi ki ne bily v'eno globoko posablivost padli, inu de bi ne bily tvoji pomózhi nobeniga sadershika postavili.

12. Ker ne selishá, ne mezhílně obvēse so jih osdráville, ampak tvoja besěda o Gospód, katěra vse osdrávi.

13. Sakaj ti o Gospód zhes shivlenje, inu směrt oblást imásh, inu pělesh k' smertnim vrátam, tār spět nasaj perpělesh.

14. Zhlověk pak sizer skusi hudobío vmory, inu kadár je duh vún shál, ga ne móre súpet nasaj perpraviti, tudí ne dúsho, katěra je odshla, nasaj poklizati:

15. Al nemogózhe je, tvoji roki vbejšhati.

16. Sakaj hudobni, kateri niso hotli tebe sposnati, so bily s' tvojo možhno rokó tepéni: njih so pregánjale posebne povodinja, tózha, inu dash, inu ogin jih je poshèrèl.

17. Kar je nar zhudnisthiga, je bilú tó, de je ogin v' vodi, katera vse pogafy, nar bôl gorèl: sakaj svejt se je savolo pravizhnih moshtúval.

18. V' zhaši je oga plámen potihnil, de ny sverín fèshgál, katere so bile zhes hudobne posláne: de bi bily famy vidili, inu sposnáli, de ony íkusi Boshjo sodbo pregánjanje tèrpe.

19. V' drugim zhaši je ogin v' vodi zhes svojo mózh okóli, inu okóli gorèl, de bi vso rodovino krivizhne deshéle pokonzhal.

20. Na spruti si pak tvoje ludstvu s' angelskim jedšlam shivil, inu si jim en bres dèla perpravlen kruh is nebešs poshilal, kateri je vse rasveselénje inu nar slajšhi duh v' sebi imel.

21. Letá od tebe poslána pásha je pokasála tvojo dobróto pruti tvojim otrokam: ker je flehernimu po njegovih shelah dišhala, inu se je v'tó preobernila, kar je kdó (okufiti) shelèl.

22. Tam je pak sneg, inu led v' ogní oštal, inu se ny štajal: de so vej-dili, de ogin, kateri je med tózho gorél, inu med dāshjam se blifkal, je sovrašnikov šad konzhal.

23. Supet je tá (ogin) na svojo mózh posábil, de so se pravizhni preshivili.

24. Sakaj štar, katera tebi svojimu Štvárniku flushi, se štogoty, de kri-vizhne tépe: inu potihne, de se tem dobru sgody, kateri na tebe vúpajo.

25. Sató se je tudi taistikrat v' vse šórtce difhezhnosti premejnití pustila, inu je tvoji dobrótlivi previdnosti, katera vse preshivy, flushila po vsákiga vóli, kakór so od tebe potrebúváli:

26. De bi tvoji otrozi, katere tí o Gospód lúbish, vej-dili, de ne šad, kateri srašte, zhlověka shivy, temuzh de tvoja besěda te ohrani, kateri v' tebe verujejo.

27. Sakaj kar ny mogél ogin poshrěti, tó se je kmálu rastópilu, kakór hitru je toistú majhén šónzhni shark ogrél.

28. De bi bilú všim snánu, de je trěba tebi hvalo dati, predén šónze išjide, inu ob sárji tebe moliti.

29. Sakaj nehvalešhniga vópanje bó kakòr symfki léd ras - fhlu, inu se bó kakòr nepridna voda rasgúbilu.

XVII. Postava.

1. Velike so Gospód! tvoje sodbe, inu neisrezhene tvoje beséde: sató so samoglavni ljudje sashli.

2. Sakaj kadar so krivizhni mejnili, de snajo zhes svétu ludstvu gospodúvati: so bily s' tamó, inu dólgo nozhjó kakòr s' vesmy svesani, inu so v' hifhah saperti leshali kakòr od vèzhne previdnosti v' bejg pognáni.

3. Inu ker so mejnili, de so per svojih fkrivnih grèhah sakriti, so bily s' tamó pokriti v' posablivosti, inu raskropléni, s' grosnim straham prestrásheni, inu od filniga savsetja prepádeni.

4. Sakaj tudi kót, v' katerimu so ti zhali, jih ny mógel pred straham obvarúvati: ker enu fhumenje je doli prishlu, kateru jih je strashilu, inu poshásti so se njim perkasále, tar so njim strah napravile.

5. Inu noben she taku mozhen ogin jim ny mógel svitlobe dati, tudi ne svitli plámen tēh svěsd ny mógel to strashno nózh ras - svitliti.

6. Njim se je pak na náglim en prav strahén ogin perkásal: inu so se teh poshást vstráshili, katere se niso (dobru) vidile, inu so mejnili, de je od sádaj she kaj hujshiga kakòr tó, kar so vidili.

7. Tudi so zóperniki s' svojim slejpenjam k' smehu postali, inu modróst, s' katéro so se hvalili, je bila saframotena.

8. Kér ty, kateri so oblubili strah, inu prestráshenje od slabih dúsh odgnati, so sami na eno síneshno visho od straha slabeli, kateriga so bily pólni.

9. Sakaj aku lih se niso nad poshástmi prestráshili: so bily vènder skusi memu-hójo teh shival, inu kazhje svishganje takú ostrásheni, de so od trepetánja konéz jemáli, inu tudi v'srak, bres kateriga nobeden ne móre biti, niso radi poglédali.

10. Sakaj kér je hudobía bojezha, se skusi lastnu prizhúvânje obsódi: kér nepokójna vést vselej vezh hudiga naprej vidi.

11. Sakaj strah ny drugiga kakòr omamlenje (tè dúshe), katéra misli, de nima pomózhi.

12. Inu de si lih je domishlenu hudú
sa-

lamu na sebi majnshi, vendër sebi
vëzhi strah dëla, kër sa teshavo ne vej,
katëra imá zhes njó pridi.

13. Lety pak, katëri so se vfi vkúpej
v' enim spánji snáshli, v' tej neprenes-
livi nozhi, katëra jim je is nar spod-
niga, inu nar globokéjshiga pëkla pri-
shla,

14. So v'zhasi bily s' poshaftmi pre-
strásheni, v' zhasi so v' omëdlevizo
pádli: sakaj en nágël, inu nepreviden
strah jih je obshal.

15. Aku je tudi kdó is-med njih na
tla padël, je tamkaj ostal kakor v' eni
jëzhi bres shelësja sapert.

16. Sakaj ali je bil kmet, ali pastir,
ali je na póljí dëlal, aku je bil prenag-
len, je terpël silo, katëri ny bilú mo-
gózhe vbejshati.

17. Sakaj vfi so bily enáku s' eno
këtino támá svesani. Ali je vshe ve-
tër pískal, ali so ptize med koshati-
mi vejami eniga drevësá fladkú pëjle,
ali je ena derëzha voda shumëla,

18. Ali so fkale s' možhnim ropo-
tánjam doli pádale, ali skakajózhe shi-
váli, katëre niso vidili, sëm tar kjé
tekále, ali sverine grosnu rijúle, ali
se je is nar vikshih gorrá oglasva sli-
sha.

shati pustila, per vsimu temu so ony od straha v' omedljevzo pádali.

19. Al vús drugi svejt je bil s' svitlo luzhjo ras-svitlén, inu vse se je v' (svojim) deli bres motenja snáshlu.

20. Samá zhes tē je stala globoka nózh, kakór podóba od támá, katere so imele zhes një pridti. Al ony so samy sebi tēshishi bily kakór támá.

XVIII. Postava.

1. Tvoji svetniki pak (o Bóg) so imeli veliko luzh, inu so sizer križhanje tih (souvrasnikov) slisnali, al njih oblizhja niso vidili. Inu so tebe visoku zhasili, de tudi ony niso tó, kar uni, terpeli:

2. Tudi so sahvalili, de lety, kateri so jih poprej poshkódúvali, jim (nizb vezb) ne shkódújejo: inu so prošli, de bi vselej bily od unih lózheni.

3. Sató so ony na eni nesnani pótí en ognen, inu gorezh stèbér sa vajvoda imeli, inu si jim tega kakór sónze bres shkóde sejati pustil v' tem zhasitim popótvanji.

4. Uni so bily sizer vrédni bres svitlobe biti, inu jēzho tēh támá terpe-

pēti, kēr so tvoje synóve saperte der-shali, skusi katere je sazheła postave nevgafliva luzh svejtu svētiti.

5. Kēr so mislili pravizhnih otroke vmoriti: si njim tí po timú, kēr je bil en savershen otrok odtēt, k' njih svar-jēnju veliku otrók odvsel, inu njih vse vkúpej v' mozhni vodi pogubil.

6. Tá nózh je bilá pak vshe poprej nashim ozhetam snana sturjena, de bi bily gotóvu vejdi, kakushnim oblu-bam so verúvali, inu de bi sató ból ferzhni bily.

7. Inu tvoje ludstvu je vidilu sizer pravizhnih ohránjenje, krivizhnih pak konzhanje.

8. Sakaj kakór si ránil sovrashnike, takú si tudi nafs gori vsel, inu zhaštitive sturil.

9. Med tem so pak dobrih pravizh-ni otrozi skrivaj offrúvali, inu s' eno mislio tó pravizhno postavo med sabo napravili, de pravizhni hózheje vsi enáku to dobru, inu to húdu prejeti, inu so vshe hvaleshno pejsēm svojih ozhetov pejli.

10. Na spruti je pak odglasúvalu sovrashnikov nepriētnu krizhanje, inu se je milu jokánje flifhalu, kēr so otrózh-jo smert objokúvali.

11. Enáku moshtúvanje je pak pri-
shlu zhes hlápza, inu Góspóda, inu
kmet je ravnu tó, kar krajl, terpél.

12. Ony so tedaj mertve bres shté-
vila iméli, kateri so vsi enáko smért
sturili. Tudi ny bilú shivih sadošti,
de bi jih bily pokopúváli, ker to nar
imenítníshi njih rodovine je bilú v'
enim hípi konzhanu.

13. Inu ker poprej niso zélú nizh
(od zbudeshov) savolo zópernie verje-
li, so tedaj she lé takrat, kadár so bi-
ly pervo-rojénzhizi konzhani, sposnali,
de ty so Boshje ludstvu.

14. Sakaj kadár je vse tihi, inu po-
kójnu, inu polnozhy bilú.

15. Je tvoja vsamogózhna beséda is
nebéfs od tvojiga krajleviga sedesha
kakór filni vojshak doli perletéla v'
frédo deshele, katéra je iméla konzha-
na bití,

16. Inu je kakór ójstér mezh tvojo
nespremenlivo sodbo pernésla, inu vse
s' mertviimi napolnila, inu aku ravnu
je na semli stála, je gori do nebéfs
séгла.

17. Tádaj je njih naglu prestrashil
vid grosnih sájn, inu njih je en ne-
previdén strah obshál,

18. Inu edèn je tukaj, drugi tamkaj na pól mertu lëshal, de se je nad njimi sadošti vidilu, sa káj so takú vmerli.

19. Sakaj perkásni, nad katerimi so se prestrašili, so tó naprej kasále, de bi ne bily v'nevejdnosti, sa káj táke nadlóge terpe, pogubleni.

20. Taistikrat je pak tudi pravizhne smertna skušhnáva sadela, kadár se je bilá v'pušhavi mnóshiza spuntala: al tvoja jesa ny dólgu ostala.

21. Sakaj en mósh bres krivize (Aaron) je hitru pertekél sa ludstvu profiti, inu je na spruti postavil škit svoje flushbe, molitu, tar je prošnjo s'kadilam vred offral, takú je on jesi super stál, inu je nadlógi konéz sturil, tar je pokásal, de je tvój flushabnik.

22. On je potoláshil morio ne s'tešfno mozhjó, tudi ne v'mozhi tiga oroshja, ampak s'besedo je tega, kateri še je moshtúval, vstavil, ker je njega na te ozhétam sturjene oblube s'savešo vred opómnil.

23. Sakaj kadár je bilú vshe en kúp mertvih, kateri so edèn v'verh drugiga pádali, je on v'mejfs stópil, inu serd vstavil, inu mu je pót prekósil, katéra je k'shivim pělala.

24. Sakaj na tej dólgi fuknji, katéro je na sebi imel, je bil zel svejt, inu ozhetov zhasitlivost je bila v' shtiri verste kámnov sarešana, inu tvoje velizhastvu na kápi njegove glave sazhèrkanu.

25. Tëm rezhem se je pak vgànil konzhávèz, inu pred tēmi se je vstrašil: sakaj tó je bilú sadošti, de so tvojo jèso skusili.

XIX. Postava.

1. **A**l zhes hudobne je serd pádal bres vsmilenja do konza. Sakaj on (Bóg) je naprej vejðel, kaj bódo potle sturili:

2. Sakaj po timú, ker so njim (Israel-zam) pustili vùn jiti, inu so jih bres odlóga prozh posláli, so se kásali, inu so sa njimi hitèli.

3. Kadár so njim she bile solse v' ozheh, inu so per pokopalíshih zhes mertve jokáli, jim je ena druga nora misel nótri pádla: de so tē kakór bejšezhe pregánjali, katere so poprej (prozh jiti) profili, inu vùn páhnili:

4. K' tēmu jih je nadlóga, katéro so bily saflushili, perpelala: inu na tó, kar se je bilú sgódilu, so bily posabili,

li, de bi takú njih pokorjenju bilú perlóshenu, kar je na njih terplenji she mánkalu:

5. Inu de bi tvoje ludstvu sizer na zhudno visho skusi prishlu, ony pak nove fórté smért náshli.

6. Sakaj vse stvary, vsáka po svoji fórti, so kakór od sazhetka eno novo podóbo ná-se vsele, tvojim povéljam sadošti sturiti, de bi tvoji otrozi bres shkóde ohranjeni bily.

7. Sakaj en oblák je njih shotorjov stane obsenzhil, inu kjér je poprej voda stála, tam se je súha sémla pokasála, inu v' rudézhim mórji je bilá pót bres sadèrshika, inu v' grosni globozhíni selénu polje:

8. Tukaj skusi je shlu zela ludstvu, kateru je tvoja róka varúvala, inu so vidili tvoje zhúdeshe, inu zhudne dèla.

9. Ony so se na dobri páshi kakór kojni páfli, inu so kakór jágneta skakáli, inu so tebe o Góspód vífoku zhaštili, kër si njih odrešhil.

10. Sakaj ony so se she spomnili na tó, kar se je sgódilu v' desheli, v' kateri so ony ptujzi bily, kakú je semla na mēsti drugih shivál múhe rodila, inu kakú je voda na mēsti rib dóšti sháb vùn vèrgla.

11. Sadnizh so tudi vidili eno novo fórtó ptiz, po temu ker so od shelá gnani sa kozhlivo jed profili.

12. Sakaj njih shelám sadošti sturiti si jim od morjá prepelize pustil perleteti: zhes grešhnike so pak nadlóge prifhle, vender ne bres naprej gredózhnih snáminov, katere so se s' mozhnim treskanjam godile: sakaj ony so terpeli, kar je njih hudobía po pravizi saflushila.

13. Namrezh ony so s' ptujimi hujshi (kakor nekádaj Sádómxi) ravnali, ker lety niso nesnáne ptujze gori vse-li, ony so pak dobrótlive ptujze v' fushnost spravili.

14. Inu ne samú tó, ampak she en drugi raslózhik se med njimi najde: uni so s' nevólo ptuje gori vse-li:

15. Lety pak so s' filnim bolezhínami nadleshvali te, katere so poprej s' veséljam gori vse-li, inu so jih pustili svoje pravize vshivati.

16. Ony so pak bily s' slepoto vdárjeni: kakor uni pred durimi tiga pravizhniga (Lota), takú de s' eno nágló tamó obdáni je flehern jiskal, kódi bi per svojih vrátihi nótri fhál.

17. Kadár se elementi med seboj
pre-

premeně, (se sgody) kakor "per orglah, kadar se glafs spremeny, inu vse svoj glafs ohrani: kateru se lohku vidi nad tem, kar se je bilu taistikrat sgodilu.

18. Sakaj to, kar sizer ima na suhim biti, je bilu v vodi, inu kar sizer v vodi plava, je po semli hodilu.

19. Ogini je v vodi zhes svojo móżh mogozhen bil, inu voda je posabila lastnost gasiti, katero ima.

20. Na spruti plamen ny shkodoval mesu strohlihiv shival, katere so okoli hodile, tudi ny rastopil toisto dobro jed, katere se je vendar kakor led lohku stopila. Sakaj ti o Gospod si povsod tvoje ludstvu veliko sturil, inu si toistu s' zasljo obdal, inu ga nisi sanizhuval, ampak si njemu vselej, inu povsod na strani stal,

Konez Buku Modrosti.

PRED-

Ger. V. 17. kakor v psalterji, kadar se glafs spremeny, inu vsaka struna svoj glafs ohrani:

P R E D G O V O R

JESUSA SIRAHOVIGA SYNA

pred Bukvami,

katere se imenujejo

M O D R O S T

S I R A H A.

Postava, Preroki, inu drugi, kateri so sa njimi prishli, so nam mnóge, velike, inu módre rezhy pokasáli, v katerih je Israel savolo vúka, inu modrósti hvale vředén, ker ne samú lety, kateri tó govore, mórejo vuzhéni biti, ampak tudi drugi samórejo (skusi tó) v' govorjenji, inu v' pisánji nar vuzhenejšhi postati. Mój dejdéz Jesus, po tim, ker se je s' velikim persadevanjam podál na bránje postáve, prerókov, inu drugih búkuv, katere so nam bile od náshih ozhetov isrozhéne, je tudi hotel pisáti nekaj od tega, kar k' vúku, inu k' modrósti
fli-

flifhi: de bi navúka shélni fkusi tē
rezhy rásvúmnifhi postali, tār bōl, inu
bōl si k'ferzu vseli, inu poterjeni bi-
ly v' poshténim shivlenji. Jest vafš tē-
daj opomínám, de pridete dobrovólni,
de s' velikim persadevanjam beréte,
tudi nam v' tēmu persaneséte, aku naj-
dete, de ne snámo dobru povēdati,
kadār besēde modrósti is perviga jesí-
ka v' eniga drugiga prestavlamó. Sakaj
Hebrejske besēde nekaj od svoje mo-
zhy sgubē, kadār se v' drugi jesik pre-
stavljajo. Ne samu pak tē, (*moje*
bukve) temuzh tudi zélú postava, pre-
róki, inu drugih búkve nekaj druga-
zhi glase, kadār se (*tēm v' pervim jesi-*
ki spisanim) na pruti dershe. Po tīmu,
kēr sim bil v' ofēm, inu trydesetim
lejti v' Egypt prishal ob zhasi krajla
Ptolomea Evergetesa, inu sim veliku
zhasa tam bil, sim tamkaj popušhene
bukve náshál, katere niso slab, inu
sanizhliv vuk imele. Sa tó se je tudi
meni dobru, inu potrebnu sdělu enu
persadevanje, inu dēlu perloshiti, de
sim letē bukve islagal: inu kēr sim v'
tim zhasi s' velikim zhnjenjam se na tó
podvuzhenje podál, sim toisku dokon-
zhal, inu tē bukve tudi sa teiste vūn
dati hotěl, katēri si hózhejo k'ferzu
vseti, inu se navuzhiti, kakú se mórejo
sadershati lety, katēri so si naprej
vseli po Gospódovi postávi shiveti.

MODROST S I R A H A.

I. Postava.

1. Vsa modróst je od Gospód-Boga, je vselej s' njim bilá, inu je od vékoma.

2. Kdó je preshtél morjá pèsek, dashjá káple, inu dny svéjtá? kdó je smeril neba visokóst, semle shirokóst, inu brésna globozhino?

3. Kdó je všem rezhem naprej gre-dózhó modróst Boshjó pregledúval?

4. Modróst je bilá popred kakòr vse rezhy, inu luzh rásvúmnosti pred zhafa sazhetkam.

5. Boshja beséda na visókim je modrósti studénez, inu nje poti so vezh-ne sapóvèdi.

6. Komú je modrósti korenína raso-déta, inu kdó je nje skriynósti sposnal?

7. Komú je vak modrósti rasodet, inu ozhitén sturjén? inu kdo je njé mnógitere póti sastópil?

8. Edén je narvifhi vfigamogózhni Stvárník, inu mogózhni Krajl, inu filnu strafhén, sedézh na svojim sedeshi, inu gospódujejózh Bóg.

9. Tá je njó skusi svetiga Duhá stváril, vidil, ras - shtél, inu ismeril.

10. Inu je njó rasil zhes vse svoje dela, inu zhes vse mesú po svojim daróvánji, inu je njó dodejlil tim, kateri njega lubio.

11. Gospódovi strah je zhasť, hvala, veselje, inu króna rasveselenja.

12. Gospódovi strah bó serze rasveselil, inu bó dal veselje, dobro vólo, inu dólgu shivlenje.

13. Timu, kateri se Gospóda boji, pójde k' poslédnimu dobru, inu bó na dan svoje smerti shégnan.

14. Boshja lubesén je zhasťy vredna modróst.

15. Lety, katerim se ona (modróst) perkáshe, njó lubio, kakór hitru jo vglédajo, inu njé zhudne isdelke sposnájo.

16. Gospódovi strah je modrósti sazhetik, on je s' věrnimi vred v'máternim

nim telešti šivarjen , * on hódi s'isvó-
lenimi shenámi , tar se nad pravizhnimi,
inu vèrnimi da sposnati.

17. Gospódovi strah je brumnu snánje.

18. Letá brúmnošt várúje , inu oprá-
vizihi serze , daje rasveselenje , inu ve-
félje.

19. Timú , kateri se Gospóda boji ,
dobru pójde , on bó na dan svoje smer-
ti shègnan.

20. Strah Boshji je popolnoma mo-
drošt , inu nje sad nasíti.

21. Ona vso njegóvo (*boga-bojèzbiga*)
hišho s' svojim šadam napólni , inu nje-
gove hrame s' svojimi salógami.

22. Gospódovi strah je modrósti kró-
na , on da bogat myr , inu sdrávja sad :

23. On posná njó (*modróst*) inu shtè-
vilu (*njenib zbudeshov :*) obóje pak je
dar Boshji.

24. Modróst dodejly snánje , inu rás-
vúmno sastópnošt , inu poviksha zhašt
teh , kateri se nje dershe.

25. Gospódovi strah je modrósti ko-
renína : inu nje veje dólgu selenè.

26.

* Gër. V. 16. on si je vèzbní fundáment
med ludmy postavil , inu bó s' njib sa-
ródam sveštu ostal ,

26. V' salógah modrósti je sastópnoŝt, inu brumnu snánje: modróŝt pak je grěŝhnikam gnufoba.

27. * Gospódovi strah preshéne grěh:

28. ** Sakaj kdór je bres strahú, ne bó mógel pravizhèn biti: ker njegova ŝilna jěsa je k' njegóvim pogublénju.

29. Poterpeshliv do zhaŝa preněse, inu potle bó njemu rasvesělenje povernenu.

30. Poterpeshliv, inu sastópèn zhlověk bó svoje beŝede do zhaŝa v' ŝebi perdershal, inu prav doŝti jěŝkov bó njegóvo vmětnoŝt rasglaŝóválu.

31. V' salógah modrósti je podvuzhénje k' dobrimu sadershanju:

32. Grěŝhniku je pak Boshja flushba gnufoba.

33. Mój syn! aku modróŝt shelíŝh, *** ohráni pravizo, inu Bóg jo bó tebi dodejlil.

34.

* Gěr. V. 27. Gospódovi strah presbene grěh, inu kadár v' duŝbi oŝtáne, njó od jěse odverne.

** V. 28. Kdór je jěsi podvershen, ne bó mógel pravizhèn biti, ker nagnenje k' jěsi je njega pogublénje.

*** V. 33. dershi sapovědi,

34. Sakaj Gospódovi strah je modróst, inu podvuzhénje : inu on imá dopadajénje ,

35. Nad svèstobo , inu krotkóstjo , inu on bó njegóve salóge napólnil.

36. Nikár ne bódi nesavúpliv na strah tiga Gospóda : inu ne perblishaj se k' njemu s' dvójnim serzam.

37. Ne bódi pred ludmy hinávèz , inu ne spodtakni se s' svojimi shnábli.

38. Zhúj zhes njè , de ki ne pádesih , inu si nezhasht ne napravish ,

39. Inu de Bóg tvoje fkrivne rezhy ne rasodène , inu de te v' frèdi sbiralish ob tla ne vershe :

40. Ker si se h' Gospódu hudobnu perblishal , inu je tvoje serze bilú pólnu svijázh , inu golúfic.

II. Postava.

1. Syn ! kadár hózhesih v' Boshjo flushbo stópiti , ostáni v' pravizi , inu v' strahi , tár perprávi tvojo dúsho k' fkušhnávi.

2. Ponishaj tvoje serze , inu potèrpi : nagni tvoje vuhú , vsámi gori modrósti besède : inu ne prenagli se ob zhasht nadlóge.

3. Nosi Boshje odlafhanja: skléní se s' Bógam, inu * poterpi, de bó k' poslednemu tvoje shivljenje rastlu.

4. Vse, kar se tebi pergody, vsami góri: prenési bolezhíne, inu v' tvojim ponishúvanji poterplenje imaj:

5. Sakaj slatú, inu srebrú se v'ogni poskúfha, ljudje pak, kateri imajo gori vséti biti, v' pézhi ponishúvanja.

6. Sanési se na Bogá, inu on ti bó vùn pomágal: sturi rávno tvojo pôt, inu vúpaj na njega. Ohrani se v' njegóvim strahi, inu postáraj se v' timístim.

7. Vy, kateri se Gospóda bojté, zhákajte poterpeshlivu na njega všmilenje: nikár od njega ne odstópite, de ne pádete.

8. Kateri se Gospóda bojté, verújte njemu: inu ne bóte svoje plazhílu sguibili.

9. Kateri se Gospóda bojté, vúpajte na njega: inu všmilenje vam bó s' veseljam prishlu.

10. Kateri se Gospóda bojté, lubíte njega, inu vashe serza bódo ras-svitléne.

11. Otrozi poglédajte na ** zhlovesh-ke

* Ger. V. 3. ne odstópi,

** V. 11. nekádajne

ke rodóve: inu imate vejđiti, de nobédén, kateri je na Gospóda vúpál, ny k' framoti postal.

12. Sakaj kđó je v' njegóvih sapóvèdih oštál, inu je bil sapúshén? ali kđó je na njega klizál, inu je bil od njega savérshén?

13. Sakaj Bóg je dóbèr, inu všmilén, inu on bó na dán britkósti grèhe odpústil: on je várih všlih tihistih, kateri njega v' resnizi jifhejo.

14. Gorjè tèm, kateri so dvójniga ferzá, tår hudobne shnáble, inu * hudodèlne rokè imajo, inu grèšniku, kateri na švejtí po dvèh pòtih hódí,

15. Gorjè tèm, kateri so nesavúpliviga ferzá, kateri Bógú ne verújejo: inu savolo tiga ne bódo od njega obvárúvani,

16. Gorjè tèm, kateri so poterplénje sgúbili, inu so sapústili prave pòti, tår so se na hudobne pòti podáli.

17. Inu kám se bódo djáli, kadár bó Gospód sazhèl prejiskúvati?

18. Kateri se Gospóda bojè, ne bódo njegóvi besèdi neverjètni: inu kateri njega lubio, bódo njegóvo pòt dèrsháli.

19.

* Ger. V. 14. lène rokè

19. Kateri se Gospóda boje, si bódo po temu persadevali, kar njemu dopade: inu kateri njega lubio, bódo s' njegóvo postavo napólnjeni.

20. Kateri se Gospóda boje, bódo svoje serza perpravili, inu pred njegóvimi ozhmy svoje dushe * posvèzhùváli.

21. Kateri se Gospóda boje, dershe njega sapóvèdi, inu bódo poterplenje imèli, dokler se on na nje osré:

22. Inu bódo rèkli: Aku ne bómo pokóro sturili, bómo v' Gospódove rokè, inu ne v' zhlovèshke rokè pádli.

23. (*Sturimo tédaj pokóro*) sakaj kakór je on vélik, takú velíku je tudi njegóvu všmilenje per njemu.

III. Postava.

1. **M**odróshti otrozi so pravizhnih sbirálishe: njih rôd je pokórshtina, inu lubèsen.

2. Poslufhajte otrozi ozhètove vkáse, inu taku dèljajte, de vam dobru pójde.

3. Sakaj Bóg je otrokam sapovèdal, ozhèta sposhtùvati, inu ker hózhe, de
ma-

* Ger. V. 20. *ponisbùvati.*

mati oblást imá, je on otroke njej podvergél.

4. Kateri * Bogá lúbi, bó sa svoje grêhe isprosil, se bó od tihistih sdërshal, inu bó v' svoji vsakdani molitvi vflishan.

5. Kateri svojo máter sposhtúje, je kakòr tá, kateri salóge vkùp spravlá.

6. Kdór svojiga ozhëta sposhtúje, bó nad svojimi otrôzi veselje doshivél, inu na dan svoje molitve vflishan.

7. Kdór svojiga ozhëta sposhtúje, bóde dálshi shivlenje imél: inu kateri svojiga ozhëta vbóga, bó máter rásvesélil.

8. Kdór se Gospóda boji, sposhtuje stárishe, inu svojim porodníkam kakòr (svojim) gospódam flushi.

9. Sposhtúj tvojiga ozhëta s'djanjam, s'besëdo, inu s' vso poterpeshlivoštjo,

10. De njegóvi shëgèn zhës - te pride, inu njegóvi shëgèn do sádniga ostáne.

11. Ozhëtovi shëgèn otrokam hishe vtërdi: máterna kletu pak jih do tal podëra.

12.

* Gër. V. 4. kateri ozhëta sposhtuje, grêbov adpusbanje doby.

12. Nikár se ne veselí zhes nezhasť tvojiga ozheťa : sakaj njegóvu saframo-
ténje ny tebi h' zhasťi.

13. Sakaj zhlověka zhasť pride is
zhasťy njegoviga ozheťa, inu syna fra-
mota je ozhe bres zhasťy.

14. Mój syn ! podperaj tvojiga ozhe-
ťa v'njega stárosti, inu ne sháli njega,
dokler shivy :

15. Persanéfi mu, aku njemu na pá-
meti smankúje, inu ne sanizhúj ga
per tvoji mozhi : sakaj všmilenje, ka-
teru se ozheťu skáshe, ne bó posablenú.

16. Inu sa (*persaneséne*) prestópke
tvoje mátere bó tebi to dóbru věnenu,

17. Inu ti bósh v' pravizi potěrjen,
tudi na dan nadlóge se bó ná- te spo-
min imel : inu tvoji grěhi se bódo štó-
pili, kakór lěd na fónzi.

18. Kakú huda slova je tega, kateri
ozheťa sapusty : preklět je pak od Bogá
tá, kateri máter ras-ferdi.

19. Syn ! dopólni tvoje děla s' krot-
kóstjo, inu ti bósh sravěn zhlověshke
zhasťy tudi lublen.

20. Kólikúr si višhi, tóliku ból se
per všěh rezheh ponishaj, inu ti bósh
Pred Bógam milost náshál :

21. Sakaj samiga Bogá mózh je véli-
ka, inu on bó od ponishnih zhaštén.

22. Nikár ne jifhi, kar je sa tebe
previfoku, inu ne premifhlúj, kar
tvojo mózh preseshe: ampak misli ved-
nu na tó, kar je tebi Bóg sapovědal,
inu v' njegóvih mnógih dělih ne bódi
prevezh radovějdén.

23. Sakaj tebi ny trěba skrite rezhy
s' tvojimi ozhmy viditi.

24. Ne premifhlúj veliku nepotrěb-
ne rezhy, inu v' njegóvih mnógih dě-
lih ne bódi prevezh radovějdén.

25. Sakaj prav veliku rezhy je tebi
pokasanih, katere zhlověshko sastóp-
nost preseshejo.

26. Tudi je njih veliku, katéri so se
v' svojim domifhlovánji golúfáli, inu
njih misel jih je v' nezhimernosti per-
dershála. *

27. Terdovrátnimu serzu na sádne
hudú pójde: inu kdór nevárnost lúbi,
bó v' tejisti koněz vsěl.

28. Serzu, katěru po dvěh pôti
hó-

* Gěr. V. 26. je sravěn perstávlenú:
Aku ozhesniga sěrkta nimašb, bó svit-
loba tebi mánkala, aku sposnanja ni-
mašb, ne govori.

hódi, ne pójde po fręzhi, inu kdór hudobnu serze imá, bó v' tēhistih safhál.

29. Hudobnu serze bó s' bolezhinámi obloshénu, inu gręshnik bó gręh na gręh nakládal.

30. Sbiralishe prevšetnih ne bó imeľu sdrávja: sakaj gręha stēblú se bó v' njih vkoreninilu, inu ga ne bódo sposnali.

31. * Módriga serze se is modrósti sposná, inu dobru vuhú bó modróst prav shelnu poslušhalu.

32. Módrú, inu sastópnu serze se bó pred gręham várúvalu, inu pravize dęla pójdejo njemu po fręzhi.

33. Voda gorezh ogin pogafy, inu vbogajme dajanje gręham super stojy:

34. Inu Bóg fkerby sa tęga, kateri vsmilenje fkashe: on se na njega sa prihódnu spómni, inu en táki bó ob zhasi svojiga padza podpóro náshál.

IV.

* Gēr. V. 31. sastópniġa zblóweká serze bó skrivnu govorjenje premisblúvalu, inu móder shely poslušbajózsh vuhú.

IV. Postava.

1. Syn! * ne odtegni potrebnimu darú, inu ne odverni tvoje ozhy od vbógiga.

2. Ne sanizhuj lázhniga: inu ne rás-sháli vbógiga v' njegóvi potrebi.

3. Ne shali revniga serze, inu potrebnimu ne odláshaj dar dati.

4. Ne saversi profhnjo tega, kater je v' stiskah: inu ne odverni tvój obras od potrebniga:

5. Ne odverni tvoje ozhy od reve-sha, de se ne bó jesíl: inu tem, kateri te prósho, ne daj perlóshnost, de bi sa tebój hudú govóрили:

6. Sakaj profhnja tega, kateri tebi v' britkósti svoje dúshé hudú vóshi, bó vflishana: njega bó pak njegóvi stvarnik vflishal.

7. Skáshi se perludniga vbóghih sbirá-líshu, inu ponishaj se pred stárimí, inu pred mogózhnimi glavó vkloni.

8. Nagni tvoje vuhú bres shálosti k' vbó-

* Gër. V. 1. Ne odvsa^mi vbóghimu shiv-lenje, inu ne pústi potrebniga ozhy médlétí.

vbógimu, inu odrajtaj tvój dólǵ, tǵr
odgovori njemu myrnu, inu krotkú.

9. Refhi tega, kateri krivizo tǵrpy,
* is rokǵ prevsetniga: inu ne dershi
se kiflu:

10. Kadǵr sódish, bódi firótam kakǵr
ozhe vsmilen, inu njih máteri kakǵr
(njǵ) mósh.

11. Inu tí bósh kakǵr vbógliv syn
Narvis'higa, inu on ** se bó zhǵs - te
bǵl kakǵr ena máti vsmilit.

12. Modróst svojim otrokam shivlen-
je nótri dǵjǵ, vsǵme gori tǵ, kateri jo
jishejo, inu grǵ pred njimi po pǵti
pravize.

13. Kdǵr njǵ lúbi, lúbi shivljenje:
inu kateri zhujejo, de bi jo dobili,
bódo s' njǵ sladkǵstjo napǵlnjeni.

14. Kateri njǵ imǵjo, bódo shivlen-
je sa dejlǵsh prejeli: inu kjer (ona)
nótri pride, ondi Bǵg svǵj shǵgen dá.

15. Kateri njej flúshio, ty bódo Svǵ-
ti.

* Gǵr. V. 9. od tega, kateri jo njemu
dǵla, inu ne bódi bojǵzh, kadǵr imǵsh
pravizo sluriti.

** V. 11. te bó bǵl kakǵr tvoja máti
lúbil.

timu (Bogú) podlóshti: inu katëri njó lúbio, letë Bóg lúbi.

16. Kdór njó poslušha, ta bó ludštva fódil: inu kdór na njó glëda, bó váren ostal.

17. Aku bó v' njó savúpal, bó njó sa dejlësh prejel, inu njegóvi sárod jo bó v' lašt dobíl.

18. Sakaj * ona s' njim v' skušhnávi hódí, inu njega nar pervizh (k' poskušanju) isvóli.

19. Ona pušty strah, trepetánje, inu poskúšhno zhes njega pridti: inu ga terdú dërshy s' svojim ojstrim vúkam, dokler ga v' njegóvih mislih skuší, de sna njemu vúpati.

20. Téda j ona njega potèrdi, pride po rávni póti k' njemu, inu njega rasvesely.

21. Ona rasodene njemu svoje skrivnósti, inu mu šposnánje, inu saštópnošt pravize bogátu vdejly.

22. Aku se bó pak od nje odvèrnil, ga bó sapúštila, inu v' róke njegoviga šovrashnika isdála.

23. Mój syn! zhašs dobru obrázhaj, inu várú j se húdiga.

24.

* Gër. V. 18. nar pervizh ona s' njim po eni terdi póti bódí.

24. Nikár se ne framúj rěsnizo govoriti, aku bi tudi sa shivljenje fhlu:

25. Sakaj je framovánje, kateru v' grěh pęle, inu je framovánje, kateru pernėse zhaft, inu milost.

26. Pruti nobenimu ne imaj ľudsku spofhtúvanje super sam sebe, tudi ne slágaj se sam sebi k' fhkódi.

27. Nikár se ne bój tvojiga blishniga per njegovimu padzu (*posvariti*):

28. Ne dérshi (*tvojo*) besędo nasaj, kadár sna osdravlivá biti. Ne sagėrni tvojo modróst, kadár se imá nję lepota viditi.

29. Sakaj is govorjenja se modróst sposná: inu sastópnošt, snánje, inu vuk is besedy sastópniga, tudi njega tėrdnošt is dęl pravize.

30. Po nobėni zęni ne govori super besędo tę rěsnize, inu framúj se savolo lashę, katero si is nevęjdnošti govóril.

31. * Ne framúj se svoje gręhe sposnati, inu ne podvėrsi se vsákimu zhlovęku savolo gręha.

32.

* Gėr. V. 31. Ne framúj se svoje grębe sposnati, inu ne vpiraj se dęręzbo vodo vstavití.

32. * Nikár mogózhnimu v' obras super ne ltóy, inu ne vpiraj se pruti derezhi vodi.

33. Sa tvoje dushe volo potegni se s' všo mozhjó sa rěsnizo, inu bojáj se sa rěsnizo do smerti, inu Bóg se bóde sá te zhes tvoje sovrashnike vojskúval.

34. Ne bódi prenágel v' govorjenji, nepriden pak, inu len v' tvojih delih.

35. Nikár ne bódi kakor lev v' tvoji hišhi, de bi tvoje domázhe okóli métal, inu tvoje podlóshne satéral.

36. Tvoja roka nima k' jemánju odperta, inu k' dajánju saperta biti.

V. Postava.

1. **N**e jišhi krivizhnu blagú dobiti, inu ne rézi: Jest imam sa svoje shivljenje sadošti: sakaj ob zhasi mosh-túvánja, inu nadlóge ne bó nizh po-magalu.

2. Ne hodi po sheláh tvojiga serzá, aku lih premóresh:

3.

* Gër. V. 32. Ne podversi se nespámet-nimu zblóvku, inu ne imaj ľudsku spósh-túvanje pruti mogózhnimu.

3. Inu ne rézi: Kakú mozhèn sim? ali kdó me bó savolo mojih děl (svoji fodbí) podvèrgèl? sakaj Bóg se bó gótóvu moshtuval.

4. Ne rézi: Greshíl sim, inu kaj sháliga se je meni sgódilu? sakaj Narvisíhi je poterpeshliv moshtúvávèz.

5. Savolo odpushéniga grèha ne bó-di bres strahú, tudi ne nakládaj grèh na grèh.

6. Inu ne rézi: Vsmilenje Boshje je veliku, on (Bóg) se bó vsmilil zhes obilnost mojih grèhov.

7. Sakaj njega serd se takú hitru perblisha kakòr vsmilenje, inu na grèshnika se njegóvi serd osèra.

8. Ne odláshaj se h' Gospódu preoberniti, inu ne odkládaj od dnèva do dnèva.

9. Sakaj njegova jèsa bó naglu pri-shla, inu ob zhási moshtúvánja te bó rasdjál.

10. Nikár se po krivizhnimu blágu nepokójnu ne shéni: sakaj onu ne bó tebi na dan nadlóge, inu moshtúvánja pomagálu.

11. Ne daj se slehernimu vetru okó-li gnáti, inu ne hodi po sledni poti: sakaj takú se poskúsi vsák grèshnik, kateri [rusk.] dvójni jésik.

12. Bódi stanovítèn na Gospodovi pòti, v' tvojih resnizhnih mislih, inu v' snánji, tudi naj ostàne per tebi besèda myrú, inu pravize.

13. * Bódi pohlevèn, kadàr govoriti slishish, de bósh sastópil: daj móder inu resnizhèn odgóvor.

14. Aku sastópnošt imash, odgovori blishnimu: aku pak ne, poloshi tvojo rokó na tvoje vusta, de ne bósh v' nespámetni besèdi vjèt, inu saframotèn.

15. Zhasht, inu dobra slova je v' govorjenji sastópniha: nespámetniha jésik pak je k' njega padzu.

16. (*Várùj se*) de ne bósh podpihùvávèz imenòván, inu de ne bósh v' tvojim jésiki vjèt, inu saframotèn.

17. Sakaj zhes tatú pride saframùvánje, inu pokorjénje, tudi je nar hujshì pozhernen tá, kateri na dvóje govory: al zhes podpihùvávza ferd, sovrashtvu, inu saframotenje (*pride.*)

18. Sturi pravizo majhnimu kakòr velikimu.

VI.

* Gèr. V. 13. Bódi bitèr k' poslušánju, inu kàšan k' odgóvoru.

VI. Postava.

1. **N**ikár tvojimu blishnimu, kateri-
ga si priateľ, sovrashnik ne po-
štani: sakaj hudobnimu, tudi vsakimu
grešniku, kateri je nevoshliv, inu
dvojniga jesika, pride na dejl ozhitan-
je, inu saframotenje.

2. Nikár se v' svojih mislih kakor
júnéz ne povikshaj: de ne bó ki noróšt
tvojo mózh rasdjála,

3. De tudi ne snę tvoje listje, inu
ne pokonzhá tvój sad: inu de ne bósh
kakor fuhú drévú v'pushávi popushén.

4. Sakaj nespámetna dufha tęga v'
katerim prebiva, poguby, inu ga sov-
rashnikam k'smęhu dá, tār njega v'
nesfręzho hudobnih perpęle.

5. Sladka besęda veliku priátlov
naprávi, inu vtoláshi sovrashnike: inu
dobriga zhloveka priásen jésik obilnu
dobriga pernése.

6. Imaj veliku tákih, kateri bódo s'
tebój myrni, al is-med távshént imaj
lę eniga svétovávza.

7. Aku si hózhesfh eniga sa priátla
isbráti, vsámi ga gori po timú, ker
si ga v' nadlógi poskúfil, inu nikár se
njemu kjé v'en dan ne savúpaj.

8. Sakaj mnógiteri je priátel do svo-
jiga zhafa, al ob zhafi nadlóge ne bó
ostal.

9. Tudi je priátel, kateri se v' sov-
rashnika spremeny: inu en drugi priá-
tel je, kateri bó sèrd, prepiranje, inu
ozhitanje rasglásil.

10. Enkateri je priátel, dokler per-
misi sèdy, inu na dan potrebe ne bó
ostal.

11. * Aku priátel terdèn ostáne, dèr-
shi ga kakòr eniga svoje glihe, inu
naj med tvojimi domázhimi savuplivu
dèla.

12. ** Aku se bó pred tebój ponishal,
inu (v' zbasí) pred tvojim oblizhjam
sakril, bósh s' njim dobro priásnost
inu sástópnost imel.

13. Odlózhi se od tvojih sovráshni-
kov, inu dershi se várnú pred tvojimi
priátli.

14. Svešt priátel je mozna bránba
kateri je njega náshál, je bogáto salógo
náshál.

15.

Gèr. V. 11. On bó per tvoji frèzbi ka-
kòr ti, inu bó med tvojimi domázhimi
savupliv dèlal.

** V. 12. zbe bósh ponishan, bó super
tebe, inu se bó pred tvojim oblizhjam
skril.

15. Sveštimu priátlu ny glihe, slatú, inu srebrú ny vřednu s'njegovo dobro sveštobo na vágo poloshénu biti.

16. Svešt priátel je osdravílu shivlén-ja, inu nevmerjózhnosti: inu kateri se Bogá boje, bódo njega náshli.

17. Kateri se Bogá boje, tá bó tudi dobriga priátla imel: sakaj kakòrshni je on, táki bó tudi njega priátel.

18. Mój syn! vsami vuk od mladosti gori, inu bósh do šivih lásh modróst náshál.

19. Perštópi k' njej kakòr tá, kateri orje, inu seje, inu zhakaj na nje dóber sad.

20. Ti se bósh sizer v' nje obdelòvanji enu malu trudil, al v' krátkim bósh od njeniga sadú jedel.

21. Kakú grosnu grénka je modróst nevuzhénim ludem, nevumén ne bó v' njej ostal.

22. Ona jim je kakòr téshák kámén k' poskušnji, inu se ne bódo mudili, njó od sebe vrèzhi.

23. Sakaj modróst (šludénèz) te vuzhenósti je, kakòr nje ime pomeni, (škrita) inu malukaterim snána: katerim je pak snána, per teh ostane, dokler jih k' Boshjimu poglèdu perpele.

24. Poslušaj syn, inu vsami gori
sastópèn svèt, tàr ne saversi mój svèt.

25. Deni tvojo nogó v' nje spúne,
inu tvój vrát v' njeni vrátni oklep.

26. Perpogni tvoje plèzha, inu nosi
jó, tàr se njenih vesy ne navelizhaj.

27. Perstópi k' njej s' tvojim zèlim
ferzam, inu is vse tvoje mozhy nje
pòti dérshi.

28. Prašhaj po njej, inu ona bó tebi
rasodèta, inu kadár njó dobísh, ne
sapušti jo:

29. Sakaj k' poslednim bósh v' nje
pokój náshál, inu ona bó tebi k' ve-
félji postala.

30. Tedaj bódo nje spúne tebi ena
mozhna bránba, inu terdna podpóra,
inu nje vrátni oklep zhaštitlivu obla-
zhilu.

31. Sakaj v' njej je shivlenja lepota,
inu nje vesy so sdrávja obvesívniža.

32. Ti se bósh s' njó kakòr s' zha-
štitlivim oblazhílam obdál, inu kakòr
vefélja póлно króno ná-se postavil.

33. Mój syn! aku bósh moje besède
poslušhal, se bósh navúzhil: inu aku
si jih bósh k' ferzu vsel, bósh móder
postal.

34. Aku bósh tvoje vuhú nagnil, bósh návuk sadóbil: inu aku te bó veselilu poslušhati, bósh módèr postal.

35. Postávi se med sbiralishe stárikh módrikh, inu perdrúshi se is ferza k' njih modrósti, de bósh vse flishal, kar se od Bogá govory, inu de njih hvale pólni pregóvori tebi nesnáni ne ostánejo.

36. Inu kadàr módriga vglèdash, híti zèlú sgódaj k' njemu, inu po stápinah, katere k' njega vrátam dershe, po góstim hodi.

37. Premishlúj Boshje sapóvèdi, inu tvoje misli imajo bres nehánja v' Boshjih vkásah biti: inu on (Bóg) bó tebi dál ferze, inu sasheléna modróst bó tebi dána.

VII. Postava.

1. **N**ikár hudú ne stúri, inu tebi se ne bó nizh hudiga sgódilu.

2. Odverni se od krivize, inu ne-
frèzha te ne bó dofhla.

3. Mój syn! ne sej to húdu v' krivizhne brasde, inu ti ne bósh sedemkrat tóliku od tigáistiga shèl.

4. Nikár ne jishi per Góspódu vajvod-
stva,

štva, tudi ne per krajli zhašttiliviga
šedesha.

5. Nikár se pred Bógam pravizhni-
ga ne delaj, sakaj on seržę posná: tu-
di ne jifhi pred krajlam sa módriga
dershan biti.

6. Ne jifhi sodník poštati, svúnaj,
aku se vúpash s' tvojo mozhjó pregręhe
satřeti: de se ki mogózhniga ne vstrá-
shish, inu se per svoji pravizhnosti ne
pohujshash.

7. Nikár se zhes městno mnóshizo
ne pregręshi, tudi se s' ludštvam ne
špezhaj,

8. Tudi ne perloshi gręh k' gręhu:
sakaj vshe savolo eniga ne bósh bres
pokorjénja.

9. Ne bódi bojezh v' tvojim šerzi:

10. Ne opuști moliti, inu vbógajme
dajati.

11. Nikár ne rézi: Bóg se bó osěrel
na veliku šhtěvilu mojih darov, inu ka-
dár nar višhimu Bogú offrújem, bó
moje dary gori vsěl.

12. Ne sasměhúj zhlovęka, kadár je
v' šerzi shálostěn: sakaj eděn je, kate-
ri ponishúje, inu povikshúje (*namrezb*)
vše vidiózh Bóg.

13. Nikar láshe zhes tvojiga bráta ne plédi, tudi zhes priátla kaj takiga ne stúri.

14. Sdershi se od vsáke sórte láchâ: sakaj téh naváda ny dobra.

15. V' sbiralishhi stárih ne govori velikú, inu v' tvoji molitvi ne ponovljaj besede.

16. Ne sovráshi trnda pórne dëla, inu pólsku dëlu, katëru je od Narvishiga stvárjenu.

17. Ne mësahj se med mnóshizo rasvudánih.

18. Spómni se, de fërd ne bó dólgu nasaj perdershan.

19. Poníshaj globoku tvojo dúsho: sakaj ogin, inu zhërv so k' moshtúvánju zhes hudobnu mesú.

20. Ne * postáni tvojimu priátlu nesvëst, kadár dénárje dati odlásha, tudi ne sanizhúj nar lubshiga bráta savolo slatá.

21. Ne lózhi se od ràsvúmne, inu dobre shenë, katëro si v' Gospódovim
stra-

* Gër. V. 20. ne samenjaj priátla sa shlabtno rëzb, tudi ne lastniga bráta sa slatú is Opbir.

strahi sadobil: sakaj dar nje poshtén-
ja je zhes slatú.

22. Nikár hudú ne ravnaj s' hláp-
zam, katëri sveštú dëla, tudi ne s'
najemnikam, katëri se tebi vùfs zhes dà.

23. Saštópniga hlápza kakòr svojo
dušho sa lùbu imaj, ne vkrati njemu
prostost, tudi ga vbógiga od sebe ne
ispústi.

24. Imash shivino? imaj fkerb sa njó:
inu aku je tebi k' pridu, ohráni jo per
sebi.

25. Imash synóve? podvúzhi jih,
inu perpogúj njih vrát od njih mladosti.

26. Imash hzhëre? várùj njih shivot,
inu jim tvoje oblizhje vesëlu ne fkáshi.

27. Daj tvojo hzhër móshu, inu si
enu veliku dëlu opravil: daj jo pak
ràsvúmnimu zhlovëku.

28. Aku imash shenó po svoji vóli,
nikár jo ne odversi: inu sovrashtva
vrëdni ne savupaj se. Is tvojiga zëli-
ga serzá

29. Spofhtuj tvojiga ozhëta, inu ne
posábi na bolezhíne tvoje mátere:

30. Spómni se, de bres njih bi ne
bil rójen: inu poverni jim po tëm,
kakòr so ony tebi sturili.

31. Bój se is tvoje zele dushe Gospóda, inu dershi v'zhashti njega mas'h-nike.

32. Lúbi is tvoje zele mozhy tēga, kateri te je stvaril; inu ne sapústi njegóve flushabnike.

33. Zhashti Bogá is tvoje zele dushe, tudi sposhtuj mas'hnike, inu ozhisti se s' dáram tih plezh.

34. Daj jim, kakòr je tebi sapovedanu, en dejl od pervin, inu sprav-nih óffrov, inu savolo tvoje saniker-nosti ozhisti se s' timi, katerih je málu.

35. Dar tih plezh, inu óffer posvè-zhénja imas'h Gospódu óffrati, tudi pervine od posvezhénih rezhy:

36. Podáj vbógimu tvojo rokó, de bó popólnoma tvoja správa, inu tvój shēgen.

37. Darovitnost je všim shivim lude-m priētna, tudi mertvimu jo ne od-rézi.

38. Nikár ne pusti tē, kateri se jó-kajo bres obveselénja, inu s' shálost-nimi bódi shálostēn.

39. Ne bódi len, bolníka objískati: sakaj fkusi tó bósh v' lubēni potērjen.

40. Per vših tvojih delih spómni se
na

na tvoje posledne rezhy , inu ne bófh
rigdár grefhfl.

VIII. Poštava.

1. **N**ikár se s' mogózhnim zhlověkam
ne prepíraj, de ki v' njega ro-
kě ne pádešh.

2. Nikár se s' bogátim zhlověkam ne
vlězi, de * ki zhes-te pravdo ne pozhné.

3. Sakaj slatú , inu srebrú je njih ve-
liku pogúbilu , onu tudi krajlam v'
serze šeshe , inu (*toistu*) pázhi.

4. Ne prepíraj se s' baházham , inu
ne nosi drévá v' njega ogin.

5. Ne pezhaj se s' nesastópnim zhlo-
věkam , de ne bó hudú od tvojiga ro-
dú govóril.

6. Ne sanizhúj zhlověka, katěri grěh
sapusty , tudi njemu nikar naprej ne
mėzhi : spómni se , de vsi smo svarjen-
ja vrědni.

7. Nikár ne sanizhúj zhlověka v'
njegóvi stárosti : sakaj tudi is-med nás
bódo eni stari.

8. Ne veselí se zhes směrt tvojiga
sovrášhnika : kěr vejšh , de bomo vsi
vměr-

* Gěr. V. 2. de te ki ne odvága.

vmèrli, inu nózhemo, de bi se (drugi) zhes nafs veselili.

9. Ne saversi govorjénje stárh módríh, ampak premíshlúj njih pregóvore.

10. Sakaj od njih se bósh vuzhíl modróst, inu vuk sastópnošti, inu mógózhnim bres samere flushiti.

11. Ne pústi v' nemár módrih govorjénje: sakaj tudi ony so se vuzhíli od svojih ozhetov.

12. Sakaj od njih se bósh sastópnošt vuzhíl, inu ob zhasí potrebe odgovor dati.

13. Ne raspíhúj s' tvojím svariénjam sherjávizo gréshnikov, inu ognèni plamen njih gréhov nima tebe vshgáti.

14. Ne stavi se super saframvavzu v' obras, de ne bó kakòr salásvavéz pred tvojími vustmi sedèl.

15. Nikár ne posódi zhlovèku, kateri je mogozhníshi, kakòr si ti: aku si pak posódil, dershi tó kakòr sa sgublènu:

16. Ne bódi porok sa vezh, kakòr premóresh: aku si pak porok postal, mífli, de móresh poverniti.

17. Nikár sodbe zhes sodníka ne dělaj: sakaj on sódi po pravízi.

18. Ne hodi po póti s' predersnim, de ne bó ki svoje hude dela ná-te svergél: sakaj on hódi po svoji vóli, inu tudi ti bosh s' njegóvo nevumnostjo konéz vsel.

19. Ne hudúj se s' jesnim, inu s' predersnim ne pójdi v' sámoto. Sakaj nje-mu je kakòr nizh kry (prielyti) inu kjer ny pomózhi, ondi te bó pogonóbil.

20. Nikár se s' norzi ne posvétúj: sakaj ony ne mórejo lubiti kakòr tó, kar jim dopáde.

21. Ne stúri to namenjenu prizho nesnániga: sakaj ti ne vejsh, kaj bó sturil.

22. Ne rasodéni vsakimu zhlověku tvoje seržę: de ki ne bó tebi eno krivo priásnost skásal, inu (potle) zhes tebe hudú govóril.

IX. Postava.

1. Ne bódi súmèn nad svestóštjo she-nę tvoje drúshe, de ne bó napázhen návük od tebe vsela, inu hudobío nad tebój ispelala.

2. Ne daj shéni zhes-se oblast, de v' tvoje pravize nę stópi, inu de ti v' framoto ne pádefh.

3. Ne osri se na mnógoshelno shenó :
de ki v' nje saderge ne pádesf.

4. Ne imaj drushbe * s' plesávko :
tudi jo ne poslúfhaj, de ki fкуси nje
sladku pětje ne pogínesf.

5. Ne glédaj divizo, de se ki nad
nje lepoto ne pohújfhah.

6. Na nobeno visho ne daj kurbam
tvoje ferze: de ne pogubísh, ne sebe,
ne svój dejlesh.

7. Nikár ne sijaj okóli v' ozhitnih
krajih mēsta, tudi ne tēkaj okóli po
njegóvih kóti.

8. Odverni tvój obrás od nalíshpa-
ne shenē, inu ne sijaj na ptújo lepoto.

9. Savolo shēnske lepote se je njih
veliku pogubilu: inu is nje se poshe-
lénje kakòr ogin vnáme.

10. Vsaka shéna, katéra je kurba,
bó kakòr blátu na zēsti pomādrana.

11. Njih dosti, kateri so se nad le-
poto ene ptuje shenē savsēli, je bilu
(od Bogá) savēshenih: sakaj pogóvor
s' njó kakòr ogin vshíga.

12. Nigdár ne fēdi s' ptújo shenó,
tudi s' njó per misi ne fēdi na komó-
vēc naflónjen.

13.

* Gēr. V. 4. s' pēvko

13. Ne besedi se s' njó per vini, de se ki tvoje serze k' njej ne naklóné, inu de v' tvojim poshelenji ne pádesf v' pogubo.

14. Ne sapústi stáriga priátla: sákaj ta novi ne bó njemu enák.

15. Nov priátel je kakór novu vinu: kadár bó stáru, bó tebi dobru díshálu.

16. Ne bódi nevošhliv grěshniku savolo zhasťy, inu bogástva, sákaj ne vejsh, kákúshén bó njegóvi koněz.

17. Ne imaj dopadajénje nad krivizo nepravizhnih, kër vejsh, de hudobén nóter do péklá ne bó (*Bogu*) dopadél.

18. Dershi se délezh od zhloveka, kateri imá oblást vmoriti, inu tebi se ne bó trěba smerti báti.

19. Aku pred njega pridefsh, níkár se ne pregrěshi, de ki tebi tvoje shivlenje ne vsáme.

20. Imafsh vejđiti, de smért je blisu: sákaj ti hódišh med saděrgami, inu * štópafsh zhes oroshje farditih.

21. Várúj se po vsi tvoji mozhi pred tvojim blishnim, posvétúj se s' módrimi, inu sastópnimi.

* *Ger. V. 20. inu hódišh vėrb męstniga osyđja.*

22. Vábi pravizhne moshe v' gostje ,
inu postavi svojo zhašt v' Boshjim strahi.

23. Misli v' ferzi na Bogá , inu vse
tvoje govorjenje naj bó od sapóved
Narvishiga.

24. Delu hváli delavza rokó , inu
poglavárja eniga ludstva njegóvu mó-
dru govorjenje , stáre pak njih rasvum-
na beséda.

25. Baházh je v' svojim mésti strashén :
inu kateri je prenágel v' govorjenji , bó
sovráshen.

X. Postava.

1. **M**óder sodnik bó svoje ludstvu
(dobru) sódil , inu poglavárst-
vu eniga sastópniga bó stanovitnu.

2. Kákórs'hén je ludstva sodnik , táki
so tudi njegóvi flushábniki : inu ka-
kórs'hén je poglávar eniga mésta , tá-
kúshni so tudi prebivavzi tigáistiga.

3. Nesastópén krajl bó svoje ludstvu
pogúbil : al skusi oblastnikov sastóp-
nost bódo mésta s' ludmy napólnjene.

4. Oblást zhes deshélo je Bogú v'
rokah : inu on bó pridniga oblastníka
zhes njó ob svojim zhasi postávil.

5. Zhloveſhka frezha je v' Boshjih rókah, inu on obdá piſarja s' svojo zhaſtjó.

6. Ne spómni ſe na nobéno krivizo tvojiga bliſhniga, inu ne delaj nobenimu ſile.

7. Bóg, inu ludje napuh ſovráſhio: inu vſa nepraviza tih ludſtav je gnuſoba.

8. Krajleſtvu bó od ludſtva na ludſtvu preneſénu ſavolo nepravize, inu krivíz, inu obrezhénja, inu vſe ſórté golúſſe.

9. Nizh ny pak hudobniſhiga, kakór óhèrnik. Kaj ſe povikſhúje párſt, inu pepel?

10. Nizh ny krivizhniſhiga kakór dènar lubiti: ſakaj taki imá tudi ſvojo duſho na pródaj: ker je on v' ſvojim ſhivlénji ſvoje oſerzhje vùn vergel.

11. Vſih (krivizbnih) oblaſtníkov ſhivlenje je krátku. Predólga boleſèn trúdi oſdravníka.

12. * Kratko (ſraven pak budo) boleſèn oſdravník (v' korenini) ſatáre: takú ſe gody, danás krajl, jutri merliž.

13.

* Gèr. V. 12. dólgo boleſèn.

13. Kadár pak zhlověk umerjé, bó
imel sa svój dejlesh kázhe, shiváli,
inu zhérve.

14. To pervu zhlověkoviga napúha
je bilú, od Bogá se lózhiti:

15. Kër njega (zhlověka) ferzë je
od tega odstóplu, kateri je njega ſtva-
ril: sakaj napuh je ſlěhěrniga grěha
sazhětik: kateri v' njemu tizhy, bó s'
kletujo napólnjen, inu on ga bó na
sadne podèrèl.

16. Sató je Gospód hudobnih sbira-
lišha k' nezhaſti ſturil, inu je një po-
polnoma konzhal.

17. Bóg je ſědeshe napúhnenih vaj-
vodov pokonzhal, inu naměſti njih
pohlěvne gori poſádèl.

18. Bóg je korénino prevſetnih ne-
verníkov vſahniti puſtil, inu je is-med
ravnu teh neverníkov ponishne (na-
meſti unib) vſádil.

19. Gospód je neverníkov deshele
prekúznil, inu je těiſte popolnoma sa-
tèrèl.

20. On je puſtil ene is njih vſahniti,
inu jih je rasdjál, tär je ſturil, de njih
ſpomina na ſvejti ny.

21. Bóg je prevſetnih ſpomin satè-
rèl, inu ohranil ſpomin is ferza po-
nishnih.

22. Napuh ny s' zhhlovëkam vred stvárjen bil, tudi ne jësa s' shënskimi spolam.

23. Zhlovëshki ród, katëri se Bogá boji, bó zhaštën: v' nezhašti bó pak ród, katëri Boshje sapóvëdi prelómi.

24. Katëri je v' srëdi brátov njih vishar, je v' zhašti, inu Gospód glëda na të, katëri se njega bojë.

25. Zhašt bogátih, zhaštítlivih, inu vbógih je strah Boshji:

26. Nikár ne sanizhúj vbógiga, inu pravizhniga zhlovëka, inu ne povikshúj pregrëshniga bogátina.

27. Imënitni, inu sodniki, inu mogózhni so v' zhašti: al nobédën ny vëzhi kakór tá, katëri se Bogá boji.

28. Sastópnimu hlapzu bódo prošti flushili: rásvúmën, inu podvúzhën mósh ne bó godèrnal, kadár bó svarjën, nevejdën pak ne bo zhaštën.

29. Nikár se ne povikshúj, kadár imásh svoje dëlu opravlati, inu nikár ne bódi lën (*savolo tvoje sblatnósti*) ob zhasi nadlóge.

30. Górishti je tá, katëri dela, inu vsiga obilnu imá, kakór tá, katëri báha, inu kruha stráda.

31. Mój syn ohráni tvojo dušo v' pohľevšhini, inu daj njej zhašt po nje vřednosti.

32. Kdó bó tega isgovóril, kateri sam super sebe greshy? inu kdó bó zhaštil tega, kateri sam sebe k' nezhašti dela?

33. Vbóg bó hválen savolo svojiga lepiga sadershánja, inu strahú: tudi je zhlověk, kateri bó savolo svojiga blaga zhašten.

34. Kateriga pak per vbóshtvu hválio, kóliku vezh per bogáštvu? * inu kateriga v' bogáštvu hválio, naj se vbóshtva bojj.

XI. Postava.

1. Niskiga modróst bó njega povikshala, inu ga bó v' frědo móžzhnih posadila.

2. Ne hvali zhlověka savolo njegóve lepote, tudi ne sanizhúj zhlověka, kěr ny ozhitniga obrása.

3. Zhebela je med letajózhimi nar majushti, al nje sad je nar flajshi.

4.

* Gěr. V. 34. Inu kateri je per bogáštvu v' nezhašti, kóliku ból per vbóshtvu.

4. Nigdär se savolo tvojiga oblazhila sa kaj vezh ne dershi, tudi na dan tvoje zhashty se ne povikshuj: sakaj samiga Narvishtiga dela so zhuda polne, inu njegove dela so zhashtilive, sakrite, inu nesnane.

5. Veliku Tiránov je na krajlevim sedeshi sedelu, al króno je tá nósil, na kateriga se ny mislilu.

6. Veliku mogózhnih je bilú popolnoma satertih, inu zhashtilivi so bily drugim v' róke isdani.

7. Nikógär ne obdólshi, pręden ne isprashash: inu kadär bósh isprashal, posvári pravizhnu.

8. Pręden ne flishish, ne odgovori besede: inu med govorjénjam nobenimu v' besedo ne stópaj.

9. Ne prepiraj se savolo rezhy, ktere tebe ne sadenejo: inu ne vsedi se k' sodbi s' gręshniki vred.

10. Mój syn! ne saplédi se v' mnóge oprávik: inu aku bósh bogat, ne bósh bres gręha: sakaj aku pójdeš sa njím (*bogástvam*) ne bósh doségel: inu aku pred njím (*vbóshtvam*) potézhesht, ne bósh odshal.

11. Hudobén zhlovék dela, hity, inu terpy, al nizh ny premóshnisthi.

12. Drugi zhlovèk je kàfèn, pomó-
zhi potreben, bres mozhy, inu silnu
vbóg:

13. Inu na tega se okú Boshje do-
brótlivu osré, ga is njegoviga niskiga
stanú povsdigne, inu ga h' zhaſti po-
vikſha: njih veliku se zhes njega zhú-
di, inu Bogá hvali.

14. Dobróta, inu nadlóga, shivlen-
je, inu smèrt, vbóshtvu, inu bogáſt-
vu pride od Bogá.

15. Modróſt, návúk, inu snánje te
poſtave ſo od Bogá. Lubèſèn, inu do-
bre dèla ſo tudi od njega.

16. Smóta, inu flèpota je s' grèſh-
niki vred ſturjena: katèri ſe pak s'
hudobío hvalio, ſe bódo v' hudim po-
ſtárali.

17. Dar Boshji oſtáne pravizhnim,
inu kar od njega pride, bó na vèkoma
tèk imèlu.

18. Edèn je ſkusi tó bogat, kèr
ſkopú dèla, inu tó je dèjl njegoviga
plazhila:

19. V' tèmú, kèr pravi: Pozhítik
ſim sá-ſe 'náſhál, inu sdaj hózhem ſgol
ſam ſvoje blagú vshivati:

20. Inu ne vej, de bó zhaſs preſhál,
R inu

inu smért se perblishuje, inu bó vse drugim sapustil, tar vmerel.

21. Oštani v' tvoji (s' Bógam sturjeni) saveši, inu od teiste se (v' serzi) pogovárjaj, inu stáraj se v' dopólnjenji tega, kar je tebi sapovędanu.

22. Ne dershi se per delih tih gręshnikov. Ampak na Bogá savúpaj, inu oštani na svojim męsti.

23. Sakaj Bogú je lohku vbógiga naglu bogátiga sturiti.

24. Shęgen Boshji hity pravizhniga plazhati, inu v' krátkim zhasi njegov kav sad pernése.

25. Ne rézi: * Kaj je meni tręba (se truditi), inu kaj dobriga imam is tega vupati?

26. Ne rézi: Meni je to moje sadošti: inu kaj se bó meni sa naprej hüdiga sgódilu?

27. V' dobrih dnęvih ne posábi na to húdu, inu v' húdih dnęvih ne posábi na to dóbru:

28. Sakaj Bogú je lohku na dan smerti shęhėrnimu po njega delih poverniti.

29. Huda ura stury, de se na to narvękshi rasveselenje posábi, inu perzhlo-

* Gėr. V. 25. Zbimú sim?

zhloveka smerti bódo njegove dela odkrite.

30. Nikógar pred smertjo ne hváli, sakaj is svojih otrók bó zhlovek sposnán.

31. Ne vpéli vsákiga zhloveka v' tvojo hišo: sakaj prekánjen veliku nastáva.

32. Sakaj kakór is gniliga oférzhja semrad vùn grę, inu kakór je jerebiza v' pízchnik napelana, inu divja kosa v' sadérge: takú je tudi prevsętnih serzę enáku zhuváju, de ględa na padęz svojiga blishniga.

33. Sakaj onu sadérge stávi, ker dobru na hudú islága, inu nar ból zhištimu madesh pertakne.

34. Is ene iskre vélik ogin vstáne, inu goluf veliko morío naprávi: gręshni zhlovek pak salásuje, de bi kry prelil.

35. Várúj se pred hudodęlnikam, sakaj on hudobío snúje: de ki tebe k' vęzhnim smęhu ne stury.

36. Spusti k' sebi ptújza, inu on te bó skusi nepokoj podkopál, tár is tvoje lastné pahníl.

XII. Postava.

1. **A** ku dobru sturíšh, glej, komú sturíšh, inu ti bósh sa tvojo dobróto veliko hválo imel.

2. Sturi dobru pravizhnimu, inu bósh veliko vrazhilo dobíl: aku ne od njega, vsaj sa rešs od Gospóda.

3. Sakaj temu ny dobru, kateri je vednu v' hudim, inu vbógajme ne daje: ker Narvishi sovrashi grěshnike, zhes ípokórnike pak se všmili.

4. Daj všmilenimu, inu ne pomagaj grěshniku: (Bóg) bó hudobnim, inu grěshnikom po saflushenji povernil, inu njih sa moshtúvánja dan perhranil.

5. Daj dobrimu, inu ne pomagaj hudobnimu.

6. Sturi dobru ponishnimu, inu hudobnimu nizh ne daj: ne pusti njemu kruha dati, de ne bó savolo tigaištiga možnéjshi kakór ti:

7. Sizer bósh dvákrat tóliku hudiga prejel sa vse njemu sturjéne dobróte: sakaj tudi Narvishi sovrashi grěshnike, inu se bó zhes hudobne moshtúval.

8. Priátel ne bó v' frězhi sposnán, inu sovrášnik se v' nesfrězhi ne bó pérkril.

9. Per frezhi eniga zhloveka so njegovi sovráshniki shálostni : inu per nje-ga nefrezhi se priátel skáshe.

10. Tvojimu sovrashniku nigdár ne vúpaj : sakaj kakór je bronasta posóda, takú njegova hudobia rujovy.

11. Aku lih ponishan perklónjen bó-di, vendér zhúj, inu se pred njim várúj.

12. Nikár ga sravén sebe ne postávi, tudi nima ná tvoji desnizi sedéti, de ki na tvoje męstu ne stópi, inu tvój sedesh ne jįshe : de na sádne ne bósh spósnal moje beséde, inu de te ne bó moje govorjenje sbádalú.

13. Komú se bó zóprovéz všmilil, kadár ga kázha pizhi, inu vš tiįsti, kateri se sverínam perblįshajo ? Takú je tudi s' tēm, kateri se s' hudobnim zhlovekam sdrushi, inu je v' njega grehe sapledén.

14. En zhafs bó s' tebój dóbér : aku pak omahúváti sazhnesh, ne bó dostál.

15. Sovráshnik fládke beséde daje : al v' svojim ferzi salásúje, de bi te v' jámo páhnil.

16. Sovrashnik se s' svojimi ozhmy jóka : al aku bó zhafs náshal, ne bó krivy fit :

17. Inu aku se tebi kaj hudiga per-gody, bó on ta nar pervi sravèn.

18. Sovráshnik se s' svojimi ozhmy jóka, al kádár se dershy, kakór de bi pomagati hotèl, bó tvoje štopáli pod-nešèl.

19. On bó s' glavó majál, inu s' ro-kó ploškal, inu kër bó zhes tebe škri-vaj lašę tróšil, bó švój obras spremínal.

XIII. Poštava.

1. **K**ateri se šmole dotákne, se osmo-ly: inu kateri se s' prevšetnim pèzha, bó prevšetèn.

2. Kdór se k' imenítništihu, kakór je on, perdrúshi, si bó tesho nalóshil. Ne bódi továršh ból bogátiga, kakór si tí.

3. Kaj imata kotèl, inu lonèz vkúpej? sakaj kádár se med sebój terzhita, se tá vbije.

4. Bogatín je krivizo štúril, inu bó rohnèl: vbóshiz pak pošhkódúvan * bóde mólzhal.

5. Dokler si njemu k' pridu, te bó gori vsel: inu kádár ne bóšh imel, te bó sapústil. 6.

* Gër. V. 4. bóde profil.

6. Aku imash, bó s' tebój pojedal, bó tebe sprasnil, inu ti se ne bódesh njemu finilil.

7. Dokler bofh njemu potrebn, se bó tebi hlenil, inu se bó músal, tar vúpanje delal, ker bó tebi dobre besede dajál, inu rekál: Kaj potrebújesh?

8. On bó tebe s' svojim gostúvánjam napélal (*njega naspruti gostúvati,*) dokler te bó dvákrat, ali trikrat objedél, inu na sadne te bó sasmechúval: inu potle, ker bó vidil, (*de si obóshal,*) te bó sapustil, inu zhes tebe s' glavo majál.

9. Ponishaj se pred Bógam, inu zhakaj na njegovo rokó.

10. Glédaj, de ne bofh sapelán, inu fkusi nešpamet * ponishan.

11. Nikár se per tvoji modrósti ne ponishaj, de ponishan ne bósh v' nešpamet sapelán.

12. Kadár te mogózhèn k'febi klizhe, bejshi: sakaj sa tó bóde tebe she ból klizal.

13. Ne bódi prevezh pogóstim per njemu, de te ne odpáhne: tudi se prevezh od njega ne dérshi, de ná-te ne posábi.

14.

* Gèr. V. 10. ne bósh v' tvojm veselji ponishan.

14. Ne sgovárjaj se predóleu s' njim kakör s' enim svoje glihe: tudi ne vúpaj njegóvim mnógim besëdam. Sakaj s' svojim velikim govorjénjam te bó skufshal, se na smëh dershál, inu tvoje skrivne rezhy isprafhúval.

15. Njegovu nevsmilenu serze bó tvoje besëde ohranilu, inu on ne bó s' pokorjénjam, inu s'jêzho persanëfél.

16. Várùj se, inu svestú poslušhaj: sakaj ti hódish v' nevarnosti pokonzhanja.

17. Kadar ga poslúshash, bódi ravnu kakör de bi v' spanji glëdal, inu zhuj.

18. V' zëlim tvojim shivlénji lúbi Bogá, inu klizhi na njega sa tvoje isvelizhanje.

19. V fáka shivál lúbi svojo gliho: takú tudi v faki zhlovëk svojiga blishniga.

20. Slëhernu mesú se drushi k' svoji glihi, inu slëherni zhlovëk se bó s' enim sebi enákim drushil.

21. Vóvk se ne bó nigdár s' jágne-tam drushil, takú tudi ne grëshnik s' pravizhnim.

22. Kaj * imá svët zhlovëk s'psam?

* Gër. V. 22. kaj sa eno drúsbbo i má Hyena s'psam.

Al kaj sa eni dejl imá bogat s' vbógim?

23. Leva róp je divji ofél v' puſhavi: takú tudi bogátih páſha ſo vbógi.

24. Inu kakór je prevſetnimu ponishnoſt gnuſoba: takú je tudi bogátimu vbóſhéz ena klétu.

25. Bogat, kadár omáhne, je od ſvojih priátlov podpert; al ponishen, kadár pade, je zelú od snánzov odverſhen.

26. Kadár je bogat golúfán, njih veliku njemu pomága: kadár je prevſetnu govóril, njega pravizhniga delajo.

27. Aku bó niſèk golúfán, bó sráven tega ſhe ſvarjén: aku pametnu govory, njegovu govorjenje meſta ne najde.

28. Kadár bogat govory, vſi mólzhe, inu njegovo beſédo do oblákov povſdigújejo.

29. Kadár vbóſhiz govory, pravio: Kdó je tá? inu aku ſe ſpodtáknè, ga pobíjejo.

30. Dobru je premoſhenje, v' zhiгар veſti ny gréha: al vbóſhtvu je ſlég v' vuſtah hudobniga.

31. Zhlověka seržę njegóvi obras
spremeny, bódi vshe v' dobriga, ali v'
hudiga.

32. * Veseli obras, kateri je snami-
ne dobriga serzá, bósh teshkú, inu
s' trudem náshál.

XIV. Postava.

1. Blógěr zhlověku, kateri se ny pre-
grěshil s' besedo svojih vušt, inu
kateriga ne sbáda shálost savolo kaki-
ga grěha.

2. Srězhèn, kateri ny v' svoji dushi
shálosti imel, inu katerimu ny njegovu
vupanje vpádlu.

3. Shélnimu, inu óhèrnimu zhlově-
ku premoshenje ny k' pridu, inu ne-
voshlivimu zhlověku zhimú je slatú?

4. Kdór vkúp spravla, kër sam sebi
kráti, drugim vkúp spravla, inu en
drugi bó njegovu premoshenje potratil.

5. Komú bó dóbër, kateri sebi ny
dóbër? inu se v' svojim blági ne ve-
fely.

6.

* Gër. V. 32. Veseli obras pokáshe sa-
dovólnu seržę: al pregóvorov sastóp-
nosti ny najiti svunaj s' truda pólnim
jiskánjam.

6. Ny hújshiga kakòr tá, kateri sebi ne pervóshi, inu tó je vrazhila sa njegovo hudobío:

7. Aku tudi dobru stury, stury po nevedama, inu zhes svojo vólo: inu na sadne svojo nevólo skáshe.

8. Nevoshlivza okú je hudobnu: on svój obras prozh oberne, inu * svojo dúsho sanizhúje.

9. Ohernika okú ne bó nasitenu s' enim dejlam njegóve hudobíe: on ne bó sit, dokler se ne vsufhy, inu svoje shivljenje ne konzhá.

10. Hudobnu okú je k' hudimu (*naflávlenu*): inu ne bó kruha situ, ampak bó lazhnu, inu shálostnu per svoji misi.

11. Syn! aku imašh, sturi si dobru, inu ofrúj Bogú spodóbne dary.

12. Spómni se, de smért ne muddy, inu obsojenje k' grobu ** je tebi ja osnanjenu: sakaj obsojenje tigá svejtá je, on bó gotóvu vmerl.

13. Pred smertjo stúri dobru tvojimu priátlu, inu po tvoji mozhi daj vbógimu.

14.

* Gèr. V. 8. *dúshe sanizhúje.*

** V. 12. *ny tebi osnanjenu: kádaj imá tó obsojenje ispelánu býti.*

14. Ne odtergaj si dobriga dneva, inu nobeni dejl dobriga darú ne pusti v' nęmar.

15. Ne bófh li drugim sapustil tvoje shúle, inu tvój trud per rasdejlénji dejlęshov?

16. Dajaj, inu prejęmaj, inu opravizhúj tvojo dufho.

17. Pred smertjo dęlaj pravizo: sakaj v' gróbi se jęd ne najde.

18. Vse mesú svęne kakór tráva, inu kakór selén lyst na fróvim lęsi.

19. Edęn raste, inu drugi doli páda, takú je rodovina mesá, inu krivy; ena míne, inu druga se rody.

20. Vřáku strohlívu dęlu na sadne míne: inu katęri je toistú dęlal, pójde s' njim.

21. Vřáku imęnitnu dęlu bó k' sadnimu tudi sa táku sposnánú: inu kdór je toistú sturil, bó savolo njega hvalo dobil.

22. Blógęr zhlovęku, katęri se vędnu modrósti dershy, inu se v' pravizi vúri, tår misli po svoji sastópnošti na Boshje vse vidiózhe okú.

23. Katęri nję (modrósti) póti v' svojim serzi prevdárja, inu njęne fkrivnó-

nósti saštópi, inu kakòr nasledùvávèz
sa njó hodi, inu na njè pòtih òstane;

24. Katèri per njè ókniòh nótri shpè-
ga, inu pred njè vratini na vuhú
vlèzhe:

25. Katèri sravèn njè hišhe òstane,
en kól v' njè steno sašady, inu svojo
uto tamkaj poštávi, v' tej uti bóde nje-
ga premoshenje vselej per myri:

26. Pod njè strèho bó svoje otroke
spravil, inu pod njè vejami stanóval.

27. On bó pod njè strèho pred vro-
zhíno obvárùvan, inu v' njè zhásti
pozhiyal.

XV. Postava.

1. **K**atèri se Bogá boji, bó dobru
stural: inu katèri se pravize der-
shy, bó (*modróst*) dosègel,

2. Ona bó njemu naprùti prishla
kakòr zhastita máti, inu njega gori vse-
la kakòr nevésta, katèra je diviza.

3. Ona bó njemu kruh shivlenja,
inu saštópnošti jèsti dajála, ga bó na-
pojšla s' vodó isvelizhanske modrósti:
inu se bó v' njemu vkoreninila, inu
se ne bó gánšla:

4. Ona ga bó ohranila, de ne bó k' framóti sturjén: inu ga bó povikfhala per njegóvih fosédih,

5. V' frédi sbiralishta bó njegóve vušta odperla, inu ga bó napolnila s' duham modrósti, inu sastópnošti, inu ga bó oblekla s' oblazhilam tē zhašty.

6. Vesélje, inu dobro vólo bó kakòr bogato salógo verh njega vkùp sbirala, inu bó dala njemu sa dejlesh vèzhnu ime.

7. Nespametni ludjē njo ne bódo najdéli, inu pametni ludjē jo bódo frèzhali: nespametni ludjē jo ne bódo vidili: sakaj ona je od prevsètnošti, inu golúšie délezh prozh.

8. Lashnivi moshjē ne bódo na njó mislili: inu refnizhni moshjē se bódo per njej snajdli, inu jim po frèzhi pójde, dokler k' Boshjimu poglèdu pridejo.

9. Hvala ny lèpa v' vuštih grèšhnika:

10. * Sakaj od Bogá pride modróst: s' modróstjo pak je hvala Boshja sdrúshena, svèšte vušta so njē pólnie, inu Gospód jo bó njim dál.

11.

* Gèr. V. 10. sakaj (hvala) ny od Bogá njemu dana:

11. Nikár ne rézi: Bóg je kriv, de nję (modróli) ny per meni: sakaj kar on sovráshi, tĩa nimašh šturiti.

12. Nikár ne rézi: On je mene smótil: sakaj on hudobnih ludy ne potrebuje.

13. Sakaj Gospód všo ostudnost te smóte sovráshi, inu kateri se njega boje, ne bódo tó lubili.

14. Bóg je zhloveka v' sazhetki šváril, inu ga je v' oblásti njegove vóle pustil.

15. Sravěn tęga je njemu dál sapóvędi, inu vkáse svoje:

16. * Aku hózhešh sapóvędi dershati, inu tó, kar njemu dopade, vselej sveštú šturiti, te bódo ohranile.

17. On je vodó, inu ogin pred tebe postavil: istęgni rokó, h' katerimu hózhešh.

18. Zhlověk imá pred seboj shivlenje, inu smért, to dóbru, inu to húdu: kar bó njemu dopadlu, bó njemu dánú:

19. Sakaj velika je Boshja modróst, on (Bóg) je nepremágliv v' svoji mozhí, inu štanovitnu vse vidiózh.

* Gęr. V. 16. Aku bóšh botět, bóšh deršhal njega sapóvędi, inu sveštú dopótnil, kar njemu dopáde.

20. Gospóda ozhy so pruti tēm, kateri se njega boje, inu on posná vse zhlověkove dēla.

21. Nobenimu ny sapovēdāl hudobnu dēlati, inu nobenimu ny dovolil grešhíti.

22. Sakaj on ne shely veliku shtēvilu nevěrnih, inu nepridnih otrók.

XVI. Postava.

1. Ne bódi vesel, aku veliku hudobnih otrók imash: tudi se nad njimi ne obvēfeli, aku strahú Boshjiga ny v' njih.

2. Ne saněsi se na njih shivljenje, tudi ne glěj na njih dēla.

3. Sakaj bólschi je édén, kateri se Bogá boji, kakór tavshent hudobnih otrók.

4. Inu bólschi je bres otrók vmřeti, kakór hudobne otroke sapustiti.

5. En sam dóbēr bó deshelo s' ludmy napólnil: ród hudobnih bó sapushén.

6. Veliku tákiga je moje okú vidilu, inu she veliku vezh tákiga je moje vuhú slishalu.

7. V' sbiralishl grešhnikov se bó ogin

ogin vshgál, inu med nevernim ródam
se bó jesa vnela.

8. Někadajni velikáni niso sa svoje
gręhe sprofili, kateri so bily konzhani,
ker so se na svojo mózh sanęfli:

9. (Bóg) ny persanęfel tem, per kate-
rih je Lót ptujz bil, inu jih je preklel
savolo njih prevšetnih besedy.

10. On je bres všmilenja zěl ród
pogúbil, kateri se je v' svojih gręh
povikshúval.

11. Kakór tudi shest stu távshént
pejshzov, kateri so se v' terdobi svo-
jiga serzá sbrali: inu zhe bi bil en sam
med njimi terdovraten, bi bilú zhúdu,
aku bi bil bres pokorjénja.

12. Sakaj všmilenje, inu serd je per
njemu. On se pusty sprošiti, al tudi
jeso rasliva:

13. Kakór veliku je njegóvu všmilen-
je, takú veliku je njegóvu svarjénje,
on zhlovęka po njegóvih delih sódí.

14. Gręshnik ne bó s'krivizo vbej-
shal, inu všmileniga vúpanje ne bó
dólgu bres plazhla.

15. Všaku všmilenje perprávi męstu
flehěrnimu po saflushénji njegóvih del,
inu po rásvúmnosti, s' katero je kakór
ptuji shivel.

16. Ne rézi : Skril se bóm pred Bógam, inu is visókiga kdó na mene misli?

17. Med velikim ludstvam ne bóm sposnán : sakaj kaj sin jest med tolikajn stvarmy?

18. Polej neběsa, inu neběs neběsa, brěsěn, zěla semla, inu vle, kar je v' njih, se pred njegóvim oblizhjam trěse,

19. Tudi gorę se bódo od strahú gibále, inu hribi, inu semle fundament, kadar bó Bóg na nje poglědal.

20. Serzę vse tó ne sapopade : (Bóg) pak vsáku ierzę sposná :

21. Kdó sastópi njegóve póti, inu vihar, katęriga tudi zhlověshku okú ny vidilu?

22. Sakaj nar vezh njegóvih děl je fkritih : děla pak njegóve pravize kdó bó dopóvedal? ali kdó jih bó prestál? sakaj (Boshje) obsojenje je délezh prozh od enkäterih (misel) inu isprashuvanje vseh rezhy bó na konzhanja dan.

23. Nesastópěn prasne rezhy misli : nespametěn, inu smóten pak misli norške rezhy.

24. Poslufhaj me syn, inu vúzhi se návuk tę sastópnošti, inu glěj s'tvojim ferzam na moje besěde.

25. Prav preváganu podvuzhénje hózhem dati, inu bóm vse prejisfal, kar je k' temu tréba, de bi modróst dopovedal: zhuj s'tvojim serzam na moje besede, inu bóm s' pravim duham zhudeshe povedal, katere je Bóg od sazhetka v' svojih delih viditi dal, inu bóm tebe vuzhíl njega v' resnizi sposnati.

26. Bóg je od sazhetka vse svoje dela v' modrósti stvaril, inu per njih stvarjenji njih rasdejlke, inu med temi te nar imenitnisthi po njih sórtah raslózhił.

27. On je sa vselej njih isdelkam lepoto perdál, one nizh ne potrebújejo, tudi se ne vtrúdio, inu od svojih opravikov ne prenehajo.

28. Nikóli enu drúgimu sebi nar blishnimu napótja ne dela.

29. Ne bódi * njegóvi besedi neverjetén.

30. Po timu je Bóg na semlo pogledal, inu njó s' svojimi dobrótami napólnil.

31. Vso shivo stvar je na njó (semlo) postavil, inu se bó supet v' njó vernila.

S 2

XVII.

* Gèr V. 29. Inu one (dela) ne bódo nigdar njemu nepokórne.

XVII. Postava.

1. **B**óg je zhloveka is parsty stvaril, inu ga je po svoji podobí narèdèl.

2. Inu supet njega k' parsti stury, inu ga je s' eno njegóvi naturi permèrjeno mozhjó obdál.

3. On je njemu odlózhil enu shtèvflu dny, inu en zhafs, inu je njemu oblást dál zhes tó, kar je na semli.

4. On je stvaril, de se je vse mesú njega bálu, inu de je zhes sveríne, inu ptize gospoduval.

5. On je is njega stvaril eno njemu enako pomózh: je njima dál pamet, jésik, ozhy, vushèsa, inu serze, de bi mislila: inu jih je s' lúzhjo tē sastópnošti napólnil.

6. On je v' njih stvaril duhá snánje, njih serze je s' sastópnoštjo napólnil: inu jim je to húdu, inu to dóbru pokásal.

7. On je s' svojim ozhèsam njih ferza rás-svitlil, de bi jim pokásal svoje velike dèla:

8. De bi ony njegóvu svètu ime zhaštili, inu njegóve zhudeshe hvalili, de bi njegóve velike dèla osnanúvali.

9 On jim je pervergel vuk, inu jim je shivlenja postávo sa dejlesh dál.

10. On je s' njimi vezhno savešo sturil, inu jim je pravizo, inu svoje sodbę pokasal.

11. Njih okú je njegóvu velizhastvu vidilu, inu njih vushesa fo njegóvi zhastitlivi glásh slifhale, inu je njim rękál: Várújte se pred všo krivizo.

12. Tudi je vsákiterimu is njih sapóved dál sa blishniga fkerbęti.

13. Njih póti fo vednu pred njim, inu niso pred njegóvimi ozhmy sakrite.

14. Zhes vsáku lúdstvu je eniga oblastnřka postavil:

15. Ozhítu je pak postálu, de Israel je Boshje dejl.

16 Vše njih djánja fo pred Boshjim oblizhjam kakór sónze: inu njega ozhy bres nehánja na njih póti gledajo.

17. Njim dáne postáve skusi njih hndobšo niso otamnele, inu vse njih krivize fo pred Boshjimi ozhmy.

18. Zhlovękovu vbógajme dájánje je per njemu (Bógu) kakór en pózhat, inu zhlovękovo darovitnost várúje on kakór ozheša sęrklu:

19. Potle pak bó on vřtal, inu jim
bó

bó povernil plazhilo, flehèrnimu na njegovo glavó, inu bó (grejbnike) páhnil v' semle globozhíno.

20. Spokórníkam pak je dál pravize pót, inu je v' potèrpeshlivošti trudne potèrdil, inu jim je rěsnízo sa dejlesh odlózhil.

21. Preobèrni se h' Gospódu, inu sa-pústi tvoje grěhe:

22. Prosi pred Gospódovim oblížham, inu majns'haj spodúkleje.

23. Verni se h' Gospódu, inu odverni se od tvoje krivize, inu prav možnú sovrashi vse tó, kar je Bóg preklęl:

24. Sposnaj pravize, inu sodbę Boshje, inu dershi se v' stani tvojiga poklizanja, inu v' molitvi pred narvishim Bógam.

25. Drushi se s' svętimi na svejti, s' temi, kateri shive, inu Bogú hvalo dajęjo.

26. Ne ostani v' smóti hudobnih, hvali Bogá pred smertjo. Med męrtvimi, kateri so, kakor bi jih ne bilú, je konęz hvále.

27. Hvali, dokler shivíšh, shiv, inu sdrav hvali, zhasti Bogá, inu hvali se s' njegovim všmilenjam.

28. Kakú velika je Gospóda milost, inu njegóvu všmilenje zhes te, kateri se k' njemu preobèrnejo!

29. Sakaj vse (kar je popólnoma) ne móre biti v' zhlověki, ker zhlověka syn ny nevmerjózh, inu njemu nezhi-měrna hudobía dopáde.

30. Kaj je svetléjšhi kakor sónze? inu letó bó minúlu. Ali kaj je hudob-nišhi kakor tó, kar si je mesú, inu kry ismislila? inu tó bó svarjenu.

31. Onu (sónze) obseje, kar je nar-ból visokiga na nebi: vsi ljudje pak so parst, inu pepel.

XVIII. Postava.

1. **K**ateri vėkoma shivy, je vse vkúp švaril. Bóg sam bó sa pravizh-niga sposnán, inu ostáne na vėkoma nepremágan krajl.

2. Kdó samóre njegóve dēla praviti?

3. Sakaj kdó bóde njegóve velike zhúdeshe prejiskal?

4. Kdó bó pak mózh njegóve velikó-sti isřekál? Ali kdó se bóde vlótil nje-govu všmilenje praviti?

5. Ny mozh pomajnshati, tudi ne kaj

kaj perloshiti, ne tudi sapopásti njegove velike zhudeshe.

6. Kadár bó zhlovèk (tó prejisuvánje) dokonzhal, tádaí bó sazheł: inu kadár bó nehal (od svojiga persadevanja) bó v' sadregi.

7. Kaj je zhlovèk, inu h' kaj sa enim pridu je, inu kaj móre on dobriga, ali húdiga (Bogu) šturiti?

8. Shtévilu zhlovešhkih dny je k' vezhimu stu lejt: kakór kápła vode prúti mórju, inu sèrnu p' ska, takú majhine so njih (zhlovekov) lejta pruti vezhnosti.

9. Sató imá Bóg s' njimi poterplenje, inu rásli va svoje všmilenje zhes nje.

10. On vidi, de prevšetnost njih ferzá je hudobna, inu * posná njih svitu spazhenje.

11. Sató se on prav obilnu zhes nje všmili, inu jim káshe rěsnize pòt.

12. Zhlovekovu všmilenje je le pruti svojimu blishniamu: Boshje všmilenje pak zhes vse mešú.

13. On ima všmilenje, vuzhy, inu svary kakór pastir svojo zhědo.

14.

* Gër. V. 10. Inu vej, kakú budú je njih pogublénje.

14. On se všmili zhes tega, kateri všmilenja vúk gori vsáme, inu njega sapóvèdi hitru dopólni.

15. Syn! zhe komú dobru šturíšh, ne godèrnaj per temu, inu kadár koli dásh, ne sháli s' hudo besèdo.

16. Ne hlady li rosa vrozhíno? takú tudi všáka (dobra) besèda je bólsih kakór dár.

17. Ni li (dobra) besèda zhes dóbér dár? obóje pak je per pravizhnimu zhlovèku.

18. Norèz grenkú oponósi, inu ne-perludniga dár štury shalostne ozhy.

19. Pred sodbo perpravi si pravizo, inu navúzhi se, prèden govoríšh.

20. Pred bolešnio vsámi osdraválu, inu pred sodbo sam sebe ispráshaj, inu bósh pred Bógam všmilenje náshál.

21. Pred bolešnio se ponishaj, inu * ob zhasi bolešni pokáshi tvoje (dobru) sadershanje.

22. Naj te nizh nasaj ne dershy všelej moliti, inu do smerti ne jenjaj v'pravizi rásti: sakaj Boshje plazhílu na vèkoma ostáne.

23.

* Gër V. 21. inu kadár si grèshil, škasbi tvoje spreobernenje.

23. Pred molitujjo perprávi tvojo dúšho, inu ne bódi kakór zhlovèk, katèri Bogá skúšha:

24. Smisli na jeso v'dnevi konzánja, inu * na zhas, kadár bó Bóg slehernimu povernil po temu, kakór je pred njim shivel.

25. Ob zhasi obilnosti spómni se na vbóshtvu, inu per bogástvu na potrebe vbóshtva.

26. Od jutra do večera se zhas spreminy, inu tó se pred Boshjimi ozhmy hitru sgody.

27. Módér zhlovèk se bó per všimu bál, inu ob zhasi grèhov se bó sanikerosti várúval.

28. Všaki sastópèn sposná modróst, inu hváli tega, katèri je njó náshál.

29. Sastópni v'besedah so tudi módrú delali: inu sastopili réšnizo, inu pravizo, inu so kakór dàsh isliváli pripovisti, inu sodbę.

30. Nikár po svojím poshelénji ne hodi, inu odverni se od svoje vóle.

31. Aku dopólnish shelę svoje dúšhe,
te

* Ger. V. 24. inu na zhas moshtúvanja, v' katèrim bó Bóg svoje oblizhje odverníl.

te bó ona tvojim sovrashnikam k' smę-
hu stürila.

32. Ne veselí se, ne v' velikih po-
jednah biti, ne v' malih, sakaj per
njih se po góstim grěshy.

33. Ne postáni vbóg skusi tó, de
bi s'zhinšam na pófodo vset dénar
na gostarće potrátil, kádár nizh v'mosh-
ni nimash: sakaj tí bósh tvoje shiv-
lenje flabu ofkerbél.

XIX. Postava.

1. Dělavéz pijánéz ne bó obogátíl:
inu kdór to malú ne zhisla,
bó po zhasi pádél.

2. Vínu, inu shenę sturę, de módri
odpádejo, inu sastópni sanizhlivi po-
stánejo:

3. Kdór se s'kúrbami sklène, bó ne-
frámén, on bó dejšesh strohlivosti, inu
zhervov, bó k' velikim isgledu postav-
len, inu njega dusha bo is fhtévila
(shivib) vèrshena.

4. Kdór hitru vèrjáme, je lohkosër-
zhén, inu bó ponishan: ja zhes tó bó
on sa tákiga dershán, katéri sam super
sebe grěshy.

5. Kdór se nad hudobío veselý, bó
v'ne-

v' nezhašt pádël: inu kdór svärjénje sovráshi, tigá shivlenje se skrajsha: inu kdór blebetánje sovráshi, hudobto pogasy.

6. Kdór sam super sebe grëshy, tega bó grěvalu: inu kdór se v' hudobii vesely, bó v' nezhašt pádël.

7. Ne povej drugim hudobno, inu ojštro besědo, inu ne bósh fhkódo těrpěl.

8. Nikár ne právi tvoje misli priátlu, inu sovrášniku: * inu aku kaki grěh imášh, nikár ga ne rasoděni.

9. Sakaj on te bó poslúshal, inu ná-te rávnu glědal, inu kadár bó (govóril) kakór de bi grěh isgovárjal, te bó sovrášhil, inu takúshěn bó vselej poleg tebe.

10. Si kako besědo super tvojiga blishniga flishal? nej ostáne ona v' tebi pokopána, inu sanesi se, te ne bo rasgnála.

11. Norěz, dokler flishano besědo vùn ne vershe, je kakór shena, katěra v' poródi stóka.

12.

* Gěr. V. 8. Priátlu, inu sovrášniku ne právi ptuje shivlenja, inu aku ne bó tebi grěh, nikár ne rasoděni.

12. Kar je v' stégni safajéna pù-
shíza, tó je beséda v' serzi norza.

13. Posvári priátla, morebiti ny vej-
dil, inu bó rékál: Nisim sturil: ali
zhe je sturil, de ne bó spet sturil.

14. Posvári priátla, morebiti ny go-
vóril: inu zhe je govóril, de sa na-
prej ne bó vezh govóril.

15. Posvári priátla: sakaj dostikrat
je kaj slágániga.

16. Ne vérjámi fleherni besédí: en-
kateri se s' jesikam pregréshy, ne pak
s' serzam.

17. Sakaj kdó je, kateri bi se s' je-
sikam ne pregréshál? Posvári blishniga,
predén njemu shúgash.

18. Inu sturi prostor * strahu Narvi-
shiga: sakaj vsa modróst je strah Bosh-
ji, inu ona vuzhy Bogá se báti, inu
zela modróst v' dopolnénji postáve ob-
stojy.

19. Prekanjenje v' hudobii ny modróst:
inu ismishlanje gréshnikov ny rás-
vúmnost.

20. Je hudoba, katéra je prekletve
vrédna: inu je nevúmnén, per kateri-
mu je (samu) pomankanje na modrósti.

21.

* Ger. V. 18. poslavi.

21. Bólshi je zhlověk, kateri málu modrósti, inu sastópnošti, ampak strah (Bosbi) imá, kakòr táki, kateri veliku sastópnošti imá, inu póstavu Narvishiga prelómi.

22. Ena vmetnost je, kateri ne spodlety, al ona je krivizhna.

23. Edèn gotóve rezhy govory, inu resnizo právi. Drugi pak se hinávsku ponishúje, inu njegovu ferze je pólnu golúfic:

24. Edèn se s' veliko ponishnostjo prevezh podvershe: drugi * v'tla pogléda, inu se dershy, kakòr de bi ne vidil tó, kar je nesnánu:

25. Inu aku se savolo svoje slabósti ne vúpa greshíti, vendèr, aku bó zhas hudú sturiti náshal, bó hudú sturil.

26. Is pogléda se zhlověk sposná inu sastópèn se sposná is obrása podóbe?

27. Telešnu oblazhílu, smèh na sobèh, inu zhlověka hod pokáshe njega.

28. ** Svarjénje ny resnizhnu, kate-

* Gèr. V. 24. s' svojimi ozbmy v'tla pogléda, inu se dershy, kakòr de bi glub bil, al kádar bó sposnán, te bó prebitel, de bó budú sluril.

** V. 28. Je enu svarjénje kateru ny spodobnu:

teru se v' jesi obrekúvávza gody: inu je sodba, katëra se ne snajde pravizhna, edën pak mólzhy, inu tá je rás-vúmën.

XX. Postava.

1. **K**akú bólfhi je svaríti, * inu ne odstrašhiti tigá, katëri s'besëdo (svoje pregrëšbenje) sposnati hózhe, kakòr se jesiti!

2. Kakòr en skóplen, kadär poshely divizi divishstvu vsëti:

3. Takú je tá, katëri s'silo krivizhno sodbo štury.

4. Kakú dobru je na posvarjénje pokásati spokorjenje! sakaj takú bólfh (prav) radovólnimu grëhu vbejšhal.

5. Edën mólzhy, tá bó módër snájden: inu edën je sovráshtva vředen, kër je neposajén v' govorjénji.

6. Edën mólzhy, kër ne sna govoriti: inu edën mólzhy, kër vej, kadaj je perpravën zhaš.

7. Módër zhlovëk bó do zhaša mólzhal:

* Gër. V. 1. kakòr se na šarivnim jesiti, inu tá, katëri (ivój grëh) sposná, bó šbkódi odsbat.

zhal: nesframnik pak inu nespameten
ne bó na zhas ględal.

8. Kdór veliku besędy imá, bó svo-
jo dušho ranil: inu kdór si krivizhnu
oblast vsame, bó sovráshen.

9. Rasvusdán zhlověk imá v' hudim
fręzho, inu kar on snajde, je njemu
k' fhkódi.

10. Je dár, kateri ny k' pridu: inu
je dár, kateriga plazhlu je dvójnu.

11. Edén bó savolo (*prevelike*) zha-
sty pomajnfhan: inu edén bó savolo
poníshúvanja povikfhan.

12. Edén sa majhino zęno veliku kú-
pi, vendér sedemkrat tóliku plazha.

13. Móder sebe fksi besęde lubes-
niviga stury: norzov priętnost pak se
bó rashla.

14. Dár nespametniga ne bó tebi k'
pridu: sakaj on s' sedmemi ozhmy (*na*
vrazbilu) ględa.

15. Málu bó dál, inu veliku bó
oponofil: * odperanje njegóvih vust je
kakór plámen, kateri se ras-fhirja.

16. Edén danás posódi, inu jutri na-
saj tętja: taki zhlověk bó sovráshen.

17.

* Ger. V. 15. on odpera vusta kakór
osnamuvávez.

17. * Norèz ne bó priátla imel, inu njegóve dobróte ne bódo priètne.

18. Sakaj katèri njegóvi kruh jedó, imajo golúfne jesíke. Kólikukrat, inu kóliku njih bó njega sasmehùválu?

19. Sakaj on ne dejly po právi pá-meti, ne tó, kar bi imel hraniti, tudi ne tó, kar bi ne imel hraniti.

20. Sapeliviga jesíka pádèz je kakòr tèga, katèri na jèšhterlihu páde: takú bó pádèz hudobnih náglu prishal.

21. Sitèn zhlovèk je kakòr práсна marnja, on bó po góstim v' vustih tih rásvusdánih.

22. Pregóvor is vust eniga norza bó savershen: sakaj on ga ne povè ob pravim zhasi.

23. Enimu pomankanje bráni greshti, ** inu aku ravnu se sdershy, shele ohráni.

24. Eden poguby svojo dúsho savolo framote, inu savolo nespámetniga zhlo-
vè

* Gèr. V. 17. Norèz bó rèkal: Nimam priátla, ny sabvále sa moje dobróte. Katèri mój kruh jedó, imajo bud jesik.

** V. 23. inu per svojim sdersbanju ne bó nepokójèn.

věka njó sguby: on bó tedaj savolo
ludškiga spofhtúvánja sebe pogubil.

25. Edén sa framote vólo oblubi
priátlu, inu li ga bres potrebe sovraš
stury.

26. Lash je zhlověku gerdú postram-
lenje, inu je po góstim v' vústih tih
rasvusdánih.

27. Górishti je tat, kakór na lāshe
navájen zhlověk: obá pak bóta pogub-
lénje sa dejlesh prejela.

28. Sadershánje lashnivih ludy je
bres zhašty: njih framota je bres ne-
hánja s' njimi.

29. Móděr skusi svoje besěde sebi
zhašt doby, inu rásvúmen zhlověk bó
mogózhnim dopádel.

30. Kdór svojo semló obdelúje, bó
veliku shita na kúp spravil: inu kdór
pravizo děla, bó sam povikshan: kdór
pak mogózhnim dopáde, * bó krivizi
odfhál.

31. Podejlénja, inu daróvi oflepe **
sodníkam ozhy, inu jih kakór múta-
ste sture, de ne mórejo svariti.

32.

* Gěr. V. 30. bó odpushanje (svoje) kri-
vize sadóbil.

** V. 31. módrim.

32. Sakrita modróst, inu sakopánu bogástvu h' kákimu pridu je obadvóje?

33. Bólfhi je tá, kateri svojo nevúmnošt skriva, kakór zhlovék, kateri svojo modróst vtajy.

XXI. Postava.

1. Syn! si greslíl? ne stúri vezh: ampak tudi sa odpushánje poprejshnih (grébov) prosi.

2. Bejshi pred gréhi kakór pred kázho: aku se k' njim perblishash, se bódo tebe polotili.

3. Njih sobjé so kakór lévovi sobjé, inu zhlovéshke dushe vmoré.

4. Vsaki gréh je kakór na obá kraja ójstér mezh, sa njega ráno ny sdravja.

5. Prepíranje, inu krivize premoshenje v' nizh perpravio: inu prebogáta hifha bó skusi prevšetnost k' nizh sturjena: takú bó premoshenje prevšetniga s' kórenam isdertu.

6. Proshnja vbógiga bó is njegóvih vust do njega (Bogá) vushésh prifhla, inu hitru se bó njemu praviza sgodíla.

7. Kateri sovráshi, je na pregréshni stopini: inu kateri se Bogá boyy, se bó v' svoje serzé nasaj vernil.

8. Mogózhèn, inu v' besedah pre-
dersèn zhlovèk je od dèležh snán:
* inu en módèr vej, de sna fkusi njega
v' pádèz pridti.

9. Kdór svojo hifho s' ptújim blagam
syda, je ravnu kakòr tá, katèri ká-
mne vkúp spravla (de bi) po symi
(sydal.)

10. Grěshnikov mnóshiza je kakòr
kúp predíva, njih konzhanje je ognè-
ni plámen.

11. Grěshnikov pót je s' kamnam
gládku nadèlana, al k' sadnimu pèle
k' pèklu, inu k' tami, inu k' tèrplènju.

12. Katèri * pravizo ohráni, bó nje
sastópnošt sapópádel.

13. Popolnomost (inu' sad) strahú
Boshjiga je modróšt, inu sastópnošt.

14. Katèri ny v' dobrimu módèr, ne
bó isvuzhèn.

15. Al ena modróšt je, katèra je
pólna hudobe: inu kjèr je grenkóšt,
tam ny sastópnošti.

16. Snánje módriga se bó kakòr po-
vódnje rasilu, inu njega svèt ostáne
kakòr shiv studénèz.

17. Norzov serzè je kakòr vbíta po-
fó-

* Gèr. V. 12. Gospodovo posláv o dersby

fóda, inu ne bó nobéne modrósti der-shalu.

18. Karkoli sa eno módro besedo bó en pametén flifhal, jo bó hvalil, inu ná-se obernil: aku jo pak en rasvus-dán flifhi, njemu ne dopáde, inu jo sa svój hárbét vershe,

19. Norzov govorjenje teshy kakòr butara na pòti: al na shnábljih sastóp-niga se prietnost najde.

20. V'sbiralifhi gledajo (ludje) na vušta rásvúmniga, inu njegóve beséde v' svojih ferzih prevdarjajo.

21. Kakòr je poderta hifha, takú je norzu modróst: inu nevumniga vuzhe-nóšt so beséde, katere se ne mórejo povedati.

22. Návúk je norzu kakòr spúne na nogah, inu kakòr okóve na dèfni roki.

23. Noréz se glasnú sineja: módèr mósh pak se bó kómaj tíhu nasmejal.

24. Návúk je rásvúmnimu kakòr sláta snága, inu kakòr shlahtna obve-silniza na dèfni roki.

25. Noréz rad v' blishniga hifho té-zhe: sastópèn zhlovèk pak se framúje pred mogózhniga obrásam.

26. Noréz fkusi oknu v' hifho fhpe-ga: sastópèn mósh bó pak svú.naj
ital.

27. Zhloveka nespamet je per vrátih poslušhati: al pametnimu bó tá ne-frámnošt teshkú sturila.

28. Nespametnih shnábli norške rezhý právio; besède rasvúmnih pak bódo na vági vágane.

29. Norzi svoje serze na jesíki ima-jo: módri pak svój jesik v' serzi.

30. Kadar hudobén * hudízha kólne, kólne sam svojo dúsho.

31. Podpihúvávész bó svojo dúsho omadeshúval, inu bó povsód zher-ten: inu kdór bó s' njim ostal, bó sovráshen: molzhezsh, inu sastópén bó zha-stén.

XXII. Postava.

1. **L**en ** je bil s' blatnimi kamni posút, inu vsi bódo od njegóviga sanizhúvánja govorili.

2. *** Na leniga se je volóvsku blatu metalu: inu sleherni, kateri se ga dotákne, bó roké otréfal.

3.

* Gër. V. 30. supérnika

** V. 1. je bil blatnimu kámnu enák dersbán.

*** V. 2. Len je bil volóvskimu blatu na gnoji enák dersbán:

3. Rasvudán ſyn je ozheťova framota: inu (táka) hzhy bó sanizhliiva.

4. Rásvúmna hzhy bó ſvojiga moshá deſleſh: tá pak, kaťera oframoty, bó ſvojimu rodníku k' nezhaſti.

5. Predersna ozheťa, inu moshá oframoty, ona bó hudobnim enáka derſhana, inu od oběh sanizhúvana.

6. Govorjénje ſvunaj praviga zhaſa je kakór godénje v' ſháloſti: al na terdim derſhátí, inu vuzhiti je vſelej modróſt.

7. Kdór norza vuzhy, je kakór tá, kaťeri zhepine vkúp ſklejúje.

8. Kdór kaj tēmu, kaťeri ne poſlúſha, pravi, je kakór tá, kaťeri ſpijózhiga is terdiga ſpánja budy.

9. Kdór s' norzam od modróſti govory, govory s' ſpijózhim: kaďar iſgovory, bó práſhal: * Kdó je tá?

10. Zheſ mertviga ſe jókaj, ſakaj njegova ſvitloba je preſhlá: inu zheſ norza ſe jókaj, ſakaj njemu je pameti ſmankalu.

11. Zheſ mertviga ſe malu jókaj, ſakaj on je v' pozhíték priſhal.

12.

* Ğer. V. 9. Kaj je?

12. Al nar hudobnišhi shivlenje nar hujšhiga norza je hujšhi kakòr smèrt.

13. Zhes mertviga se sèdem dny shalúje; zhes norza, inu hudobnika pak vse njih shive dny.

14. S' norzam nikár veliku ne govori, inu s' nesastópnim ne hodi v' zákèr.

15. Várùj se pred njim, de ne bóšh s' njegóvim grèham omadeshùvan.

16. Ognì se njemu, inu bóšh pokoj nàshàl, inu njegóva noróšt ne bó tebi grenkósti sturíla.

17. Kaj je teshi kakòr svinèz? inu tó (*kar je teshi*) kakú se drugázhi ime-núje kakòr norèz?

18. Lóshi je prenáfhati pèšèk, inu sól, inu kùp shelesa kakòr nespámet-niga, norškiga, inu hudobniga zhlo-veka.

19. Kakòr lèfs v' sydanja fundamenti dobru vkùpej svesan se * ne rasklène, takú je tudi skusi premishlen svèt po-terjenu serzè (*nepremaknenu*).

20. Sastópniga napréjvsetje ne bo nig-dár skusi strah okóli vershenu.

21. Kakòr plót na vífókih krajih, inu bres mávte nadèlan syd pred vètram ne obstoij:

22.

* Ger. V. 19. v' potrefi

22. Takú se tudi norza bojezhe serze v' (njegóvib nestanovitnih) mislih ne bó silnihu strahu vbránilu.

23. Kakór je norza serze bojezhe v' mislih, takú bó (na sprúti) vselej bres stráha tá, kateri stanovitnu v' Boshjih sapóvèdih ostáne.

24. Kdór v' okú dregne, solse vùn pershene: inu kdór serze vtisne, obzhutenje obudy.

25. Kdór kámèn med ptize vèrshe, jih raspody: takú, kateri priátlu oponósi, priásnost rasdère.

26. Aku lih super priátla mezh isdèresh, ne pusti si serze vpásti: sakaj tìga snafh nasaj djáti. Super priátla

27. Aku si kaj shálìga røkàl, ne bój se: sakaj se snáta spraviti, zhe lè ny oponofenje, ali ozhitanje, prevsetnost, fkrivnih rezhy rasodenje, inu fkrivaj sturjena fhkóda: vlc tó priátla odpody.

28. Bódi svést tvojimu priátlu v'njegóvim vbóshtvi, de se bósh tudi v' njegóvi frèzhi veselíl.

29. Ob zhasi njegóve nadlóge ostani njemu svést, de bósh tudi per njegóvim dejlèshi ràven - dejlesh imel.

30. Pred ognam v'pèzhi fàparza, inu dim tìga ognà gori grè: takú tudi
pred

pred kervy prelivánjam klětuv, safra-
motenje, inu shuganje.

31. Priatla * posdraviti se ne bóm
framúval, pred njegóvim oblizhjam se
ne bóm skríl: inu akú bó meni kaj
hudiga sturil, bóm prenešel.

32. Sleherni, katëri bó flíšhal, se
bó njega várúval.

33. Kdó bó na moje vústa kluzhav-
nizo djál, inu na moje shnáble terdën
pézhat, de bi savolo njih ne pádël,
inu de bi mene mój jésik ne pogúbil?

XXIII. Postava.

1. **G**ospód tí ozhe, inu gospodár mo-
jiga shivlenja, ne daj me njih
(tih shnáblov) nestanovitnosti zhës: tú-
di ne pusti me savolo njih pasti.

2. Kdó bó moje misli s' shibami tē-
pël, inu mojimu ferzu módër vúk dál,
de ne bó meni savolo njih nevejdnosti
persanesënu, inu de njih pregrêhe
ozhitne ne postánejo,

3. De se ne bódo moje nevejdnosti
narástle, inu moje pregrêhe nagmërale,
inu moji grêhi obilni postali, de ne
bóm

* Ger. V. 31. sagovarjati

bóm pred mojimi sovráshniki pádel,
inu de se mój sovrashnik ne bó nad
menój veselil?

4. Gospód tí ozhe, inu Bóg mojiga
shivlenja, ne daj me njih vóli zhes.

5. Ne daj meni prevsetne ozhy, inu
vse hude shelé od mene odverni.

6. Odvsami meni poshrashne shelé,
inu naj se mene ne polóti nezhistu
poshelenje, tár ne isdaj me nesramni-
mu, inu rasvudánimu serzu.

7. Poslushájte otrozi podvuzhénje od
jesika: inu kdór bó tó dershal, ne bó
fkusi shnable pogublén, tudi se ne bó
v' nar hudobnistih delih spodtaknil.

8. Grešnik se bó v' svoji nezhimer-
nosti vjel, prevsetén, inu preklinja-
véz se bó fkusi njih (shnable) pohuj-
shal.

9. Ne vadi tvoje vústa na persegan-
je, sakaj v' timú jih je veliku pádlu.

10. Nikár ne imaj vednu v' tvojih
vústih Boshje ime, inu ne perstavlaj
med tvoje govorjenje imena svetih: sa-
kaj tí ne bósh savolo njih bres dolgá.

11. Sakaj kakór hlápéz po góstim na
pési ny bres próg: takú fleherni, ka-
teri persega, inu imena imenúje, ne
bó popólnoma bres gréha.

12. Zhlověk, kateri veliku peršega, bó póln krivize, inu njegóva hišha ne bó shíbi odshlá.

13. Aku ne bó dopólnil, kar je peršegel, bó njegóvi grēh na njemu ostal, inu zhe tēga ne bó zhiflal, bó dvakrat tólkajh greshíl.

14. Inu aku bó na prásno rēzh peršegel, ne bó isgovorjén: sakaj njegóvi hišhi bóde tó obilnu pověrnenu.

15. Tudi je enu drugu govorjénje smerti vřednu: tó se nima v' Jakobovi hišhi snajti.

16. Al * všmileni vse tó od sebe odvernejo, inu se ne válajo v' pregrēhah.

17. Tvoje vušta se nimajo naváditi na rasvusdānu govorjénje: sakaj v' tim-istim je pregrēšhna rēzh.

18. Spomni se na ozheta, inu máter tvojo, kadār v' sředi mogózhnih stojíš:

19. De ki Bóg pred njimi ná-te ne posábi, inu ne terpíšh ozhitanja, kadār bi v' tvoji navadi nespameten poštal, de ne bóšh tudi rajšhi hotěl, de bi rojen ne bil, inu de ne preklinášh dan tvojiga rojstva.

20. Zhlověk na ozhitanja besēde navá-
vá-

* Gěr. V. 16. brumni.

vájen se vse svoje shive dny ne bó póbólfhal.

21. Dvě sórte (*ludy*) imajo veliku grěhov, inu ta tretja pervlězhe zhěsele jěso, inu pogublěnje.

22. Dufha (*od budib shelá*) kakór, gorezh ogin vněta ne bó potolášena dokler kaj ne poshré:

23. V' sheláh svojiga mesá hudoběn zhlověk ne bó jěnjál, dokler ogin ne vshgě.

24. Nezhistimu zhlověku je vřáki kruh fladěk, on se v' pregrěshěnji ne bó do konza vtrudil.

25. Slěherni zhlověk, katěri sakonfko svestóšt prelómi, sanizhúje svoje shivlenje, tār pravi: Kdó me vidi?

26. Okóli mene je tāmnu, stěne me sakrivajo, inu nobeděn me ne oshpeguje: kogá se hózhem bati? Narvishi ne bó na moje pregrěhe mislil.

27. Inu ne vej, de těga okú vse vidi, inu de taki zhlověshki strah, inu zhlověshke ozhy, katěrih se bojj, strah Boshji preshenějo:

28. Tudi ne sapopade, de Gospódove ozhy so veliku svitlejšhi kakór sónze,

* Gět. V. 22. dokler se ne ujě:

ze, de ogledújejo vse zhlověfhke pôti, inu brěsna globozhěno, inu v' nar fkrivnišhi kóte zhlověfhkih ferz glědajo.

29. Sakaj Gospód Bogú je bilú vse snánu, preděn je bilú stvarjenu: takú tudi on vse po timu, kadar je stvarjenu, pregleda.

30. Letá (*presbúšnik*) bô na těrgih mešta pokorjen, inu kakôr shrebě poděn: inu bô popáden, kadar se bô njemu narmájn sdělu.

31. On bô pred všimi k' framoti sa
26, kěr ny strahú Boshjiga sposnal.

32. Ravnu takú (*pójde*) fleherni shěni, katera svojiga moshá popufty, inu is ptujiga sakóna sapufty ęrba:

33. Sakaj pervizh je bilá postavi Narvišhiga neverjětna: drugizh je super svojiga moshá grefhíla: tretjizh je preshuftvu dopernesla, inu š je is eniga drugiga moshá otroke dobíla.

34. Letá bô v' sbiralishe perpelána, inu se bô zhes njě otroke isprashěvalu.

35. Njě otrozi se ne bódo vkorenili, inu njě veje ne bódo sad pernesle.

36. Ona bô en preklět spomin sa se bój puštila, inu njě nezhášt ne bô sbrišana.

37. Inu ty, kateri bódo potle shivel-
li, bódo sposnáli, de nizh ny bólfhi-
ga, kakór Bogá se bati, inu nizh fláj-
fhiga, kakór na Gospódove sapóvedí
glédati.

38. Hoditi sa Gospódam je velika
zhašt: * sakaj od njega se dólgu shiv-
lenje doby.

XXIV. Poštava.

1. **M**odróst bó sama sebe hvalila,
inu v' Bógu zhašt iméla, inu v'
frédi svojiga ludstva se povikfhúvála,

2. Ona bó v' sbiralíshi Narvífhiga
fvoje vufta odperla, inu pred oblízh-
jam njegóvih vojská se hvalila,

3. V' frédi svojiga ludstva bó povik-
fhana, inu v' sbiralíshi svetníkov se bó
vše zhes njó zhudilu,

4. Ona bó v' mnóshizi isvólenih hva-
lo iméla, inu med shégnanimi shég-
núvána, tár bó rékla:

5. Jest sim is vuft Narvífhiga vún-
fhla, inu sim pred vso stvarjó rojéna:

6. Jest sim na nēbi eno nevgáflivo
luzh

* Ger. V. 38. dolgu shivlenje pak je od
njega gori vsēt biti.

luzh sturila, inu kakor s' oblákam zę-
lo semlo pokrila:

7. Moje prebivalishe je na nar vi-
shim męsti, inu mój sedesh v' oblák-
nim stębri.

8. Zęlo shirjavo nęba sim sama ob-
tękla, inu nótři v' globozhino bręsna
prederla, inu sim se po morskikh való-
vih prehajala,

9. Vufs svejt sim obhodila: zhes vse
ludstva,

10. Inu zhes vse naróde vishi oblást
imęla:

11. Vsih serza visokih, inu niskih
sim s' mozhjó pohodila: inu med vsimi
tęmi pokoj jiskala, inu v' ęrbshini Go-
spóda stanuvati hotla.

12. Tedaj je sapovędal, inu k' meni
rekal Stvárnik všęh rezhy: inu kęteri
je mene stvaril, je v' mojim shotorji
pozihval,

13. Inu je k' meni djál: V' Jakobi
prebivaj, inu v' Israęli bódi tvój de-
lesh, inu med mojimi isvólenimi se
vkorenini.

14. Od sazhetka, inu pred vsimi
zháli sim sturjena, inu do prihodne
vęzhnosti ne bóm nehala biti, inu v'
svętim prebivalishi sim pred njim stręgla.

15. Inu takú sim v' Sioni vtèrjena,
inu v' svetim mešti ravnu takú pozhi-
vala, inu v' Jerusalémi je bilá moja
oblast.

16. Koreníne sim pognála med zha-
stitim ľudstvam, katèru je mojiga Bogá
dejl, inu njegova erbfhina, inu v'
drúshbi svetníkov se gori dersním.

17. Kakòr zédrovu drévú sim na gor-
ri Liban povikfhana, inu kakòr zy-
press na hribi * Sion:

18. Visoku sim sraštla kakòr palmovu
drévú ** v' Kádesi, inu kakòr safajèna
rósha v' Jerihi:

19. Kakòr lepa óljika na póljí, inu
kakòr jávor sravèn vode na pótih sim
visoku gori sraštla.

20. Kakòr fladka fkórja, inu lepú
dishezhe masílu sim sadífhála: kakòr
isbrána myrra sim prièten duh od sebe
dala:

21. Kakòr Storax, inu Galban, inu
Onix, inu nar zhistéjshi kadílu, inu
kakòr kadílu, katèru is nenazhetih
drevěs kápke, sim moje stanúvanje
pokadíla, inu mój duh je kakòr zhistu
dishezhe masílu.

22.

* Gèr. V. 17. na bribib Hermon:

** V. 18. v' Engaddi

22. Kakòr terebintovu drevú sim
moje veje rasprostríla, inu moji od-
raski so zhaštitlivi, inu lubesnivi.

23. Kakòr tèrta sim fladák, inu di-
fhezh sad rodila: inu is mójiga zvětja
je zhaštitliv, inu obilni sad.

24. Jest sim mati zhiste lubesni, stra-
hú, sposnánja, inu svetiga vúpanja.

25. Per meni je vsa gnada pòti,
inu rèsnize, per meni je vse vúpanje
shivlenja, inu zheďnosti.

26. Pridite k' meni vš, katèri me
sashelite, inu nasitite se od mojiga sadú;

27. Sakaj * mój duh je slajshi kakòr
mèď, inu mój dejlesh slajshi kakòr
mèď, inu fatovje.

28. Mój spomín ostáne vselej, inu
na vèkoma.

29. Kdór mene je, bó (*mene*) she lá-
zhèn, inu kdór mene pije, bó she shejn.

30. Katèri mene poslúsha, ne bó k'
framóti: inu katèri skusi mene dèlajo,
ne bódo greshíli.

31. Katèri mene osnanújejo, bódo
vèzhnu shivlenje imèli.

32. Vse tó so shivlenja bukve, inu
saveša Narvišhiga, inu sposnanje tè
rèsnize.

33.

* Ger. V. 27. mój spomin

33. Mójses je isrózhil postávo pravizhnih sapóvèd póлно, v' kateri je dejlesh Jakobove híšhe, inu oblube Israela.

34. Davidu svojimu hlápzu je (Bóg) oblubil is njega nar mozhnejshiga krajla obuditi, kateri bó na zhaštítlívim krajlèvim sèdeshi na vèkoma sèdèl.

35. Kateri (Bóg) modróst obilnu isliva kakòr potok Phison, inu kakòr Tigris v' pomládi.

36. On napólni s' sastópnoštjo kakòr voda Euphrates: kateri jo vùn rasliva kakòr potok Jórdan ob zhasi shètve.

37. Is njega grè návúk kakòr luzh, inu je prizheózh kakòr voda Gchon v' jesèni.

38. * On (Bóg) je nar pervi, kateri njó popolnoma sná, en slabíshi jo ne bó sapopadèl,

39. Sakaj nje mífli se dalej rasprostrè kakòr morje, inu nje svèt je globokejshi kakòr brésèn.

40. Jest modróst sim tekózhe vodè vùn tozhíla.

U 2

41.

* Gèr. V. 38. Ti pervi, kateri so modróst jískali, jo niso popolnoma sposnali, inu ti sadni jo niso popolnoma sápopádli.

41. Jest sim kakor gráben is reke, katera nesmerjeno vodó imá, kakor istok is tekózhé vode, inu kakor napešana voda sim is paradisha fhlá.

42. Sim rekla: Jest hózhem mozhati mój safajen vért, inu napájati travo mójiga trávnika.

43. Inu polej! mój vodeni gráben se je narastel, inu mój potok je kakor morje postal.

44. Sakaj mój návuk svéti všim kakor sór, inu jest ga hózhem délezk íspustiti.

45. Jest hózhem nótri v' vse spódne kraje té semle predreti, preglédati vse spijózhé, inu ras-svitliti vse, kateri v' Gospóda vúpajo.

46. Sravén tigá hózhem vuk kakor enu prerokúvanje íslíti, inu modróst tem, kateri njo jíshejo, pustiti, tudi nózhem per njih saródi nehati nóter do svéte vézhnosti.

47. Glejte, de nisim sama sá-se delala, ampak sá vse, kateri résnizo jíshejo.

XXV. Postava.

1. Try rezhy moji dúshi dopádejo, kátère so od Bogá, inu ludy poterjene:

2.

2. Enovólnoſt med brátmí, lubéſen med ſoſedi, móſh, inu ſhena, kadár ſe dobru med ſabo ſaſtópita.

3. Try ſorte (*ludy*) moja duſha ſovráſhi, inu njih ſhivljenje meni ny prenéſti:

4. Prevſetniga vbógiga: laſhniviga hogatína: bresvúmniga, * inu neſpámetniga ſtárza.

5. Kar niſi v' tvoji mladosti vkúp ſpravil, kakú bóſh v' tvoji ſtarosti náſhál?

6. Kakú lepú je, kadár ſive glave dobru ras-ſojenje imajo, inu kadár ſtári ſvétúvati ſnajo!

7. Kakú lepú je, kadár ſtári modróſt, inu zhaſtitlivzi ſaſtópnoſt, inu ſvét imajo!

8. Stárih króna je velika poſkuſhnja, inu njih zhaſt je ſtrah Boſhji.

9. Devet rezhy, od katerih ſe ne ſme drugázhi miſliti, ſim v' ſerzi viſoku hvalil, inu deſeto hózhem ludem s'jesikam povédati:

10. Zhlovèk, kateri nad otrózmí veľ-
fél-

* Gèr. V. 4. ſtárza, kadár je preſbuſnik.

sélje imá, inu doshivy, tãr vidi kon-
zhanje svojih sovrashnikov.

11. Srežhèn tá, kateri s' eno sa-
stópno shenó prebíva, kateri se s' svo-
jim jestkam ny pregreshil, inu ne flu-
shi takim, kateri niso njega vrédni.

12. Srežhèn, kateri svéstiga priátla
najde, inu govory od pravize temu,
kateri rad poslušha.

13. Kakú vélik je tá, kateri modróst,
inu snánje najde! al zhes tega, kateri
se Gospóda boji, nobeniga ny.

14. Sakaj strah Boshji se zhes vse
povsdigne:

15. Blógèr zhloveku, katerimu je dá-
nu Boshji strah imèti: kdór tega imá,
komú bó enák dershán?

16. Strah Boshji je sazhetèk njega
lubèzni: * sazhetèk vére pak móre s'
timístim sklénjen biti.

17. Nar hujshí rana je serzá shaloft:
inu nar vézhi hudobía je hudobía ene
shéne.

18. V fáka rána se lóshej terpy, ka-
kór serzá rana:

19. V fáka hudobía lóshej, kakór hu-
dobía ene shéne: 20.

* Gèr. V. 16. Véra je pak sazhetik
sklénjenja s' Bógam.

20. Všaaka nadlôga lóshej, kakòr nadlôga farditih:

21. Všaaku moshtùvánje lóshej, kakòr moshtùvánje sovrashnikov.

22. Ny hujshi glave kakòr kázhja gláva:

23. Inu ny hujshi jěse kakòr shéne jěsa. Bólshi je sravén léva, inu lint-verna, kakòr sravén hudobne shenę stanùváti.

24. Hudobía ene shéne një oblizhje spremenj: ona kakòr médvéd svój obras otamny: inu tigaištiga kakòr (zherén) shakél pokashe. V' frědi svojih fosędov

25. Jezhy një mósh, inu kęr flishi (Kaj se od një govory,) tihu sdihúje.

26. Vša hudobía je majhina pruti hudobii ene shenę, naj se njej sgody kakòr gręshnikam.

27. Kar je peshęna pôt v' bręg nogám eniga stariga, tó je jęsizhna shena pokójnimu zhlovęku.

28. Ne poglęj na lepoto ene shenę, inu ne posheli shenó savolo lepote.

29. Velika je shéne jěsa, inu nesramnost, inu osramotenje.

30. Kadár shéna gospodári, je svojimu móshu naspruti.

31. Hudobna shéna stury podertu ferze, shálostnu oblizhje, inu ráno v' ferzi.

32. Shena, katéra moshá frèzhniga ne dela, stury, de njegóve roke mózh sgubë, inu se fhibë njegóve kolëna.

33. Od shene je grëh sazhetëk imel, inu vsi savolo një vmerjémo.

34. Ne pusti tvojo vodó vùn tézhi, tudi enu malu ne; inu hudobni shéni ne perpústi od dóma jiti.

35. Aku ne bó tebi v' stráhi, te bó prizho sovrashnikov k' framoti sturila.

36. Lózhi njó od sebe, de te ne bó védnu sanizhúvala.

XXVI. Postava.

1. Srezhën je mósh dobre shienë: sakaj on bó fhe enkrat takú dólgu shivël.

2. Serzhna shena rasvesely svojiga moshá, inu stury, de on svoje shive dny v' pokóji dopólni.

3. Dobra shena dóbër dar, ona je bogábojèzhnih dejlesh, inu bó savolo dobrìh dël móshu dána:

4. Ali je bogat, ali vbóg, je njega fer-

seržę sadovólnu, inu njega obrás vselej vesěl.

5. Treh rezhy se je moje seržę bálu, inu savolo zheterte je mój obras od strahú prebleděl:

6. Kadár kogá (*zeli*) męstu krivú obdolshy: kadár se ľudstvu zhes kogá vsdigne:

7. Kadár je kdó lashnúvu obrezhen, vse tó je hújshi kakór smért:

8. (*Al*) serzá bolezhína, inu shálost je ena nad (*moshóvo*) svestóstjo súmna shena.

9. Jesik súmne shene je shiba, inu vse povsód rasglásúje.

10. Kakór járm volóv (*aku sdvojena nista*) sém tár kjé vlezhe, takú je tudi hudobna shena: katęri njó imá, je ravnu takú, kakór de bi strupjana perjél.

11. Shena pijánka je (*svojimu mósbu*) velika jęsa: nję saframotenje, inu ostudnost ne bo sakrita.

12. Shenę nezhistost se sposná na povikshúvanju ozhy, inu na nję ozhefnih trepávnizah.

13. Terdnu várúj hzhęr, katęra se ne ódverne (*od ględanja mladęnzhov:*)
de

de ki, kadār perlóshnost doby, ne sajide.

14. Zhuj zhes vfo nefrámnost një ozhy, inu ne zhudi se, kadār sá - te ne mára.

15. Ona bó kakòr shejni popótnik per studenzi vušta odperla, inu od vřake perve vode, katera se njëj perme - ri, pyla, inu sa vřákim plótam fedela, tár svój túl vřáki púřhízi odperla, dokler omága.

16. Perlúdnost pridne shéne svesely njeniga moshá, inu njegóvu telú oshivy.

17. Një dobru sadershanje je Boshji dar.

18. (Tudi je dar Boshji) saštópna, inu mólzhezha shena, sa dobru podvuzhéno dúřho ny mēnje.

19. Dar zhes vse daróve je svēta, inu framoshliva shéna.

20. Nizh pak vářhnířhi ny kakòr zhiřta dúřha.

21. Kakòr na viřókim Boshjim nebi gori gredózhe sónze je svejtu (ena řnága), takú je lepota dobre shene řnága v' një hiřhi.

22. Kakòr řvitla luzh na řvētim řvēžhniki je lepota njeniga obrása per një terdnih lejti.

23. Kakòr so sláti stebri na frebèr-
nih stálih, takú je hója stanovitne shé-
ne terdna.

24. Kakòr sydanje na terdni skali je
vèzhnu, takú so sapóvèdi Boshje v'
serzi svète shéne.

25. Zhes dvóje sim v' serzi shálo-
stèn, inu zhes to tretje me jèsa objíde:

26. Kadàr vojshák od stradánya ko-
nèz jemle: inu saštópen mósh je v'
sanizhùvánji:

27. Inu kadàr se kdó od pravize na
grèh podá, Bóg je takíga k' mézhi
obfódil.

28. Dvè rezhy se meni teshké, inu
nevarne sdè: kùpèz bó teshkú bres
opušhenja (tiga dóbriga:) inu ofhtír ne
bó od grèhov tiga jeska prost snáiden.

XXVII. Postava.

1. Njih veliku je savolo vbóshtva gre-
shílu: inu kdór jíshe obogátiti,
odverne (od Bogá) svoje okú.

2. Kakòr klin v' sydi med dva kám-
na sabyt terdnu stóy, takú tudi grèh
v' frèdi med prodajavzam, inu kùpzám
tesnú tizhy.

3. (Al) grëh bó s' grëšnikam vred potërt.

4. Aku ne bóšh v' Gospódovim stráhi terdnu ostal, bó tvoja hišha kmálu rasvaléna.

5. Kakór kadár se móka preséja, smety v' šiti ostánejo, takú v' zhlovëka mišlih tó, kar ga nadlešhúje.

6. Pëzh lonzhársko pošódo skušha, inu pravizhne ludy skušhnjáva britkóšti.

7. Na sadu se posná, kakú se je drevú vardevalu, takú se na govorjénji (pokásbe), káke mišli so v' zhlovëkovim serzi.

8. Ne hvali zhlovëka předen ga govoriti šlišhišh: sakaj takú se ludjë poškúšio.

9. Aku sa pravizo hódish, jo bóšh došegël; inu kakór eno dólgo zhaštitivo súknjo oblekël, tudi bóšh per njej prebival, ona te bó sa vselej váruvala, inu na dan rasodevanja bóšh terdno podpóro nášhál.

10. Ptize se k' svoji glihi drúshio: inu réšniza se k' tem oberne, kateri një dëla dopernáshajo.

11. Lev vednu na róp preshy; takú grëh na hudodëlnike.

12. Svet zhlovèk v' modrósti ostane kakòr sònze : nespámetèn se pak kakòr mejšèz spremèna.

13. V' frèdi nevúmnihi dèrshi nasaj besèdo do zhasa : v' frèdi módrhi pak bódi po góstim.

14. * Grèšhnikov besède so súpérne, inu njih smèh je v' sládnostih tiga grèha.

15. Govorjenje tèga, kateri veliku persèga, stury, de enimu lašje po konzi stoje : inu savolo njegovih nespo-dóbnih besedy je trèba vushefa mashihi.

16. Kervy prelivanje pride is pre-pira prevšetnih : inu njih klètu se teshkú poslúsha.

17. Kdór fkrivnósti svojiga priátla resodeva, ob vso véro pride, tudi ne bó priátla po svoji vóli náshál.

18. Lúbi blishniga, inu fkléni se s' njim v' savúpanji.

19. Aku pak njega fkrivnósti na dan dásh, ga ne bósh pèt dobíl.

20. Sakaj kakòr je zhlovèk, kateri svojiga priátla (skusi smèrt) sguby, ta-

* Gér. V. 14. Norzov

** V. 20. kakòr je zhlovèk kateri je svojiga sovrasbnika sgubil, takú je tá, kateri je svojiga blishniga sgubil.

takú je tudi tá, kateri sguby priásnost svojiga blishniga.

21. Inu kakòr je tá, kateri ptizo is svojih ròk ispušty, takú, aku si tvojiga blishniga prozh pústil ga ne bósh dobíl.

22. Ny tebi tréba sa njim tézhi, kër je délezh odshal: sakaj on je vbejšhal kakòr ferna is nastáve: kër njegova dufha je ránjena;

23. Tí ne bósh vezh mógèl s' njim svesan biti. Savolo ozhitanja se sna správa sgoditi:

24. Al kateri fkrivnósti svojiga priátla rasglafy, sa takiga nefsrežhniga ny vúpanja.

25. Kateri s' ozhmy permigúje, tá hudú misli, inu nobedén ga ne bó odgnal:

26. Pred tvojim ozhmy bó sladkú govóril, inu zhes tvoje besède se bó zhudil: al na sadne bó svoje vusta prevèrgèl, inu tebi v' tvojih besèdah spodtikleja stávil.

27. Veliku rezhy sim sovrashil, al nobéne takú kakùr eniga takiga, tudi Gospód bó njega sovráshil.

28. Kateri kámèn na kvishku vèrshe, temu bó na glávo pádèl: inu kateri fkrivaj ráni, sam sebe ráni.

29. Kateri jámo kóple, sam v' njó páde: inu kateri blishnimu kámèn nastávi, se sam nad njim spodtakne: inu kateri drúgimu sadergo perprávi, bó sam v' njej poginil.

30. Kateri shkódo sturiti namejni, k' temu samimu se bó taista povernila: inu ne bó vejdl, od kód tó pride.

31. Sasmehúvanje, inu ozhitanje pride zhes prevsetne, inu moshtúvanje kakór lev na njih preshy.

32. V' sadergo bódo vjeti, kateri se zhes pravizhnih pádez vesele: od shálosti pak se bódo posúshili, predén vmerjéjo.

33. Serd, inu divjánje, obóje je negnúfna rezh, inu pregrešhèn zhlovèk bó toistu v' sebi imel.

XXVIII. Postava.

1. **K**dór se moshtúvati hózhe, nad tim se bó Gospód moshtúval, inu bó njemu grêhe terdnu sadershal.

2. Odpústi tvojimu blishnimu super tebe krivizhnimu: inu tedaj bódo tebi na tvojo prošhno grêhi odpúshéni.

3. Zhlovèk dershy jeso zhes zhloveka, inu per Bogú sdrávje jishe?

4. On sebi enákimu zhlověku vsmi-
lenje ne skashe, inu próš savolo
svojih grěhov?

5. Kër je on mesú, jěso dershy: inu
odpušhanje per Bógu jílhe? kđó bó sa
njegove grěhe sprofil?

6. Spómni se na posledne rezhy,
inu jěnjaj v' sovrashtvi biti.

7. Sakaj * strohlivost, inu smert zhá-
kajo po njegóvih sapóvedih (na sov-
rashtne).

8. Spómni se ** na Boshji strah, inu
ne jěsi se zhes blishniga.

9. Spómni se na savešo Narvišhiga,
inu preglědaj nevejdnost blishnimu.

10. Sdershi se od prepiranja, inu
grěhov bó veliku májn;

11. Sakaj jěsi podvershen zhlověk
vshge prepiranje, inu grěshni zhlověk
priátle sdráshi, tudi med myrnimi sov-
rashtvu nasnúje.

12. Sakaj po shtěvili drěvja v' lógi
se ogin vshíga: po zhlověka mogózh-
no-

* Gěr. V. 7. Ne sbugaj blishnimu s' po-
gublenjam, inu s' smertjo, inu ostani
v' sapóvedih.

** V. 8. na sapóvedi

nosti je njegóva jesa, inu po velikósti njegóviga premoshénja ráste njega serd.

13. Náglóšt v' kregi ogin vshgé: náglóšt v' prepiranji kry prelijé: inu jesik, kateri (krívizbnu) sprizhúje, smért pernése.

14. Aku v' iskro pihash, is njé velik ogin postáne: inu aku na njó plúnefh, taista vgáfne: obóje pak is vust pride.

15. Preklet je podpihúvávéz, inu dvajesízchnik: sakaj on bó njih veliku med sabo myrnih sdráshil.

16. Trétji jesik je mnóge omájal, inu njih od ludstva do ludstva gnal.

17. On je terdne mésta, v' katerih so bogatínzi bily, rasválil, inu mógózhnih hishe podkopal.

18. On je vojské ludstuv pobíl, inu mozhne ludstva raskrópil.

19. Trétji jesik je mosháte shenę (od njih mósh) lózhil, inu jih je ob tó perpravil, kar so si perdelale.

20. Kdór ga poslúfha, nima pokója, tudi ne bó imel priátla, na kateriga bi se sanęsel.

21. Shíbni udáréz próge dęla: jesi-kov udáréz pak kósty pomęle.

22. Veliku jih je pod ojstrim mézham pádlu: al njih ny tóliku kakòr tēh, kateri so skusi svój jesik konēz vseli.

23. Blógèr tēmu, kateri je pred hudobnim jesikam obvárùvan, kateri ny njegóvo jeso skusil, inu njegóvi jarm ne nólí, tudi ny s' njegóvimi vesmy svēsan:

24. Sakaj njegóvi jarm je shelēsèn jarm: inu njega vesy so bronaste vesy.

25. Smèrt, katero on naprávi, je nar hujši smèrt: inu bólsi je grob kakòr on.

26. Al * on ne bó vselej ostal: ampak se bó pótov krivizhnih polástil, inu ne bó s' svojim ognjam pravizhne fēshgál.

27. Kateri Bogá sapustē, bódo njemu (takimu jesiku) zhes dani, on bó v' njih gorél, bres tēga, de bi vgásnil, inu bó zhes njē kakòr lev ispušhén, inu njih bó kakòr leopard ránil.

28. Sagraði s' tērnjam tvoje vufhēsa, nikár hudobni jesik ne poslušhaj, inu napravi tvojim vustam vráta, inu kluzhavnize.

29.

* Gèr. V. 26. on ne bó zhes brumne gospodùval, inu ony ne bódo s' njego vim plámēnam ishgani.

29. Ras-topi tvoje slatú, inu tvoje srebrú, inu napravi sa tvoje besede vágo, inu tvojim vustam dobre bersde:

30. Várúj se, de ki tebi jesik ne spodlety, inu de ne pádesť pred ozhmy tvojih sovrashnikov, kateri te sálásújejo, inu de tvój pádez ne postane smertén, inu neosdravliv.

XXIX. Poštava.

1. **K**ateri milost skáshe, tá svojimu blishnimu posódi: inu kateri obilnu da, štury po sapóvédih Boshjih.

2. Posódi tvojimu blishnimu ob zhasi njegóve potrebe, poverni pak tudi ob svojim zhasi tvojimu blishnimu to tebi posójenu.

3. Ispólni besedo, inu svestú s'njim ravnaj: inu tí bósh vsáki zhasť nafhal, kar je tebi potreba.

4. Mnógim se sdy, de tó je nájde-nu, kar se njim posódi, inu štúre nadlégo tem, kateri so jim pomagáli.

5. Dokler prejemlajo, roke dajávzu kushújejo, inu v' obetanji ponishnu govore:

6. Al ob zhasi povrazhuvánja prófio sa odlóg, dajejo superne besede, inu godernájo, tár tóshio zhes dráge zhasť.

7. Aku tudi poverniti samórejo, se branio, inu kómaj polovizo od posójeniga vernejo, inu fhe tó unimu kakór sa eno nájdeno rëzh rájtajo:

8. Aku pak ne premórejo (verniti), uniga ob dénarje perprávio, inu ga imajo bres potrebe sa svojiga sovráshnika:

9. Ja ony s' ozhitanjam, inu s' klëtujo plazhújejo, inu njemu sa zhasť, inu dobróto saframotenje vrazhújejo.

10. Mnógi nózhëjo posódití, ne is hudobíc, ampak kër se boje po nedólshnim ob to svoje pridti.

11. Vendër imaj s' rëvnim poterplënje, inu ne odláshaj dólgu njemu dobru sturiti.

12. Pomágaj vbógimu savolo sapóvëdi: inu ne pústi ga per njegóvi potrebi prásniga od sebe.

13. Sgúbi (rad) denárje sa tvojiga bráta, inu priátla volo: inu njih ne sakopli pod kámën, de se ne sgube.

14. Naloshi tvoje bogástvu po sapóvëdih Narvis'higa, inu tó bó tebi vezh pomagálu kakór slatú.

15. * Poloshi dár v' narózhje vbógi-ga, inu on (dár) bó sá-te prošil, de se tebi nizh hudiga ne sgody.

16. 17. 18. On (dár) se bó zhes tvo-jiga sovráshnika ból bojúval kakòr fhkit inu súlza eniga junáka.

19. Dobér zhlovèk pošáne porok sa svojiga blishniga: al tá, kateri je framoshlivošt sgúbil, ga bó samimu sebi zhes pustil.

20. Na (tvojiga) poróka dobróto ní-kár ne posabi: sakaj on je sam sebe sá-te dál.

21. Grěshnik, inu nezhist se svojiga poróka ogible.

22. Grěshnik porókovu premoshénje sebi perpíshe: inu tá, kateri nechvalëshnu serze imá, svojiga odresheníka sapusty.

23. Zhlovèk pošáne porok sa svojiga blishniga: al kadár tá framoshlivošt sguby, bó uni od njega sapul'hén.

24. Nespametnu sa poróka stanje je njih veliku pogúbilu, kateri so fizer frězhni bily, inu jih je kakòr morske valóve sém tár kjé metálu.

25.

* Gèr. V. 15. Sapri dár v' tvojih s-bran-bah, inu on te bó od vjiga budiga rěshil.

25. Onu je mogózhne ludy okóli gnálu, inu sturilu, de so mógli bėjshati, inu se med nesnanim ludstvam okóli klátiti.

26. Grěshnik, kateri Gospódovo sapóved prelómi, bó nespámetnu sa poróka postal: inu kdór veliku oprávkov ná-se vsáme, bó v' sodbo sabrědal.

27. Pomáčaj blishnimu po tvoji mózhi, al várùj se, de sam v' nesrězho ne pádesih.

28. To nar potrebnisih k' zhloveškimu shivlenju je voda, kruh, oblazhilu, inu hisha k' pokrivanju tega, kar je Tkrivati.

29. Bólsih je vbógiga jed pod strěho is sháganz, kakór imenitne pojědine pod ptújo strěho.

30. Bódi s'málim takú per vóli, kakór s' velikim, inu tebi ne bó trěba flishati ozhitanje, kateru en ptuji prestatí móre.

31. Nadlóshnu shivljenje je od hishe do hishe se vlazhiti: sakaj kjer kóli bó pod strěho vsět, ne bó savúplivu dělal, tudi ne bó siniti smel.

32. On bó gostóval, nehvalešne pášel, inu napájal, sravěn pak grénke besěde flishal.

33. Pójdí kjé gostázh, (se bó njému réklu,) inu naprávi miso: inu s'tem, kar pred rokámi imásh, druge pási.

34. Pójdí vùn savolo mojih poshtë-nih priátlov: jest mórem sam svojo hišho imeti, ker mój brat je pod mójo streho prišhal.

35. Tę rezhy so teshké sastópnimu zhlověku: kadár móre savolo stanú-vánja hude besede poshreťi, inu kadár se njemu to posójenu oponósi.

XXX. Postava.

1. **K**dór svojiga syna lúbi, ga po góstim tépe, de bó tá k'poslednim veselje imel, inu ne bó treba pč dúrih sosědov kruha prośiti.

2. Kdór svojiga syna vuzhy, bó savolo njega hvalen, inu se bó v'frědi domázhih hvalil.

3. Kdór svojiga syna vuzhy, sov-ráshnika stury nevoshlíviga, inu v'frědi priátlov se bó savolo njega hvalil.

4. Aku lih je njegóvi ozhe vměrl, vendar je takú, kakór de bi ne bil vměrl: ker je sa sebjó eniga sebi enákiga pustil.

5. V' svojim shivlenji ga je vidil, inu se je nad njim veselil: per svoji smer-ti ny shalòval, tudi ny bil pred sov-rashniki saframotén.

6. Sakaj on je sapústil várha svoje hishe super sovrašnike, inu priátlam povražníka sa njih dobróte.

7. * Savolo dush (svojib) otrók bó on (ozbe) svoje ráne obvesal, inu na vsáki krik se bó njegovu serze vstra-shilu.

8. Rasvudán kojn postáne nevkrot-liv, inu rasvájen syn bó samopáshen postal.

9. Gladi syna inu te bó strahùval: jigráj si s' njim, inu te bó shálil.

10. Nikár se s' njim ne smejjaj, de ne bósh shalùval, inu de na sadne tvoji sobje fkomíno ne dobe.

11. Ne daj njega v' mladosti njegovi vóli zhës, inu ne pusti v' nëmar, kar si on vmishla.

12. Perpogúj njegóvi vrat v' mlado-sti: inu tépi ga s' shibo, dokler je otrok, de ki ne postáne terdovrátén, inu tebi nepokórén: de ne bó tebe serze bólelu.

13.

* Gër. V. 7. Aku bó syna tēpel, bó nje-gove ráne obvesal,

13. Vuzhi tvojiga syna, inu persadéni si v' njega podvuzhenji, de ne bó njegóva nefrámnost tebi k'nezhašti.

14. Bólshi je vbóg, kateri je sdrav, inu možhán, kakór bogat slab, inu od bolešni nadležhóvan.

15. Dufhe sdrávje, kateru je v'svetósti, inu v'pravizi, je bólshi kakór vse slatú, inu srebrú, inu terdén shivot (bólshi) kakór nesmérjenu bogástvu.

16. Ny bogástva zhes bogástvu sdráviga shivota: inu ny veselja zhes serzá veselje.

17. Bólshi je smért kakór grenkú shivlenje: inu vezhni pokoj kakór dólga bolešen.

18. Skritu blagú pred sapertim vustmi je ravnu takú, kakór so shlahtne jedy postávlene okóli groba.

19. Kaj pomága dár malíku? kër ga ne móre ne jèsti, ne duhati:

20. Takú se s'tëm gody, kateri je od Bogá savershen, inu plazhílu svoje hudóbíe nósi:

21. On s'ozhmy pogléda, inu sdihúje kakór fókóplen, kadár divizo der-shy, inu sdihúje.

22. Ne vdaj se shálósti, inu ne vjedaj sam sebe s'tvojim prevdárjanjam,

23. Serzá vesélje je zhlověkovu shivlenje, inu nesmerjena bogatša te svetósti: inu zhlověkovu rasveselenje shivlenje sdálsha.

24. Vsmili se zhes tvojo dušho, de Bogú dopádesh, inu sdershi se: sbéri vkúp tvoje serze v' njegovi svetósti, inu shalošt délezh od sebe odshéni.

25. Sakaj shalošt je njih veliku vmořila, inu nizh ne pomága.

26. Nevoshlivošt, inu jesa dny skrajsha, inu fkerby pólne misli perpelejo stárošt pred zhásam.

27. Jásnimu, inu dobrimu serzu se jéd perleşhe: sakaj njega jédilu bo fkerbnu perprávlenu.

XXXI. Postava.

1. **Z**hujénje savolo bogastva shivot pošufhy, inu fkerby pólne misli na toistu ne dadó spáti.

2. (Nepokójna) fkerb sa prihódni (shivesh) serze (od Bogá) odverne, inu teshka bolešén * dušho trěsno stury.

3. Bogatínz se trúdi v'vkúp spravlanji blagá, inu bó per svojim pozhitki svoje premoshénje vshival.

* Gër, V. 2. spanje odvsume.

4. Vbóshiz ſe trúdi ſavolo pománkanja tiga shivesha, inu * na ſadne prav potreben poſtane.

5. Kdór ſlatú lúbi, ne bó bres gréha: inu kdór ſtrohlivoſt jiſhe, bó s' njó napólnjen.

6. Veliku jih je ſavolo ſlatá pádlu, inu njega lepota je njim k' pogublenju poſtála.

7. Leſs ſpodtikleja je ſlatú ſvojim oſſrúvávzam: gorje tem, kateri toíſtu jiſhejo, inu vſáki neſpámetén ſe bó ſkusi njega pogúbil.

8. Blógèr bogátimu, kateri je bres mádesha ſnajden: kateri ny ſa ſlatam tékal, tudi ny na dènar, inu na ſalóge ſvoje vúpanje poſtavit.

9. Kdó je tá, inu my ga hózhèmo hvaliti? ſakaj on je zhúda pózne rezhý ** v' ſvojim ſhivlenji ſturil.

10. On je v' temu íſkúſhen, inu pópólnoma ſnajden, on bó vèzhno zhafſt ímel: on bi bil ſnal preſtopiti (ſapóvedí,) inu vendèr jih ny preſtópil, hudú ſturiti, inu ny ſturil:

II.

* Gèr. V. 4. inu per ſvojim pozbítki prav potreben poſtane.

** V. 9. med ſvojim ludſtvamj

11. Sató je njegóvu blagú v' Gospódi poterjenu, inu njegóvu vbógajme dajánje bó zéla mnóshiza svętnikov osnanúvála.

12. Sédíš per eni veliki pojedni? ne odpri per tejisti ta pervi tvoje vusta.

13. Nikár takú ne rézi: Tukaj je dosti jęsti:

14. Spómni se, de hudobnu okú (obernika, ali nevosblivza) je huda ręzh.

15. Kaj je med stvarmy hudobnisthi kakór (tákiga) okú? sató se bó per vsákim okólipoględi jokálu, karkoli bó vidilu.

16. * Ne sęsi ta pervi s' tvojo rokó, de te nevoshlivost k' nezhasi ne stury, inu de k' framoti ne postánesh.

17. ** Nikár se per gostarii prevezh ne najej.

18. Skléni sam po sebi, kaj tvój blishni rad, ali ne rad imá: ***

19.

* Ğer. V. 16. Ne sęgaj s' tvojo rokó po vsimu, kar vidiš,

** V. 17. Ne sęsi s' njim (nevoshlivzam) vřed v' skledo.

*** V. 18 inu vse (dobru) pomisli.

19. Vshivaj od tega, kar bó pred-te postavleni, kakor sdershliv zhlovék: de ne bósh sovrashen, kadár bi prevezh jedel.

20. Sa poshtenja vólo jénjaj ta prvi (od jedy:) inu ne bódi presilen, de se ki ne spodtáknesh.

21. Inu kadár med njih veliku sèdsh, ne sesh s' tvojo rokó poprej kakor drúgi, tudi ta prvi pyti ne prosi.

22. Pametnimu zhlovéku je enu malu vina sadošti, letó tebi ne bó v' spanji presedašu, tudi ne bósh bolezhine zhútil.

23. Poshreshen zhlovék nima spánja, ampak imá shipánje, inu grisenje:

24. Isdershliv zhlovék imá sdravu spánje: on spy do jutra, inu * je v' svoji dushi vesel.

25. Aku si pak persilen odvezh jedel, vstani od mise, daj zhesh: tebi bó lohku, inu ne bósh tvojimu teléshu bolešen napravil.

26. Poslushaj me, syn, inu ne sanizhúj me: inu na sadne bósh moje besede sposnal.

27.

* Gër V. 24. inu je prav sam per sebi.

27. Per vñh tvojih ðelih bódi hitër, inu nobena bolešen ne bó zhes-te prišla.

28. Veliku shnáblov bó tega hvalilu, kateri kruh obilnu ðejly, inu to bó od njegoviga poshténja svestú prízuhvánje.

29. Zhes tega pak, kateri skopú kruh vùn ðejly, bó męstu godernalu, inu prízuhvánje od njegove skopósti je resnizhnu.

30. Ne ponújaj vina tem, kateri vñnu lúbio: sakaj vinu je njih veliku vmórilu.

31. Ogin skáshe shelesa terdobo: takú pokáshe vinu serza vpijanenih prevsetnih.

32. Vinu, Kateru se tręsnu pije, flushi zhloveshkimu shivlenju: aku toistu po męri pijesh, bósh tręsen.

33. Kaj sa enu shivlenje ima tá, * katerimu bó toistu skusi vinu skráj-fhanu?

34. Kaj odvśame shivlenje? smért.

35. Vinu je od sazhetka sturjėnu k' rasveselenju, inu ne k' pijánosti.

36.

* Gër. V. 33. kateri vina nima?

36. Vinu, katèru se po mèri * pijé,
dušho, inu serzè obvesely.

37. Trèsnu pitje je sdravje dušhe,
inu telèsa.

38. Vinu, katèru se bres mère pijé,
napravi sdràshbe, jèso, inu boje.

39. Vinu, katèru se bres mère pijé,
pernése grenkóšt dušhi.

40. Dersnost, katèra is pijánosti pri-
de, slury, de se nespámeten spodtá-
ne, mózh sguby, inu rane doby.

41. Ne svari tvojiga blíšhniga per
vínski pijazhi: inu ne sanizhúj ga v
njegóvim veselji:

42. Nikár njemu ne ozhitaj, tudi ga
s' tirjanjam ne nadlegújaj.

XXXII. Postava.

1. So tebe sa visharja postavili? ni-
kár se ne prevsami: bódi med
njimi kakòr edèn is - med njih.

2. Ofkerbi jih, inu tedaj se vsèdi,
inu kadàr si vso tvojo flushbo opravil,
pójdi na tvoje mèstu:

3. De se bófh s' njimi veselíl, króno
sa

* Ger. V. 36. inu ob (pravim) zhasi.

sa eno prietno snágo prejel, inu od gostne mnóshize zhasť sadóbil.

4. Govori kakòr ta nar stárej : sakaj tebi se spodóbi

5. Perva besěda, (al) s' posěbno modróstjo (rezbėna) : inu nikár ne móti pejtje.

6. Kjer se ne poslúfha, nikár v' mejs ne govóri : inu ne fkasúj tvojo modróst, kadár ny zhasť sa tó.

7. Kakòr karbúnkel v' sláti lepú vdėlan se laskázhe, takú je lepoglásnu pejtje per vinfki pijázhi.

8. Kakòr v' sláti vdėlan pezhátnik is fhmarágda, takú je lepoglásnu pejtje per vesėli, inu trėsní vinfki pijázhi.

9. Poslúfhaj mólzhezhe, inu bófh sa tvojiga lepiga sadershánja volo prietėn.

10. Mladėnzh govori kómaj taistikrat, kadár tebe kaj sadėne.

11. Kadár bófh dvakrat poprásfan, ob krátkim odgovori.

12. Per dosti rezheh dershi se kakòr nevejdėn, poslúfhaj, inu sravėn mólzhi, tār vprásfhaj.

13. V' frėdi mogózhnih ne bódi predersėn : inu prizho stárih ne govori veliku.

14. * Pred tózho grę blisk: inu pred framoshlivoſtjo grę priętnoſt, inu ſa- volo pohľęvnoſti bóľh priętęn.

15. Kadár je zhafs vſtati, ne múdi ſe: ampak tézi ta pervi na ſvoj dóm, inu tamkaj bódi dobre vóle, tam ſi jigráj,

16. Inu iſpéli tvoje miſli, vëndęr bres gręha, inu prevſętnih beſędy.

17. V' vſimu timu pak Goſpóda hvali, kateri te je ſturil, inu ſ' ſvojimi dobrótami naſítil.

18. Kdór ſe Goſpóda boji, tá bó njegovi návũk gori vſel: inu kateri per njemu zhújejo, bódo ſhęęn naſhli.

19. Kdór poſtávo jiſhe, bó ſ' njó napólnjen: kateri pak golúfnu dęla, bó v' njej pohújſhan.

20. Kateri ſe Goſpóda boje, bódo naſhli tó, kar je prav, inu bódo (ſvo- je) pravize kakór eno luzh perſhgáli.

21. Gręſhni zhlověk ſe ſvarjénju ogiba, inu najde po ſvoji vóli v' ſa- dershanji drugih ludy iſgóvor.

22. Rásvúmęn móſh ne bó opuſtil prevdárjanje: ptuj, inu prevſętęn pak ſe ne bó bál, kar ſe je báti:

* Gęr. V. 14. Fred gróman

23. Tudi ne po timu, kadär je sam od sebe bres svëta sturil, al skusi tó, kar je sam po svoji glavi sturil, bó previshan, (äe ny prav äelal.)

24. Syn! bres svëta nizh ne stúri, takú sturjenu äelu te ne bó grëvalu.

25. Ne hodi po póti, na kateri se lohku pade, inu ne bósh na kámén sadel: * tudi se ne podaj na teshko pót, de si ne bódesh sam sebi spodtik-lej nastávil:

26. Várùj se pred tvojimi otrózi, inu pred tvojimi domázhimi dershi se na sumnu.

27. Per vsákim tvojim djánju poslu-shaj tvojo skusi véro ras-svitleno vést: sakaj skusi tó bódo sapóvedi dersháne.

28. Kdór Bogú verùje, zhúje na sa-póvedi: inu kdór na njega savúpa, timú ne bó nizh mankalu.

XXXIII. Postava.

1. **K**dór se Gospóda boji, tému se ne bó nizh hudiga sgódilu, ampak Bóg ga bó v' skushnjávi ohránil, inu od hudiga rêshil.

2.

* Ger. V. 25. tudi ne vúpaj ravni póti,

2. Mòdèr ne sovráshi postávo, inu pravizo, * inu ne bó kakòr zhóln od vihára sëm tår kjé metán.

3. Sastópèn zhlovèk verùje Boshji postávi, inu postáva je njemu svésta.

4. Kdór hózhe na vprashanje sastópnu odgovoriti, imá besèdo poprej perpraviti, takú, kadár bó (*sa odgovor*) próshen, bó saflíshan, on bó návúk ohránil, inu tedaj bó (*prav*) odgovóril.

5. Nespametniga serze je kakòr kolú per vosi: inu njegóve míšli kakòr ófs, katèra se okóli súzhe.

6. Priátel, katèri je sasmehvávèz, je kakòr shèbèz, katèri rasgázhe pod vlákim, katèri njega jèsdi.

7. Sa káj je en dan shlahtníshi mému drugiga, inu ena svitloba svitlejšhi mému drúge, inu enu lejtu bólshti mému drúgiga, de si lih vse od eniga sónza pride?

8. Gospóda módrósti jih je raslozhíla po tem, kër je sónze sturjènu bilú, inu svój rëd dershy.

9. On je zháse, inu njih prasnike odlózhil, inu takrat so (*ludje*) prasnike ob postávlèni úri prasnóváli.

Y 2

10.

* Gër. V. 2. katèri se pak v' njej bleny bó kakòr zboln i. t. d.

10. Is tih (dnevov) ene je Bóg povikšhal, inu velike šturil, inu druge je postavil med šhtévslu navádnih dny. Inu vsi ljudje so ravnu istiga jila, inu tē paršty, is katere je Adam štvarjen bil.

11. Gospód jih je po svoji mnógite-ri modrósti raslózhil, inu jim je vse fórte pōti odkásal.

12. Med njimi ene je poshegnal, inu povikšhal: ene posvetil, inu sa svoje gori vsel: ene je preklēl, inu ponishal, * inu rasdjal, po tēm, kēr so se od njega lozhili.

13. Kakór jil eniga lonzharja v' njegovih rokah, katēriga on isdelúje, inu podóbúje:

14. Inu is katēriga vse svoje dēla po svojim dopadajenji naprávi: takú je zhlověk v' rokah tēga, katēri je njega štvaril, inu bó njemu dodejlil, kakór se njemu dobru sdy.

15. Super húdu je tó dobru, inu shivlenje super smert: takú tudi grēšnik super pravizhniga. Inu takú preglēdaj vse dēla Narvišhiga. Dvóje, inu dvóje, inu enu je super drúgu.

16. Inu jest sim se ta poslédni sbú-
dil,

* Gēr. V. 12. inu jih je is njih mēsta páhnil.

dil, inu sim bil kakor eden, kateri sa tergávzi jágode poběra.

17. Venděr sim na shėgėn Boshji vúpál, inu sim přeshe napólnil kakor tá, kateri je v' tergátvi.

18. Poglejte, de nísim sam sá-se dělal, ampak sa vse, kateri bi se radi navúzhili.

19. Poslúshajte me vy mogózhni, inu vse ľudstva, inu vy naprejpostavleni sbiralíšhov s' vushėsmi sapopádite.

20. Synu, inu shėni, bratu, inu priátlu ne daj, dokler shivíšh, oblást zhes sebe: ne daj tudi enimu drugimu tvoje blagú: de te ki ne bó grěvalu, inu de ne bósh mógel sa toístu prošiti.

21. Dokler shivíšh, inu sopešh, ne pústi se od nobeniga zhlověka přegovoriti.

22. Sakajbólshi je, de te tvoji otrozi prošlo, kakor de bi ti mógel v' roke tvojih otrók glědati.

23. V' vših tvojih dělih ostáni ti ta všhi.

24. Ne stúri makesha tvoji zhastí. Na dan konzhanja tvojih shivih dny, inu ob zhastí tvojiga lozhenja rasdějli tvoje přemoshenje.

25. Oflu flifhi klāja, pāliza, inu tovor: hlapzu pak jēd, pokorjēje, inu dēlu.

26. * On dēla, kādār je pokorjēn, inu jifhe pozhivati: aku ga puštifh prasnōvati, bó prostošt jifkal.

27. Jarm, inu bersda terd vrat vkrēnejo, hlapza pak vēdnu dēlu krivy.

28. Sa hudobniga hlapza so pēsa, inu spūne: daj njemu dēlu, de ne bó postópal.

29. Sakaj postópanje je veliku hudi-ga navūzhilu.

30. Naloshi njemu dēlu: sakaj tó njemu flifhi. Aku te nózhe vbógati, fili ga s'spūnami, vender nobenimu prevezh ne nakládaj: tudi bres premislika nizh vashniga ne stúri.

31. Aku svestiga hlapza imash, naj bó on tebi, kakór si sam sebi (lub): dershi ga kakór svojiga brata: sakaj ti si ga sa potrebe tvojiga shivlenja sadóbil.

32. Aku ga bófh po nedólsknim hudú dershal, bó on sbejshal:

33.

* Gēr. V. 26. Nagánjaj hlapza k' dēlu, inu ti bofh pokoj imel:

33. Inu aku se on vsdigne, tār sbejshy, ne bofh vejdl, per komu bi od njega isprášhal, ali kjē bi njega jiskal.

XXXIV. Postava.

1. Prasnu, inu golúřívu je vúpanje eniga nevumniga: inu nespámetni si skusi fajne veliku obětajo.

2. Kdór na lashnive perkásen dershy, je kakór tá, katēri po řenzi řega, inu hózhe větēr popastí.

3. V' fájnah se ena poleg drugiga vidi: (kakór v' řbpeřli) pred obrásam zhlověka podóba zhlověka.

4. Kaj samóre nezhisti ozhistiti? inu lashník kaj samóre řesnizhniga povědati?

5. Krivu bogovánje, inu lashnivu isláganje ptizhjiga pětja, inu fájne hudobnih řo prasna řezh.

6. Kakór ene poródne, takú je tvoje řerze s' prasnimi podóbami nadlěřhúvanu: ne vsámi ři te řezhy k' řerzu, svúnaj, aku pridejo řkusi objiskanje Narviřhiga:

7. Sakaj fájne řo njih veliku smotile inu řem je řpodletělu, katēri řo ře na njē saněřli.

8. Bres lăshă se besede te postave
dopólnio, inu modróst is vust (svojib)
svěstih saštópnu govory.

9. Kaj vej, kateri ny bil skúshan?
zhlověk, kateri je veliku skúsil, bó
veliku mislil: inu kateri se je veliku
navúzhil, bó modróst pravil.

10. Kateri ny skúsil, malu saštópi:
kateri je pak * v' došti rezhěh bil, je
veliku premeděn postal.

11. Kaj vej, kateri ny bil skúshan?
kateri je bil vezhkrat golúfan, bó prav
sbrisan.

12. Per moji okóli hóji sim došti vi-
dil, vse sórtě rezhy, inu shěge.

13. Savolo tiga sim doštikrat v' smert-
ni nevarnosti tizhal, al skusi milost
Boshjo sim bil řěšen.

14. ** Bóg imá skerb sa duhá tēh,
kateri se njega boję, inu njega pogled
bó njih shěgnal.

15. Sakaj njih vúpanje je na njih
isvelizharja, inu ozhy Boshje na tē,
kateri njega (Bogá) lúbio.

16. Kdór se Gospóda boję, se ne bó
pre-

* Gěr. V. 10. došti krajov obhodil,

** V. 14. dub bogabojęzhib bó shivěl.

prestráshil, inu se ne bó bál: sakaj on je njegovu vúpanje.

17. Srežhna dufha tega, kateri se Gospóda boji.

18. Na kogá on gléda? inu kdó je njegóva mózh?

19. Gospóda ozhy glédajo na te, kateri se njega boje, on jim je možhán várh, možna terdnjáva, sakriválu super vrozhíno, inu sēzhna uta super poldánsko perpeko,

20. Várúvanje pred spodtiklejam, inu pomózh zhes padéz, on povs-digne dufho, inu ozhy ras-svitly, dá sdravje, shivlenje, inu shēgen.

21. Kdór od krivizhniza blága darúje, tiga óffer je nezhist, inu táku krivizhnih sasmehúvánje ny dopadlivu.

22. Gospód je samu per teh, kateri na póti réfnize, inu pravize poterpeshlívu na njega zhákajo.

23. Hudobnih daróvi Narvíshimu ne dopádejo, tudi se on ne oséra na hudobnih óffre: inu savolo dosti njih óffrov jim ne bó grēhe odpústil.

24. Kdór od vbógih blagá offrúje, je kakór tá, kateri syna pred ozhēto-vinni ozhmy sakóle.

25. Potrebnih kruh je vbóghih shivesh: kdór jim ga odvsáme, je vbi-jávèz.

26. Kdór v' poti perdoblén kruh odvsáme, je kakór tá, kateri svojiga blishniga vmory.

27. Kateri kry prelije, inu kateri najemniku plazhilu odtérge, šta bráta.

28. Kadár edén syda, drugi podéra: kaj sa en drugi dobizhik imata od tigá kakór delu?

29. Kadár edén móli, drugi kólne, zhigá glafs bó Bóg vflifhal?

30. Kateri se vmije, kadár se je merlízha dotáknil, inu se ga spèt dotákne, kaj timú njegovu vmivánje pomága?

31. Takú kaj zhloveku, kateri se sa svojih gréhov vólo pósti, inu supet teiste štury, pomága njegovu ponishúvánje? kdó bó njega molitu vflifhal?

XXXV. Postava.

1. **K**dór postavo dershy, veliku óffrov darúje.

2. Offer, kateri pomága, je, na sapovèdi glèdati, inu od vse hudobíe odstópiti.

3. Od krivíze odstópiti je kakòr pernèkí správní óffer sa krivíze, inu sa grèhov odpushtanje prófíti.

4. Tá se hvalèshniga skáshe, kateri od zhište pshenizhne móke óffra: inu kateri vsmilenje stury, darúje (sabválni) óffer.

5. Od hudobíe odstópiti je Gospódu dopadlívu: inu od krivíze odstópiti je próshnja sa odpushtanja grèhov.

6. Pred Gospódovim oblizhjam nimash prasèn pridti.

7. Sakaj vse tó se savolo Boshje sapóvèdi gody.

8. Pravizhniga óffer stury mastèn altár, inu je priètèn duh pred oblizham Narvishiga.

9. Pravizhniga óffer je dopadliv, inu Gospód ne bó na tigaistiga posábil.

10. Zhašti Bogá s' dobrovólnim serzam: inu od pervín tvojih rôk nizh ne perkrati.

11. Kar koli dash, daj s' veselím obrásam, inu posvezhúj s' rasveselénjam tvoje desetíne.

12. Daj Narvishimu po tèm, kar je on tebi dál, inu kar tvoja roka prómore, tó daj s' dobrím ozhešam:

13. Sakaj Gospód je vrazhuvávèz ,
inu bó tebi sedemkrat tólkajn povernil.

14. Nikár pomanklivih daróv ne off-
rúj ; sakaj on jih ne bó gori vsel.

15. Tudi se ne sanesi na krivizhèn
óffer : sakaj Gospód je sodník , inu ne
glèda na zhlovèshko visokóšt.

16. Per Gospódu ny ludfkiga sposh-
túvanja super vbógiga , inu on molitu
ras - sháleniga vflisli.

17. On ne bó siróte profhnjo sani-
zhóval , tudi ne vdóvo , kadár pred
njim tóshi , inu jezhy.

18. Kaj-ne vdóve solse tezhéjo zhes
njè liza doli , inu njè vpitje zhes tē-
ga , kateri jih vùn istiska ?

19. Al od njenih liz gredó gori v'
nebèsa , inu Gospód , kateri vflisli ,
se ne bó savolo njih veselil.

20. Kdór Bogá s' veseljam móli , bó
gori vsèt , inu njegóva profhnja bó k'
oblákam gori fhla.

21. Molitu tēga , kateri se ponisha ,
bó obláke prederla : inu on ne bó ob-
veselén , dokler se k' njim ne perbli-
sha , inu ne bó odstópil , dokler Nar-
visli na njega ne poglèda.

22. Gospód ne bó odláshal , ampak
bó

bó pravizhnim persódi, inu njim pravizo sturil: inu Narmozhnejshi ne bó s' njimi (budobnimi) poterplenje imel, * ampak bó njih hárbet rastólkel:

23. Inu se bó med neverniki mosh-túval, dokler pokonzhá prevšetnih mnóshizo, inu hudobnih krajlúvánje okóli vershe:

24. Dokler ** poverne ludem po njih delih, po delih Adama, inu po njega prevšetnosti;

25. Dokler on svojimu ludstvu pravizo persódi, inu pravizhne s' svojim všmilenjam rasvesely.

26. Prietnu je Boshje všmilenje ob zhasi nadlóge, ravnu kakór obláki, katéri ob zhasi súfhe dâsh dadó.

XXXVI. Postava.

1. Vsmili se zhes nafs o Bóg vseh rezhy, poglej na nafs, inu pokâshi nam svitlobo tvojiga všmilenja:

2.

* Gèr. V. 22. dokler bó ledja nevšmilenib rastólkel:

** V. 24. poverne zblóvêku po njega delih, inu zblóvêkov dela po vsakitêriga mislib.

2. Inu poshli tvój strah zhes never⁴ nike, kateri tebe ne jishejo, de sposnájo, de ny drugiga Bogá svunaj tebe, inu de ony tvoje velike dela rasglasújejo.

3. Vsdigni tvojo rokó zhes ptúje ludstva, de bódo tvojo mózh vidile.

4. Sakaj kakór si pred njih ozhmy nad nami posvezhén bil, takú se bósh tudi pred nashimi ozhmy nad njimi zhashtitliviga iskasal,

5. De te sposnájo, kakór smo tudi my sposnáli, de svunaj tebe o Gospód ny drugiga Bogá.

6. Stúri nove snamina, inu delaj nove sórte zhúdeshe.

7. Stúri zhashtitlivo tvojo rokó, inu tvojo defnizo.

8. Obúdi tvój ferd, inu isly tvojoj jeso.

9. Pokonzhaj súpernika, inu stifka sovráshnika.

10. Stúri, de zhas hitru pride, inu spómni se * na konéz, de bódo tvoje zhúdeshe rasglasúváli.

11. Kdór zhes ostáne, tēga naj plame-

* Ger. V. 10. *na perſego*, nashim ozhakam sturjeno.

meņa mozh poshré: inu naj ty, kateri tvoje ludstvu stiskajo, svoje pogublénje najdejo.

12. Stári glavó sovrashnih poglavárjov, kateri právio: Ny nobeniga (Gospóda) svúnaj náš.

13. Spravi vkùp vse Jakobove rodóve: de sposnájo, de ny drugiga Boga svúnaj tebe, inu de ony tvoje velike dela rasglásújejo: vsámi jih kakor od sazhetka sa svojo erbfhino gori.

14. Vsmili se zhes tvoje ludstvu, kateru tvoje ime imá: inu zhes Israela, kateriga si * tvojimu pervorojénimu enákiga sturil.

15. Vsmili se zhes Jerúsalem méstu tvoje svetíne, méstu tvojiga prebivanja.

16. Napólni Sion s' tvojimi nedopovedlivimi besedami, inu tvoje ludstvu s' tvojo zhasťjó.

17. Daj prizhóvanje tem, kateri so od sazhetka tvoje stvary, inu dopólni prerokúvanja, katere so poprejshini preróki v' tvojim imeni govorili.

18. Poverni tem, kateri na tebe zhákajo, de bódo tvoji preróki resnizhni snaj-

* Gèr. V. 14. tvojiga pervorojeniga imenóval.

snajdeni: inu vřlilhi molitu tvojih
hlápzov

19. Po shęgni, káteriga je Aaron
tvojimu ludřtvu dál, inu vishaj nafs
na pōti pravize, de vři, káteri na
semli prebivajo, vedó, de ti ři Bóg,
káterimu so vři zhasi prizheózh.

20. Trębuh vřako jęd v' ře vsáme,
venděr je ena jęd bóřhi męmu drůge.

21. Garlu sposná jęd od divjázhine,
inu sastópnu řerzę lashnive beřede.

22. Hřdobnu řerzę napravi shálořt,
al isvuzhěn zhlověk ře bó njemu vřta-
vil.

23. Shenřka ře s' vřákim móřham sa-
rozhy: al ena hřhy je bóřhi męmu
drůge.

24. Shenę lepota řasveřely moshóvu
oblizhje, inu řtury, de řheřę pruti
njęj řo vęzhi, kakör pruti vřřimu dru-
gimu, kar zhlověk sashęřeti řna.

25. Aku je (řraven řiga) nję řésik
osřavřliv, kroták, inu vřřmilen, njęni
móřh nima glihe med zhlovęřřhkimi
otrózi.

26. Kdör brumno řhenó doby, řa
sazhne hiřho v' doběr řtan řpravřati:
on imá eno řebi enáko pomózh, inu
n řřeběr, na káteriga ře nařlánja.

27. Kjer plotú ny, tam bó blagú raspópádenu: inu kjer gospodine ny, tam rěvni (*mósb*) sdiňuje.

28. Kdó kaj vúpa temu, kateři gñes-da nima, inu móre oštati, kjer se sa-posny, on je kakór na skok perprav-len rasbójnik, kateři od męsta do męsta tęka.

XXXVII. Postava.

1. Sleherni priátel bó rěkal: Tudi jest sim priásnost naprávil: al en priátel je, kateři je samu po imeni priátel. Ny li tó ena shálostna rězh zelú do smerti,

2. Kadár bó tovársh, inu priátel v' sovráshnika spreobernen?

3. O nar hujshi prevšetnost, od kód si se vsela, de semlo s' tvojo hudobío, inu golúfio pokrívash?

4. Tovársh se vesely s' priátlam, kadár timu dobru grę, al ob zhasi nadlóge bó njegóvi súpernik postal.

5. Tovársh s' priátlam shalúje sayo-lo trěbúha, inu bó super sovráshnika fhkit v' roke vsel.

6. Ne posabi v' svojim ferzi na tvo-jiga priátla, inu spomni se na njega, kadár si bogat.

7. Nikár se s'tem ne posvètúj, ka-
teri te salastije, inu tvoje napréjvset-
je pèrkry pred temi, kateri so tebi
nevoshlívi.

8. Vřaki svetòvávèz dá svój svèt, al
tudi je en svetòvávèz na svój dobizhik.

9. Várùj se pred svetòvávzam: svej-
di poprej, v' kaj sa eni pòtrebi je on:
sakaj on sna ná-se misliti: (kaj bi sa
njega bólsbi bilú)

10. De ne bóde ki kól v'semlo sa-
byl, inu k' tebi rěkal:

11. Tvoja pòt je dobra; inu de ne
bó pruti tebi štál, tar glědal, kaj se
bó tebi pergódilu,

12. Posvetúj se sa svetóst s' nesve-
tim zhlověkam, sa pravizo s' krivizh-
nim, sa shenó s' tako, katera je uni
nevoshlíva: sa vojsko s'enim bojęzhim,
s' kùpzam sa męnjo, s' kupòvávzam
sa prodajanje, s' nevoshlívim zhlově-
kam sa hvalěshnost,

13. S' hudobnim sa brúmnořt, s' ne-
poshténim sa poshténje, s' enim, ka-
teri nivo obdelúje, sa vse dělu,

14. S' dělavzam na enu lejtú najetím
sa tó, kar imá v' enim lejtú dodelati,
s' lenim hlápzam sa veliku děla: s'te-
mi se zhes vse tě rezhy ne posvètúj.

15. Ampak s' svetim mósham vednu v' záker hodi, s' enim, kateriga pošnásh, de je bogabojezh,

16. Kateri táke misli imá kakór tí: inu kateri, kadár se bósh v' támoti spodtikúval, bó s' tebój poterplénje imel.

17. Stúri, de bósh sam sebi dóber svetóvávèz: sakaj tí nimash nobeniga svéstéjshiga.

18. Dúsha svetiga moshá v' zhasi bó! réšnizo pove, kakór sedem zhuvájov, kateri na visókim sedé, inu okóli glédajo.

19. Inu v' vsimu timú prosi Narvishiga, de bó tvojo pót po réšnizi višhal.

20. Prédén kaj sazhnesih, poprej svéstú vprashaj, inu prédén kaj stúrish, poprej k' timu terden svét pojish.

21. Hudobna beséda spázhi serze: is kateriga shtiri rezhy isvirajo: to dóbru, inu to húdu, shivlenje, inu smért: al jésik vednu zhes té rezhy gospodúje. Je en premedén mósh, kateri veliku drugih vuzhy, inu sam sebi ny k' pridu.

22. (Je en) vuzhén mósh (kateri) veliku ludy podvuzhy, inu sam sebi pomága.

23. Kateri s' besedami modróst iska-
shuje, bó sovrashen: * nad všim bó
pomankanje imel.

24. On ny od Gospóda všmilenje
dobil: sakaj v'njemu ny nobene mo-
drósti.

25. En modér je sam sebi módér,
inu sad njegóve sastópnošti ** je hvale
vrèden.

26. Módér mósh svoje ljudstvu vu-
zhy, inu sad njegóve sastópnošti je sta-
noviten.

27. Módér mósh bó s' shègni napól-
njen, inu kateri njega vidio, ga bódo
hvalili.

28. Zhlovèkovu shivlenje imá od-
shtète dny: al dnèvi Israela so bres
shtèvšla.

29. Módér bó med ljudstvam zhašt sa-
dóbil, inu njega ime bó vèkoma shi-
vèlu.

30. Syn! skúshaj tvojo dúsho v' tvo-
jim shivlenji: inu aku je njej kaj škod-
liviga, ne dovoli njej:

32.

* Gèr. V. 23. on hó na modrósti poman-
kanje imel.

** V. 25. na njegovib sbnablib

31. Ny vse všim dobru, tudi ne dopáde vsáki dušhi fleherna rezh.

32. Ne bódi per nobeni pojedini samagóltén, inu ne poshéli vsáku jedlu:

33. Sakaj veliku shértje bolesén per-nése, inu poshřěšnost klánje v' trebúhi napravi.

34. Veliku jih je savolo pijánosti vměrú: kdór je pak tresén, sa tóliku dálej shivy.

XXXVIII. Postava.

1. Spofhtúj osdravníka sa potrebě vólo: sakaj Narvishi je njega stvaril.

2. Sakaj vsáku osdravílu je od Bogá, inu krajli sa toístu darújejo.

3. Osdravníka vmetalnost njega zhaštitliviga stury, inu on bó pred móghžnim hválen.

4. Narvishi je is semle osdravíla stvaril, inu rásvúmèn zhlověk se ne bó teístih bránil.

5. Ny li grénka voda od eniga lesá sladka postála?

6. Njih mózh je ludem snána postála, inu Narvishi je ludem snanje dál, de bi ga v' njegóvih zhúda pólnih dělih zhaštíli.

7. On s' temi osdrávla, inu bolezhino pomajns'ha, inu difhávar dëla dobru difhezhe osdrávla, naprávi masila sa sdrávje, inu njegóviga dëla ny konza, ne kraja.

8. Sakaj shëgën Boshji je zhes semlo.

9. Syn! ne sapústi sam sebe v' tvoji bolesni, ampak prosi Gospóda, inu on te bó osdravil.

10. Odverni se od grëha, poravnaj tvoje dëla, inu ozhisti tvoje serzë od vliga grëha.

11. Offraj dobru difhezhe kadslu, inu zhisto pshenizhno móko k' spomínu, inu stúri en mastën offer, inu potle poklizhi osdravníka.

12. Sakaj Gospód ga je stvaril, inu ne pústi ga od sebe, dokler njegóve pomózhi potrebújes'h.

13. Kër pride zhafs, ob katerim jim (osdravnikam) bósh v'roke prishál:

14. Ony pak bódo Gospóda profili, de bi on njih persadevanje k' pozhitku, inu k' sdravju (bolníka) obrázhal sa svoje flushbe vólo.

15. Kdór grëshy pred ozhmy svojiga Stvárnika, bó v' osdravnskove roké pádël.

16. Syn! jókaj se zhes merlízha, inu sazlni se plakati kakór edén, katerimu se je kaj húdiga sgódilu, inu pokopaj njegóvu trúplu po navádi, inu ne pústi njegóv pokop v' nęmar.

17. De se pak ne bó zhes tebe hudú govórilu, shalúj en dan britkú zhes njega, inu potle svojo shalošt vtolashi,

18. Inu de se ne bó hudú zhes - te govórilu, shalúj en dan, ali dva po njega saflushenji (*inu nizb ďalej.*)

19. Sakaj shalošt pernése hitru smert, inu oflaby mózh, inu serzá shalošt vrat vklóne,

20. Shalošt samotnimu ostáne : inu shivljenje řevniga je po tęm, kakór je njegovu serzę.

21. Naj shalošt tvoje serzę ne prevsáme, temuzh odganjaj jo od sebe : inu spómni se na koněz (*shivljenja,*)

22. Nikár ne posabi : sakaj (*mertvumu*) ny vezh nasajprihóda, inu njemu (*s' sbáloštjo*) nizh ne pomágash, sam febi pak veliku shkódúješh.

23. Spomni se na mojo sodbo : sakaj takú bó tudi tvoja : vėzhęraj meni, dānās tebi.

24. Kadar merlizh pozhíva, pústi tu-

tudi spomín na njega pozhivati, inu
* šturi njega serzhniga, kadár njegóvi
duh vùn grę.

25. Pisárjova modróst se ob zhasi po-
kója doby, inu kdór malu oprávkov
imá, bó modróst sadóbil: kaj sa eno
modróst bó dobil

26. Kateri sa drevú dershy, rad s'
fhibo volę góni, jih s' selam sbáda,
inu se s' njrh delam pezhá, tår ne sna
od drugiga kakór od telet, inu junzov
govoriti.

27. On bó v' serzi mislil, kakú bó
brásde delal, inu njegóva fkerb bó
krave dobru glajshitati.

28. Takú tudi vfáki ľesni, inu sy-
darfski mójster, kateri nózh kakór dan
dopernése, en taki, kateri dóbe is-
dóblene natiske, inu zhighar vednu
persadevanje je, de bi vse sórte po-
dóbe napravil: on bó svoje serze na
tó podál, de bi po drugih podobah
posnemal, inu skusi svoje zhujenje bó
delu dokonzhal.

29. Takú kovázh sedy per naklu,
inu na kovánje shelesa misli: saparza
od ogná njegovu mesú perpęka, inu
on se s' vrozhino is pezhy trudi:

30.

* Gër. V. 24. inu polabkaj si,

30. Kládva ropotánje njemu vėdnu po vufhėših rásbija, inu njegóvu okú glėda na podóbo, po kateri posódo dėla:

31. On svoje serzė na tó oberne, kakú bi svoje dėlu dodelal, inu skusi svoje zhujėnje toistu popolnoma lepú štury.

32. Takú lonzhár per svojim dėli sėdy, kolú s'nogami okóli góni, on je savolo svojiga dėla vėdnu v'fkerbi, inu zėlu njegóvu dėlu imá svoje shtėvılu:

33. S' svojo rokó podóbujė glino, inu s' svojimi nogami tėiste terdobo ras - hódı.

34. On svoje serzė na tó oberne, de posódo dobru pozini, inu pėzh fkerbnu zhėdi.

35. Vsi ty se na svoje roke sanášhajo, inu shtėherni je v' svoji vmetálnosti módėr.

36. Bres vřih tėh se mėřtu ne isyda:

37. Tudi ne bódo (*ludjė*) v' timıstım prebıváli, inu okóli hodili, al v' sbırálıřhi ne bódo vıřoku stopili.

38. Na sódnım sėdeshi ne bódo sėdėli, sódno postavo ne bódo sastopıli,

tudi ne bódo návuk od dobriga sader-shánja, inu kar je prav, ozhitnu naprej nesli, inu ne bódo v' pregovórih snajdeni :

39. Ampak ony perhránio zhasne stvary, inu njih shele na to gredó, de bi svoje delu prav izdelali, (*vse drugažbi tá,*) kateri svoje misli na postavo Narvisihiga oberne, inu njo premish-lúje.

XXXIX. Postava.

1. **M**ódér bó modróst vsih starih is-jiskal, inu se bó na bránje prerókov podál.

2. On bó govorjénje slovezhih mósh ohránil, inu pregóvorov fkrivnósti pregledúval.

3. On bó to, kar pripovisti sakriti-ga imajo, prejiskal, inu se bó v' tino, kar fkrivniga pregóvori imajo, vúril.

4. V' sredi mogózhnih bó stregél, inu se bó pred ozhmy predsédnika vstópil.

5. Deshele ptújiga ludstva bó obhó-dil: inu bó to dobro inu to húdu med ludmy skufhal.

6. Svoje serze bó na to podál, de
bi

bi zélú sgódaj zhul per Gospódu, kateri je njega stvaril, inu bó pred oblizham Narvishiga profil.

7. On bó svoje vusta k' molitvi odpèrèl, inu sa odpufhanje svojih grehov profil.

8. Aku bó tedaj ta veľiki Gospód hotèl, bó njega s' duham sástópnosti napólnil :

9. On bó besède svoje modrósti kakòr dàsh islíval, inu v' molitvi Gospóda hvalil.

10. Tudi bó on (Gospód) njegóvi svèt, inu návúk ispélal, inu on (móder) bó Boshje skrivnostíi premishlúval.

11. On bó na snánje dál podvuzhénje, kateru se je navúzhil, inu se bó v' postavi Gospódove sprave hvalil.

12. Njih veliku bó njegóvo modróst hvalilu, inu ona ne bó nigdar posáblena.

13. Spomín na niega ne bó presháľ, inu po njegóvim imèni se bó od róda do róda prashálu.

14. Njegóvo modróst bódo ľudstva práville, inu njegóvo hvalo bó sbiralishè osnanúvalu.

15. Aku ostáne (v' shiulenji), bó vek-shi

fhi ime sapústil kakòr tavshent drú-
gih: inu aku v' pozhitik pride, bó sa
njega dobru.

16. Jest se hózhem she pomisliti,
de bóm kaj vezh povédal: sakaj jest
sim kakòr gorézhiga ogná poln.

17. En glás právi: Poslúshájte me
vy Boshji ród, inu pernésite sad kakòr
sraven potokov safajéne róshe.

18. Dajte fladak duh kakòr Liban.

19. Zvedite kakòr limbar, inu dajte
duh od sebe, inu seleníte lepí, inu
pójte hvaleshno pejsém, inu shegnúj-
te Gospóda v' njegóvih dèlih.

20. Visoku zhastíte njegovu ime,
inu hvalíte ga s' glásam vášnih vust, s'
pejsmami tih shnáblov, inu s' zitrami,
inu kadár ga hvalíte, rézite:

21. Vse Gospódove dèla so prav
dobré.

22. Na njegóvo sapóvéd je voda ka-
kòr syd stála: inu na besédo njegóvih
vust je bilá kakòr v' vodénim koriti:

23. Sakaj na njegovu povélje se sgo-
dy, kar njemu dopade, inu na njegó-
vi pomózhi ny pomankanja.

24. Vse zhlovéshke dèla so pred
njim, inu pred njegóvim ozhmy ny
nizh skritiga.

25. Od zhašov do zhašov vse vidi,
nizh ny v' njegovih ozheh zhudniga.

26. Ne smę se rézhi: * Zhimú je tó,
ali zhimú je únu? ker se bó vse ob
svojim zhaši pokasálu.

27. Sakaj njegóvi shęgën se raslije
kakór ręka.

28. Kakór je semlo s' potópam nalíl;
takú je njegóva jęsa lúdstuv dějlesh,
katere niso njega jískále.

29. Kakór je vode ** v' susho spre-
verníl, inu semla se je vsushila: inu
kakór so njega póti sa tę njegóve rav-
ne póti: takú so grešnikam skusi nje-
góvo jęso spodtiskleji.

30. Kakór je od sazhetka sa dobre
to dóbru stvarjenu, takú sa hudobne
to dóbru, inu to húdu.

31. Sa zhloveshku shivlenje fusebnu
potrębne rezhy so voda, ogin, shele-
su, sól, mlęku, pshenizhni kruh,
med, grósdje, ólje, inu oblazhilu.

32. Kakór so vse tę rezhy svętim k'
do-

* Gër V. 26. Kaj je tó? ali zhimú je
únu? ker vse je stvarjenu, de bi sa
kaj bilu.

** V. 29. v' eno s' soljó potręseno semlo
preobernil:

dobrimu, takú tudi grešnikam k' hudimu postánejo.

33. So duhóvi, kateri so k' moshtúvánju sturjeni, inu skusi svojo togoto njih (grešnikov) terplénje nagmèrajo:

34. Ob zhasi konzhánya bódo svojo mózh vùn dáli: inu fèrdu svojiga Stvár-nika sadošti stùrili.

35. Ogin, tózha, lákota, inu smèrt, vse tó je sa moshtúvánje stvárjenu;

36. Sobje divje sveríne, inu strupíani, kazhe, inu mezh so k' moshtúvánju, de hudobne konzhájo.

37. Vse te stvary s' veséljam Boshje vkasíla ispólnio, inu so na semli perprávlene sa potrebo, inu kadár njih zhas pride, ne bódo super sapóvéd stùrile.

38. Sató sim vshe sdávnaj terdnu fklénil, prevdáril, inu premislil, tudi sapísanu vùn dal.

39. Vse Gospóda dèla so dobre, inu on bó vsáku dèlu ob svojim zhasi k' pridu obernil.

40. Se ne smè rézhi: Tó (dèlu) je hújshi kakòr únu: sakaj vse bódo ob svojim zhasi sa dobre sposnáne.

41. Sató imate s' zèlim ferzam, inu s'vùstmi hvaliti, inu zhasiti Boshje ime.

XL. Postava.

1. Velik nepokoj je vsim ljudem napravlen, inu téshek jarm je nad Adamovim otrozmi od dneva njih is - hoda is materniga teleša, do dneva njih pokopa (v' semlo) v' mater vsih ludy.

2. (Skerby pózne) misli, strah v' ferzi, domishluvanje naprej stojezhih rezhy, inu dan te smerti:

3. Takú sedezhimu na zhaštitlivim sedeshi, kakor ponishanimu v' práhi, inu v' pepeli:

4. Takú oblezhenimu s' višhnovo shido, inu s' króno na glávi, kakor pokritimu s' hodníkam, serd, nevoshlivost, nepokoj, nestanovitnost, inu smertni strah, stanovitna jesa, inu prepiranje,

5. Zelú ob zhaš, kadar bi imel v' hrámi per pozhitki biti, ponozhnu spánje njegóve misli móti.

6. On majhènu, ja skoraj nizh ne pozhiva, inu potle je v' spájni, kakor de bi po dnevi okóli gledal.

7. On je prestrašhen savolo dosdevkov svojiga serzá kakor edèn, kateri je na dan boja vbejshal. Kadar vstane,
se

se svunaj nevárnosti snajde, inu se zhúdi, de tó, kar se je bál, nizh ny bilú:

8. Takú se gody všimu mešu od zhlo-
vęka zélú do shivine, al gręšniku se-
demkrat vezh.

9. Sravén tiga smért, kervy preli-
vanje, prepiri, inu mezh, stiskanje,
lákota, satrenje, inu tepenje:

10. Vše tó je savolo gręšnikov na-
právlenu, inu savolo njih je bil potop
prihál.

11. Vše, kar is pàrsty pride, supet
k' pàrsty postáne, inu vše vodę se v'
morję vèrnejo.

12. Vše (*krivizbnu*) daróvanje, inu
kriviza bódo konéz vsele, svestoba
pak vękoma ostáne.

13. Krivizhnih premoshenje bó kakòr
potok všànilu, inu bó kakòr en ve-
lik gróm, katèri med dàshjam buzhy.

14. Ony bódo veselí, kadàr bódo
svoje rokę (*k' daróvam*) odperli: al
(*taki*) hudodělniki bódo k' poslednimu
konéz vsěli.

15. Hudobnih sàrod ne bó veliku
odrášlikov imel, inu on je kakòr gár-
de koreníac, katère verh skale ropó-
zhejo.

16. Trava, katera per vsáki vodi, inu ob kraji ene řeke ráste, bó poprej pokoshéna, kakòr vsa drúga tráva.

17. Dobrótlivost je kakòr shégan vèrt, inu vsmilenje vèkoma ostane.

18. Shivljenje eniga dèlavza, kateri s' svojim saflúshkam sa dobru vsáme, je sladkú, inu tí bósh v' takim (shivljenji) bogatío náshál.

19. Otroke imèti, inu mèstu isydati stury vèzhni spomín, al poshténa shena vezh kakòr tó obóje.

20. Vinu, inu pètje rasvesely seržé : al lubesèn pruti modrósti vezh kakòr tó obóje.

21. Pisháli, inu árfe vkúp priètèn glafs dèlajo, al zhes obóje je priásèn jésik.

22. Tvoje okú radu glèda, kar je lubesniviga, inu lèpiga, al seléno sèjtvo rajshi kakòr tó obóje.

23. Priátèl, inu tovársh si edèn drugimu pomágata v' nadlóshnim zhasi, al mósh, inu shéna bòl kakòr obadva.

24. Brátje si ob zhasi nadlóge pomágajo, al vsmilenje bó bòl kakòr ony reshílu.

25. Slatú, inu srebrú potèrdi (zhlovèkovi) stan : al veliku vezh dóbèr svèt.

26. Bogástvu, inu mózh povsdígnejo serze, al veliku vezh Gospódovi strah.

27. Gospodóvimu strahu nizh ne máanka, inu njemu ny trěba druge pomózhi jískati.

28. Gospódovi strah je kakòr shėgan vėrt, inu nizh ny lepshi kakòr on.

29. Mój syn! dokler shivíšh, várùj se berazhié: sakaj bólfhi je vmrėti, kakòr (is lenobe) berazhiti.

30. * Zhlovėk, kateri se na ptujo miso sanášha, ne misli na svój shivesh: sakaj on svój shivot s' ptújo jedjó redy.

31. Sastópėn, inu isvuzhén mósh pak se (pred tēm) várùje.

32. Nevúmnumu pománkanje dobru díshy, al v' njegóvim trėbúhi bó en ogin gorėl.

XLI. Postava.

1. **O** smėrt! kakú grenák je tvój spomín zhlovėku, kateri svoje premoshenje v' myri vshíva,

2. Pokójnumu zhlovėku, inu katerimu

* Ğer V. 30. Shivlenje zhlovėka, kateri se na ptujo miso sanášha, ny sa shivlenje dershati.

mu v' vseh režheh dobru grę, inu kateri še jeſti samóre!

3. O smert! kakú lúba je tvoja sodba zhloveku, kateri je v' potrebi, inu na shivóti slab,

4. Kateri je ſtar, inu v' vse fórtkekerbehtizhy, inu je nesavúpliv, tär je poterplenje sgúbil!

5. Nikár ſe ſmertne ſodbe ne bój. Spómni ſe na tó, kar je pred tabo bilú, inu kar ſa tabo pride: tá ſodba je od Gospóda zhes vse meſú.

6. Kaj ſe samóre tebi pergoditi bres vóle Narviſhiga? ali je deſet, ali ſtu, ali tavshent lejt.

7. Sakaj v' gróbi ſe ne vpráſha od shivlenja (kakú dólgu je kdó shivel).

8. Otrozi greſhnikov ſo gnufobe otrozi, ravnu takú tudi ty, kateri ſe v' hudobnih hiſhah po góſtim ſnajdejo.

9. Dejleſhi greſhnikih otrók poginejo, inu njih ſaródu bó vędna ſramota.

10. Zhes hudobniga ozheťa otrozi tóshio, ker ſo ſavolo njega v' ſaſramotenji.

11. Gorje vam vy hudobni ludje, kateri ſte Narviſhiga Gospóda poſtavo ſapuſtili.

12. Kadār bóte rojéni, bóte v' preklétvi rojéni: inu kadār vmerjéte, bó klétu vaš dèjl.

13. Vše, kar is paršty pride, supet k' paršty poštáne; takú gredó hudobni is preklétve v' pogublénje.

14. Zhes ludy se shalúje per njih trúpļu (kadār bó pokopánu) al hudobnih imě bó posáblenu.

15. Skérbi sa dobru imě: sakaj letó bó tebi ból terdnu oštálu, kakór tavshent drágh, inu velikih salóg.

16. Dobru shivlenje imá odshtéte dny: dobru imě pak vėkoma oštáne.

17. Otrozi ohraníte návúk, dokler ste v' myri; sakaj skrita modróst, inu sakopáni dènar, kaj obóje pomága?

18. Bólfhi je zhlovėk, katėri svojo nevúmnošt perkríva, kakór zhlovėk, katėri svojo modróst fkríva.

19. Vendər framújte se sa tó, kar bóm s' mojim jeskam povedal.

20. Sakaj ny dobru sa všáko rėzh se framúvati: kėr ne dopáde vše prav štúrjenu všim.

21. Sramújte se pred ozhetam, inu máterjo kurbarše: inu pred predśėdnikam, inu mogózhnim láshá:

22. Pred poglavarjam, inu sodnikam
hudiga dela: pred sbiralisham, inu
ludstvam hudobie:

23. Pred tovarsham, inu priatlam
krivize: inu v'kraj tvojiga stanovanja,
(*framuj se*)

24. Tatvine, savolo Boshje resnize,
inu sprave: (*framuj se*) flonenja na
kruhu, inu golufic per vundajanja,
inu noterjemanja:

25. Molzhanja, kadar bosh posdrav-
len; gledanja na kurbe: inu kadar
obras od shlahte prozh obernefh.

26. Ne odverni tvoje oblizhje od
tvojiga blishniga, inu (*framuj se*) nje-
mu kaj odvseti, inu ne poverniti.

27. Ne gledaj na sheno eniga dru-
giga moshá, inu ne salasujej njegovo
deklo, tudi pred nje postelo ne stoj.

28. (*Sramuj se*) priatlam s' besedo
ozhitati: inu kadar si kaj dal, ne opo-
nosi.

XLII. Postava.

I. * Ne povej drugimu govorjenje,
kateru si flishal, inu ne
rasodeni fkrivnu savupane besede, inu
bosh

* Ger. V. I. *Sramuj se povedati*,

bósh resnizhnu bres framote, inu prięten per vsih ludęh: ne framúj se vsiga (kar se bó povędatu,) inu ne glej na zhlovęka, de bi greshtl.

2. (Ne framúj se) postave, inu saveše Narvišhiga, ne (pravizhne) sodbe, de ne bó hudobęn sa nedólshniga sposnán.

3. Ne tudi svęstú ravnati, kádár je kaki prepír med továrshi, inu ptujimi, inu kádár se sapushęnu premoshenje med priátli dejly,

4. Ne pravizhne vąge, inu vągne teshe, ne tudi (pravizhnu delati) naj bó sa veliku, ali sa málu dobizhka,

5. Ne tudi (se vărúvati) golúfte per kupřivánji, inu med prodávavzi, ne otroke veliku svariti, ne tudi nar hudobnišhiga fushniga do kervy pretępati.

6. Per malopridni shęni je dobru vse pod pezhátam imęti.

7. Kjer je veliku rók, sapęraj dobru, inu kar vún dajęsh, preshtęj, inu prevágaj: dánu pak, inu prejętu sapisuj.

8. (Ne framúj se) nevúmniga, inu norza podvuzhiti, tudi ne stare, kádár bódo od mladęnzhov sójeni (brani-ti): takú bósh v' vsęh rezhęh vmętęn zhlo-

zhlovèk, inu bófh per vsih shivih ludèh hvalo imel.

9. Savolo hzhère en ozhe fkrivaj zhúje, inu njegova fkerb vsáme nje-mu spánje, de bi se, kadár je mláda, ne sastárala, inu de bi moshú, kadár se omoshy, súperna ne postala:

10. De bi tudi v' svojim divíshuvi káj neframniga ne sturila, inu v' ozhetovi hífhi ne bilá nósezha snájdena: de bi, kadár je vshe per móshu, káj kriviga ne sturíla, ali vsaj de bi ne postála neporódna.

11. K' nezhistosti nágneno hzhèr do-bru várúj: de te ki sovráshnikam k' framoti ne stury, de ne bó méstu zhèste hudú govórilu, inu ludítvu tebi naprej metálu, de te pred mnóshizo tiga ludítva ne oframoty.

12. Nikár ne glèdaj na vsákiga zhlo-vèka lepoto: inu med shenámi se ne dèrshi:

13. Sakaj is oblazhíl pridejo moli, inu od shene moshá hudobía.

14. Bólfhi je moshá krivizo (fku-fiti) kakór shenè priásnost, katèra v' nezhasť, inu framóto perprávi.

15. Sdaj se hózhem na Gospódove dèla spómni, inu kar sim vidil, osna-nú,

nùvati. Skusi Gospóda besědo so njegóve dęla.

16. Sónze ras-svitly, inu rasględa vse rezhy, inu Gospóda dęlu je pólnu njegovę zhafty.

17. Ny li Gospód sturil, de svęti ludję vse njegove zhudeshe perpovędújejo, katere je vsigamogózni Gospód takú poterdil, de skusi njegovó zhaft obstoje?

18. On spregledúje brésen, inu zhlovekóv serze: inu sposná njih svite misli.

19. Sakaj Gospód vse vej, kar se vejdiť samóre, inu ględa na snámína prihodnih zhašov, osnanúje, kar je preshlu, inu kar bó prishlu, inu rasođeva sled skrivnih rezhy.

20. Nobena misel njemu ny nesnána, inu nobenu govorjenje se ne móre pred njim sakríti.

21. On ozhitnu iskasúje zhudeshe svoje modrósti: on je od vękoma do vękoma, nizh se njemu ne móre perdati,

22. Tudi ne odvseti, inu on nobeniga svęta ne potrebúje.

23. Kakú lubesníve so vse njegovę dę-

děla, aku lih tē, katere posnámo, so kakòr iskra!

24. Onę vse shive, inu vėdnu ostánejo, inu so vselej, kadár je tręba, njemu pokórne.

25. Vse rezhy so dvójne, ena super drugo, inu kar je on sturil, nima pománkanja.

26. On je poterdil, kar sleherna rezh dobriga v' febi imá. Inu kdó se bó njegóve zhafty do sitiga naględal?

XLIII. Postava.

1. V isokósti lepota je firmament, na podobi nęba se zhaft vidi.

2. Sonze, kadár se v' is-hódi pokáshe, osnanúje (*dan*), ena zhudna pofóda, dělu Narvisihiga.

3. Ob pol dnę semlo is-shíga, inu kdó samóre pred njega vrozhíno obštati? (*kovázh*) dershy pęzh rasbeleno sa svoje děla, katere mórejo v' ogní is-dělanc biti:

4. Al sónze trikrat ból is-shíga gorre, piha vùn goręzhe sharke, inu s' svojimi shárki tako svitlobo daje, de vid emle.

5. Vélík je Gospód, kateri je toistu stúril, inu na njegóvo besédo toistu takú hitru grę.

6. Mejséz per všim svojim zháśnim gori inu doli jemanji káshe zhase, inu je snamine lejtuga (prevrázbanja.)

7. Po mejszi se prasniki shtejejo, on je luzh, katera doli jemle, kadar pólna postane.

8. Meśzi od mejsza ime imajo, on zhudnu gori jemle, dokler bóde póln.

9. Zela nebeshka vojska je na visókim, inu svéti zhaśtitlivu na neba firmaménti.

10. Svitloba od svesd, s' katerim Gospód is visókiga svejt ras-svitlúje, je neba lepota.

11. Na svetiga besédo stoje v' svojim ředi, inu ód svojiga zhujenja niso trudne.

12. Poglej máverzo, inu hvali nje Stvarnika: ona je silnu lepa v' svoji svitlobi.

13. Ona se rasprostry na nebi s' svojo zhaśtitljivo okróglostjo, roke Narvišhiga so njo raspele.

14. Na njegovu povélje páde naglu sneg, inu po njegóvi vóli se hitru čnu v' drugu bliska.

15. Sató so se s - hránbe odperle, inu obláki kakòr ptize lètajo.

16. Skusi svojo mózh sgošty obláke, tózha vùnkaj páda kakòr rasdroblénu káménje.

17. Na njegóvi pogled se gorre, stréšejo, inu po njegóvi vóli piha vè-
tèr od poldnevne strany.

18. On na semlo vdárja s' buzhenjam tìga gróma, s' hudim vremenam od pol-
nozhne strany, inu s' viháram.

19. On snèg istréša, kakòr ptize dó-
li lètajo, de bi se vsédle, inu taisti
doli pada, kakòr kobílze doli zèpajo.

20. On je lepú bel, de se okú nad
njim savsáme, inu njegóvi dàsh serze
ostráshi.

21. On is-siple fláno kakòr sól na
semlo: inu kádár pomersne, je kakòr
bodíla na ternji.

22. Kádár mrásla búrja piha, posta-
ne is vode lèd, ta nad všim vkúp sbrá-
nim vodámi oštáne, inu vodó kakòr s'
enim oklèpam obdá.

23. On isje gorre, is-shge pufháve,
inu selénje vsufny kakòr ogin.

24. Pomózh zhes tó je, aku hitru
mègla nastopi, inu toplota pride, is
katere rosa postane, de ga rastopy.

25.

25. Na (Gospóda) besédo potihne vèter, na njegóvo misel se pušty shumèzhe morje vtolashiti, v' tèmeu je Gospód otóke sasádil.

26. Kateri se po mórji vósio, povedó tège nevárnosti: inu kadár tó s' nashimi vushèšimi flishimo, se sazhúdimo.

27. Tam so imenítne dèla, inu zhudeshi: mnogitóre fórte sveríne, inu shiváli, inu morški fom.

28. Skusi njega (Bogá) so meje njih tèku postavlene, inu fkusi njegóvo besédo je vse v' svojim rèdi.

29. My snamo vellku povèdati, inu nam bó besedy smánkalu: konèz pak vsèh besedy je: On (Bóg) je v' vsèh rezhèh.

30. Kaj samóremo rézhi k' povikshanju njega zhašty? sakaj vsigamogózhni je zhes vse svoje dèla.

31. Gospód je strafhèn, inu silnu vélik, inu zhudna je njegóva mózh.

32. Zhaštite Gospóda, kólikúr nar ból premórete, on je vendér she višhi, inu zhudna je njegova velizhašt.

33. Hvalite Gospóda, inu povikshújte njega, kar nar vezh premórete: vendér je on she zhes vfo hvalo.

34. Povikshújte ga is vse mozhy, ne jenjajte : vendar ga ne bóte dosegli.

35. Kdó ga je vidil, inu samóre povedati? kdó ga samóre takú povikshúvati, kakór je od sazhetka?

36. She veliku vekshi rezhy so nam perkrite, kakór so tē; sakaj my zelú malu od njegóvih del vidimo.

37. Vse je pak Gospód stvaril, inu je modróst dal tēm, kateri brumnu shive.

XLIV. Postava.

1. **H**valimo zhashtlive moshē, inu nashe ozhake * po njih rodovinah.

2. Veliku zhashty je Gospód fkusi svoje velike dela od sazhetka nad nami fkasal.

3 ** Ony so v'svojih deshélah gospodúváli, so bily savolo mogózhnosti imenitni, inu s'rásvúmnoštjo obdáni lud-

* Gër. V. 1. katerih smo rodovina.

** V. 3. Ony so v'svojih krajlestvah gospodúváli, so bily savolo mozhy slovezhi moshē, so modru svetúváli, inu prerokúvanja osnanúváli.

ludje, inu so v' prerókih prerókov imenitnost osnanùváli,

4. So sapovèdùváli takrat prizhiózhimu ludstvu, inu skusi mózh svoje modrósti so nar svètejshi besède ludstvam govóрили.

5. Ony so s' svojo vmètnostjo lepú glasezho músiko (k' Boshji bvali) snáfli, inu pejsmi tih písem skládali.

6. Ony so bily bogáti, inu mogózhni ludje, so si po lepíh rezheh persadevali: so v' svojih hífshah myrnu shivèli.

7. Ty vsi so si v' rodóvih svojiga ludstva zhašt perdobili, inu so v' svojim shivlenji hváleni bily.

8. Kateri so od njih rojení, so enu ime sapustili, takú, de njih hvala she flovy:

9. Eni so pak, na katere ny spomina: ony so konèz vseli, ravnu kakòr de bi jih ne bilú: ony so rojení, ravnu kakòr de bi ne bily rojení, inu njih otrozi sa njimi ravnu takú.

10. Al uni so vsmileni moshje, katerih brumnost ny posáblena:

11. Njih blagú ostane per njih saródu,

12. Njih nuki so en svet dejlesh, inu njih ród je v' saveši vednu ostal:

13. Njih otrozi savolo njih vezhnu ostánejo: njih ród, inu njih zhai ne bó preshla.

14. Njih trúpla so v' myri pokopáne, inu njih ime shivy od roda do roda.

15. Ludstva bodo njih modróst per-povédúvale, inu sbirálišhe bó njih hvalo osnanúvalu.

16. Henoh je Bogú dopádel, inu je bil v' paradísh prestáven, de bi nevernike k' pokóri opominal.

17. Noë je bil bres mádesha, inu pravizhén snajden, inu ob zhasi serda se je skusi njega sprava sgodila.

18. Sató je tudi na sémli en ostánék pufhén bil, kadar je potop prishál,

19. On je prejel savešo sa svéjt, de nima vse mesú vezh skusi potop konzhanu biti.

20. Abraham je bil en velik ozhe dosti naródov, inu v' zhasi ny bil nobédén njemu enák snajden: on je Narvishiga postávo dershal, inu on (Bóg) je s' njim savešo sturil.

21. V' njegovim mesi je tó savešo poterdil, inu je bil v' skushnjávi svést najden.

22. * Sató je on (Bóg) persegël, de bó njemu med njegóvim ludítvam zhašt dál, de bó on kakòr semle prah nagmëran,

23. De bó njegóvi sárod kakòr sves-de povikšhan, inu de bó taisti (desbe-le) od eniga morjá do drugiga, inu od vode do konza svejtá sa svój dejlesh imel.

24. Inu s' Isaakam je ravnu na to visho šturil savolo Abrahama njegovi-ga ozheťa.

25. Gospód je njemu vsih narodov shëgën dál, inu (svojo) savëso je verh Jákovove glave poterdil.

26. On je njega (Jakoba) gori vsel sa svoje shëgne, inu je njemu dal dejlesh, inu njegóvi dejl med dvanájšt rodóv rasdejilil.

27. On je njemu tudi ** vsmilene moshe (Joshepha, Mojsefa, inu druge) perhranil, katëri so pred vsimi ludmy priëtnost náshli.

XLV.

* Gër. V. 22. Sa tó je on njemu s' per-sego terdnu oblubil, v'tëmu, katëri od njega pride, vse narode posbëgnati,

** V. 27. On je pustil is njega vsmileni-ga moshá (Mojsefa) pridti, katëri je pred vsimi ludmy priëten bil.

XLV. Postava.

1. **M**ójses je bil Bogú, inu ludem
lub : katëriga spomín je shëgnan.

2. On je njega v' zhaſti ſvetníkam
enakiga ſturil, inu je njega povikſhal,
takú, de ſo ſe njega ſovraſhniki bali,
inu je na njegóvo beſëdo ſtraſhne sna-
mina vſtaval.

3. Pred krajli je njega zhaſtitliviga
ſturil, inu je njemu povëlja ſa ſvoje
ludſtvu dál, tar je njemu ſvojo zhaſt
pokasal.

4. Skusi njegóvo vero, inu krotkóſt
je njega ſvëtiga ſturil, inu ga je is-
med vſih ludy iſvolil.

5. Sakaj on je njega, inu njegóvi
glaſs vſliſhal, inu ga je v'oblak pëlal.

6. On je njemu v' prizho dál ſapó-
vëdi, inu poſtávo ſhivlënja, inu mo-
dróſti, de imá Jakoba vuzhiti njegóvo
ſaveſo, inu Israela njegóve ſapóvëdi.

7. On je tudi Aarona njegóviga brá-
ta povikſhal, katëri je njemu enak,
inu od roda Levi bil :

8. On je s' njim vëzhno ſaveſo po-
ſtaval, inu je njemu maſhtvu med
ludſtvam dál : inu ga je v' zhaſti
ſrezniga ſturil.

9. Inu ga je opáfal s' zhaštítlivim páfam, s' zhaštítlivim oblazhílam oblekél, inu krónal s' všo snágo (njegóve) oblásti.

10. On je njemu dál eno zhes noge doli vísežho súknjo, krílu, inu narám-nize, inu je njemu velíku slatíh sgon-zhíkov okróg oběšél,

11. De bi shvenklali, kadár bi nó-tri shál, inu de bi se v' templi shven-klanje flíshalu otrokam svojíga ludstva k' spomínu.

12. (On je tudi njemu dal) to svētu oblazhílu (*napersnik*) kateru je bilú si slatá, víshnove, inu karmasínaste shí-de tkánu dēlu od eníga módríga, s' sastópnoštjo, inu rěsnízo obdáníga mó-shá (*Beseleela*):

13. Letó (*oblazhílu*) je bilú is súkane shkárlátne shíde od eníga mojstra sdē-lanu, v' katerím so bíly shlahtní s' slá-tam okováni, inu skusi eníga mojstra, kateri kámne rěshe, ísřesani kámní k' spomínu dvanájst rodóv Ísraēla.

14. Slat nazhélínik je bil na njegóv kápi, na katerímu je bilú sarešanu snámíne světósti, inu zhaštítlíve víso-kósti: velíku vrědnu, inu ozhem nar-ból dopadlívu dēlu.

15. Kaj takú lepiga ny bilú od sa-
zhetka svejtá do takrát nikól viditi.

16. S' tim ny bil nigdár en ptuiz
obležhen, temuzh sgol samu njegoví
synóvi, inu njegoví núki skusi vse
zhase.

17. * Njegóve óffre je ogin vsákidan
poshigal.

18. Mójsefs je njegové roke shěgnal,
inu njega s' světim óljam pomásal.

19. S' njim je vėzhna savěsa šturjena,
inu s' njegovim saródam dokler něba
dnevi stoje, de bódo (on, inu sarod)
mašhtva službo opravláli, hvalo pejli,
inu njegovu ludstvu v' njegovim iměni
blógervali.

20. Pred všim šivim ludem je nje-
ga isvolil, de bi Bogú offruval óffer,
kadilu, inu priětėn duh, de bi se on
na svoje ludstvu spómnil, inu njemu
miloštliv bil:

21. On je njemu dál oblást osnanu-
vati njegové sapóvedi, inu dolšhnóst
tě savěse, de bi Jakoba njegové ukáse
vuzhál, inu Israela v' njegoví postávi
ras - svetlil.

B b 2

22.

* Gěr. V. 17. Njib (Aarona, inu nje-
goviga saróda) óffre bó ogin poshigal
bres nebanja vsáki dan dvakrát.

22. Ker so se bily ptujzi zhes njega vsdignili, inu so njega v' pufhavi ljudje is nevosfhliivosti obdali, kateri so s' Dáthanam, inu Abirónam bily, inu jesna Kóretova drushba:

23. Je Gospód - Bóg tó vidil, inu ny njemu dopádlu, inu so bily v' filnim ferdi posherti.

24. On je nad njimi strafhne zhu-deshe stúril, inu jih je s' ognenim plámenam pokonzhal.

25. Inu on je Aaronu she vèzhi zhast perdál, inu je njemu dál dejlesh, inu pervine posemelskiga sadú odlózhil.

26. On je njim (Aaronu, inu tim drugim dubovnim) skusi pervine obilnu kruha perpravil, sakaj tudi od Gospóda óffrov so ony imeli jesti, katere je on njim, inu njih saródu dál.

27. Al njemu ny bil dejlesh v' desheli nevernikov, tudi ne dejl med ljudstvam odlózhen: ampak on sam (Gospód) je bil njegóvi dejl, inu dejlesh.

28. Phinees Eleázarjov syn je ta tretji v' zhasti bil, kateri je v' Gospódovim strahi po njemu (Aaronu) posnèmal:

29. On je per nesfrannih delih tiga lud-

ludstva nepremáknen ostal: skusi svoje dobro, inu gorézhé serzé je Israela s' Bógam spravil.

30. Sató je on (Bóg) s' njim savešo myrú stúril, njega zhes svéti kraj, inu svoje ludstvu postávil, de bi per njemu, inu njegovim saródu zhashtitli-va flushba tiga másháva vékoma ostála.

31. Tudi je savešo stúril s' krajlam Davidam synam Jéše od rodú Juda, (de imá kraještvo biti) njemu, inu njegovimu saródu sa dejlesh, de bi on v' nashe serzé modróst dál njegovu ludstvu pravizhnu sediti, de bi njih premoshenje konéz ne vselu, inu je njih zhasht med njih ludstvam vezhno stúril.

XLVI. Postava.

1. **J**esufs Nave (tó je: Josue) v' vojski junák, nastópnik Mójsesov v' prerokúvanji, je bil po svojim imeni velik,

2. On je bil prav vélik v' tému, de je isvólene Boshje reshil, sovráshnike, kateri so na nóge stopili, premágal, de bi Israel oblúbleno deshelo prejel.

3. Kaj sa eno zhasht je dobil, kadár je svoje rokó istegn timer, inu mezh super mésta isdèrel?

4. Kdó pred njim se je takú v' bran postavil? sakaj sam Gospód je sovráshnike njemu v' roke perpelal.

5. Ny li skusi njegóvo sèrditošt fónze perdershánu bilú, inu en dan je bil dólga sa dva drúga?

6. On je klizal na Narvishiga, inu nar možnéjšhiga, kadár je sovrashnike od vsih strany stiskal, inu je njega vstlshal velik, inu svet Bóg, de so filnu možni kámni tózhe pádali.

7. On je s' filo na sovráshnike plánil, inu supernike, kadár so v' dolino fhli, pobil,

8. De bi neverniki njegóvo mózh sposnáli, inu kakú teshkú je super Bogá se bojúvati. On je vselej sa vsigamogózhnim hodil.

9. On je tudi ob Mojsefóvim zhasi vsmilenje stúril, inn Káleb Jefonov syn, ker sta sovrashniku superstála, inu sta ludstvu greshíti branila, inu hudobnu godérnánje vtoláshila.

10. Ona dva, ker sta fáma med shestkrat stu távshént pejšhzov ohranjena bilá, sta bilá isvóléna njih v' oblubléno deshelo pelati, v' deshelo, katera mleku, inu mēd tózhi.

11. Gospód je Kálebu tako terdnóšt dál,

dál, de je on zélú do starosti per mó-
zhi oštal, de je gori šhal na gorre té
deshele, katere je njegovi sarod sa
dejlesh dobíl:

12. De bi vsi Israélski otrozi vidili,
kakú dobru je svetiga Boga vbógati.

13. Tudi so sodniki bili vsáki po
svojim imeni, katerih serze ny bilú
spázhenú: kateri tudi niso od Gospó-
da odstopili,

14. Sató imá njih spomín shégan
biti, inu njih kósty imajo is njih po-
kopálishta seleneti.

15. Naj ostáne njih ime na vekoma,
inu zhašt svetih mósh naj nad njih
otrózmi ostáne.

16. Samuel Gospódovi prérók od
Gospóda svojiga Boga lúblen je enu
novu oblastóvanje napravil, inu je po-
glavarje med svojim ludstvam (s' kraj-
levim óljam) pomásal.

17. On je kardélu po Gospódovi po-
stavi sódil, inu Bóg je na Jakoba sa-
volo njega dobrótlivu poglédal, inu
on je v' svoji veri en iskúshen prérók
bil.

18. On je bil v' svojih besedah svěst
snajden: sakaj on je Boga té luzhi vidil:

19. Inu je klizal na vsigamogózhniga Gospóda med offrúvánjam eniga jágneta bres mádesha, kadár so okróg stojézhi sovrashniki njega od vseh strany stískali.

20. Gospód je is neběs doli groměl, inu s' velikim pókanjam je svój glás flishati dal,

21. Inu je pobil poglavárje tih Tyrzov, inu vse Philistejske vájvode:

22. Předěn je svoje shivlenje konzhal, inu se is svejtá lozhil, je před Gospódam, inu (*Savlam*) njegóvim s' krajlevim oljam pomásanim prizhúval, de ny od nobeniga zhlověka děnárja, ne zělú eniga zhevla vsěl, ja tudi nobeni zhlověk ny njega obdólshil.

23. Inu po tēm, kadár je vměrel, je kraju povědal, inu koněz njegoviga shivlenja osnánil, on je pustil svój glás is semle flishati, inu je prerokůval, de bódo hudobni is - med ludstva pokonzhani.

XLVII. Postava.

1. Potle v' Davidovim zhasi je vstal Nathan prérók.

2. Inu kakór bó mašt od mesá odlózhena, takú je bil David is frěde Israelfkih otrók (*odlozhen*).

3. V' svoji mladosti se je on s' levi-
mi kakor s' jagneti jigral: inu s' med-
vedi je ravnu takú sturil kakor s' jag-
neti od ováz.

4. Ny li on velikána vbyl, inu fra-
moto od svojiga ludstva prozh vsel?

5. On je svojo rokó vsdignil, inu
je s' kámnam is frázhe prevšetniga Gól-
jata pobil:

6. Sakaj on je na vsigamogózhniga
Gospóda klizal, inu tá je njegóve des-
nizo možno sturil, de je možniga
bojvávza podèrel, inu mózh svojiga
ludstva povikshal.

7. Sató je onu (*ludstvu*) njega kakor
premagavza deset tavshent ludy zha-
stilu, inu njega savolo Gospódovih
shègnov hvalilu, ker je (*Gospód*) nje-
mu zhastitlivo króno dál:

8. Sakaj on je vse sovrashnike satè-
rèl, Philistejze, kateri so do danášh-
niga dnè superniki, pokonzhal: inu
njih mózh sa vselej potèrel.

9. Sa vsaku dèlu je Svetimu, inu
Narvishimu s' zhastitlivo besèdo hvalo
dál.

10. Gospóda je is zeliga serzá hva-
lil, inu Bogá svojiga Stvarnika lubil:
kateri je njemu zhes sovrashnike mózh
dál:

17. Inu si skrivne govorjenja s' perglihami napólnil: zèlú do otókov je tvoje ime rasglafenu, inu sa tvojiga myrú vólo si bil lúblen.

18. Vse deshele so se zhudíle zhes tvoje pejsmi, inu pripovisti, inu perglihe, inu islaganje,

19. Inu zhes ime Gospód Bogá, kateriga perjimèk je Bóg Israel,

20. Ti si slatá tólikajn vkúp sbral kakòr medenine, inu írebra tólikajn vkúp spravil kakòr fvinza,

21. Al * tí si se s' shenskim spezhal: inu si sebi zhes tvój shivot oblást vsel,

22. Tí si svojo zhašt omadeshúval, inu tvojimu saródu nezhašt napravil, inu skusi tó si zhes tvoje otroke jeso perpélal, inu pokorjenje sa volo tvoje nespameti,

23. Ker si sturil, de je krajléstvu rasdvojenu bilú, inu de je v' Ephraimu enu ** terdu krajlúvânje postalú,

24. Bóg pak ne bó opústil svoje vsmilenje, on ne bó premejnìl, inu po-

* Gèr. V. 21. *ti si tvoje serze na shenske obèsil, inu si v' tvojim teleši sushen postal,*

** N. 23. *puntarfsku,*

pogonobil svoje dela, tudi ne bó v korenini saterél sarod svojiga isvóleniga: inu ne bó pokonzhal ród tiga, kateri je Gospóda lúbil.

25. Ampak je en oštánik Jakobu ohránil, inu Davidu enúkóliku od njegoviga rodú.

26. Salomon je s' svojimi ozhaki svoje shivlenje dokonzhal.

27. Inu je od svojiga róda sapustil eniga syna, kateri je bil enu sasme-huvánje med ludítvam,

28. Tiga nespametniga Róboama, kateri je skusi svój (bresvúnni) svét ludítvu od sebe odverníl:

29. Inu Jeroboama synú Nabata, kateri je Israela v' gréh perpravil, inu Ephraimu pót k' hudobii odpérél, de je prav veliku gréhov med njimi postal.

30. Savolo katerih so ony is svoje deshele délezh prozh isgnani bily.

31. Sakaj ony so vse sórte hudobíe smíshlúváli, dokler je zhes njih mosh-túvánje prišhlu, inu je všim njih gréham konez sturjén bil.

XLVIII. Postava.

1. **E**lias prérók je vstal kakòr ogin, inu njegóva beséda je goréla kakòr bákla.

2. On je lákoto zhes një perpelal, inu kër so njega s' svojo nevošhlivoštjo sdrashili, je njih májn postalú: sakaj ony niso mogli Gospódove sapóvèdi terpèti.

3. Skusi Boshjo besédo je on nebú sapèrèl, inu je trykrat ogin is nebèš doli perpravil.

4. Takú je Elias fkusi svoje zhudeshé visoku zhaštit postal. Inu kdó se samóre takú hvaliti kakòr tí (*Elias*)?

5. Kateri si fkusi besédo Gospód-Bogá eniga mertviga is globozhine, inu smertne oblásti odtèl.

6. Kateri si krajle v' pogublenje páhnil, inu si zèlú lohku njih mózh potèrèl, tudi zhaštitlive is njih póštèle (*vergel.*)

7. Kateri si na gorri Sina svarjénje flisihal, inu na gorri Hóreb sodbo tìga moshtúvanja.

8. Kateri si krajle s' óljam másal, de bi se zhes pregréhe moshtúváli, inu si preróke tvoje namestnike sa sebój pošlávìl.

9. Kateri si bil v' ognenim viharu, inu na vosi s' ognenimi kójni prozh vsët.

10. Kateri si bil postavljen ob svojim zhasi skusi svarjenje Gospódovo jeso potoláshiti, ozhetovu serze s' synam spraviti, inu Jakobove shlahte spet vstanoviti.

11. Blógér tim, kateri so (inu bódo tebe vidili, inu so bily (tár bódo) s' tvojo priásnostjo pozhašteni.

12. Sakaj my lë v' tëm shivlenji shivimo, po smerti pak ne bó takú nashë imë shivelu.

13. Elias je bil sizer skusi vihar prozh vsët, al Eliseus je bil s' njegovim duham napólnjen: v' svojim shivlenji se ny poglavárja vstráshil, inu nobédën ny mogózhnishi bil kakór on:

14. Tudi nobéna rezh ny mogla njegá premágati, inu zélú njegóvu mertvu telú je prerokóvalu.

15. V' svojim shivlenji je strashne rezhy sturil, inu po smerti zhudeshe délal.

16. Per všim tëm ny ludstvu k' pokóri seglu, inu niso od gréhov jenjali, dokler so bily is svoje deshele isgnáni, inu po všim svejti raspodéni:

17. Enu majhinu kardélu je ostálu, inu poglavár v' Davidovi hifhi.

18. Eni is - med njih so stürili, kar je Bogú dopadlu: drugi pak so veliku grêhov dopernéfli.

19. Ezechias je svoje méstu s' terdnim sydam ográdil, inu v' frêdo njega vodó napélat, on je v' skalo s' shelesam kopál, inu kapnizo sa vodó isdêlat.

20. V' njegovim zhasi je prifhal Senaherib, inu je Rabfaka poslal, on je svojo rokó zhes njê povsdignil, inu svojo rokó zhes Sion istegnîl, inu se v' svoji mozhi prevsêl.

21. Tukaj so strepetále njih ferza, inu rokê: inu jim je kakôr poródnim shenám britku bilú.

22. Inu so klizali na vsmileniga Gospóda, so svoje rokê istegnîli, inu k' nebesam vsdignili: inu svet Gospód-Bóg je hitru njih glafs vflifhal.

23. On se ny na njih grêhe spomnil, tudi jih ny njih sovrashnikam zhes dál, temuzh je njih skusi rokó svetiga preróka Isaia ozhistil.

24. On je rasmétal fhotorje Afsirzov, inu Gospódovi Angel, je njih rastêrel.

25. Sakaj Ezechias je sturil, kar je Bo-

Bogú dopadlu, inu je terdnu hodil pôt s'vojiga ozheťa Davida, kakòr je njemu vkásal Isaias vélik, inu svéšt prerok pred Boshjim oblizhjam.

26. Ob njegóvim zhasi je sónze nasaj fhlu, inu krajlu je bilú shivlenje sdálfhanu.

27. On (*Isaias*) je s' velíkim duham naprej vidil, kaj se imá k' poslednimu sgoditi, inu je shalostnim v' Sioni dobru vúpanje dajál. Do konza

28. Je on prihodne, inu fkríte rezhy naprej povedal, předen so se sgódile.

XLIX. Postava.

1. Spomín Iosiasa je ravnu kakòr shlahtnu kadílu, kateru je en díshávar is díshézhíh rezhy napravil.

2. Ja njegovi spomin je v' v'fákih vustih kakòr mēd fladēk, inu kakòr pējtjē per vinfki pijázhi.

3. On je bil od Bogá postavlen, de bi ludstvu k' pokóri pelal, inu je gnusobe tē hudobíe odvšel.

4. On je svoje serzē h' Gospódu višhal, inu ob zhasi grēšhnikov brúmnošt terdno sturil.

5. Vfi (krajli) svunaj Davida, Eze-
hja, inu Josia so grëh (malikovánja)
sturili.

6. Sakaj krajli od Juda so sapústili
postavo Narvis'higa, inu so strah Boshji
v' nëmar pustili.

7. Sató so svoje kraještvu drugim
(kaldejzam) dáli, inu svojo zhašt ptúj-
mu ludstvu.

8. Ty so poshgáli isvólenu svëtu
mëstu, inu so njegóve tërge prasne
pustili, kakòr je Jeremias prerokúval.

9. S' tim (Jeremiam) so hudú dëlali,
kër je vënder vshe v' máternim teleš
sa preróka shëgnan bil, de bi rasdjál,
isruvál, inu pokonzhal, tär supet isy-
dal, inu ponóvil.

10. Ezechiel je vidil zhašt v' perkas-
ni, katëra se je njemu na vosi Keru-
binov pokasála.

11. On je sovráshnikam od dëshja
(ene njim naprej stojëzhe nadlóge) po-
vëdal, inu de tëm dobru pójde, ka-
tëri so svojo pót poravnáli.

12. Inu košty dvanajst prerókov ima-
jo na svojim kraji zvëdëti: sakaj ony
so Jakoba poterdili, inu so se skusi
mozhno vëro reshíli.

13. Kakú hózhemo Zorobabela zha-
sti-

stiti? sakaj on je en pezhátni pèrstan na dèfni roki:

14. Takú tudi (*kakú*) Jesufa syna Josedeka? katèra šta v' svojim zhasi hisho sydala, inu svèt tempel Gospódu gori postavila, katèri imá oštati k'vèzhni zhasi.

15. Inu Nehemias imá veliku zhasa v' spomini biti, katèri je poderte sydóve gori spèlal, inu vrata s' kluzhavnizam vred postavil, inu nashe hishe isydal.

16. Nobéden ny na semli rojen, katèri bi Henohu enák bil: sakaj tudi on je bil od semle prozh vsèt.

17. Tudi ny noben zhlovèk Joshephu enák, katèri je bil poglavár svojih brátov, ludstva podpóra, vishar svojih brátov, terdnjava tiga ludstva:

18. Njegove kosty so bile ofkerble-ne, inu so po smerti prerokúvale.

19. Seth, inu Sem šta per ludeh zhasi dobila, zhes vše pak, kar shivy, je Adam v' svojim perzhètki.

L. Postava.

1. Simon Oniasov syn, vikshi mashe-
nik je v' svojim shivlenji hisho
(Bosb-

(Boshjo) podpíral, inu v' svojim zhasi tempel možhén narèdil.

2. Od njega je tudi templa visokóft is-sydana bilá, dvójnu sydanje, inu visoku sydóvje tiga témpla.

3. Ob njegóvim zhasi so v' fhtirne napeláne vode tékle, inu une so kakór morje zhes méro napólnjene bile.

4. On je sa svoje ludstvu skerbel, inu je toistu od pogublenja rëshil.

5. On je takú mogózhén postal, de je samógel méstu ras-fhiriti; on je tudi fkusi svoje ponoshénje med ludstvam zhasť sadóbil: inu * je vhodíshe v' (Boshjo) hisho, inu v' dvoríshe ras-próstril.

6. On je v' svojim zhasi svètil kakór sgódna daníza is frède megle, inu kakór pólni méjséz.

7. Inu kakór fónze seje, takú se je on v' Boshjim templi svètil.

8. Kakór se máverza med zhasťitliv-mi obláki svèti, kakór róshni zvèd v' pomládi, kakór limbarji poleg tekó-

C c a

zhih

* Gèr. V. 5. Kadár je v' hisho, inu v' dvoríshe nótri sbál, je bil visoku zba-slén.

zhih vodá, inu kakor kadílu, kateru v' polejtnim zhasi duh daje.

9. Kakor svitli ogin, inu vshgánu kadílu na ogni.

10. Kakor možnú poslatzhéna posóda, katera je s' vse fórté shlahtnimi kámní vloshéna.

11. Kakor rodovitna óljika, inu kakor zyprésovu drévú, kateru visoku ráste, takú je bil on, kadár je zhasitljivo súknjo oblekél, inu se je s' vso snago svoje flushbe obdál.

12. Kadár je k' svetim altárju gori shál, je on zhasť perdájal svetimu oblazhílu.

13. Kadár je pak darováne dežle is rók maslnikov jemál, je on sravén altarja stál. Inu brátje so bily okrog njega v' ređi, kakor na gorri Liban safajéne dréveša,

14. Kakor pálmové veje so okóli njega stáli, inu vš Aaronovi synóvi v' svoji zhasťi.

15. Ony so pak v' svojih rokah ime-li Gospódovi óffer prizho ze le Israel-ske mnóshize: inu kadár je imél svojo flushbo per altarju konzhati, de bi óffer narvis'higa krajla prav zhasitlivu oprávil,

16. Je on svojo rokó listegnîl k' pytnimu óffru, inu je ruderzhe vinu óffral.

17. Inu toistu doli na altárja itálu islîl k' sladkîmu difhanju narvîshiga Poglavarja.

18. Tedaj so Aaronovi synóvi glasnú vpili, s' trobentami trobentali, inu so visok glas dajali k' spominu pred Bógam.

19. Tedaj je vse ljudstvu vkúp hitêlu, inu se je na tlá na svoje oblîzhje vèrglu, Gospóda svojiga moliti, inu pred vsîgamogózhniga nar visîhiga Boga proshnje poloshiti.

20. Pèvzi so s' svojim glásam Bogá visoku zhaştili, inu sladkóiti póln glas se je po vsej híshi ra slégal.

21. Inu ljudstvu je narvîshiga Gospóda v' molitvah prošlu, dokler je Gospódova zhaştita slushba dokonzhána bilá, inu dokler so svojo strêshbo oprávilî.

22. Kadar je on spet doli shál, je svoje rokê povsdignîl, zhes vso mnóshizo Israelskih otrók, de bi s' svojimi shnabli Bogú zhaşt dál, inu se v' njegóvim imeni hvalil:

23. Inu je supet svojo molitu ponóvil, kër je hotel mózh Boshjo skasati.

24. Inu sdaj * molite Bogá vseh rezhy, kateri je velike dela na zemlji svejti sturil, kateri je nashe dny od materniga teleša nagmeral, inu je s' nami po svojim vsmilenji sturil:

25. Naj nam dá enu veselú serze, inu naj v' naslih zliasih vezhni myr napravi v' Israéli;

26. De bó Israel verúval, de Boshja milost je s' nami, inu de nafs on ob svojim zhasi refhi.

27. Dva ludstva jest sovráshim: to tretje pak, kateru sovráshim, ny nobenu ludstvu:

28. Lety, kateri na gorri Seir stánujejo, inu Philistejzi, inu to nespametnu ludstvu, kateru v' Sihemi prebiva.

29. Modrósti, inu snanja vuk je v' te bukve sapisal Jesus Sirahov syn is Jerusálema, kateri je modróst is svojiga serza islil.

30. Blóger temu, kateri se v' teh dobrih rezheh vadi: inu kateri jih v' svoje serze vsame, tá bó vselej módar.

31. Sakaj aku tó stury, bó k' všim rezhem perpraven: ker Boshja luzh njegóvo hójo visha.

LI.

* Ger. V. 24. bvalite

LI. Postava.

1. **M**olitu Jesufa, Sirahoviga syna :
Tebe hózhem sahvaliti Gospód,
inu krajl, tebe Bogá mojiga Isvelizhar-
ja hvaliti.

2. Tvojimu imenu hózhem hvalo da-
ti: sakaj tí si mój pomozník, inu
moja bránba postal,

3. Inu si obvárúval mój shivot od
pogublénja, od saderg krivizhniga je-
síka, inu od lashnivih shnáblov, tár
si v' prizho mojich súpernikov meni po-
mágal.

4. Po obilnosti všmilenja tvojiga ime-
na si mene od ríovezhnih levov rešhil,
kateri so bily perpravleni mene po-
shreči,

5. Od rôk teh, kateri so meni na
shivlenie fhli, inu od veliku britkóst,
katere so mene okóli, inu okóli obsule :

6. Od file plámena, kateri je okóli
mene fhvigal, inu de v' frédi ogná
nísim sgorél :

7. Od globozhine pèklensfkiga brés-
na, od ognuseniga jesíka, od lashni-
viga govorjenja, od hudobniga krajla,
inu od krivizhniga jesíka :

8. Moja dušha bó hvalila Gospóda do smerti,

9. Sakaj moje shivljenje se je doli k' gróbu perblishalu.

10. Okóli, inu okóli sim bil (od sovrasnikov) obdán, inu ny bilú pomozhníka. Na zhloveshko pomózhi sim se oseral, al njeny bilú.

11. Spomnil sim se na tvoje vsmiljenje o Gospód, inu na tvoje dēla, katere si od sazhetka sturil:

12. Sakaj tí Gospód pomagash vun-kaj tem, kateri ná-te vúpajo, inu jih rešhish is rók nevernikov.

13. Tí si moje stanúvanje na semli povsdignil, inu jest sim prošil sa rešénje od derezhe smerti.

14. Klizal sim na Gospóda ozheta mojiga Gospóda, de bi mene na dan moje britkósti ne sapustil, túdi de bi mene, kadár prevsētni oblást imajo, bres pomózhi ne pústil.

15. Tvoje ime húzhem vselej hvaliti, inu toistu s' hvalëshnostjo zhasiti, sakaj moja molitu je vflishana.

16. Tí si mene is pogublenja rešhil, inu meni ob hudim zhasi vùn pomágal.

17. Sató hózhem tebe sahváliti, inu tebi hválo dajati, inu Gospódovu ime zhastiti.

18. Dokler sim she mlad bil, pre-den sim she v' smóte sabředel, sim modróst bres straha s' svojo molitújo jiskal.

19. V' templi sim sa njó prósil, inu jo hózhem do mojiga posledniga zhasa jiskati. Ona je v' meni srástla kakor sgódaj sréli grósd,

20. Moje serze se je nad njó obveselilu. Moja noga je po pravi poti shla, inu sim njó (modróst) od mojih mladih lejt jiskal.

21. Moje vuhú sim enu malu naklónil, inu njó sadóbil.

22. Náhál sim veliko modróst sam v' sebi, inu sim na tejisti veliku goré jemál.

23. Tigá bóm zhastil, kateri je meni modróst vdejlil:

24. Sakaj jest sim sklénil po njej delati: goréžhe sim jiskal to dóbru, inu ne bóm k' framoti.

25. Moje serze se je po njej gnálu, inu sim se po njej na tánku delati navádil.

26. Moje roke sim gori povsdignil,
inu nevednost moje dushe obshaloval.

27. Mojo dusho sim k' njej ravnal,
inu njó fkusi sposnanje (*samiga sebe*)
náshál.

28. Od sazhetka sim s' njó vred ser-
ze sadóbil: savolo tiga ne bóm sapu-
shén.

29. Kadár sim njó jískal, sim v' oferzh-
ji bolezhino zhutil, sató bóm dobru
posestvu sadóbil.

30. Gospód je meni sa moje plazhlu
jesik dál, s' tim bóm njega hvalil.

31. Perblishajte se k' meni vy nevu-
zhéni, inu sberite se vkúp v' podvuzhen-
ja hifho.

32. Kaj se mudite? inu kaj k' temu
pravite? vy ste ja silnu shejni.

33. Odpèrèl sim svoje vusta, inu sim
govóril: Kupite si modróst bres denár-
jov,

34. Inu vkrénite vásh vrat pod nje
jarm, naj vasha dusha podvuzhénje
gori vsáme: sakaj onu se blisu najde.

35. Poglejte s' vashimi ozhmy, de
sim se kratik zhafs trudil, inu sim ve-
lik pokoj sá - se náshál.

36. Vsàmite gori návük kakòr veliko teshó frebrá, inu imejte njega kakòr velik kùp slatá.

37. Naj se veselý vasha dusha savolo njegóviga (*Boshjiga*) vsmilenja, inu ne framújte se njega hváliti.

38. Dělajte vashe delu, prëdën zhafs prejide, inu on vam bó vashe plazhilu ob svojim zhafi dál.

Konèz Buku Siraha.

28. Lapsis valde doli, pceden zlo
grejde, in on van de valde plasp
in on ivojim zlo doli, in valde

KONEX BROS., ZÜRICH.

Kar ny prav na-
tisnenu,

fe taku bère,

Stran. verſt.

18. 24. ptuej
19. 28. hoditi. de
32. 7. breskerbni
38. 7. vbógkir,
57. 3. ô ſvojim
109. 12. ſhivlenje
201. 2. je ſhelil
259. 32. v' pizhnik
293. 26. svú. naj
302 31. sa ó,
350. 9. ſtiſka
386. 12. si ſlatá

ptuje
hoditi, de
preskerbni
vbóg, kir
v' ſvojim
shivlenji
je ſhelëlu
v' ptizhnik
svúnaj
sa tó,
ſtiſkaj
is ſlatá

Is there a better way?

1949-50

10. 11. 1955

11/13/2014 5:50 PM

110716 8-10

significative si eg-

1972-73

6111

ob, Robert

1107341379
214 10/2/79

VOLUME

analysis

je sheljo

2406347
850002

61-53

